Fframwaith Perfformiad a Gwella ar gyfer y Gwasanaethau Cymdeithasol

Mesur Gweithgarwch a Pherfformiad – Catalog Diffiniadau 2023-24

Cynnwys

Fframwaith Perfformiad a Gwella ar gyfer y Gwasanaethau Cymdeithasol ... 1
Cynnwys ... 1
Trosolwg ... 3
Cynulleidfa ... 3
Camau i'w Cymryd ... 3
Rhagor o wybodaeth ... 3
Dogfennau cysylltiedig ... 3
Cyflwyniad ... 4
Yr iaith a'r derminoleg a ddefnyddir yn y canllawiau hyn ... 5
Hanes Dogfennau a Diwygiadau ... 6
Metrigau sy'n ymwneud ag Oedolion ... 12
Cysylltiadau Oedolion ... 12
Asesiadau Oedolion ... 18
Ailalluogi ... 34
Cynlluniau gofal a chymorth i Oedolion ... 37
Diogelu Oedolion ... 52
Mathau o Ofal a Chymorth ... 72
Eiriolaeth Oedolion ... 80
Metrigau sy'n ymwneud â Phlant a Theuluoedd ... 86
Cysylltiadau Plant ... 86
Asesiadau Plant ... 98
Cynlluniau Gofal a Chymorth i Blant ... 119
Diogelu Plant ... 135
Plant sy'n Derbyn Gofal ... 163
Pobl sy'n gadael gofal ... 188
Eiriolaeth Plant ... 204
Metrigau sy'n ymwneud â Gofalwyr ... 209
Cysylltiadau Oedolion sy'n Ofalwyr ... 209
Asesiadau Gofalwyr sy'n Oedolion ... 216

Cynlluniau Cefnogi Gofalwyr sy’n Oedolion 226
Cysylltiadau Gofalwyr Ifanc 233
Asesiadau Gofalwyr Ifanc 240
Cynlluniau Cefnogi Gofalwyr Ifanc 248
Mynegai Mesurau 257
Metrigau sy’n ymwneud ag Oedolion 257
Metrigau sy'n ymwneud â Phlant a Theuluoedd.. 260
Metrigau sy’n ymwneud â Gofalwyr 266

Trosolwg

Canllawiau i ategu'r Cod ymarfer mewn perthynas â pherfformiad a gwella gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru. Mae'r canllawiau'n darparu'r diffiniadau manwl ar gyfer pob un o'r metrigau yn adran 'Mesur Gweithgarwch a Pherfformiad' y Fframwaith Perfformiad a Gwella ar gyfer y dyddiadau 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023.

Cynulleidfa

Swyddogion data a pherfformiad awdurdodau lleol, datblygwyr adroddiadau a dadansoddwyr systemau, sefydliadau trydydd sector, Gofal Cymdeithasol Cymru, Arolygiaeth Gofal Cymru, Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, darparwyr atebion digidol Iechyd a Gofal Cymdeithasol a rhanddeiliaid eraill

Camau i'w Cymryd

Dylai pob awdurdod lleol gasglu, cyflwyno a defnyddio'r data a'r dystiolaeth a nodir yn y canllawiau hyn.

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau pellach at:

Y Gangen Lles a Gwella

Y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

4ydd Llawr y Gogledd

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

SocialServicesImprovement@gov.wales

GwellaGwasanaethauCymdeithasol@gov.wales

Dogfennau cysylltiedig

Ymgynghoriad ar fesur perfformiad gwasanaethau cymdeithasol

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Fframwaith Canlyniadau Cenedlaethol Gwasanaethau Cymdeithasol

Cyflwyniad

Mae'r Cod Ymarfer sy'n ymwneud â pherfformiad a gwella gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru yn nodi sut y mae'n rhaid i awdurdodau lleol gasglu data a thystiolaeth er mwyn meddu ar yr wybodaeth a’r deallusrwydd sydd eu hangen i ddeall yn llawn y gofal a'r cymorth, a'r cymorth i ofalwyr y maent yn eu darparu wrth gyflawni eu cyfrifoldebau o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae'r Canllawiau Technegol cysylltiedig ar gyfer Mesur Gweithgarwch a Pherfformiad yn amlinellu fframwaith o fetrigau perfformiad y mae'n rhaid i awdurdodau lleol eu casglu a'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru bob blwyddyn.

Mae'r canllawiau hyn yn rhoi diffiniad manwl ar gyfer pob un o'r metrigau hynny fel y cytunwyd gan Lywodraeth Cymru, awdurdodau lleol a rhanddeiliaid ehangach yn y grŵp ysgrifennu metrigau. Fe'i bwriedir i fod yn ddogfen gyfeirio i'w defnyddio gan awdurdodau lleol a'r sector gofal cymdeithasol ehangach yng Nghymru i roi disgrifiadau cyson o ba ddata a gasglwn, pam yr ydym yn eu casglu a pha mor aml rydym yn eu casglu.

Nid yw'r diffiniadau yn ddisgrifiad technegol o'r systemau a ddefnyddir i gasglu'r data. Bydd angen i awdurdodau lleol ddeall y diffiniadau yn y ddogfen i ddatblygu arferion i echdynnu data o'u systemau ac adrodd ar bob un o'r metrigau at eu defnydd eu hunain yn ogystal ag at ddefnydd Llywodraeth Cymru.

Dylai darparu dull cyson o ddisgrifio'r gofynion ar gyfer casglu annog dealltwriaeth gyfunol o'r data rydym am eu casglu, gan arwain at ddata o ansawdd uwch sy'n llai tebygol o gael eu camddehongli oherwydd disgrifiad gwael o ba ddata y dylid eu cynnwys (neu beidio) yn y metrig.

Er bod pob ymdrech wedi'i gwneud i ddisgrifio pob metrig mor fanwl ag sydd angen, deallwn ei bod yn amhosibl rhagweld pob posibilrwydd a allai godi ac efallai y bydd angen eglurhad pellach rywbryd yn y dyfodol ar gyfer rhai metrigau. Mae dyluniad y canllawiau ar gyfer mesur gweithgarwch a pherfformiad yn caniatáu diweddaru diffiniadau yn ôl y gofyn.

Yr iaith a'r derminoleg a ddefnyddir yn y canllawiau hyn

Mae'r canllawiau technegol ar gyfer mesur gweithgarwch a pherfformiad yn defnyddio iaith a therminoleg benodol i ddisgrifio digwyddiadau ac unigolion, sy'n deillio o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae'r casgliadau data sydd wedi'u cynnwys yn y canllawiau hyn wedi'u rhannu yn ôl categori oedolion, plant a gofalwyr. Diffinnir y rhain gan y Ddeddf fel:

- ystyr "oedolyn" yw unigolyn sy'n 18 oed neu hŷn,
- ystyr "plentyn" yw unigolyn dan 18 oed*; ac
- ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.

**mae nifer o fetrigau ar gyfer plant hefyd yn cynnwys plant â phrofiad o fod mewn gofal ac sydd nawr yn oedolion.*

Mae gan bob un o'r metrigau yn y fframwaith ddiffiniad technegol manwl cysylltiedig yn y catalog hwn. Mae'r holl ddiffiniadau wedi'u datblygu gan arbenigwyr data a gwybodaeth awdurdodau lleol a Llywodraeth Cymru drwy'r Is-grŵp Adrodd Cenedlaethol. Gellir cyfuno metrigau penodol i greu mesurau sy'n gallu mesur pa mor dda y perfformiodd awdurdod lleol mewn perthynas â'r gofynion a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae'r derminoleg a ddefnyddir yn niffiniad technegol pob metrig yn gyson â'r iaith a ddefnyddir yn y Codau Ymarfer ar gyfer Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae cyfeiriadau at adrannau perthnasol y codau ymarfer wedi'u cynnwys yn y diffiniad technegol fel sy'n briodol.

Hanes Dogfennau a Diwygiadau

Dyddiad: 01/04/2020

Disgrifiad: Cyhoeddi fersiwn 1.0

Dyddiad: 02/02/2020

Disgrifiad: Mân Ddiwygiadau – Fersiwn 1.1

- AD/014 Seibiannau byr ychwanegol fel categori D
- CH/015 – Newid cod o P1 i P4

Dyddiad: 26/04/2021

Disgrifiad: Mân Ddiwygiadau – Fersiwn 1.2

- AD/025 – newid yr opsiwn "plentyn" yn adran 3 i "fab neu ferch" er mwyn osgoi dryswch gan ei fod yn ymwneud â pherson dan 18 oed.
- AD/031 – wedi tynnu opsiwn 2 yn adran 7 ("peidio â chyfrif oedolyn fwy nag unwaith, ni waeth faint o wasanaethau dibreswyl y gallant eu derbyn") gan fod hyn yn groes i'r canllawiau yn adran 6.
- CH/044 – eglurder ychwanegol ynghylch pa blant y gellir eu gwahardd. Dim ond y plant hynny a oedd yn oedran ysgol gorfodol ar adeg y symud y dylech eu cyfrif.

Dyddiad: 22/03/2022

Disgrifiad: Diwygiadau – V1.3

- AD/008 – Tynnwyd y gair "cymesur"
- AD/009 – Wedi'i aralleirio er mwyn bod yn glir
- AD/016 – Canllawiau ychwanegol ar gyfer pan fu farw unigolyn cyn y dyddiad adolygu
- AS/001-6 – Canllawiau Diogelu Oedolion wedi'u hymgorffori yn y prif ganllawiau
- AD/030 – Cynnwys troednodyn i esbonio sefyllfa lle nad oes cyfradd safonol yn cael ei defnyddio
- CH/005 – Geiriad ychwanegol ar gyfer eglurder ar gyfer opsiwn a
- CH/006 – Tynnwyd opsiwn b a'r cyfeiriadau at asesiadau "cynhwysfawr" neu "gymesur"
- CH/007 - Dileu cyfeiriadau at asesiadau "cymesur"

- CH/008 - Dileu cyfeiriadau at asesiadau “cynhwysfawr” neu “gymesur”. Ychwanegwyd troednodyn yn egluro’r defnydd o rith asesiadau. Data sylfaen yn awr yw CH/006, yn lle CH/006b
- CH/011 – Geiriad ychwanegol ar gyfer eglurder ar gyfer opsiwn a. Tynnwyd “na”
- CH/052 – Dileu’r cyfeiriad at “12 mis ers gadael gofal”

Dyddiad: 26/05/2022

Disgrifiad: Diwygiadau – V1.4

- AD/001 - Wedi newid o gysylltiadau newydd i bob cyswllt.
- AD/003 – Data sylfaen wedi’i newid o AD/001 i AD/002 (lle darparwyd cyngor neu gymorth)
- AD/008 – Ychwanegu ‘ddim’ at y disgrifiad o’r asesiad newydd. Canllawiau clir ynghylch ailadrodd asesiadau.
- AD/009 – Esboniad ychwanegol yn y metrig i nodi nad oes gan yr unigolyn gynllun gofal a chymorth gweithredol. Ychwanegu ‘ddim’ at y disgrifiad o’r asesiad newydd.
- AD/012 – Opsiwn ychwanegol i gynnwys yr oedolion hynny sydd â chynllun gofal a chymorth sydd hefyd â chyfrifoldebau gofalu
- AD/014 – Ail-eirio Gofal Preswyl i Gartref Gofal Oedolion a dileu Gofal Dydd. Darparu eglurder ychwanegol ynghylch y dyddiad dechrau a’r hyn sydd i’w gynnwys.
- AD/015 – Gofal Dydd wedi’i ddileu
- AD/016 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau sydd i’w cwblhau” i “nifer y cynlluniau gofal a chymorth a adolygwyd”
- AD/017 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau priodol a gwblhawyd o fewn amserlenni” i “nifer yr adolygiadau a gwblhawyd o fewn amserlenni”
- AD/018 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau sydd i’w cwblhau” i “nifer yr adolygiadau a gwblhawyd”
- AD/019 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau dyledus a gwblhawyd o fewn amserlenni” i “nifer y cynlluniau a gefnogir gan daliadau uniongyrchol a adolygwyd o fewn amserlenni”
- AD/023 – Dadansoddiad o’r grŵp oedran ychwanegol
- AD/028 – Wedi’i ail-eirio i ofyn am ymholiadau sy’n arwain at gynllun gofal a chymorth gweithredol drwy gydol y flwyddyn, yn ogystal â chynlluniau gweithredol. Y data sylfaenol bellach yw AD/026
- AD/029 – Ail-eirio’r gwreiddiol AD/029. Rhan a) yn gofyn am y ffi wythnosol uchaf ar gyfer gwasanaethau dibreswyl. Daw rhan b) o fersiwn flaenorol AD/030. Ychwanegwyd rhan c) am asesiadau ariannol.
- AD/030 – Wedi newid i holi am y mathau o wasanaethau sy’n cael eu darparu.
- AD/031 – Wedi’i newid i holi am y mathau o wasanaethau y codir tâl amdanynt.

- CH/015 – Opsiwn ychwanegol i gynnwys y plant hynny sydd â chynllun gofal a chymorth sydd hefyd â chyfrifoldebau gofalu. Ychwanegwyd canllawiau ynghylch defnyddio cynlluniau arbenigol ac integredig.
- CH/017 – Wedi newid o nifer yr adolygiadau i nifer y cynlluniau a adolygwyd yn ystod y flwyddyn gasglu. Dadansoddiad o’r cynllun wedi’i ychwanegu. Ychwanegwyd canllawiau ynghylch defnyddio cynlluniau arbenigol.
- CH/018 – Wedi newid i ofyn am adolygiadau a gwblheir o fewn amserlenni statudol yn hytrach nag adolygiadau dyledus. Ychwanegwyd canllawiau ynghylch defnyddio cynlluniau arbenigol. Rhannu adolygiadau SGO yn ddau grŵp: adolygiadau cymorth ac adolygiadau ariannol.
- CH/019 – Wedi newid i ofyn am nifer yr adolygiadau o gynlluniau/darparu cymorth ariannol, yn ôl y math o adolygiad. Dilyn CH/018 gydag adolygiadau SGO wedi’u rhannu’n ddau grŵp: adolygiadau cymorth ac adolygiadau ariannol. Ychwanegu canllawiau newydd ar gyfer mesur newydd.
- CH/023 – (a-i) Nid yw bellach yn defnyddio CH/022 fel data sylfaenol ac mae bellach yn seiliedig ar bob plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant.
- CH/029 – Tynnwyd “oedd yn ddyledus.” Canllawiau wedi’u diweddaru yn unol â hynny
- CH/030 – Wedi newid o nifer yr ymweliadau i nifer y plant yr ymwelwyd â hwy. Newidiwyd o nifer yr ymweliadau â phlant a roddwyd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant, i nifer yr ymweliadau â phlant ar y Gofrestr. Nawr yn deillio o CH/029. Canllawiau wedi’u diweddaru yn unol â hynny.
- CH/033 – Newid data sylfaen o CH/034 i CH/020
- CH/034 – Geiriad ychwanegol i ddisgrifio’r cyfeiriad at y prif ffactorau.
- CH/037c – Bellach yn cyfeirio at “gyfnod cychwynnol” yn hytrach nag “amser cydamserol”.
- CH/041 – Wedi newid o “ymweliadau dyledus” i “ymweliadau wedi’u cwblhau”
- CH/042 – Wedi newid o nifer yr ymweliadau i nifer y plant yr ymwelwyd â hwy
- CH/048 – Wedi newid o “ar ddiwedd y flwyddyn gasglu” i “ar 31 Mawrth”
- CH/054 – Canllawiau mwy clir – nid oes angen mwyach i gynnwys gweithgarwch pobl ifanc sy’n gadael gofal yn y 12fed a’r 24ain mis ers gadael gofal.
- CH/056 – Erbyn hyn, dim ond i gynnwys plant pump oed a throsodd
- CA/001 – Wedi tynnu AD/001 fel data sylfaenol
- CA/006 – Nid yw bellach yn defnyddio CA/001 fel data sylfaenol a chanllawiau ychwanegol ar gyfer pryd mae unigolion yn cael cynnig asesiad yn rhagweithiol.
- CA/008 – Opsiwn ychwanegol ar gyfer pan fydd gan ofalwr sy'n oedolyn ei anghenion gofal ei hun hefyd.
- CA/009 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau sydd i’w cwblhau” i “nifer yr adolygiadau a gwblhawyd”
- CA/010 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau priodol a gwblhawyd o fewn amserlenni” i “nifer yr adolygiadau a gwblhawyd o fewn amserlenni”
- CA/011 – Nid yw bellach yn defnyddio CH/001 fel data sylfaenol.
- CA/013 – Wedi’i gywiro i ddangos mai CA/011 yw’r data sylfaenol.

- CA/015 – Wedi’i gywiro i ddangos mai CA/014 yw’r data sylfaenol
- CA/017 – Opsiwn ychwanegol ar gyfer pan fydd gan ofalwr ifanc ei anghenion gofal ei hun hefyd.
- CA/018 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau sydd i’w cwblhau” i “nifer yr adolygiadau a gwblhawyd” CA/019 – Wedi newid o “nifer yr adolygiadau dyledus a gwblhawyd o fewn amserlenni” i “nifer yr adolygiadau a gwblhawyd o fewn amserlenni”

Dyddiad: 21/10/2022

Disgrifiad: Diwygiadau – V1.41

- AD/001 – wedi newid o “yr holl gysylltiadau ar gyfer oedolion a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn” i a. “cyfanswm nifer y cysylltiadau” a b. “nifer y cysylltiadau newydd”.
- AD/002 – wedi newid o “nifer y cysylltiadau ar gyfer oedolion” i “nifer y cysylltiadau newydd”
- AD/003 – diwygio testun y canllawiau yn unol â newidiadau i AD/001 ac AD/002.
- AD/015 – wedi newid “egwyliau byr” i “ofal seibiant”. Nid yw’n effeithio ar y data sy’n cael ei gasglu, ond yn hytrach mae’n cyflwyno diffiniadau AD/015 o ofal seibiant a gwyliau byr yn unol â’r rheini yn AD/030.
- AD/016 – wedi newid o “nifer yr adolygiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn” i gyfrif y “nifer y cynlluniau gofal a chymorth a oedd i’w hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu”.
- AD/017 – wedi newid o “nifer y cynlluniau ar 31 Mawrth a adolygwyd o fewn amserlenni statudol” i gyfrif “nifer y cynlluniau gofal a chymorth a oedd i'w hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu a adolygwyd o leiaf unwaith”.
- AD/018 – wedi newid o “nifer yr adolygiadau o gynlluniau a gefnogwyd gyda thaliadau uniongyrchol a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn” i gyfrif “nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a oedd wedi defnyddio taliadau uniongyrchol i ddiwallu eu hanghenion, a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu”.
- AD/019 – wedi newid o “nifer y cynlluniau a gefnogir gan daliadau uniongyrchol a adolygwyd o fewn amserlenni statudol” i gyfrif “nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a gefnogir gan daliadau uniongyrchol a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd o leiaf un adolygiad”.
- CH/017 – wedi newid i “nifer y cynlluniau gyda’r adolygiadau i’w cynnal yn ystod y flwyddyn gasglu”, wedi’u dadansoddi yn ôl y math o adolygiad. Mae’r canllawiau wedi cael eu hegluro.
- CH/018 – wedi newid o “nifer yr adolygiadau” i “nifer y cynlluniau a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn gasglu ac a adolygwyd o fewn amserlenni statudol”, wedi’u dadansoddi yn ôl y math o adolygiad. Mae’r canllawiau wedi cael eu diwygio yn unol â hynny.
- CH/019 – wedi newid o “nifer yr adolygiadau a oedd i fod i gael eu cwblhau o fewn amserlenni statudol” i “nifer yr adolygiadau a oedd yn ddyledus yn ystod

y flwyddyn ac a gwblhawyd, ni waeth a oeddent o fewn amserlenni statudol ai peidio", wedi'u dadansoddi yn ôl y math o adolygiad. Mae'r canllawiau wedi cael eu diwygio yn unol â hynny.

- CH/029 – wedi newid o "nifer yr ymweliadau" i "nifer yr ymweliadau sydd i'w cynnal yn ystod y flwyddyn". Mae manylion ychwanegol wedi'u cynnwys ym mwriad y mesur ac yn y canllawiau.
- CH/030 – wedi newid o "nifer yr ymweliadau â phlant ar y gofrestr amddiffyn plant" i "nifer yr ymweliadau â phlant ar y gofrestr amddiffyn plant a oedd a. wedi'u cwblhau; a b. wedi'u cwblhau o fewn amserlenni statudol". Mae manylion ychwanegol wedi'u cynnwys ym mwriad y mesur ac yn y canllawiau.
- CH/041 – wedi newid o "nifer yr ymweliadau statudol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal a gwblhawyd" i "nifer yr ymweliadau statudol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn". Mae manylion ychwanegol wedi'u cynnwys ym mwriad y mesur ac yn y canllawiau.
- CH/042 – wedi newid o "nifer y plant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn a gafodd ymweliadau a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol" i "nifer y plant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn yr oedd eu hymweliadau a. wedi'u cwblhau a b. wedi'u cwblhau o fewn yr amserlenni statudol". Mae manylion ychwanegol wedi'u cynnwys ym mwriad y mesur ac yn y canllawiau.
- CA/009 – wedi newid o "nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer oedolion sy'n ofalwyr a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn" i "nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion a oedd i fod i gael eu cynnal yn ystod y flwyddyn"
- CA/010 – wedi newid o "nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol" i "nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion a oedd i fod i gael eu cynnal yn ystod y flwyddyn ac a gwblhawyd"
- CA/018 – wedi newid o "nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn" i "nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn".
- CA/019 – wedi newid "nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol."
- CA/020 – mesur ychwanegol. Yn ategu CA/018 a CA/19: nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn, ni waeth a gawsant eu cwblhau yn ystod amserlenni statudol ai peidio.

Mae'r canllawiau hyn yn berthnasol i awdurdodau lleol wrth iddynt arfer eu swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol fel y nodwyd yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r canllawiau ar gyfer mesur gweithgarwch a pherfformiad fel y disgrifiwyd yn y Fframwaith Perfformiad a Gwella a amlinellwyd yn y cod ymarfer ar gyfer perfformiad a gwella gwasanaethau cymdeithasol yng

Nghymru, a gyhoeddwyd dan adran 145 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae'n rhaid i awdurdodau lleol gydymffurfio â'r canllawiau yn y ddogfen hon yn unol â'r gofynion arnynt dan y Cod Ymarfer o ran perfformiad a gwella gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru a chodau ymarfer cysylltiedig eraill.

Mae'r ddogfen hon yn ymwneud â'r flwyddyn ariannol 2022-23 ac mae'n disodli holl fersiynau blaenorol y canllawiau technegol. Daw i rym ar 1 Ebrill 2022.

Metrigau sy’n ymwneud ag Oedolion

Cysylltiadau Oedolion

Cyfeirnod Mesur: AD/001

Enw’r Mesur: Nifer y cysylltiadau ar gyfer oedolion a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn.

a. **Cyfanswm** nifer y cysylltiadau
b. Nifer y cysylltiadau **newydd**

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i weld faint o wybodaeth, cyngor a chymorth sydd ar gael fel y'u diffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, a faint o alw sydd amdanynt. Ceir tystiolaeth sy'n awgrymu bod awdurdodau lleol yn gweithredu eu swyddogaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth (IAA) mewn gwahanol ffyrdd a bwriad y metrig ar hyn o bryd yw archwilio a yw'r gwahanol fodelau hyn o IAA yn cyflwyno data sy'n awgrymu gwahaniaethau yn y gwasanaeth a dderbynnir gan y defnyddiwr terfynol.

Mae faint sydd ar gael, er nad oes ganddo gydberthynas uniongyrchol, yn arwydd o'r galw ar swyddogaeth y gwasanaethau cymdeithasol o fewn awdurdod lleol. Mae archwilio’r nifer o bobl sy'n ceisio gwybodaeth, cyngor a chymorth yn caniatáu awdurdodau lleol i gael mecanwaith syml i fonitro nifer y bobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth a chymharu hynny â metrigau ychwanegol i asesu sut yr ymdriniwyd â'r unigolion hyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro'r cysylltiadau â gwasanaethau IAA yng Nghymru a’i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Cyfrwch nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan oedolion neu berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar eu rhan, a geisiodd wybodaeth, cyngor a chymorth gan y gwasanaeth IAA yn eich awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn. Mae gennym ddiddordeb mewn dau grŵp: a) **pob cysylltiad** â’r gwasanaeth, gan gynnwys y rheini sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth, neu gefnogaeth, a b) cysylltiadau **newydd** â’r gwasanaeth.

Gall oedolyn gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y flwyddyn gasglu. Cyfrwch y rhain i gyd.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 2 a Rhan 3** yn cyfeirio at unigolion yn ‘**cysylltu**’ â'r gwasanaeth. Weithiau mae paragraffau eraill o fewn y codau ymarfer yn defnyddio termau gwahanol fel ‘**atgyfeirio**’ neu ‘**geisio’ neu ‘gyrchu**’ gwybodaeth, cyngor a chymorth. At ddibenion y metrig hwn, dylid ystyried bod y rhain yr un peth.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1) Ar gyfer rhan a) dylech gynnwys **pob** cyswllt, a rhan b) dim ond **cysylltiadau newydd**, â’ch gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth y flwyddyn gasglu. Os nad ydych yn gallu darparu un o’r adrannau, nodwch hyn yn y ffurflen ddata a rhowch ffurflen wag ar gyfer yr adran honno.
2) Ni ddylai rhan b) ond cynnwys pobl **nad oeddent** yn derbyn gofal a chefnogaeth, neu gefnogaeth (fel gofalwr) adeg y cyswllt.
3) Mae cyswllt yn cynnwys unrhyw berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth, neu weithiwr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ei ran.
4) Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o unigolion, dylid cyfrif bob person y cyfeirir ato fel un sydd angen cymorth fel ei fod wedi cael cyswllt.**
5) Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.
6) Gall unigolyn gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd.
7) **Dylid cyfrif materion diogelu fel cyswllt** oni bai eu bod yn derbyn gofal a chymorth ar adeg y cyswllt.
8) Ar gyfer rhan b), dylai gofalwr ifanc , sydd eisoes yn cael cymorth gan yr awdurdod lleol sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol ar gyfer **IAA nad yw'n gysylltiedig â'i anghenion fel gofalwr**, gael ei gynnwys yn y cyfrif.
9) Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. **Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt** sy'n bodloni'r meini prawf uchod, **waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1) Peidiwch â chynnwys **ymweliadau â gwefan eich gwasanaeth IAA** fel cysylltiadau. Er bod darparu gwybodaeth ar wefan yn arfer da, nid dyna rydym yn ceisio'i gyfrif yma.
2) Ar gyfer rhan b), peidiwch â chynnwys unigolion a oedd yn **derbyn gofal a chymorth** adeg y cyswllt.
3) Peidiwch â chynnwys **cysylltiadau sy'n atgyfeiriadau uniongyrchol i wasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal** (EIP), lle nad oes asesiad yn digwydd. Dywed Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Rhan 2 o’r Cod Ymarfer, para. 294 mai swyddogaeth y gwasanaeth IAA yw: *[darparu] gwybodaeth a chyngor ar ofal a chymorth, a chymorth o ran cael mynediad at ofal a chymorth.* Dylid cynnwys cysylltiadau lle mae asesiad yn dod i'r casgliad mai gwasanaeth ymyrraeth gynnar ac atal yw'r ffordd fwyaf priodol o weithredu.
4) Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.**
5) Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd **wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad** (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).
6) Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i **gofnodi gwybodaeth** am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu).

Cyfeirnod Mesur: AD/002

Enw'r Mesur: Nifer y cysylltiadau **newydd** ar gyfer oedolion a gafodd y Gwasanaethau Cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan y gwasanaeth IAA lle darparwyd cyngor a/neu gymorth yn unol â'r diffiniad a geir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Cod Ymarfer **Rhan 2** (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 300** (t63).

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut mae gwasanaethau IAA yng Nghymru yn ymdrin â chysylltiadau, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/001b.

Mae Cod Ymarfer Rhan 2 (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64-65) yn diffinio Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth.

Cyfrwch y cysylltiadau **newydd yn unig** o AD/001 sy'n cyfateb i'r diffiniad ar gyfer darparu **cyngor a/neu gynhorthwy.**

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Pan fo'n hysbys, rhaid cofnodi gwybodaeth bersonol (data craidd) am yr unigolyn.
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau newydd pan mai **dim ond** gwybodaeth a ddarparwyd.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy **yn gofyn am gwblhau asesiad cyfrannol** (Cod Ymarfer Rhan 3, para. 20). Mae angen i'r broses asesu **ddod i ben** cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad cyfrannol yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae set benodol iawn o egwyddorion yn bodoli ar gyfer sut mae awdurdod lleol yn ymateb i bryderon lle mae oedolyn yn cael ei gam-drin a'i esgeuluso, neu mewn perygl o gael ei gam-drin a'i esgeuluso. Mae Cod Ymarfer **Rhan 7** ar Weithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, Cyfrol 6 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), para. 58 yn datgan:

"Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 o'r Ddeddf yn gymwys pan fo amheuaeth bod oedolyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin neu ei niweidio. Gall yr asesiad ddechrau o'r adeg pan hysbysir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl

anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn oedolyn sy'n wynebu risg. Gall yr asesiad bara trwy gydol y broses a dylid ei gwblhau gyda'r lefel briodol o frys yn ôl yr achos."

Mae paragraff 63 o God Ymarfer Rhan 7 (Gweithio gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl), Cyfrol 6 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg) yn nodi:

"Dylai'r asesiad ar gyfer gofal a chymorth gael ei gynnal ochr yn ochr â'r ymholiad diogelu ac ni ddylai'r ymholiad amharu ar amseroldeb y broses asesu nac ar ddiwallu anghenion cymwys gan yr awdurdod."

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1) Mae'r metrig hwn yn **is-set o'r data yn AD/001 Rhan b).** Defnyddiwch ddata sy'n cydymffurfio â'r diffiniad o AD/001 fel y data sylfaen ar gyfer y metrig hwn. **Data sylfaen: AD/001b.**
2) Dylech gynnwys cysylltiadau **newydd yn unig** ar gyfer oedolion lle mai canlyniad y cyswllt oedd **darparu cyngor a/neu gynhorthwy** fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
3) Dylech gynnwys **pob cyswllt newydd** achos lle darparwyd cyngor neu gynhorthwy **waeth beth fo canlyniad yr asesiad.**
4) Dylech gynnwys **adroddiadau diogelu oedolion**, lle **nad oes gan y person gynllun gofal a chymorth gweithredol.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1) Peidiwch â chynnwys cysylltiadau newydd ar gyfer oedolion lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn **darparu gwybodaeth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2) Peidiwch â chynnwys cysylltiadau newydd **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "beth sy'n bwysig".
3) Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata y **tu allan** i'r hyn a gasglwyd ar gyfer **AD/001b**.
4) Peidiwch â chynnwys plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed) yn y metrig hwn.
5) Peidiwch â chynnwys unrhyw gysylltiadau a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/003

Enw'r Mesur: Nifer y cysylltiadau newydd a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn, lle darparwyd cyngor a chynhorthwy, a gafwyd gan:

a. Y person ei hun
b. Perthynas
c. Ffrind neu gymydog
d. Gwasanaeth Atal / Ymyrryd yn fuan (Camu i fyny)
e. Iechyd
f. Addysg
g. Tai
h. Yr Heddlu
i. Y Gwasanaeth Prawf
j. Sefydliad trydydd sector
k. Awdurdod Lleol
l. Ysbyty Annibynnol
m. Gwasanaeth Ambiwlans
n. Rheoleiddiwr Gofal
o. Darparwr
p. Eiriolwr
q. Arall
r. Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall)

Bwriad y Mesur

Bwriad y metrig hwn yw casglu data ar ffynonellau cyswllt. Mae gwybod pwy a sut y deuir i gysylltiad â'r gwasanaeth IAA yn helpu sefydliadau i nodi sut mae pobl yn defnyddio'r gwasanaeth IAA. Mae gweithio gydag asiantaethau partner i nodi'n well y galw a'r llwybrau i mewn i wasanaethau IAA gofal cymdeithasol yn caniatáu cynllunio ac adnoddau rhyng-sefydliadol gwell i sicrhau bod y bobl gywir yn cael y gwasanaeth cywir ar yr adeg gywir.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut mae pobl yn cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/002.

Cyfrwch yr holl gysylltiadau newydd a dderbyniwyd gan wasanaethau cymdeithasol statudol i oedolion yn ystod y flwyddyn lle rhoddwyd cyngor neu gynhorthwy a defnyddio ffynhonnell y cyswllt a gofnodwyd ar eich system wedi'i fapio i'r is-gategorïau a restrir yn y metrig hwn.

Dylai'r aelod o staff sy'n derbyn yr wybodaeth gofnodi ffynhonnell yr atgyfeiriad. Gwerthfawrogir bod gan lawer o awdurdodau lleol ddull llawer mwy manwl o gofnodi pwy gysylltodd â'r adran. Dylid mapio'r rhain i'r categori mwyaf priodol. Er enghraifft:

- **Yr unigolyn ei hun neu aelod o'r teulu**; dylai gynnwys achosion o hunangyfeirio, neu os yw'r person sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yn briod, partner, plentyn, brawd neu chwaer neu berthynas arall i'r person sy'n destun y cyswllt.
- **Cyfaill neu gymydog**; dylai gynnwys ffrindiau neu gymdogion y person sy'n destun y cyswllt.
- **Iechyd**; dylai gynnwys cydweithwyr iechyd sylfaenol, eilaidd, trydyddol a chymunedol. Meddygon Teulu, Ysbytai, Ymgynghorwyr, Clinigau, Bydwragedd ac Ymwelwyr Iechyd ac ati.
- **Addysg**; dylai gynnwys unrhyw atgyfeiriwr sy'n darparu gwasanaethau addysg neu ddysgu. Ysgolion, Athrawon, AALlau, Unedau Cyfeirio Disgyblion, Colegau a Phrifysgolion, darpariaeth addysg arbenigol, gwasanaethau seicoleg addysg ac ati.
- **Yr Heddlu**; dylai gynnwys unrhyw swyddog awdurdod heddlu, heddlu trafnidiaeth neu asiantaeth troseddau genedlaethol.
- **Y Gwasanaeth Prawf**; dylai gynnwys unrhyw aelod o staff y gwasanaeth prawf sy'n gweithredu'n broffesiynol.
- **Tai**; dylai gynnwys adran dai awdurdodau lleol ac asiantaethau tai eraill.
- **Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar / Atal (Camu i fyny)**; dylai gynnwys unrhyw wasanaeth a gynlluniwyd i ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal boed yn fewnol neu wedi'u comisiynu gan yr awdurdod lleol, lle mae'r person sy'n destun y cyswllt yn derbyn gwasanaeth gan yr asiantaethau hyn – y cyfeirir ato weithiau fel 'camu i fyny'.
- **Sefydliad Trydydd Sector**; dylai gynnwys unrhyw drydydd sector, budd cymunedol, menter gymdeithasol neu sefydliad elusennol.
- **Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall)**; dylai gynnwys cysylltiadau a gynhyrchir yn fewnol (hy drwy ddarganfod unigolyn arall sydd ag anghenion gofal a chymorth posibl yn ystod gwaith o ddydd i ddydd).
- **Arall**; unrhyw ffynhonnell gyswllt arall nad yw'n cyd-fynd â'r categorïau uchod, ee dienw, cyfreithiwr, awdurdod lleol arall, aelod o'r cyhoedd ac ati.
- Rydym yn cydnabod y gall rhai cysylltiadau ddisgyn i fwy nag un categori. Er enghraifft, gall cymydog hefyd fod yn aelod o'r teulu. Gall sefydliad trydydd sector hefyd ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnal ac atal. Mater i'r sawl sy'n derbyn yr wybodaeth yw llunio barn ar y categori mwyaf priodol i’r ffynhonnell gyswllt.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys pob cyswllt newydd ar gyfer oedolion lle mai canlyniad y cyswllt oedd **darparu cyngor a/neu gynhorthwy** fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300. Data sylfaen = AD/002

2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs “beth sy'n bwysig”.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata y **tu allan** i'r hyn a gasglwyd ar gyfer **AD/002**
4. Peidiwch â chynnwys plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed) yn y metrig hwn.
5. Peidiwch â chynnwys unrhyw gysylltiadau a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer oedolion lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn **darparu gwybodaeth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs “beth sy'n bwysig”.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata y **tu allan** i'r hyn a gasglwyd ar gyfer **AD/002.**
4. Peidiwch â chynnwys plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed) yn y metrig hwn.
5. Peidiwch â chynnwys unrhyw gysylltiadau a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Asesiadau Oedolion

Cyfeirnod Mesur: AD/004

Enw’r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau **newydd** a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth. Bwriad y metrig yw nodi’r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth “[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol”.

Dylai hyn **gynnwys** unrhyw asesiadau sy'n ymgorffori asesiadau manwl neu **gynhwysfawr** yn y broses asesu, yn ogystal â'r rhai sy'n ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhaliwyd gan hefyd ystyried deddfwriaeth ategol (Deddf Iechyd Meddwl (Cymru) 2010, Deddf Galluedd Meddyliol 2005 ac ati).

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), Para 20). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i AD/002 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd y cyswllt.** Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Mae set benodol iawn o egwyddorion yn bodoli ar gyfer sut mae awdurdod lleol yn ymateb i bryderon lle mae oedolyn yn cael ei gam-drin a'i esgeuluso, neu mewn perygl o gael ei gam-drin a'i esgeuluso. Mae Cod Ymarfer **Rhan 7** ar Weithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, Cyfrol 6 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), Para 58 yn datgan:

"Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 o'r Ddeddf yn gymwys pan fo amheuaeth bod oedolyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin neu ei niweidio. *Gall yr asesiad ddechrau o'r adeg pan hysbysir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn oedolyn sy'n wynebu risg. Gall yr asesiad bara trwy gydol y broses a dylid ei gwblhau gyda'r lefel briodol o frys yn ôl yr achos."*

Mae Paragraff 63, neu'r cod ymarfer ar Weithio gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, Cyfrol 6 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), Para 63 yn nodi: ***"Dylai'r asesiad ar gyfer gofal a chymorth gael ei gynnal ochr yn ochr â'r ymholiad diogelu"*** ac ni ddylai'r ymholiad amharu ar amseroldeb y broses asesu nac ar ddiwallu anghenion cymwys gan yr awdurdod.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
4. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
5. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i ymholiadau diogelu oedolion.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer oedolion lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn ddarpariaethau gwybodaeth fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth.
5. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
6. Peidiwch â chynnwys **plant (unigolion dan 18 mlwydd oed)** yn y metrig hwn.
7. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
8. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: AD/005

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn lle:

a. Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am ganlyniadau'r asesiadau a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/004.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para.300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth "*[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol"*.

Dylai hyn **gynnwys** unrhyw asesiadau, **yn cynnwys** y rhai sy'n ymgorffori asesiadau manwl neu **gynhwysfawr** yn y broses asesu, yn ogystal â'r rhai sy'n ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhaliwyd gan hefyd ystyried deddfwriaeth ategol (Deddf Iechyd Meddwl (Cymru) 2010, Deddf Galluedd Meddyliol 2005 ac ati).

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 20**). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad cyfrannol yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i AD/002 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd y cyswllt.** Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Mae set benodol iawn o egwyddorion yn bodoli ar gyfer sut mae awdurdod lleol yn ymateb i bryderon lle mae oedolyn yn cael ei gam-drin a'i esgeuluso, neu mewn perygl o gael ei gam-drin a'i esgeuluso. Mae Cod Ymarfer **Rhan 7** ar Weithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, Cyfrol 6 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), para. 58 yn datgan:

"Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 o'r Ddeddf yn gymwys pan fo amheuaeth bod oedolyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin neu ei niweidio. *Gall yr asesiad ddechrau o'r adeg pan hysbysir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn oedolyn sy'n wynebu risg. Gall yr asesiad bara trwy gydol y broses a dylid ei gwblhau gyda'r lefel briodol o frys yn ôl yr achos."*

Mae'r cod ymarfer ar Weithio gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, Cyfrol 6 (ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), para 63 yn nodi:

"**Dylai'r asesiad ar gyfer gofal a chymorth gael ei gynnal ochr yn ochr â'r ymholiad diogelu ac ni ddylai'r ymholiad** amharu ar amseroldeb y broses asesu nac ar ddiwallu anghenion cymwys gan yr awdurdod."

At ddibenion y metrig hwn, dylid mapio'r wyth canlyniad asesu a gynhwysir yn yr offeryn asesu a chymhwysedd cenedlaethol i'r is-gategori priodol fel a ganlyn:

Canlyniad y Gofyniad Asesu Cyffredin

1. Nid oes angen diwallu unrhyw anghenion gofal a chymorth.

Nid oedd unrhyw anghenion cymwys i fodloni

2. Mae angen asesiad mwy cynhwysfawr, a all gynnwys asesiadau mwy arbenigol.

   Amherthnasol – Dylid cyfrif y broses asesu yn ei chyfanrwydd. Os oes angen asesiad mwy cynhwysfawr, mae hyn yn rhan o'r broses asesu gyffredinol lle gellir cynnwys asesiadau arbenigol.

3. Gellir diwallu anghenion drwy ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth.

   Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

4. Gellir diwallu anghenion, drwy ddarparu gwasanaethau ataliol.

Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

5. Gall anghenion gael eu diwallu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan yr unigolion eu hunain (gyda chymorth pobl eraill neu hebddynt).

Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

6. Gall materion eraill gyfrannu at gyflawni'r canlyniadau personol, neu fel arall ddiwallu'r anghenion.

Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

7. Gall anghenion ond gael eu diwallu drwy gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth (**mae anghenion yn gymwys**).

Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.

8. Mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen diwallu'r anghenion er mwyn amddiffyn y person rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso, neu yn achos plentyn, rhag niwed arall neu rhag y risg o niwed.

   *Dylai'r asesiad ddechrau ar adeg yr atgyfeiriad a phara drwy gydol y broses ddiogelu (**cod ymarfer Rhan 7, paragraff 74**). Dewiswch yr opsiwn priodol ar ôl i'r asesiad hwn ddod i ben.*

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = AD/004**
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
4. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
5. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.4 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer oedolion lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn ddarpariaethau gwybodaeth fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth ar adeg yr asesiad.
5. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
6. Peidiwch â chynnwys **plant (unigolion dan 18 mlwydd oed)** yn y metrig hwn.

7. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
8. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: AD/006

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau ar gyfer oedolion a gwblhawyd (AD/004) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r fframwaith strategol 'Mwy na Geiriau' ar gyfer gwasanaethau Cymraeg mewn iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **Para 52.** yn nodi: ***Rhaid*** *i'r broses asesu gydnabod y cysyniad o'r angen am iaith a dylai ymarferwyr* ***sicrhau bod yr egwyddor cynnig rhagweithiol yn cael ei hymgorffori'n ymarferol.***

Mae hyn yn golygu y dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a ***dylid gofyn i'r unigolyn pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses.*** *Bydd hyn yn sicrhau ei fod yn gallu derbyn gwasanaethau yn ei iaith ei hun drwy gydol y broses o nodi a diwallu anghenion gofal a chymorth. Mae iaith yn elfen annatod o'r gofal y mae pobl yn ei dderbyn a chyfrifoldeb yr awdurdod lleol yw darparu gwasanaethau priodol sy'n cynnwys diwallu anghenion ieithyddol defnyddwyr. Dim ond drwy wneud hyn y gallant ddarparu gofal sy'n ddiogel ac yn effeithiol.*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/004.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **Para 52** yn nodi: *…dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a* ***dylid gofyn i'r unigolyn pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses (rhan a).***

Dylai awdurdodau lleol hefyd gofnodi a oedd yr unigolyn neu'r teulu sy'n cael eu hasesu wedi manteisio ar Gynnig Rhagweithiol y Gymraeg, (**rhan b**).

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu angen Unigolion), **para 59** yn diffinio'r set Ddata Graidd sy'n cynnwys 'Dewis Iaith'. Gall hyn gynnwys ieithoedd **heblaw Cymraeg neu Saesneg (rhan c).**

Cyfrwch **Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg a dewisiadau iaith eraill ar gyfer pob asesiad a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn gasglu.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl **asesiadau** ar gyfer oedolion a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = AD/004.**
2. Cyfrifwch yn seiliedig ar y meini prawf canlynol:
    a. **Ar gyfer rhan a:** Mae cysyniad y Cynnig Rhagweithiol yn cyfeirio awdurdodau lleol at gynnig gwasanaethau i unigolion yn Gymraeg heb fod angen i'r unigolyn ofyn amdano'n benodol. Mae hyn yn golygu gofyn i bobl sy'n mynd at y gwasanaeth i gael asesiad a fyddai'n well ganddynt gael gohebiaeth yn Gymraeg. Mae'r canllawiau 'Mwy na Geiriau', para. 3.13 yn datgan: *Dylai cofnodion cleientiaid a chleifion ddangos yn glir beth yw dewis iaith dinasyddion (sy'n ymwneud yn benodol â'r Gymraeg neu'r Saesneg).*
    b. **Ar gyfer rhan b:** Pan fo unigolyn yn rhan a yn dewis cael gohebiaeth yn Gymraeg, dylai awdurdodau lleol gofnodi hyn yn yr asesiad (neu faes arall o'r system y gellir cyfeirio ato yn ôl i'r asesiad). Mae'r canllawiau 'Mwy na Geiriau', para. 3.13 yn datgan: ***Rhaid*** *i gofnodion cleientiaid a chleifion gynnwys adrannau i alluogi staff i gofnodi pryd y bydd* ***rhaid*** *gwneud Cynnig Gweithredol.*
    c. **Ar gyfer rhan c:** Pan fo unigolyn yn rhan a yn dewis cael gohebiaeth mewn iaith **heblaw am Gymraeg neu Saesneg**, dylai awdurdodau lleol gofnodi hyn yn yr asesiad. Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu angen Unigolion), **para 59** yn diffinio'r set Ddata Graidd sy'n cynnwys 'Dewis Iaith'.
    Cofnodwch a gynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith o ddewis, ni waeth beth oedd yr iaith.
3. Rhaid i asesiad fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'gyflawn'.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau lle'r oeddech wedi darparu **gwybodaeth yn unig.**
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau ar gyfer **gofalwyr sy'n oedolion lle na nodir unrhyw anghenion gofal a chymorth ychwanegol** ar gyfer y sawl sy'n darparu gofal.

3. Peidiwch â chynnwys asesiadau sy'n **anghyflawn** (gweler pwynt 6.3 uchod).
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau ar gyfer pob is-gategori **nad ydynt yn bodloni'r meini prawf** a amlinellir yn 6.2 uchod.
5. Peidiwch â chynnwys asesiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/007

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn a gynhaliwyd yn yr ystâd ddiogeledd.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer oedolion mewn ystâd ddiogeledd yn ystod y flwyddyn.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 11 (amrywiol a Chyffredinol) yn nodi: Rhaid i awdurdodau lleol gefnogi oedolyn ag anghenion gofal a chymorth mewn sefydliad diogel yng Nghymru yn yr un modd ag y byddent yn cefnogi rhywun yn y gymuned.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei ddefnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/004.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 11** (Amrywiol a Chyffredinol) t16 yn nodi: *Mae gan y rhai mewn sefydliadau diogel sydd ag anghenion gofal a chymorth hawl i gael asesiad gyda'r nod o gyflawni eu canlyniadau lles personol. Rhaid i awdurdodau lleol asesu'r rhai mewn sefydliadau diogel yn yr un modd ag y byddent yn asesu unrhyw un sy'n byw yn eu hardal, ond efallai y bydd angen iddynt newid y dull o ddarparu'r trefniadau asesu fel ei fod yn cydymffurfio â chyfyngiadau system y sefydliad diogel.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth "[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol".

Dylai hyn **gynnwys** unrhyw asesiadau sy'n ymgorffori asesiadau manwl neu **gynhwysfawr** yn y broses asesu, yn ogystal â'r rhai sy'n ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhaliwyd gan hefyd ystyried deddfwriaeth ategol (Deddf Iechyd Meddwl (Cymru) 2010, Deddf Galluedd Meddyliol 2005 ac ati).

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), Para 20). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i AD/002 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd y cyswllt.** Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Mae set benodol iawn o egwyddorion yn bodoli ar gyfer sut mae awdurdod lleol yn ymateb i bryderon lle mae oedolyn yn cael ei gam-drin a'i esgeuluso, neu mewn perygl o gael ei gam-drin a'i esgeuluso. Mae Cod Ymarfer **Rhan 7** ar Weithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, Cyfrol 6 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), Para 58 yn datgan:

"Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 o'r Ddeddf yn gymwys pan fo amheuaeth bod oedolyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin neu ei niweidio. *Gall yr asesiad ddechrau o'r adeg pan hysbysir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn oedolyn sy'n wynebu risg. Gall yr asesiad bara trwy gydol y broses a dylid ei gwblhau gyda'r lefel briodol o frys yn ôl yr achos. "*

Mae'r cod ymarfer ar Weithio gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, Cyfrol 6 (ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), Para 63 yn nodi:

*"**Dylai'r asesiad ar gyfer gofal a chymorth gael ei gynnal ochr yn ochr â'r ymholiad diogelu ac ni ddylai'r ymholiad** amharu ar amseroldeb y broses asesu nac ar ddiwallu anghenion cymwys gan yr awdurdod."*

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd mewn sefydliadau diogel** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = AD/004**
2. **Diffinnir sefydliadau diogel** yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 **Cod Ymarfer Rhan 11** (Amrywiol a Chyffredinol).
3. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
6. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i ymholiadau diogelu oedolion.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys asesiadau **na chynhaliwyd mewn sefydliadau diogel.**
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau **nad ydynt wedi'u cynnwys yn AD/004**.
5. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth.
6. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
7. Peidiwch â chynnwys **plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed)** yn y metrig hwn.
8. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
9. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: AD/008

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd y gofynnodd yr oedolyn neu'r teulu amdanynt yn ystod y flwyddyn lle'r oedd asesiad blaenorol wedi'i gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr oedolion sy'n dychwelyd i'r gwasanaethau cymdeithasol ac yn gofyn i'w hanghenion gael eu hasesu eto.

Gall awdurdodau lleol ddefnyddio gwybodaeth am oedolion sy'n gofyn am ailasesiad o'u hanghenion i bennu'r prif ffactorau ar gyfer ailgyflwyno. Bydd yr wybodaeth hon yn caniatáu i awdurdodau lleol gynllunio'r gwaith o ddatblygu, gwella a/neu gomisiynu gwasanaethau a allai wella'r cymorth ymyrraeth gynnar ac atal sydd ar gael i unigolion fel y gellir diwallu anghenion heb yr angen am ofal a chymorth.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer yr asesiadau a ailgynhelir yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/004.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Rhan 3 Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 98** yn datgan:

"Mae gan yr unigolyn yr hawl i ofyn am ail-asesiad o'i anghenion ar unrhyw adeg. Rhaid i broses ffurfiol ar gyfer gwneud y cais hwn gael ei datblygu, ei chyhoeddi a'i chyfleu'n glir gan yr awdurdod lleol."

Mae'r metrig hwn yn ceisio casglu gwybodaeth i oedolion sydd heb gynllun gofal a chymorth ar adeg yr asesiad diweddaraf, ond sydd wedi'u hasesu'n flaenorol yn ystod y 12 mis diwethaf ac wedi gofyn i'w hanghenion gael eu hailasesu.

Mae'r disgrifiadau canlynol wedi cael eu datblygu i'ch helpu i ddeall:

Asesiad newydd –asesiad a gynhelir ar berson sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol (neu gynllun cymorth os yw'r cais am gymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.

Ailasesiad – byddai hyn yn digwydd pan fo newid sylweddol mewn amgylchiadau i berson sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth (neu gymorth fel gofalwr) sy'n gorfodi'r ALl i adolygu'r asesiad (Cod Ymarfer Rhan 3 Para 92-100). Nid yw adolygu asesiad yr un fath ag adolygu cynllun gofal a chymorth.

Asesiad a ailgynhelir – mae hwn yn digwydd pan fydd person sydd wedi'i asesu ac nad oes ganddo anghenion cymwys yn arfer ei hawliau i ofyn am ail asesiad o'i anghenion. Fe'i diffinnir fel ailasesiad yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, ond at ddibenion casglu, mae wedi'i enwi'n wahanol i'w gwahaniaethu oddi wrth ailasesiadau o unigolion sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth. Gellir ystyried ailadrodd asesiad fel apêl, lle bo'r unigolyn yn anghytuno â chanlyniad yr asesiad gwreiddiol. Yn yr achos hwn, nid yw eu hamgylchiadau wedi newid. Byddai newid mewn amgylchiadau yn galw am asesiad newydd, yn hytrach nag ailasesiad neu asesiad a ailgynhelir.

Mae'r metrig hwn yn cyfrif asesiadau a ailgynhaliwyd ar gyfer oedolion (oedolion sy'n cael eu hasesu yn ystod y flwyddyn lle bodlonir y meini prawf canlynol):

- **Nid oes** gan yr oedolyn gynllun gofal a chymorth (na chynllun cymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.
- Mae asesiad blaenorol wedi'i gynnal gan y gwasanaethau cymdeithasol yn y 12 mis cyn **dechrau'r** asesiad diweddaraf.
- **Gofynnodd yr unigolyn neu aelod o'r teulu** am yr asesiad.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr holl asesiadau a ailgynhaliwyd ar gyfer oedolion a gynhelir yn y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = AD/004.**
2. Dylech gynnwys **pob** asesiad a ailgynhelir waeth beth fo'r rheswm pam fo'r unigolyn wedi cyflwyno'n wreiddiol.
3. Dylech gynnwys asesiadau a ailgynhelir lle mae **asesiad blaenorol** wedi'i gynnal yn ystod y **12 mis blaenorol o ddechrau'r asesiad diweddaraf.**
4. Dim ond asesiadau **y gofynnwyd amdanynt gan yr unigolyn neu aelod o'i deulu** y dylid eu cynnwys.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys asesiadau lle mae amgylchiadau'r unigolion **wedi newid.**
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau **nad ydynt yn AD/004.**
3. Peidiwch â chynnwys asesiadau y **gofynnwyd amdanynt gan rywun heblaw'r** unigolyn neu aelod o'i deulu.
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau **lle'r oedd gan yr unigolyn gynllun gofal a chymorth (neu gynllun cymorth os yw'n ofalwr**) ar adeg yr asesiad.
5. Peidiwch â chynnwys asesiadau lle cafodd yr asesiad blaenorol ei gynnal **dros 12 mis** cyn dechrau'r asesiad diweddaraf.
6. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau lle'r oedd y person yn derbyn gofal a chymorth o fewn y 12 mis cyn yr asesiad diweddaraf, **ond roedd yr asesiad blaenorol yn gynharach** (gweler pwynt 7.4 uchod).

Cyfeirnod Mesur: AD/009

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd, lle gofynnodd yr oedolyn neu'r teulu am yr asesiad yn ystod y flwyddyn, ac roedd asesiad blaenorol wedi'i

gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol, ac nid oes gan yr unigolyn gynllun gofal a chymorth ar hyn o bryd, a chanlyniad yr asesiad newydd yw:

a. Roedd anghenion ond yn gallu cael eu diwallu gyda chynllun gofal a chymorth.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr oedolion sy'n dychwelyd i'r gwasanaethau cymdeithasol ac yn gofyn i'w hanghenion gael eu hasesu eto.

Gall awdurdodau lleol ddefnyddio gwybodaeth am oedolion sy'n gofyn am ailasesiad o'u hanghenion i bennu'r prif ffactorau ar gyfer ailgyflwyno. Bydd yr wybodaeth hon yn caniatáu i awdurdodau lleol gynllunio'r gwaith o ddatblygu, gwella a/neu gomisiynu gwasanaethau a allai wella'r cymorth ymyrraeth gynnar ac atal sydd ar gael i unigolion fel y gellir diwallu anghenion heb yr angen am ofal a chymorth.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer yr asesiadau a ailgynhelir yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/008.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu Anghenion Unigolion), **para. 98** yn datgan: *Mae gan yr unigolyn yr hawl i ofyn am ail-asesiad o'i anghenion ar unrhyw adeg.*

Rhaid i broses ffurfiol ar gyfer gwneud y cais hwn gael ei datblygu, ei chyhoeddi a'i chyfleu'n glir gan yr awdurdod lleol.

Mae'r metrig hwn yn ceisio casglu gwybodaeth i oedolion sydd heb gynllun gofal a chymorth ar adeg yr asesiad diweddaraf, ond sydd wedi'u hasesu'n flaenorol yn ystod y 12 mis diwethaf ac wedi gofyn i'w hanghenion gael eu hailasesu.

Er mwyn helpu i ddeall hyn, datblygwyd y disgrifiadau canlynol:

Asesiad newydd –asesiad a gynhelir ar berson sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol (neu gynllun cymorth os yw'r cais am gymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.

Ailasesiad – byddai hyn yn digwydd pan fo newid sylweddol mewn amgylchiadau i berson sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth (neu gymorth fel gofalwr) sy'n gorfodi'r ALl i adolygu'r asesiad (Cod Ymarfer Rhan 3 para. 92-100). Nid yw adolygu asesiad yr un fath ag adolygu cynllun gofal a chymorth.

Asesiad a ailgynhelir – mae hwn yn digwydd pan fydd person sydd wedi'i asesu ac nad oes ganddo anghenion cymwys yn arfer ei hawliau i ofyn am ail asesiad o'i anghenion. Fe'i diffinnir fel ailasesiad yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, ond at ddibenion casglu, mae wedi'i enwi'n wahanol i'w gwahaniaethu oddi wrth ailasesiadau o unigolion sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth. Gellir ystyried ailadrodd asesiad fel apêl, lle bo'r unigolyn yn anghytuno â chanlyniad yr asesiad gwreiddiol. Yn yr achos hwn, nid yw eu hamgylchiadau wedi newid. Byddai newid mewn amgylchiadau yn galw am asesiad newydd, yn hytrach nag ailasesiad neu asesiad a ailgynhelir.

Mae'r metrig hwn yn cyfrif y canlyniad ar gyfer asesiadau a ailgynhelir ar gyfer oedolion (oedolion sy'n cael eu hasesu yn ystod y flwyddyn lle bodlonir y meini prawf canlynol):

- **Nid oes** gan yr oedolyn gynllun gofal a chymorth (na chynllun cymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.
- Mae asesiad cyfrannol blaenorol wedi'i gynnal gan y gwasanaethau cymdeithasol yn y 12 mis cyn **dechrau'r** asesiad diweddaraf.
- **Gofynnodd yr unigolyn neu aelod o'r teulu** am yr asesiad.

At ddibenion y metrig hwn, dylid mapio'r wyth canlyniad asesu a gynhwysir yn yr offeryn asesu a chymhwysedd cenedlaethol i'r is-gategori priodol fel a ganlyn:

Canlyniadau'r Gofyniad Asesu Cyffredin

1. Nid oes angen diwallu unrhyw anghenion gofal a chymorth.

   Nid oedd unrhyw anghenion cymwys i fodloni

2. Mae angen asesiad mwy cynhwysfawr, a all gynnwys asesiadau mwy arbenigol.

   Amherthnasol – Dylid cyfrif y broses asesu yn ei chyfanrwydd. Os oes angen asesiad mwy cynhwysfawr, mae hyn yn rhan o'r broses asesu gyffredinol lle gellir cynnwys asesiadau arbenigol.

3. Gellir diwallu anghenion drwy ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth.

Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

4. Gellir diwallu anghenion, drwy ddarparu gwasanaethau ataliol.

Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

5. Gall anghenion gael eu diwallu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan yr unigolion eu hunain (gyda chymorth pobl eraill neu hebddynt).

Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

6. Gall materion eraill gyfrannu at gyflawni'r canlyniadau personol, neu fel arall ddiwallu'r anghenion.

   Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

7. Gall anghenion ond gael eu diwallu drwy gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth (**mae anghenion yn gymwys**).

Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.

8. Mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen diwallu'r anghenion er mwyn amddiffyn y person rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso, neu yn achos plentyn, rhag niwed arall neu rhag y risg o niwed.

   *Dylai'r asesiad ddechrau ar adeg yr atgyfeiriad a phara drwy gydol y broses ddiogelu (**cod ymarfer Rhan 7, paragraff 74**). Dewiswch yr opsiwn priodol ar ôl i'r asesiad hwn ddod i ben.*

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a ailgynhaliwyd a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = AD/008**
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
4. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
5. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.4 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer oedolion lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn ddarpariaethau gwybodaeth fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys ceisiadau am asesiad, **lle na chynhaliwyd yr asesiad.**

3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs “**beth sy'n bwysig**”.
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
5. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth ar adeg yr asesiad.
6. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
7. Peidiwch â chynnwys **plant (unigolion dan 18 mlwydd oed)** yn y metrig hwn.
8. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
9. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Ailalluogi

Cyfeirnod Mesur: AD/010

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer y pecynnau ailalluogi a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Ystyr ailalluogi yw helpu pobl i wneud pethau drostynt eu hunain i wella eu gallu i fyw bywyd mor annibynnol â phosibl gyda lefel briodol o gymorth. Bwriad cyffredinol ailalluogi yw galluogi person i adfer sgiliau a medrau a arferai fod ganddo er mwyn lleihau’r angen am gymorth parhaus ar ôl ailalluogi. Dylai ailalluogi helpu’r person i ailddechrau byw mor annibynnol â phosibl yn ei gartref ei hun.

Mae mesur gwasanaethau ailalluogi yn caniatáu i awdurdodau lleol ddatblygu eu gwasanaethau i ddiwallu anghenion yr unigolion sy'n defnyddio'r gwasanaeth yn y dyfodol.

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hyn ar y cyd â metrigau eraill i bennu defnydd a llwyddiant gwasanaethau ailalluogi yng Nghymru.

Diffiniad

Cyfanswm nifer yr oedolion sy’n **cwblhau** cyfnod o ailalluogi yn ystod y flwyddyn. Fel arfer, bydd person sy’n derbyn gwasanaethau ailalluogi a ddarperir neu a drefnir gan awdurdod lleol yn cael ei gefnogi gan dîm ailalluogi dros gyfnod cyfyngedig o hyd at chwe wythnos (42 diwrnod) fel arfer, ond gall fod yn fwy.

Dim ond cyfnodau o ailalluogi sydd wedi'u cwblhau y dylid eu cyfrif. Gall cyfnod o ailalluogi ddod i ben, ond efallai na fydd wedi'i gwblhau, er enghraifft efallai caiff person ei dderbyn i'r ysbyty, efallai y bydd yn symud y tu allan i'r ardal, symud i ofal preswyl neu efallai y bydd yn marw.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch **bob** cyfnod o ailalluogi i oedolion sydd wedi'u cwblhau yn y flwyddyn gasglu.
2. Gall **mwy nag un** categori nam fod yn berthnasol i berson. Cyfrwch bob un o'r rhain lle cwblhawyd y cyfnod ailalluogi.
3. Cyfrwch bobl sy'n cwblhau cyfnod o ailalluogi **p'un a oedd ganddynt gynllun gofal a chymorth o'r blaen ai peidio.**
4. Gall person gwblhau cyfnod o ailalluogi a **ddechreuwyd yn y flwyddyn gasglu flaenorol.** Dylech gynnwys hyn yn eich cyfrif.
5. **Cyfnod ailalluogi wedi'i gwblhau** yw casgliad y cyfnod ailalluogi a **ddiffinnir yn y cynllun gofal a chymorth** ar gyfer yr unigolyn hwnnw ar ddechrau'r cynllun.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cyfnodau o ailalluogi **na chwblhawyd** am ba reswm bynnag.
2. Peidiwch â chynnwys **teleofal, darparu cyfarpar, addasiadau i'r cartref a thaliadau uniongyrchol.**

Cyfeirnod Mesur: AD/011

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y pecynnau ailalluogi a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn lle:

a. Cafodd yr angen am gymorth ei leihau
b. Cafodd yr angen am gymorth ei gynnal
c. Cafodd yr angen am gymorth ei liniaru
d. Ni chafodd yr angen am gymorth ei leihau, ei gynnal na'i liniaru

Bwriad y Mesur

Ystyr ailalluogi yw helpu pobl i wneud pethau drostynt eu hunain i wella eu gallu i fyw bywyd mor annibynnol â phosibl gyda lefel briodol o gymorth. Bwriad cyffredinol ailalluogi yw galluogi person i adfer sgiliau a medrau a arferai fod ganddo er mwyn

lleihau'r angen am gymorth parhaus ar ôl ailalluogi. Dylai ailalluogi helpu'r person i ailddechrau byw mor annibynnol â phosibl yn ei gartref ei hun.

Mae mesur gwasanaethau ailalluogi yn caniatáu i awdurdodau lleol ddatblygu eu gwasanaethau i ddiwallu anghenion yr unigolion sy'n defnyddio'r gwasanaeth yn y dyfodol.

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hyn ar y cyd â metrigau eraill i bennu defnydd a llwyddiant gwasanaethau ailalluogi yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/010.

Cyfanswm nifer yr oedolion sy'n **cwblhau** cyfnod o ailalluogi yn ystod y flwyddyn. Fel arfer, bydd person sy'n derbyn gwasanaethau ailalluogi a ddarperir neu a drefnir gan awdurdod lleol yn cael ei gefnogi gan dîm ailalluogi dros gyfnod cyfyngedig o hyd at chwe wythnos (42 diwrnod) fel arfer, ond gall fod yn fwy.

Dim ond cyfnodau o ailalluogi sydd wedi'u cwblhau y dylid eu cyfrif (AD/010).. Gall cyfnod o ailalluogi ddod i ben, ond efallai na fydd wedi'i gwblhau, er enghraifft efallai caiff person ei dderbyn i'r ysbyty, efallai y bydd yn symud y tu allan i'r ardal, symud i ofal preswyl neu efallai y bydd yn marw.

Dylai'r asesiad o lwyddiant ailalluogi gael ei wneud gan ymarferydd gofal cymdeithasol (neu weithiwr proffesiynol ailalluogi) ar ddiwedd y cyfnod o gwblhau'r ailalluogi. Os caiff yr ailalluogi ei ymestyn, arhoswch i'r estyniad ddod i ben cyn penderfynu ar y canlyniad. Dylai penderfynu ar ganlyniad ailalluogi ystyried y diwrnodau/oriau o gymorth a ddarperir i'r person ar ddechrau'r ailalluogi wrth ddod i gasgliad pa gategori i'w ddewis.

Ar gyfer pob un o'r is-gategorïau:

a. **Ailalluogi wedi lleihau'r angen am gymorth.** Mae'r angen am ofal a chymorth ar ôl cwblhau'r ailalluogi yn **sylweddol is** o'i gymharu â'r gofal a'r cymorth ar ddechrau'r cyfnod ailalluogi. Byddai newid sylweddol yn golygu y gallai person **nodi'n hawdd fod ei anghenion wedi lleihau heb orfod troi at fesur.**

b. **Ailalluogi wedi cynnal yr angen am gymorth.** Mae'r angen am ofal a chymorth ar ôl cwblhau'r ailalluogi **tua'r un faint** o'i gymharu â'r gofal a'r cymorth ar ddechrau'r cyfnod ailalluogi. Mae hyn yn golygu y gallai rhywun ddweud **na fu unrhyw newid yn ei angen am gymorth heb orfod troi at fesur**, er y gallai'r angen am ofal a chymorth fod **ychydig yn fwy neu ychydig yn llai.**

c. **Ailalluogi wedi lliniaru'r angen am gymorth.** Mae'r angen am gymorth wedi'i **liniaru'n llwyr. Nid oes angen pellach am ofal a chymorth** ar berson yn y categori hwn ar ôl ei gyfnod ailalluogi.

d. **Person nad yw ei angen am gymorth wedi lleihau, ei gynnal na'i liniaru.** Byddai hyn yn golygu y gallai person **nodi ei anghenion yn hawdd heb orfod troi at fesur.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch **bob** cyfnod o ailalluogi ar gyfer oedolion sydd wedi'u cwblhau yn y flwyddyn gasglu (AD/010) a **dosbarthu pob cyfnod o ailalluogi wedi'i gwblhau mewn is-gategorïau a-c** (ni chaiff opsiwn d yn adran 5 ei gynnwys yn y metrig).
2. Rhaid i'r asesiad gael ei wneud **ar ddiwedd y cyfnod ailalluogi a gwblhawyd.**
3. Gall **mwy nag un** categori nam fod yn berthnasol i berson. Cyfrwch bob un o'r rhain lle cwblhawyd y cyfnod ailalluogi.
4. Gall person gwblhau cyfnod o ailalluogi a **ddechreuwyd yn y flwyddyn gasglu flaenorol.** Dylech gynnwys hyn yn eich cyfrif.
5. **Cyfnod ailalluogi wedi'i gwblhau** yw casgliad y cyfnod ailalluogi a **ddiffinnir yn y cynllun gofal a chymorth** ar gyfer yr unigolyn hwnnw ar ddechrau'r cynllun

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cyfnodau o ailalluogi **na chwblhawyd** am ba reswm bynnag.
2. Peidiwch â chynnwys unrhyw gyfnodau o ailalluogi wedi'u cwblhau **nad ydynt wedi'u cyfrif yn AD/010.**
3. Peidiwch â chyfrif y cyfnodau hynny o ailalluogi a arweiniodd at **gynnydd sylweddol** mewn anghenion gofal a chymorth (opsiwn d yn adran 5).
4. Peidiwch â chynnwys **teleofal, darparu cyfarpar, addasiadau i'r cartref a thaliadau uniongyrchol.**

Cynlluniau gofal a chymorth i Oedolion

Cyfeirnod Mesur: AD/012

Enw'r Mesur: Nifer yr oedolion gyda:

a. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth.
b. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth a chynllun cymorth i ofalwyr hefyd, lle mae gan yr oedolyn ei anghenion gofal a chymorth ei hun **a** chyfrifoldebau fel gofalwr

Bwriad y Mesur

Mae deall nifer yr oedolion sydd angen gofal a chymorth yn agwedd bwysig ar gynllunio gofal yn llwyddiannus, rheoli achosion a chynllunio'r gweithlu ar gyfer awdurdodau lleol.

Mae nifer yr oedolion sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol yn rhoi trosolwg lefel uchel o'r galw. Dylai awdurdodau lleol gasglu gwybodaeth fanylach am ofal a chymorth er mwyn deall yn well rai o'r gofynion a osodir ar eu dyletswyddau a'u swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i gasglu gwybodaeth am yr angen am ofal a chymorth i oedolion yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â data arall i bennu beth yw lles cyffredinol y genedl.

Diffiniad

Mae Adran 54 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn darparu bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae'n ofynnol iddo ddiwallu ei anghenion.

Mae Rhan 4 o'r Cod Ymarfer (Diwallu Anghenion) yn nodi bod yn rhaid i'r cynllun gofal a chymorth gynnwys y canlynol o leiaf:

- y canlyniadau sydd wedi'u nodi mewn perthynas â'r person y mae'r cynllun yn berthnasol iddo
- y camau i'w cymryd gan yr awdurdod lleol a phobl eraill i helpu'r person i gyflawni'r canlyniadau hynny
- yr anghenion a ddiwellir trwy ddarparu gofal a chymorth
- sut y caiff cynnydd tuag at gyflawni'r canlyniadau hynny ei fonitro a'i fesur
- dyddiad yr adolygiad nesaf o'r cynllun gofal.

Mae **paragraff 82** o Ran 4 y Cod Ymarfer (Diwallu Anghenion) hefyd yn nodi: "**Rhaid** i awdurdodau lleol sicrhau bod ganddynt systemau technoleg gwybodaeth i gefnogi'r broses cynllunio gofal i sicrhau bod y cynllun gofal yn cael ei gofnodi'n electronig."

Dylech gyfrif yr **holl gynlluniau gofala chymorth gweithredol** ar gyfer **oedolion ar 31 Mawrth** y flwyddyn gasglu **(rhan a)**. Mewn amgylchiadau achlysurol, mae gan berson sydd â chynllun gofal a chymorth anghenion fel gofalwr hefyd; efallai y bydd yn gofalu am briod, neu blentyn anabl er enghraifft (**rhan b)**. hy byddai'r bobl hynny yn rhan b yn gymwys i gael cynllun cymorth gofalwr os nad oedd ganddynt eu hanghenion gofal a chymorth eu hunain.

Efallai y bydd gan rai awdurdodau lleol un cynllun integredig lle mae anghenion gofal a chymorth unigolyn ei hun, a'u hanghenion cymorth fel gofalwr, yn cael eu cynnwys mewn un cynllun. Yn y sefyllfaoedd hyn, dylech gynnwys yr unigolyn dan **ran b.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl gynlluniau gofala chymorth gweithredol** ar gyfer oedolion ar 31 Mawrth y flwyddyn gasglu.
2. Rhaid i gynllun gofal a chymorth fod wedi'i awdurdodi neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol'.
3. Dylech gynnwys cynlluniau lle mae darparu'r cynllun gofal a chymorth yn **darparu gwasanaeth traddodiadol** (gofal cartref, gofal preswyl ac ati) ac mae gan yr awdurdod lleol gyfrifoldeb i adolygu'r gwasanaeth hwnnw.
4. Dylech gynnwys cynlluniau lle ceir cynlluniau sy'n gorgyffwrdd sydd wedi'u rhagnodi'n gyfreithiol neu'n genedlaethol a all hefyd ddiwallu'r angen am ofal a chymorth drwy un cynllun integredig. Er enghraifft, gellir ystyried **Cynllun Gofal a Thriniaeth** fel y'i disgrifir o dan Fesur Iechyd Meddwl (Cymru) 2010 fel y ffordd i'r awdurdod lleol gyflawni ei ddyletswyddau i baratoi a darparu cynllun gofal a chymorth.
5. Dylech gynnwys cynlluniau lle mae'r cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdanynt wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion** lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.
2. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau arbenigol nad ydynt yn diwallu anghenion gofal a chymorth yr unigolyn** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn).
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
4. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
5. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA ac nad oes gan yr awdurdod lleol unrhyw gyfrifoldebau diffiniedig i gydgysylltu nac adolygu gofal.
6. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/013

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion â chynllun gofal a chymorth lle y bodlonir anghenion drwy Daliad Uniongyrchol ar 31 Mawrth

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr oedolion ar ddiwedd y flwyddyn gasglu gyda chynllun gofal a chymorth sy'n cael ei gefnogi gan ddefnyddio taliad uniongyrchol.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny'n bwysig ar gyfer cynllunio ariannol yn ogystal â deall sut y caiff unigolion eu grymuso i ddarparu'r mecanweithiau i ddiwallu eu hanghenion gofal a chymorth eu hunain.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut y defnyddir taliadau uniongyrchol i ddiwallu anghenion gofal a chymorth oedolion ledled Cymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/012.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Rhan 3 (Asesu Anghenion Unigolion), **para. 128-129** yn nodi:

"Symiau ariannol yw taliadau uniongyrchol sydd ar gael gan awdurdodau lleol i unigolion, neu eu cynrychiolydd, i'w galluogi i ddiwallu eu hanghenion gofal a chymorth; yn achos cyfleuster a ddarperir ar-lein. *Mae taliadau uniongyrchol yn fecanwaith pwysig i bobl allu arfer dewis, llais a rheolaeth i benderfynu sut i ddiwallu eu hanghenion am ofal a chymorth a chyflawni eu canlyniadau personol. O'r herwydd, mae taliadau uniongyrchol yn rhan annatod o ddiwallu anghenion pobl drwy gynllunio gofal a chymorth, ac ni ddylid eu hystyried yn ystyriaeth eilaidd ar wahân.*

Mae taliadau uniongyrchol yn disodli gofal a chymorth a ddarperir yn uniongyrchol, neu a gomisiynir gan awdurdod lleol. ***Gallant fod am y cyfan, neu ran, o anghenion gofal a chymorth unigolyn****, yn yr achos olaf, mae gweddill eu hanghenion gofal a chymorth yn cael eu diwallu mewn modd amgen."*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 35** yn datgan: *"Mae'r cyfeiriad yn y meini prawf cymhwysedd at yr awdurdod lleol yn paratoi cynllun gofal a chymorth, a sicrhau ei fod yn cael ei ddarparu, yn cynnwys cynllun gofal a chymorth* ***y gellir ei hunanreoli drwy ddefnyddio taliadau uniongyrchol."***

Mae **Adran 187(2)** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn nodi: *"...na all person (plentyn/oedolyn) gael taliadau uniongyrchol tuag at dalu cost ei anghenion gofal a chymorth os yw wedi'i gael yn euog o drosedd a'i fod yn y carchar, neu mewn llety cadw ieuenctid, neu'n byw mewn mangre gymeradwy."*

Cyfrwch yr **holl gynlluniau gofal a chymorth gweithredol ar gyfer oedolion** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu (31 Mawrth) **lle gwneir taliad uniongyrchol i ddiwallu**

eu hanghenion. Gall y taliad uniongyrchol gwmpasu'r **cyfan neu ran** o'u hanghenion.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** gynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a oedd yn weithredol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu (31 Mawrth) **lle defnyddir taliad uniongyrchol i ddiwallu eu hanghenion gofal a chymorth cyfan neu ran ohonynt. Data sylfaen = AD/012**
2. Rhaid i gynllun gofal a chymorth fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn '**weithredol**'.
3. Dylech gynnwys yr holl gynlluniau gofal a chymorth gweithredol lle gwneir taliad uniongyrchol, **waeth beth fo'r anghenion** y mae'r taliad uniongyrchol yn eu cefnogi i'w diwallu.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth **nad ydynt yn cael eu cefnogi gan daliad uniongyrchol.**
2. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth **nad ydynt yn weithredol** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw gynlluniau gofal a chymorth nas cynhwyswyd yn y data a gasglwyd yn **AD/012.**
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth a gofnodwyd mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/014

Enw'r Mesur: Ar gyfer gwasanaethau a ddechreuwyd yn ystod y flwyddyn, cyfanswm nifer y diwrnodau y mae'n rhaid i oedolion aros rhwng y **dyddiad dechrau a drefnwyd** a **dyddiad dechrau gwirioneddol** gwasanaeth a nodwyd yn eu cynllun gofal a chymorth, lle mai'r canlynol yw'r gwasanaeth hwnnw:

a. Cartref Gofal i Oedolion
b. Gofal Cartref

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion Unigolion), paragraff 12 yn nodi:

"[Mae'n] ofyniad bod gan unigolyn ag anghenion gofal a chymorth hawl i dderbyn gofal a chymorth a ddarperir neu a drefnir gan yr awdurdod lleol trwy gynllun gofal a

chymorth os na all ddiwallu'r anghenion hynny ei hun (neu, yn achos plentyn, gyda chymorth rhieni neu bobl eraill sy'n gofalu am y plentyn) neu gyda chymorth eraill neu gymorth gwasanaethau yn y gymuned."

Bydd gwybodaeth am amseroedd aros yn caniatáu i awdurdodau lleol gael gwell dealltwriaeth o alw a chapasiti gwasanaethau penodol.

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hwn i benderfynu sut y gall awdurdodau lleol ymateb i anghenion gofal a chymorth penodol yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 2 (Swyddogaethau Cyffredinol), paragraff 84 yn nodi: ***"Os oes angen ymyrraeth, dylai fod yn gymesur ac yn amserol*** *a helpu pobl sydd angen gofal a chymorth a gofalwyr sydd angen cymorth i gyflawni eu canlyniadau personol."*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion Unigolion), para. 84 yn datgan:

"Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth roi sylw i'r canlynol:

- *y canlyniadau sydd wedi'u nodi mewn perthynas â'r person y mae'r cynllun yn berthnasol iddo*
- ***y camau i'w cymryd gan yr awdurdod lleol a phobl eraill i helpu'r person i gyflawni'r canlyniadau hynny***
- *yr anghenion a ddiwellir trwy ddarparu gofal a chymorth*
- ***sut y caiff cynnydd tuag at gyflawni'r canlyniadau hynny ei fonitro a'i fesur***
- *dyddiad yr adolygiad nesaf o'r cynllun gofal."*

Cyfrwch yr holl wasanaethau yng chategorïau a-c ar gyfer oedolion sydd wedi dechrau'r gwasanaethau hynny yn ystod y flwyddyn gasglu, p'un a oedd y dyddiad dechrau a drefnwyd mewn blwyddyn flaenorol ai dim ond mewn blwyddyn flaenorol.

Dylai pob categori fod yn swm o gyfanswm nifer y diwrnodau a gymerir i ddechrau pob gwasanaeth i oedolion yn ystod y flwyddyn. Diben y metrig yw adrodd am yr amser cyfartalog y mae'n rhaid i oedolion aros am wasanaethau penodol drwy gyfuno'r metrig hwn ag AD/015.

Amlinellir isod feini prawf manwl ar sut y dylid casglu'r metrig hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cynnwys yr **holl wasanaethau newydd yn is-gategorïau a-b** ar gyfer oedolion sydd wedi dechrau **yn ystod y flwyddyn gasglu.**
2. Mae'n bosibl fod person wedi dechrau **mwy nag un** gwasanaeth yn ystod y flwyddyn. **Dylech gynnwys pob un o'r rhain.**

3. Dylech gynnwys cyfanswm nifer y diwrnodau ar gyfer gwasanaethau **newydd** yn unig.
4. Cyfrwch gyfanswm nifer y diwrnodau o'r **dyddiad dechrau a drefnwyd hyd at ddyddiad dechrau gwirioneddol** y gwasanaeth. Hynny yw, y diwrnod y dechreuodd y gwasanaeth. Os nad oes dyddiad cychwyn penodol wedi'i drefnu, defnyddiwch y dyddiad y cwblhawyd y cynllun gofal a chymorth.
5. Cyfrwch y **diwrnodau calendr**, nid diwrnodau gwaith.
6. Dylech gynnwys **penwythnosau a gwyliau banc** yn eich cyfrif.
7. Cyfrwch **yn ôl i'r dyddiad dechrau a drefnwyd yn y cynllun gofal a chymorth,** nid dechrau'r flwyddyn ariannol.
8. Dylai'r dyddiad dechrau a drefnwyd fod yn **ddiwrnod sero ac ni ddylid cyfrif y diwrnod dechrau wrth iddynt dderbyn y gwasanaeth ar y diwrnod hwn.** Er enghraifft, byddai dyddiad dechrau a drefnwyd ar 10 Chwefror a dyddiad dechrau gwirioneddol ar 19 Chwefror yn golygu cyfnod aros o **8** diwrnod.
9. Gall y dyddiad dechrau a drefnwyd **fod yr un fath â'r dyddiad y cwblhawyd y cynllun gofal a chymorth, ond gall fod yn ddyddiad a bennwyd yn bwrpasol ar ôl hyn.**
10. Cyfrifwch yn seiliedig ar y meini prawf canlynol:
    a. **Ar gyfer rhan a:** Cartref Gofal i Oedolion – yn cynnwys cartrefi preswyl a chartrefi gyda nyrsio
    b. **Ar gyfer rhan b:** Gofal cartref – gwasanaethau ymarferol sy'n cynorthwyo'r person i weithredu mor annibynnol â phosibl a/neu barhau i fyw yn eu cartref.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys gwasanaethau **na ddechreuodd yn y flwyddyn gasglu**, p'un a yw'r gwasanaethau hynny'n parhau yn y flwyddyn gasglu ai peidio.
2. Peidiwch â chynnwys **newidiadau i wasanaethau sy'n bodoli eisoes**. Dylech ddim ond cyfrif pan fydd gwasanaeth newydd wedi dechrau.
3. Peidiwch â chynnwys **gwasanaeth pontio oni bai ei fod yn darparu gwasanaeth tebyg am debyg.**
4. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/015

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y gwasanaethau i oedolion a ddechreuwyd yn ystod y flwyddyn lle mae'r gwasanaeth hwnnw:

a. Cartref Gofal i Oedolion
b. Gofal Cartref
c. Gofal Seibiant

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion Unigolion), para. 12 yn datgan: *[Mae'n] ofyniad bod gan unigolyn ag anghenion gofal a chymorth hawl i dderbyn gofal a chymorth a ddarperir neu a drefnir gan yr awdurdod lleol trwy gynllun gofal a chymorth os na all ddiwallu'r anghenion hynny ei hun (neu, yn achos plentyn, gyda chymorth rhieni neu bobl eraill sy'n gofalu am y plentyn) neu gyda chymorth eraill neu gymorth gwasanaethau yn y gymuned.*

Bydd gwybodaeth am amseroedd aros yn caniatáu i awdurdodau lleol gael gwell dealltwriaeth o alw a chapasiti gwasanaethau penodol.

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hyn i benderfynu sut y gall awdurdodau lleol ymateb i anghenion gofal a chymorth penodol yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 2 (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 84 yn datgan: ***Os oes angen ymyrraeth, dylai fod yn gymesur ac yn amserol*** *a helpu pobl sydd angen gofal a chymorth a gofalwyr sydd angen cymorth i gyflawni eu canlyniadau personol.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion Unigolion), paragraff 84 yn nodi: *Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth roi sylw i'r canlynol:*

- *y canlyniadau sydd wedi'u nodi mewn perthynas â'r person y mae'r cynllun yn berthnasol iddo*
- ***y camau i'w cymryd gan yr awdurdod lleol a phobl eraill i helpu'r person i gyflawni'r canlyniadau hynny***
- *yr anghenion a ddiwellir trwy ddarparu gofal a chymorth*
- ***sut y caiff cynnydd tuag at gyflawni'r canlyniadau hynny ei fonitro a'i fesur***
- *dyddiad yr adolygiad nesaf o'r cynllun gofal*

Cyfrwch yr holl wasanaethau yng chategorïau a-c ar gyfer oedolion sydd wedi dechrau'r gwasanaethau hynny yn ystod y flwyddyn gasglu, p'un a oedd y dyddiad dechrau a **drefnwyd** mewn blwyddyn flaenorol ai peidio.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cynnwys yr **holl wasanaethau newydd yn is-gategorïau a-c** ar gyfer oedolion sydd wedi dechrau **yn ystod y flwyddyn gasglu**.
2. Mae'n bosibl fod person wedi dechrau **mwy nag un** gwasanaeth yn ystod y flwyddyn. **Dylech gynnwys pob un o'r rhain.**
3. Dylech gynnwys cyfanswm nifer y diwrnodau ar gyfer gwasanaethau **newydd** yn unig.
4. Dylech ond cynnwys gwasanaethau sy'n **dechrau** yn y flwyddyn gasglu.
5. Cyfrif yn seiliedig ar y meini prawf canlynol (gweler AD/030 am ragor o fanylion):

a. **Ar gyfer rhan a:** Cartref Gofal i Oedolion – yn cynnwys cartrefi preswyl a chartrefi gyda nyrsio
b. **Ar gyfer rhan b:** Gofal cartref – gwasanaethau ymarferol sy'n cynorthwyo'r person i weithredu mor annibynnol â phosibl a/neu barhau i fyw yn eu cartref.
c. **Ar gyfer rhan c:** Gofal seibiant – gofal a ddarperir gan yr awdurdod lleol i ddarparu rhyddhad i'r gofalwr/wyr a'r sawl sy'n derbyn gofal. Dylai'r cyfnod gofal gynnwys o leiaf un noson ond ni ddylai fod yn hwy na 3 mis.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys gwasanaethau **na ddechreuodd yn y flwyddyn gasglu**, p'un a yw'r gwasanaethau hynny'n parhau yn y flwyddyn gasglu ai peidio.
2. Peidiwch â chynnwys **newidiadau i wasanaethau sy'n bodoli eisoes**. Dylech ddim ond cyfrif pan fydd gwasanaeth newydd wedi dechrau.
3. Peidiwch â chynnwys **gwasanaeth pontio oni bai ei fod yn darparu gwasanaeth tebyg am debyg.**
4. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/016

Enw'r Mesur: Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a oedd i'w hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58**. yn nodi: *Mae adran 54 o'r Ddeddf yn nodi bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. **Rhaid i'r cynlluniau gael eu hadolygu'n rheolaidd.** Os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy'n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o'r fath a diwygio'r cynllun yng ngoleuni'r asesiadau hynny. Ni ddylai cynllun gael ei gau heb adolygiad.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88**. yn nodi: *Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda'r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu'r cynllun. Fodd bynnag, yn achos oedolyn, rhaid i'r dyddiad adolygu fod o fewn 12 mis.*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan: *Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a'r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i'r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu'r cynllun fod wedi'i amlinellu yn y cynllun.*

Rhaid adolygu'r cynllun gofal a chymorth **o leiaf unwaith bob 12 mis**.

Mae'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun ychydig yn wahanol. Dylid cynnwys y rhain yn y metrig hwn.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 142**. yn nodi: *Rhaid i awdurdod lleol adolygu'r trefniadau ar gyfer gwneud taliadau uniongyrchol a sut y maent yn cael eu defnyddio ar adegau a bennir gan yr awdurdod lleol yn unol â'r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond yn sicr* ***o fewn 6 mis i'r dyddiad y gwnaed y taliad cyntaf ac o fewn 12 mis i'r adolygiad cyntaf.***

Cyfrwch yr holl gynlluniau ar gyfer oedolion lle mae **dyddiad yr adolygiad yn y flwyddyn gasglu**.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl gynlluniau ar gyfer oedolion sydd i **fod i gael eu hadolygu** yn y flwyddyn gasglu.
2. Rhaid i gynllun/adolygiad gofal a chymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol'.
3. Dylech gynnwys cynlluniau oedolion, lle ceir cynlluniau'n gorgyffwrdd sydd wedi'u rhagnodi'n gyfreithiol neu'n genedlaethol, a all hefyd ddiwallu'r angen am ofal a chymorth drwy un cynllun integredig. Er enghraifft, gellir ystyried **Cynllun Gofal a Thriniaeth** fel y'i disgrifir o dan Fesur Iechyd Meddwl (Cymru) 2010 fel y ffordd i'r awdurdod lleol gyflawni ei ddyletswyddau i baratoi a darparu cynllun gofal a chymorth i rywun.
4. Dylech gynnwys oedolion y mae eu cynlluniau'n **ystyried** eu gofal a'u cymorth ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdanynt **ar y cyd**.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys oedolion lle nad yw eu cynlluniau **i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu gyfredol.** Er enghraifft, achosion lle

cadarnhaodd yr adolygiad diwethaf gau achosion, neu lle nad oedd y cynllun gofal a chymorth wedi dechrau yn y flwyddyn gasglu ac nad yw dyddiad yr adolygiad cyntaf o fewn y flwyddyn gasglu.

2. Peidiwch â chynnwys **gofalwyr sy'n oedolion gyda chynlluniau cymorth** lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.
3. Peidiwch â chynnwys oedolion sydd â **chynlluniau arbenigol nad ydynt yn diwallu anghenion gofal a chymorth yr unigolyn** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn).
4. Peidiwch â chynnwys oedolion sydd â chynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
5. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
6. Peidiwch â chynnwys oedolion sydd â chynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA ac nad oes gan yr awdurdod lleol **unrhyw gyfrifoldebau diffiniedig i gydgysylltu nac adolygu gofal.**
7. Peidiwch â chynnwys oedolion y mae eu cynlluniau gofal a chymorth wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/017

Enw'r Mesur: Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu ac a adolygwyd o leiaf unwaith yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 4 (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

"[...] bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. ***Rhaid i'r cynlluniau gael eu hadolygu'n rheolaidd.*** *Os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy'n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o'r fath a diwygio'r cynllun yng ngoleuni'r asesiadau hynny. Ni ddylai cynllun gael ei gau heb adolygiad."*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88** yn datgan: *"Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda'r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer*

adolygu’r cynllun. Fodd bynnag, yn achos oedolyn, rhaid i’r ***dyddiad adolygu fod o fewn 12 mis.”***

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/016.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

“Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a’r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i’r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu’r cynllun fod wedi’i amlinellu yn y cynllun.”

Rhaid adolygu'r cynllun gofal a chymorth **o leiaf unwaith bob 12 mis**.

Mae'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun ychydig yn wahanol. **Dylid cynnwys y rhain yn y metrig hwn.**

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 142** yn datgan:

“Rhaid i awdurdod lleol adolygu’r trefniadau ar gyfer gwneud taliadau uniongyrchol a sut y maent yn cael eu defnyddio ar adegau a bennir gan yr awdurdod lleol yn unol â’r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond yn sicr ***o fewn 6 mis i’r dyddiad y gwnaed y taliad cyntaf ac o fewn 12 mis i’r adolygiad cyntaf.”***

Cyfrwch yr holl gynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion **a oedd i fod i gael eu hadolygu ac a gafodd eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu.** At ddibenion y metrig hwn, **dim ond** mewn cyfrif a gafodd cynllun ei adolygu **o fewn y flwyddyn gasglu** y mae gennym ddiddordeb.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl gynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu **a’r** cynllun a **adolygwyd o leiaf unwaith, ni waeth pryd ddigwyddodd hynny. Data sylfaen = AD/016.**
2. Rhaid i gynllun/adolygiad gofal a chymorth fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol’.
3. Dylech gynnwys adolygiadau o gynlluniau, lle ceir cynlluniau sy'n gorgyffwrdd, sydd wedi'u rhagnodi'n gyfreithiol neu'n genedlaethol a all hefyd ddiwallu'r angen am ofal a chymorth drwy un cynllun integredig. Er enghraifft, gellir ystyried **Cynllun Gofal a Thriniaeth** fel y'i disgrifir o dan Fesur Iechyd

Meddwl (Cymru) 2010 fel y ffordd i'r awdurdod lleol gyflawni ei ddyletswyddau i baratoi a darparu cynllun gofal a chymorth.
4. Dylech gynnwys cynlluniau lle mae'r cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdanynt wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cynlluniau **nad ydynt i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu gyfredol.** Er enghraifft, achosion lle cadarnhaodd yr adolygiad diwethaf gau achosion, neu lle nad oedd y cynllun gofal a chymorth wedi dechrau yn y flwyddyn gasglu ac nad yw dyddiad yr adolygiad cyntaf o fewn y flwyddyn gasglu.
2. Peidiwch â chynnwys cynlluniau nad ydynt wedi'u cynnwys yn AD/016.
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau **'wedi'u diweddaru' lle nad oes adolygiad wedi'i gynnal.** Ni ddylai'r cyfrifiad ond chwilio am gynlluniau gofal a chymorth yn dilyn adolygiad a gynhelir o fewn canllawiau statudol.
4. Peidiwch â chynnwys **adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion** lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.
5. Peidiwch â chynnwys **adolygiadau o gynlluniau arbenigol nad ydynt yn bodloni anghenion gofal a chymorth yr unigolyn** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn).
6. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
7. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
8. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA ac nad oes gan yr awdurdod lleol unrhyw gyfrifoldebau diffiniedig i gydgysylltu nac adolygu gofal.
9. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/018

Enw'r Mesur: Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion yn cael eu cefnogi gyda thaliadau uniongyrchol a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Dylai awdurdodau lleol ddefnyddio'r metrig hwn i fonitro cydymffurfiaeth â'r gofynion a nodir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/016.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 4 (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan: *"Os bydd unigolyn yn defnyddio taliadau uniongyrchol i reoli ei ofal ei hun (naill ai'n uniongyrchol neu drwy rywun arall), bydd y taliadau uniongyrchol hynny yn rhan o gynllun gofal a chymorth."*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

"Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a'r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i'r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu'r cynllun fod wedi'i amlinellu yn y cynllun."

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 142** yn datgan:

*"Rhaid i awdurdod lleol adolygu'r trefniadau ar gyfer gwneud taliadau uniongyrchol a sut y maent yn cael eu defnyddio ar adegau a bennir gan yr awdurdod lleol yn unol â'r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond yn sicr **o fewn 6 mis i'r dyddiad y gwnaed y taliad cyntaf ac o fewn 12 mis i'r adolygiad cyntaf."***

Cyfrwch yr holl gynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion **a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu**, lle mae'r unigolyn yn defnyddio **taliadau uniongyrchol** i reoli ei ofal ei hun.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **cynlluniau gofal a chymorth gweithredol** ar gyfer oedolion **lle mae'r unigolyn yn defnyddio taliadau uniongyrchol** i reoli ei ofal ei hun, ac a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu. **Data Sylfaen = AD/016.**
2. Rhaid i gynllun/adolygiad gofal a chymorth fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo gan reolwr** neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau cymorth** ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.
2. Peidiwch â chynnwys oedolion sydd â chynlluniau gofal a chymorth **nad ydynt yn defnyddio taliadau uniongyrchol** i ddiwallu eu hanghenion.
3. Peidiwch â chynnwys oedolion y mae eu cynlluniau gofal a chymorth wedi'u **gwrthod.**
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/019

Enw'r Mesur: Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a gefnogir gan daliadau uniongyrchol a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd o leiaf un adolygiad yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Dylai awdurdodau lleol ddefnyddio'r metrig hwn i fonitro cydymffurfiaeth â'r gofynion a nodir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/017 ac AD/018.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 4 (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan*: "Os bydd unigolyn yn defnyddio taliadau uniongyrchol i reoli ei ofal ei hun (naill ai'n uniongyrchol neu drwy rywun arall), bydd y taliadau uniongyrchol hynny yn rhan o gynllun gofal a chymorth."*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

"Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a'r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn

ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i'r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu'r cynllun fod wedi'i amlinellu yn y cynllun."

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 142** yn datgan:

"Rhaid i awdurdod lleol adolygu'r trefniadau ar gyfer gwneud taliadau uniongyrchol a sut y maent yn cael eu defnyddio ar adegau a bennir gan yr awdurdod lleol yn unol â'r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond yn sicr ***o fewn 6 mis i'r dyddiad y gwnaed y taliad cyntaf ac o fewn 12 mis i'r adolygiad cyntaf."***

Cyfrwch yr holl gynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a **oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu, ac a gafodd eu hadolygu**, lle mae'r unigolyn yn defnyddio **taliadau uniongyrchol** i reoli ei ofal ei hun.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl gynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion lle mae'r unigolyn yn defnyddio taliadau uniongyrchol i reoli ei ofal ei hun, a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu **ac a oedd wedi cael o leiaf un adolygiad yn y flwyddyn gasglu. Data Sylfaen = AD/017 ac AD/018.**
2. Rhaid i adolygiad fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw cyn y gellid ystyried ei fod wedi'i gwblhau.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys unrhyw gynlluniau gofal a chymorth **nad oeddent i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu. Data Sylfaen = AD/018.**
2. Peidiwch â chynnwys unrhyw gynlluniau gofal a chymorth **na chawsant eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu. Data Sylfaen = AD/017.**
3. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau gofal a chymorth lle na roddir unrhyw daliadau uniongyrchol** i ganiatáu i'r unigolyn ddiwallu ei anghenion ei hun.
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
5. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Diogelu Oedolion

Cyfeirnod Mesur: AS/001

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion yr amheuir eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso a gofnodwyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 7** (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 6 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Oedolion sy'n Wynebu Risg) yn disgrifio'r broses o dan adran 131 ar y ddyletswydd i roi gwybod am oedolion sy'n wynebu risg.

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn galluogi awdurdodau lleol i fesur cyfanswm yr oedolion yr amheuir eu bod wedi cael niwed sylweddol y rhoddir gwybod i'r sefydliad amdanynt yn ystod y flwyddyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 128** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn nodi'r ddyletswydd a osodir ar 'bartneriaid perthnasol' o dan Adran 162 o'r Ddeddf i roi gwybod am oedolion a phlant, gan gynnwys plant heb eu geni, mae ganddynt achos rhesymol i amau eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin.

Gall yr awdurdod lleol hefyd dderbyn adroddiadau gan unigolion gan gynnwys pobl sy'n derbyn gofal a chymorth, teulu, ffrindiau, eiriolwyr, a sefydliadau fel y rhai o'r trydydd sector.

Cyfrwch nifer yr adroddiadau ar gyfer oedolion yr amheuwyd eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso i'r awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg.
2. Os cafodd oedolyn ei riportio i'r awdurdod lleol **fwy nag unwaith** yn ystod y flwyddyn, cyfrifwch yr oedolyn **unwaith yn unig**.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys adroddiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.
2. Peidiwch â chynnwys adroddiadau a wnaed ar adroddiadau a d**derbyniwyd y tu allan i'r flwyddyn gasglu** (AD/020).

Cyfeirnod Mesur: AS/002

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion yr amheuir eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso a gofnodwyd fwy nag unwaith ar gyfer yr un categori o gamdriniaeth neu esgeulustod yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 7** (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 6 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Oedolion sy'n Wynebu Risg) yn disgrifio'r broses o dan adran 131 ar y ddyletswydd i roi gwybod am oedolion sy'n wynebu risg.

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn galluogi awdurdodau lleol i fesur cyfanswm yr oedolion yr amheuir eu bod wedi cael niwed sylweddol y rhoddir gwybod i'r sefydliad amdanynt yn ystod y flwyddyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 128** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn nodi'r ddyletswydd a osodir ar 'bartneriaid perthnasol' o dan adran 162 o'r Ddeddf i roi gwybod am oedolion a phlant, gan gynnwys plant heb eu geni, mae ganddynt achos rhesymol i amau eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin.

Gall yr awdurdod lleol hefyd dderbyn adroddiadau gan unigolion gan gynnwys pobl sy'n derbyn gofal a chymorth, teulu, ffrindiau, eiriolwyr, a sefydliadau fel y rhai o'r trydydd sector.

Cyfrif nifer yr oedolion y rhoddwyd gwybod i'r awdurdod lleol amdanynt yn ystod y flwyddyn yr adroddwyd amdanynt fwy nag unwaith am yr un categori o gamdriniaeth neu esgeulustod.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg. **Data sylfaen = AS/001.**
2. Gellir cyfrif oedolyn dan AS/002 ac AS/003.

Cyfeirnod Mesur: AS/003

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion yr amheuir eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso a gofnodwyd ar gyfer categorïau gwahanol o gamdriniaeth neu esgeulustod yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 7** (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 6 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Oedolion sy'n Wynebu Risg) yn disgrifio'r broses o dan adran 131 ar y ddyletswydd i roi gwybod am oedolion sy'n wynebu risg.

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn galluogi awdurdodau lleol i fesur cyfanswm yr oedolion yr amheuir eu bod wedi cael niwed sylweddol y rhoddir gwybod i'r sefydliad amdanynt yn ystod y flwyddyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 128** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn nodi'r ddyletswydd a osodir ar 'bartneriaid perthnasol' o dan adran 162 o'r Ddeddf i roi gwybod am oedolion a phlant, gan gynnwys plant heb eu geni, mae ganddynt achos rhesymol i amau eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin.

Gall yr awdurdod lleol hefyd dderbyn adroddiadau gan unigolion gan gynnwys pobl sy'n derbyn gofal a chymorth, teulu, ffrindiau, eiriolwyr, a sefydliadau fel y rhai o'r trydydd sector.

Cyfrif nifer yr oedolion y rhoddwyd gwybod i'r awdurdod lleol amdanynt yn ystod y flwyddyn yr adroddwyd amdanynt ar gyfer gwahanol gategorïau o gamdriniaeth neu esgeulustod.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg. **Data sylfaen = AS/001.**
2. Gellir cyfrif oedolyn dan AS/002 ac AS/003.

Cyfeirnod Mesur: AD/020

Enw'r Mesur: Cyfanswm yr adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 7** (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 6 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Oedolion sy'n Wynebu Risg) yn disgrifio'r broses o dan adran 131 ar y ddyletswydd i roi gwybod am oedolion sy'n wynebu risg.

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fesur cyfanswm nifer yr achosion o niwed sylweddol a amheuir y mae'r sefydliad yn ymdrin â hwy yn ystod y flwyddyn, ar y cyd â'r metrigau isod, i ganfod cyfradd athrofa unigolion sy'n symud drwy'r broses amddiffyn oedolion.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 128** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn nodi'r ddyletswydd a osodir ar 'bartneriaid perthnasol' o dan Adran 162 o'r Ddeddf i roi gwybod am oedolion a phlant, gan gynnwys plant heb eu geni, mae ganddynt achos rhesymol i amau eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin.

Gall yr awdurdod lleol hefyd dderbyn adroddiadau gan unigolion gan gynnwys pobl sy'n derbyn gofal a chymorth, teulu, ffrindiau, eiriolwyr, a sefydliadau fel y rhai o'r trydydd sector.

Cyfrwch nifer yr adroddiadau i'r awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn am oedolion yr amheuwyd eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg.
2. Gall oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu dderbyn **mwy nag un** adroddiad yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys adroddiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/021

Enw'r Mesur: Yr adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg gan:

a. Y person ei hun
b. Perthynas
c. Ffrind neu gymydog
d. Gwasanaeth Atal / Ymyrryd yn fuan (Camu i fyny)
e. Iechyd
f. Addysg

g. Tai
h. Yr Heddlu
i. Y Gwasanaeth Prawf
j. Sefydliad trydydd sector
k. Awdurdod Lleol
l. Ysbyty Annibynnol
m. Gwasanaeth Ambiwlans
n. Rheoleiddiwr Gofal
o. Darparwr
p. Eiriolwr
q. Arall
r. Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall)

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 7** (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 6 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Oedolion sy'n Wynebu Risg) yn disgrifio'r broses o dan adran 131 ar y ddyletswydd i roi gwybod am oedolion sy'n wynebu risg.

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fesur beth yw tarddiad cyfanswm nifer yr adroddiadau am niwed sylweddol tybiedig y mae'r sefydliad yn ymdrin â hwy yn ystod y flwyddyn, a hefyd, ar y cyd â metrigau ychwanegol, canfod cyfradd athrofa unigolion sy'n symud drwy'r broses amddiffyn oedolion.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 128** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn nodi'r ddyletswydd a osodir ar 'bartneriaid perthnasol' o dan adran 162 o'r Ddeddf i roi gwybod am oedolion a phlant, gan gynnwys plant heb eu geni, mae ganddynt achos rhesymol i amau eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin.

Gall yr awdurdod lleol hefyd dderbyn adroddiadau gan unigolion gan gynnwys pobl sy'n derbyn gofal a chymorth, teulu, ffrindiau, eiriolwyr, a sefydliadau fel y rhai o'r trydydd sector.

Cyfrwch nifer yr adroddiadau i'r awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn am oedolion yr amheuwyd eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg. **Data sylfaen = AD/020**
2. Gall oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu dderbyn **mwy nag un** adroddiad yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys adroddiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/022

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr adroddiadau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu lle honnwyd bod cam-drin yn digwydd o dan y prif categorïau canlynol:

a. Esgeulustod
b. Cam-drin corfforol
c. Cam-drin rhywiol
d. Cam-drin emosiynol neu seicolegol
e. Cam-drin ariannol

Ac Oedran:

1. 18-24
2. 25-34
3. 35-44
4. 45-54
5. 55-64
6. 65-74
7. 75-84
8. 85 oed a hŷn

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 128** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn nodi'r ddyletswydd a osodir ar 'bartneriaid perthnasol' o dan **adran 162** o'r Ddeddf i roi gwybod am oedolion a phlant, gan gynnwys plant heb eu geni, mae ganddynt achos rhesymol i amau eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin.

Gall yr awdurdod lleol hefyd dderbyn adroddiadau gan unigolion gan gynnwys pobl sy'n derbyn gofal a chymorth, teulu, ffrindiau, eiriolwyr, a sefydliadau fel y rhai o'r trydydd sector.

Cyfrwch nifer yr adroddiadau i'r awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn am oedolion yr amheuwyd eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso, **yn ôl categori honedig o gam-drin**.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** adroddiadau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ar gyfer oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu risg. **Data sylfaen = AD/020**
2. Cyfrwch adroddiadau fesul y **categori honedig o gam-drin** yn is-adrannau'r metrig hwn.
3. Efallai yr **amheuir mwy nag un categori o gam-drin** mewn adroddiad. **Cyfrwch bob un o'r rhain.**
4. Gall oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu risg fod yn destun **mwy nag un** adroddiad yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys adroddiadau a wnaed ar adroddiadau a d**derbyniwyd y tu allan i'r flwyddyn gasglu** (AD/020).
2. Peidiwch â chynnwys adroddiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AS/004

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr adroddiadau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu lle'r oedd ethnigrwydd yr oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso yn:

a. Gwyn
b. Grŵp ethnig cymysg
c. Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig
d. Du, Affricanaidd, Caribïaidd/, neu Ddu Prydeinig
e. Grŵp ethnig arall
f. Ni chafwyd yr wybodaeth

g. Gwybodaeth a wrthodwyd

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 128** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn nodi'r ddyletswydd a osodir ar 'bartneriaid perthnasol' o dan **adran 162** o'r Ddeddf i roi gwybod am oedolion a phlant, gan gynnwys plant heb eu geni, mae ganddynt achos rhesymol i amau eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin.

Gall yr awdurdod lleol hefyd dderbyn adroddiadau gan unigolion gan gynnwys pobl sy'n derbyn gofal a chymorth, teulu, ffrindiau, eiriolwyr, a sefydliadau fel y rhai o'r trydydd sector.

Cyfrwch nifer yr adroddiadau i'r awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn am oedolion yr amheuwyd eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso, **yn ôl ethnigrwydd**.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** adroddiadau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ar gyfer oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu risg. **Data sylfaen = AD/020**
2. Cyfrwch adroddiadau yn ôl **ethnigrwydd yr oedolion** yn is-adrannau'r metrig hwn.
3. Dylid cofnodi **un ethnigrwydd ar gyfer pob adroddiad.**
4. Gall oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu risg fod yn destun **mwy nag un** adroddiad yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain.**
5. Cynnwys Sipsiwn a Theithwyr Gwyddelig dan 'Gwyn'.
6. Cynnwys Tsieineaidd neu Dsieineaidd Prydeinig dan 'Asiaidd neu Asiaidd Brydeinig'.
7. Cynnwys Arabaidd dan 'Grŵp ethnig arall'.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

3. Peidiwch â chynnwys adroddiadau a wnaed ar adroddiadau a d**derbyniwyd y tu allan i'r flwyddyn gasglu** (AD/020).

4. Peidiwch â chynnwys adroddiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/023

Enw'r Mesur: Cyfanswm yr adroddiadau a gafwyd ynghylch oedolyn y amheuir ei fod yn wynebu risg lle mae angen gwneud ymholiadau

yn ôl oedran:

1. 18-24
2. 25-34
3. 35-44
4. 45-54
5. 55-64
6. 65-74
7. 75-84
8. 85 oed a hŷn

Bwriad y Mesur

Gall gwybodaeth am y metrig hwn, ar y cyd â metrigau ychwanegol, ganfod cyfradd athrofa unigolion sy'n symud drwy'r broses amddiffyn oedolion.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 7** (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 6 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Oedolion) para. 17 yn datgan:

"Mae Adran 126(2) o Ddeddf 2014 yn nodi: "Os oes gan awdurdod lleol sail resymol dros gredu bod person o fewn ei ardal (p'un a yw'n preswylio fel arfer yno ai peidio) yn oedolyn sy'n wynebu risg, rhaid iddo:-

a. *gwneud unrhyw **ymholiadau** (neu beri iddynt gael eu gwneud) y mae'n credu eu bod yn angenrheidiol i'w alluogi i benderfynu a ddylid cymryd unrhyw gamau (p'un ai o dan y Ddeddf hon neu fel arall) ac, os felly, pa gamau a chan bwy, a*
b. *b) penderfynu a ddylid cymryd unrhyw gamau o'r fath."*

Gall yr awdurdod lleol gynnal yr ymholiadau ei hun, neu achosi iddynt gael eu cynnal gan gorff arall. Mae'r ddyletswydd i bennu natur yr ymholiadau gofynnol yn aros gyda'r awdurdod lleol, hyd yn oed os mai corff arall sy'n cynnal yr ymholiadau. Efallai

y gofynnir i bartneriaid perthnasol wneud ymholiadau ar ran yr awdurdod lleol, ac mae'n ofynnol iddynt gydymffurfio â cheisiadau o'r fath oni bai y byddai gwneud hynny yn mynd yn groes i'w dyletswyddau eu hunain.

Cyfrwch nifer yr adroddiadau ar gyfer oedolion yr amheuwyd eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso i'r awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn lle mae angen gwneud ymholiadau.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** adroddiad am oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu a arweiniodd at wneud ymholiadau. **Data sylfaen = AD/020**
2. Gall oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu dderbyn **mwy nag un** adroddiad yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain lle gwnaed ymholiadau.**
3. Gall y penderfyniad i wneud ymholiadau fod **y tu allan i'r flwyddyn gasglu**. Os ydych chi'n gallu, **cofiwch gynnwys y rhain.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys ymholiadau a wnaed ar adroddiadau a **dderbyniwyd y tu allan i'r flwyddyn gasglu** (AD/020).
2. **Nid yw ymholiadau'n cynnwys ymchwiliadau ffurfiol** sy'n ymwneud â'r heddlu, er y gallai hyn fod yn ganlyniad.
3. Peidiwch â chynnwys adroddiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/024

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr ymholiadau a gwblhawyd o fewn 7 diwrnod gwaith o gael gwybod am yr achos honedig o gam-drin.

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru Gyfan, Oedolion mewn Perygl, **Adran 3** (Ymateb i adroddiad ar oedolyn sydd mewn perygl o gael ei gam-drin a/neu ei esgeuluso; Dyletswydd i wneud ymholiadau o dan **Adran 126(1)** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014) yn datgan:

*Fel arfer, dylai ymholiad gael ei gwblhau o fewn **7 diwrnod gwaith** i'r adroddiad/atgyfeiriad. **Bydd y cyfnod ymholi o 7 diwrnod gwaith yn dechrau unwaith y bydd yr awdurdod lleol wedi derbyn yr adroddiad.***

Dylai'r ymholiadau gynnwys:

- *gwirio cywirdeb ffeithiol cyffredinol unrhyw adroddiad;*
- *cwblhau gwerthusiad cychwynnol: Bydd hyn yn golygu casglu, adolygu a chrynhoi gwybodaeth. (Gallant ofyn i bartneriaid perthnasol eraill gwblhau hyn ar eu rhan ond cadw cyfrifoldeb achos);*
- *penderfynu pa gamau, os o gwbl, y dylid eu cymryd."*

Cyfrwch nifer yr ymholiadau ar gyfer oedolion yr amheuwyd eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso a gwblhawyd gan yr awdurdod lleol **o fewn 7 diwrnod gwaith** yn ystod y flwyddyn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** ymholiadau a wnaed am oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu a gwblhawyd **mewn 7 diwrnod gwaith. Data sylfaen = AD/023**
2. Gall oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl fod yn destun **mwy nag un** ymholiad yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain lle gwnaed ymholiadau.**
3. **Cyfrifir diwrnod derbyn yr adroddiad fel diwrnod sero.** Cyfrwch yr holl ymholiadau a gwblhawyd **hyd at a chan gynnwys 7 diwrnod** gwaith o'r pwynt hwn.
4. Gall cwblhau'r ymholiadau fod y **tu allan i'r flwyddyn gasglu. Dylech gynnwys y rhain lle gallwch.**

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys ymholiadau a wnaed ar adroddiadau a **dderbyniwyd y tu allan i'r flwyddyn gasglu** (AD/020).
2. Peidiwch â chynnwys ymholiadau **nas cwblhawyd mewn saith diwrnod gwaith**.
3. Peidiwch â chynnwys **gwyliau banc na phenwythnosau** yn eich cyfrifiad.
4. **Nid yw ymholiadau'n cynnwys ymchwiliadau ffurfiol** sy'n ymwneud â'r heddlu, er y gallai hyn fod yn ganlyniad.
5. Peidiwch â chynnwys ymholiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/025

Enw'r Mesur: O'r ymholiadau hynny, y nifer lle'r oedd y cyflawnwr honedig yn un o'r canlynol:

a. Priod
b. Plentyn
c. Aelod o'r teulu nad yw'n blentyn neu'n briod
d. Gweithiwr proffesiynol
e. Gwirfoddolwr neu weithiwr di-dâl
f. Ffrind agos
g. Cymydog
h. Defnyddiwr Gwasanaeth
i. Person Arall
j. Anhysbys

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Ar gyfer yr ymholiadau hynny, cofnodwch berthynas yr holl gyflawnwyr honedig â'r oedolyn mewn perygl. Sef:

Plentyn neu ŵr neu wraig; aelod o'r teulu nad yw'n blentyn neu'n briod; gweithiwr proffesiynol; gwirfoddolwr neu weithiwr di-dâl; ffrind neu gymydog, defnyddiwr gwasanaeth arall; unrhyw berson arall; anhysbys (nid yw'r unigolyn mewn perygl yn gwybod pwy yw'r sawl sy'n cyflawni'r trosedd neu nid yw'r unigolyn sydd mewn perygl yn dweud).

Os oedd gan adroddiad nifer o gyflawnwyr, **cofnodwch bob un o'r rhain yn unigol.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** ymholiadau a wnaed am oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu risg a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn. **Data sylfaen = AD/023**
2. Efallai bydd mwy nag un cyflawnwr honedig o gam-drin, lle ystyrir bod oedolyn mewn perygl o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso. **Cyfrwch y rhain i gyd yn unigol.**

3. Gall cwblhau'r ymholiadau fod y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.** Dylech **gynnwys gwybodaeth am gyflawnwyr honedig yn y rhain lle gallwch.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys ymholiadau a wnaed ar adroddiadau a **dderbyniwyd y tu allan i'r flwyddyn gasglu** (AD/020).
2. **Nid yw ymholiadau'n cynnwys ymchwiliadau ffurfiol** sy'n ymwneud â'r heddlu, er y gallai hyn fod yn ganlyniad.
3. Peidiwch â chynnwys ymholiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AS/005

Enw'r Mesur: O'r ymholiadau hynny, y nifer lle'r oedd y cam-drin honedig wedi digwydd oedd:

a. Eu cartref eu hunain
b. Y gymuned
c. Lleoliad cartref gofal
d. Lleoliad iechyd

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Ar gyfer yr ymholiadau hynny a wnaed, cofnodwch y man lle digwyddodd y gamdriniaeth neu'r esgeulustod honedig. Sef:

Cartref ei hun; y gymuned; cartref gofal; a lleoliad iechyd.

Cymuned – yn cynnwys cartref perthynas, cartref y cyflawnwr honedig
Lleoliad cartref gofal – yn cynnwys lleoliad preswyl, nyrsio neu seibiant, cartref Grŵp Ymddiriedolaeth y GIG
Lleoliad iechyd – yn cynnwys ysbyty'r GIG, ysbyty annibynnol

Enghreifftiau:
Tenantiaeth gyffredin - cofnodwch fel cartref eich hun

Eiddo wedi'i forgeisio i'r dioddefwr honedig neu i'w bartner – cofnodwch fel cartref ei hun
Person hŷn sy'n byw yng nghartref y ferch – cofnodwch fel cymuned ehangach
Person hŷn sy'n byw yn ei gartref ei hun a'i ferch yn symud i mewn i helpu gyda gofal – cofnodwch fel cartref ei hun
Coleg addysg bellach, coleg cymunedol ar gyfer dosbarthiadau nos, 19 oed yn byw mewn lleoliad ysgol breswyl – cofnodwch fel cymuned
Gwely a Brecwast neu Westy – cofnodwch fel cymuned.

Os oedd adroddiad yn ymwneud â nifer o leoedd, **cofnodwch bob un o'r rhain yn unigol.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** ymholiadau a wnaed am oedolyn yr amheuir ei fod yn wynebu risg a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn. **Data sylfaen = AD/023**
2. Efallai bydd mwy nag un lle o gam-drin honedig, lle ystyrir bod oedolyn mewn perygl o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso. **Cyfrwch y rhain i gyd yn unigol.**
3. Gall cwblhau'r ymholiadau fod y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.** Dylech **gynnwys gwybodaeth am gyflawnwyr honedig yn y rhain lle gallwch.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys ymholiadau a wnaed ar adroddiadau a **dderbyniwyd y tu allan i'r flwyddyn gasglu** (AD/020).
2. **Nid yw ymholiadau'n cynnwys ymchwiliadau ffurfiol** sy'n ymwneud â'r heddlu, er y gallai hyn fod yn ganlyniad.
3. Peidiwch â chynnwys ymholiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/026

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr ymholiadau lle penderfynwyd y dylid cymryd camau ychwanegol.

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 7**, **para. 109** yn datgan: *Gellir dod ag ymholiadau dan Adran 126 i ben unrhyw bryd lle mae'r awdurdod lleol wedi'i argyhoeddi bod digon o wybodaeth i benderfynu a ddylai unrhyw gamau gweithredu gael eu cymryd (boed dan Ddeddf 2014 neu fel arall) ac, os felly, beth a chan bwy. Dylai'r penderfyniad o ran pa gamau gweithredu pellach sy'n angenrheidiol neu'n dderbyniol gael ei wneud mewn ymgynghoriad â'r unigolyn bob amser oni bai bod rhesymau cyfiawnadwy dros beidio â gwneud hynny megis lle ceir risg i eraill.*

Cyfrwch yr ymholiadau hynny a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn lle penderfynwyd bod **angen cymryd camau pellach**.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** ymholiadau a wnaed ar gyfer oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn gasglu lle penderfynwyd bod angen cymryd camau pellach. **Data sylfaen = AD/023**
2. Efallai y bydd mwy nag un ymholiad yn cael ei wneud ar gyfer oedolyn yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain lle'r oedd angen cymryd camau pellach.**
3. Gall cwblhau'r ymholiadau fod y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.** Dylech **gynnwys y rhain lle'r oedd angen cymryd camau pellach.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys ymholiadau sy'n dod i'r casgliad **nad oedd angen cymryd camau pellach.**
2. **Nid yw ymholiadau'n cynnwys ymchwiliadau ffurfiol** sy'n ymwneud â'r heddlu, er y gallai hyn fod yn ganlyniad.
3. Peidiwch â chynnwys ymholiadau **nas cofnodwyd yn AD/023.**
4. Peidiwch â chynnwys ymholiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/027

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr ymholiadau lle gwrthododd yr unigolyn gymryd rhan yn y camau a nodwyd.

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 7**, **para. 95** yn datgan:

"Wrth benderfynu ynghylch natur yr ymholiadau, dylai'r awdurdod lleol ystyried nifer o ffactorau:

- *hawl y person y credid ei fod yn oedolyn sy'n wynebu risg i wrthod cyfranogi. Nid yw gwrthod cyfranogi yn rhyddhau'r awdurdod lleol yn awtomatig o'i ddyletswydd, ond gall leihau effeithiolrwydd yr ymholiad."*

Mae **Gweithdrefnau Diogelu Cymru**, Ymateb i adroddiad am oedolyn sydd mewn perygl o gael ei gam-drin a/neu ei esgeuluso, Ymgysylltu â'r oedolyn sy'n wynebu risg a'i deulu yn datgan: *Mae'n bosibl y gall oedolion ag anghenion gofal a chymorth amddiffyn eu hunain rhag cael eu cam-drin, eu hesgeuluso neu eu gamfantiesio gan eraill. Er enghraifft, nid yw bregustod, oedran nac anabledd o reidrwydd yn atal unigolyn rhag gallu amddiffyn ei hun ac mae asesiadau galluedd meddyliol bob tro'n dibynnu ar y sefyllfa.*

Dylai ymarferwyr geisio parchu dymuniadau personol ac annibyniaeth yr oedolyn ar bob adeg. Dylai ymarferwyr sicrhau bod yr unigolyn yn ymwybodol o unrhyw risgiau a'r effaith bosibl ar ei ddiogelwch a'i lesiant, a'i annog i ddatblygu strategaethau i ddiogelu ei hun. Fodd bynnag, mae angen penderfyniad proffesiynol am allu'r oedolyn i wneud dewisiadau gwybodus. Dylai ymarferwyr ystyried y canlynol:

A oes gan yr oedolyn sy'n wynebu risg y galluedd meddyliol i wneud penderfyniadau gwybodus am ei ddiogelwch ei hun o ystyried ei sefyllfa bresennol?

- *A yw'n ymwybodol o'r dewisiadau sydd ganddo?*
- *A yw'n gwneud y penderfyniad heb bwysau a gorfodaeth gan drydydd parti?*
- *A oes unrhyw ystyriaethau er budd y cyhoedd?*
- *A ydyw wedi gwrthod cynllun gofal a chymorth oherwydd pwysau neu orfodaeth gan drydydd parti?*

Dylai ymarferwyr gadw cofnod, sy'n cynnwys:

- *pam na chymerir camau gweithredu;*
- *canfyddiadau unrhyw sgrinio cychwynnol;*
- *y trefniadau amddiffyn a gynigwyd;*
- *y gwaith a wnaed i ddeall y rhesymau dros beidio â derbyn cymorth.*

Mae'n bwysig bod cofnod yr ymchwiliad ar gael ac yn atodol at unrhyw gynllun gofal a chymorth.

Mewn rhai amgylchiadau, gellir diystyru dymuniadau'r oedolyn sy'n wynebu risg. Gweler yr enghreifftiau canlynol:

- *os oes risg uchel i iechyd a/neu ddiogelwch yr unigolyn;*
- *os gallai eraill, gan gynnwys plant neu oedolion eraill, wynebu risg;*
- *os amheuir y cyflawnwyd trosedd yn erbyn yr oedolyn;*
- *os yw'r pryderon yn berthnasol i fethiant mewn gofal, torri rheoliad neu god ymddygiad proffesiynol;*
- *mae gwasanaethau cymdeithasol oedolion, gwasanaethau iechyd neu asiantaeth arall yn cefnogi neu'n gweithio ag oedolyn y mae mater neu ddigwyddiad sydd wedi achosi niwed yn effeithio arno'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol;*
- *ystyrir fod yr oedolyn sy'n wynebu risg yn cam-drin neu'n esgeuluso oedolyn arall neu blentyn sy'n wynebu risg;*
- *os yw'r oedolyn wedi'i orfodi.*

Cyfrwch yr ymholiadau hynny a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn lle penderfynwyd bod **angen cymryd camau pellach a gwrthododd yr oedolyn gymryd rhan yn y camau gweithredu a nodwyd.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** ymholiadau a wnaed am oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn gasglu lle penderfynwyd bod angen cymryd camau pellach **a gwrthododd yr oedolyn gymryd rhan yn y camau a nodwyd. Data sylfaen = AD/026**
2. Efallai y bydd mwy nag un ymholiad yn cael ei wneud ar gyfer oedolyn yn ystod y flwyddyn. **Cyfrwch bob un o'r rhain lle'r oedd angen cymryd camau pellach a gwrthododd yr oedolyn gymryd rhan yn y camau a nodwyd.**
3. Gall cwblhau'r ymholiadau fod y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.** Dylech **gynnwys y rhain sy'n bodloni'r meini prawf ar gyfer eu cynnwys yn 6.1.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys ymholiadau sy'n dod i'r casgliad **nad oedd angen cymryd camau pellach.**
2. Peidiwch â chynnwys ymholiadau lle **cytunodd yr oedolyn i gymryd rhan** yn y camau gweithredu a nodwyd yn yr ymholiad.
3. **Nid yw ymholiadau'n cynnwys ymchwiliadau ffurfiol** sy'n ymwneud â'r heddlu, er y gallai hyn fod yn ganlyniad.
4. Peidiwch â chynnwys ymholiadau **nas cofnodwyd yn AD/026.**

5. Peidiwch â chynnwys ymholiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/028

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr:

a. ymholiadau yn y flwyddyn gasglu lle penderfynwyd bod angen cymryd camau ychwanegol gan arwain at gynllun gofal a chymorth gweithredol.
b. cynlluniau amddiffyn gofal a chymorth **gweithredol** ar gyfer oedolion ar 31 Mawrth lle mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen amddiffyn oedolyn rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso.

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 7, Cyfrol 6 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Oedolion sy'n Wynebu Risg), para. 64 yn datgan:

"Mae Adran 54 o Ddeddf 2014 yn amodi bod yn rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth ar gyfer person y mae'n ofynnol iddo ddiwallu ei anghenion. Mae hyn yn cynnwys anghenion y mae'r awdurdod lleol yn ystyried ei bod yn angenrheidiol eu diwallu i amddiffyn oedolyn rhag cael neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso. Mae'r Cod Ymarfer ar Ran 4 o Ddeddf 2014 yn nodi'r broses y dylai'r awdurdod lleol ei defnyddio i ddarparu cynlluniau gofal a chymorth a'u hadolygu'n gyson ar gyfer pobl a chanddynt anghenion sy'n bodloni'r meini prawf cymhwystra, ac ar gyfer pobl lle ymddengys i'r awdurdod lleol ei bod yn angenrheidiol diwallu anghenion y person er mwyn amddiffyn y person rhag cael neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso.

Bydd y Cynllun Gofal a Chymorth o dan Ran 4 yn cael ei ddefnyddio ar gyfer oedolyn sy'n wynebu risg. Gellir cyfeirio at hyn hefyd fel Cynllun Amddiffyn Gofal a Chymorth."

Ar gyfer rhan a), cyfrifwch yr **ymholiadau hynny a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn** pan oedd y canlyniad yn gynllun gofal a chymorth gweithredol lle mae'r

awdurdod lleol o’r farn ei bod yn angenrheidiol amddiffyn oedolyn rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso.

Ar gyfer rhan b), cyfrwch nifer y **cynlluniau amddiffyn gofal a chymorth gweithredol ar 31 Mawrth** lle mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen amddiffyn oedolyn rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Ar gyfer rhan a), dylech gynnwys yr **holl ymholiadau** a wnaed am oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn gasglu lle penderfynwyd bod angen cymryd camau pellach, a arweiniodd at gynlluniau amddiffyn gofal a chymorth **gweithredol** i oedolion. **Data sylfaen = AD/026**
2. Ar gyfer rhan b), dylech gynnwys **yr holl** gynlluniau amddiffyn gofal a chymorth **gweithredol** ar 31 Mawrth lle mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen amddiffyn oedolyn rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso. Nid oes angen i’r ymholiad a arweiniodd at y cynlluniau amddiffyn hyn fod wedi digwydd yn y flwyddyn gasglu.
3. Rhaid i gynllun gael ei **gymeradwyo gan reolwr** neu berson arall ar ei ran i'w ystyried yn weithredol.
4. Gall cynllun gynnwys camau i amddiffyn yr unigolyn rhag categorïau lluosog o gam-drin. **Cyfrwch y cynllun unwaith yn unig.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cynlluniau lle **nad oedd yr awdurdod lleol o'r farn** bod angen amddiffyn yr oedolyn rhag cael ei gam-drin a/neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin a/neu ei esgeuluso.
2. Ar gyfer rhan b), peidiwch â chynnwys cynlluniau a **gaewyd** cyn 31 Mawrth y flwyddyn gasglu **(ddim yn weithredol)**.
3. Peidiwch â chyfrif cynlluniau a **wrthodwyd.**
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AS/006

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer yr ymchwiliadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn lle’r oedd yr ymchwiliad yn un:

a. Troseddol
b. Anhroseddol

Bwriad y Mesur

Bydd gwybodaeth am y metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu prosesau diogelu yn unol â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro gweithgarwch diogelu ar gyfer oedolion yng Nghymru.

Diffiniad

Os yw adroddiad neu ymholiad am oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl yn awgrymu y gallai trosedd fod wedi'i gyflawni, rhaid i'r heddlu gyfranogi cyn gynted ag y bo modd. Mae ymchwiliad troseddol yn un sy'n cynnwys yr heddlu ac fel arfer yr heddlu sy'n gyfrifol am ddechrau gweithredu. Cynhelir ymchwiliad gan swyddogion yr heddlu gyda'r bwriad o ganfod a ddylid cyhuddo person o drosedd, neu a yw person sydd wedi'i gyhuddo o drosedd yn euog ohono. Byddai ymchwiliad gan yr heddlu yn cymryd blaenoriaeth dros unrhyw ymchwiliad arall.

Os yw adroddiad neu ymholiad am oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl yn awgrymu y gallai tramgwydd anhroseddol fod wedi'i gyflawni, dylai ymchwiliad anhroseddol ddechrau.

Os daw mater troseddol i'r amlwg yn ystod ymchwiliad nad yw'n droseddol, dylai'r ymchwiliad ddod i ben ar unwaith.

Cyfrif pob ymchwiliad **troseddol** a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn.
Cyfrif pob ymchwiliad **nad yw'n droseddol** a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** ymchwiliad a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn, **ni waeth** pryd y dechreuodd yr ymchwiliad.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys achosion y tu allan i'r flwyddyn gasglu.

Mathau o Ofal a Chymorth

Cyfeirnod Mesur: AD/029

Enw'r Mesur:

1. Nifer yr oedolion sydd â chynllun gofal a chymorth a oedd yn ystod y flwyddyn:
    a. wedi talu’r uchafswm tâl wythnosol tuag at gost gofal dibreswyl
    b. wedi talu ffi cyfradd safonol tuag at wasanaethau gofal a chymorth
    c. canfuwyd eu bod dros y terfyn cyfalaf ar gyfer gofal preswyl

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 5** (Codi ffioedd ac Asesiadau Ariannol), para. 3.4 yn datgan:

“Bwriedir i'r fframwaith codi ffioedd ac asesiadau ariannol a gyflwynir gan y Ddeddf, y rheoliadau a'r cod hwn sicrhau bod ffioedd, pan gânt eu codi, yn gyson, yn deg ac yn cael eu deall yn glir. Yr egwyddor gyffredinol yw mai dim ond yr hyn y gallant ei fforddio y mae'n rhaid gofyn i bobl y gofynnir iddynt dalu ffi ei dalu.”

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 5** (Codi ffioedd ac Asesiadau Ariannol), paragraff 6.1 yn nodi:

“Gall awdurdodau lleol godi ffi unffurf am ofal a chymorth lefel isel, cost isel neu bennu cyfraniad neu ad-daliad unffurf ar gyfer taliadau uniongyrchol am ofal a chymorth o'r fath. Byddai ffioedd unffurf yn cael eu codi fel arfer am ofal a chymorth a ddarperir yn gyfnewid am fyw arferol, megis prydau bwyd neu olchi dillad. Er y gall fod yn ofal a chymorth a ddarperir yn rheolaidd, mewn rhai achosion efallai mai hyn yw'r unig ofal a chymorth y mae person yn ei dderbyn. Gall awdurdodau lleol hefyd godi ffioedd unffurf o dan adran 69 (Codi ffi am wasanaethau ataliol a chynhorthwy) o'r Ddeddf am wasanaethau ataliol neu gynhorthwy y mae'n eu darparu neu'n eu trefnu. Rhaid i ffioedd unffurf a godir beidio â bod yn fwy na'r gost yr eir iddi wrth drefnu neu ddarparu'r gofal a chymorth, gwasanaethau ataliol neu gynhorthwy y maent yn ymwneud â hwy.”

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 5** (Codi ffioedd ac Asesiadau Ariannol), paragraffau 5.9-5.10 yn datgan:

“*Mae’r terfyn ariannol, a elwir yn “gyfyngiad cyfalaf”, yn bodoli at ddibenion yr asesiad ariannol ac mae’n nodi ar ba bwynt y mae gan berson hawl i gael cymorth ariannol awdurdod lleol i ddiwallu ei anghenion cymwys. Mae manylion llawn amdano wedi’u nodi yn Atodiad A ar drin cyfalaf, a rhaid i awdurdod lleol ddilyn yr Atodiad hwnnw wrth gynnal asesiad ariannol a chymhwyso’r terfyn cyfalaf.”*

“Mae lefel y terfyn cyfalaf wedi’i nodi yn y Rheoliadau Codi Ffioedd a gall y lefel hon newid o bryd i’w gilydd. Gall y rheini sydd ag asedau cyfalaf ar neu islaw’r terfyn hwn ofyn am gymorth ariannol ar sail prawf modd gan eu hawdurdod lleol. Mae hyn yn golygu y bydd yr awdurdod lleol yn cynnal asesiad ariannol o fodd y person a gall godi tâl am y gofal a’r cymorth y mae’n ei dderbyn neu y bydd yn ei dderbyn ar sail yr hyn y gall y person fforddio ei dalu tuag at gost darparu neu drefnu hyn. Wrth gynnal yr asesiad ariannol rhaid diystyru cyfalaf ar neu islaw’r terfyn cyfalaf yn yr asesiad o’r hyn y gall person fforddio ei dalu. Os yw cyfalaf person ar neu’n is na’r terfyn cyfalaf, ni ddylai fod yn ofynnol iddo gyfrannu at gost ei ofal a’i gymorth o’i gyfalaf.”

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hwn i gael cipolwg ar bolisi codi ffioedd ledled Cymru.

Diffiniad

Pan fo awdurdod lleol yn dewis codi ffi am ofal dibreswyl, rheoliadau sy'n pennu'r uchafswm y gall awdurdod lleol ei godi ar berson. Wrth benderfynu ar ffi, neu gyfraniad neu ad-daliad mewn cysylltiad â thaliadau uniongyrchol, rhaid i awdurdodau lleol beidio â chodi ffi ar berson sy'n cael gofal a chymorth dibreswyl yn fwy na'r ffi wythnosol uchaf am yr holl ofal dibreswyl a gânt. Mae Rheoliadau Gofal a Chymorth (Codi Tâl) (Cymru) 2015 yn cynnwys y gofyniad hwn ac maent yn pennu lefel y ffi uchaf.

Nid yw awdurdodau lleol yn rhydd i godi mwy ar dderbynnydd gofal dibreswyl na’r ffi uchaf hon mewn wythnos waeth beth fo maint a chost y pecyn gofal dibreswyl sydd ganddo. Mae hyn yr un mor berthnasol pan fo person yn cael gwasanaethau deuol; hy gofal a chymorth a ddarperir neu a drefnir gan ei awdurdod lleol a gofal a chymorth a ddarperir drwy daliadau uniongyrchol. Rhaid i gyfanswm unrhyw ffi a godir am y gwasanaethau cyfunol hyn **beidio â** bod yn fwy na'r uchafswm ffi wythnosol.

Ar gyfer rhan a), cyfrifwch nifer yr oedolion a dalodd:

- y ffi wythnosol uchaf, neu,
- cyfraniad neu ad-daliad mewn cysylltiad â thaliadau uniongyrchol, ar lefel y ffi wythnosol uchaf,

tuag at gost gofal dibreswyl, o leiaf unwaith yn ystod y flwyddyn.

Mae adran 69 o'r Ddeddf yn caniatáu i awdurdodau lleol godi cyfradd unffurf isel ar gyfer darparu neu drefnu gwasanaethau neu gymorth ataliol. Byddai ffioedd cyfradd unffurf fel arfer ar gyfer gofal a chymorth sy'n dasgau y byddai'n rhaid i rywun eu gwneud fel arfer fel rhan o fywyd bob dydd, megis paratoi prydau bwyd neu olchi dillad. Mewn rhai achosion efallai mai dyma'r unig ofal a chymorth y mae person yn ei gael ac efallai nad oes ganddo gynllun gofal a chymorth.

Ar gyfer rhan b), cyfrwch nifer yr oedolion a dalodd ffi cyfradd unffurf am ofal a chymorth o leiaf unwaith yn ystod y flwyddyn. Ar gyfer awdurdodau lleol nad ydynt yn defnyddio ffioedd cyfradd safonol, dylid darparu gwerth o “0”. Dylid cynnwys sylw yn nodi nad yw ffioedd cyfradd sefydlog yn cael eu defnyddio wrth gwblhau.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 5 (Codi ffioedd ac Asesiadau Ariannol), paragraff 3.4 yn datgan:

“Bwriedir i'r fframwaith codi ffioedd ac asesiadau ariannol a gyflwynir gan y Ddeddf, y rheoliadau a'r cod hwn sicrhau bod ffioedd, pan gânt eu codi, yn gyson, yn deg ac yn cael eu deall yn glir. Yr egwyddor gyffredinol yw mai dim ond yr hyn y gallant ei fforddio y mae'n ***rhaid*** *gofyn i bobl y gofynnir iddynt dalu ffi ei dalu.”*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 5 (Codi ffioedd ac Asesiadau Ariannol), paragraff 5.11 yn nodi:

"*Caiff person sydd â mwy o gyfalaf na'r terfyn cyfalaf ofyn i'w awdurdod lleol drefnu ei ofal a'i gymorth ar ei gyfer os yw'n dewis o dan adran 35(4)(b)(ii) (Dyletswydd i ddiwallu anghenion gofal a chymorth oedolyn) o'r Ddeddf. Fodd bynnag, bydd yn ofynnol i bobl yn y sefyllfa hon dalu cost lawn eu gofal a'u cymorth mewn gofal preswyl, neu'r gost lawn hyd at yr uchafswm ffi wythnosol mewn perthynas â gofal a chymorth dibreswyl, hyd nes y bydd gwerth eu cyfalaf ar neu'n is na lefel y terfyn cyfalaf. Dylid nodi y gall terfyn cyfalaf gwahanol fod yn berthnasol mewn perthynas â gofal a chymorth preswyl, a gofal a chymorth amhreswyl.*"

Ar gyfer rhan c), cyfrwch nifer yr oedolion yr aseswyd eu bod dros y terfyn cyfalaf ar gyfer gwasanaethau preswyl ar unrhyw adeg yn y flwyddyn gasglu. Dim ond i'r oedolion hynny sydd wedi dod drwy broses asesu'r awdurdod lleol ac sy'n gorfod talu am eu gofal eu hunain y mae'r eitem hon yn berthnasol. **Nid yw'r metrig hwn yn cynnwys yr oedolion hynny a gysylltodd yn uniongyrchol â darparwyr gofal preswyl, heb gael asesiad yn gyntaf.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Rhan a), cyfrif pob oedolyn **sydd â chynllun gofal a chymorth** sy'n talu'r uchafswm ffi wythnosol tuag at eu gofal a chymorth amhreswyl **yn ystod y flwyddyn gasglu.**
2. Ar gyfer rhan b),
    a. cyfrwch yr **holl** oedolion sy'n talu ffi **cyfradd safonol** tuag at eu gofal a'u cymorth **o leiaf unwaith yn ystod y flwyddyn gasglu.**
    b. Os talodd yr oedolyn ffi cyfradd safonol **am fwy nag un gwasanaeth** (ee paratoi prydau bwyd a golchi dillad) **dylech gyfrif yr oedolyn fwy nag unwaith.**
    c. Os talodd yr oedolyn ffi cyfradd safonol am fwy nag un o'r **un gwasanaeth** (ee paratoi prydau bwyd ddwywaith yr wythnos) **dim ond unwaith y dylech gyfrif yr oedolyn.**
3. Ar gyfer rhan c), cyfrwch **yr holl** oedolion yr aseswyd eu bod dros y terfyn cyfalaf ar gyfer gwasanaethau preswyl **yn ystod y flwyddyn gasglu**.
4. Dylech gynnwys cyfraniadau oedolion neu ad-daliad mewn cysylltiad â **thaliadau uniongyrchol.**
5. Dylech gynnwys oedolion yn yr **ystâd ddiogeledd** sydd â chynllun gofal a chymorth.
6. Os talodd yr oedolyn y ffi wythnosol uchaf, neu gyfraniad neu ad-daliad mewn cysylltiad â thaliadau uniongyrchol, tuag at gost gofal a chymorth dibreswyl, mewn mwy nag un achos **dim ond unwaith y dylech gyfrif yr oedolyn.**
7. Dylech ddim ond cynnwys gofal a chymorth a **ddarparwyd ac y codir ffi amdanynt yn y flwyddyn gasglu.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chyfrif gofalwyr sy'n cael cymorth. Mae'r mesur hwn yn berthnasol i **oedolion sydd â chynllun gofal a chymorth yn unig.**

2. Ar gyfer rhan a), peidiwch â chyfrif **gwasanaethau preswyl.**
3. Peidiwch â chyfrif oedolyn **fwy nag unwaith** waeth faint o wasanaethau dibreswyl y mae p bosibl yn eu derbyn.
   Ar gyfer rhan b), peidiwch â chynnwys gwasanaethau a godir y tu allan i'r ddarpariaeth yn **Adran 15 (gwasanaethau) nac Adran 17 (cymorth)** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
4. **Dim ond** cynnwys oedolion sydd **wedi bod drwy broses asesu'r awdurdod lleol.** Peidiwch â chynnwys unrhyw un a gysylltodd yn uniongyrchol â darparwyr gofal preswyl, heb gael asesiad yn gyntaf.
5. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/030

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion ar 31 Mawrth gyda chynllun gofal a chymorth yn ôl:

1) Mathau o ofal a chymorth:
   a) Gofal Cartref
   b) Gofal Dydd
   c) Gofal seibiant
   d) Gwyliau byr / Gofal amgen
   e) Lleoliadau oedolion
   f) Llety â chymorth / byw â chymorth
   g) Taliadau uniongyrchol
   h) Cartrefi gofal oedolion (heb nyrsio)
   i) Cartrefi gofal oedolion gyda nyrsio
   j) Teleofal
2) Ac Oedran:
   a) 18-24
   b) 25-34
   c) 35-44
   d) 45-54
   e) 55-64
   f) 65-74
   g) 75-84
   h) 85 oed a hŷn

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion Unigolion), para. 12 yn datgan:

"[Mae'n] ofyniad bod gan unigolyn ag anghenion gofal a chymorth hawl i dderbyn gofal a chymorth a ddarperir neu a drefnir gan yr awdurdod lleol trwy gynllun gofal a chymorth os na all ddiwallu'r anghenion hynny ei hun (neu, yn achos plentyn, gyda

chymorth rhieni neu bobl eraill sy’n gofalu am y plentyn) neu gyda chymorth eraill neu gymorth gwasanaethau yn y gymuned.”

Bydd gwybodaeth am y math o ofal a chymorth sy’n cael ei ddarparu yn caniatáu i awdurdodau lleol gael gwell dealltwriaeth o alw a chapasiti gwasanaethau penodol.

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hwn i benderfynu sut mae awdurdodau lleol yn ymateb i anghenion gofal a chymorth penodol yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion Unigolion), paragraff 81 yn datgan:

“Gallai cynllun gofal a chymorth ymwneud ag un gwasanaeth sy’n diwallu un neu fwy o anghenion gofal a chymorth neu fod yn fwy cymhleth ac yn cynnwys mapio nifer o wahanol wasanaethau sy’n diwallu un neu fwy o anghenion. Gallai cynllun gofal a chymorth gynnwys camau gweithredu sy’n cael eu hunan-reoli ochr yn ochr â’r rheini sy’n cael eu rheoli gan yr awdurdod lleol.”

Gofal cartref – Gwasanaethau ymarferol sy’n cynorthwyo’r person i weithredu mor annibynnol â phosibl a/neu barhau i fyw yn eu cartref. Peidiwch â chynnwys gwasanaethau ailalluogi sy’n digwydd yng nghartref y person ei hun, dylid cofnodi’r rhain fel ail-alluogi.

Gofal dydd – Mynychu canolfan ddydd neu yn y gymuned ar gyfer gofal a/neu brydau bwyd.

Gofal seibiant – Gofal a ddarperir gan yr awdurdod lleol i ddarparu rhyddhad i’r gofalwr/wyr a’r sawl sy’n derbyn gofal, lle mae’r unigolyn sy’n derbyn gofal a chymorth yn cael llety dros dro i ffwrdd o’i gartref neu ei fan preswylio arferol, ee mewn cartref preswyl. Dylai’r cyfnod gofal gynnwys o leiaf un noson ond ni ddylai fod yn hwy na 3 mis. **Peidiwch â chynnwys llety dros dro mewn cartref gofal ar gyfer yr unigolion hynny sy’n aros am becyn gofal hirdymor.**

Gwyliau byr – Gofal a ddarperir gan yr awdurdod lleol i ddarparu rhyddhad i’r gofalwr/wyr a’r sawl sy’n derbyn gofal, lle bo gofalwr cyflogedig yn darparu cymorth yng nghartref neu fan preswylio arferol y person. Dylai’r cyfnod gofal gynnwys un neu fwy o oriau, ond llai na 24 awr neu dros nos.

Lleoliadau i oedolion – Llety a chefnogaeth a ddarperir i un, dau neu, mewn amgylchiadau eithriadol, dri oedolyn a leolir gyda chytundeb Cynllun Lleoli Oedolion.

Llety â chymorth/byw â chymorth – gofal i bobl yn eu cartref/man preswylio eu hunain y mae ganddynt eu cytundeb tenantiaeth eu hunain ar eu cyfer.

Taliadau uniongyrchol – Taliadau ariannol a wneir gan awdurdodau lleol yn uniongyrchol i oedolion ar gyfer prynu gwasanaethau gofal a chymorth.

Cartrefi gofal oedolion (heb nyrsio) - Yn cynnwys:

Cartrefi gofal preswyl awdurdodau lleol – Sefydliadau sy’n cael eu rhedeg gan awdurdodau lleol sy’n darparu llety ynghyd â gofal personol fel y’i diffinnir yn Neddf Gofal 2000. Peidiwch â chynnwys pobl sy’n derbyn gofal seibiant fel cyfres o wyliau byr wedi’u cynllunio.

Cartrefi gofal sector annibynnol dan gontract - Sefydliadau preifat yn darparu llety ynghyd â gofal personol.

Cartrefi gofal i oedolion gyda nyrsio – cartrefi gofal y sector annibynnol dan gontract, sy’n darparu llety ynghyd â gofal personol a nyrsio. Peidiwch â chynnwys pobl sy’n derbyn gofal seibiant fel cyfres o wyliau byr wedi’u cynllunio.

Teleofal – Monitro achosion brys bywyd gi iawn a newidiadau ffordd o fyw bywyd yn barhaus ac yn awtomatig dros amser er mwyn rheoli’r risgiau sy’n gysylltiedig â byw’n annibynnol. Gellir darparu hyn yn y cartref neu mewn cymunedau a bydd yn darparu hysbysiadau brys am ddigwyddiadau niweidiol a newidiadau mewn patrymau neu ymddygiad dyddiol a allai ragweld dechrau problem bosibl. Mae teleofal yn defnyddio cyfuniad o larymau, synwyryddion ac offer arall i ganfod cwympiadau a digwyddiadau niweidiol eraill.

Cyfrwch yr holl wasanaethau yng nghategorïau a-j ar gyfer oedolion a oedd yn derbyn y gwasanaethau hynny ar 31 Mawrth, p'un a oedd y dyddiad dechrau a drefnwyd mewn blwyddyn flaenorol ai peidio.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl wasanaethau yn is-gategorïau a-j** ar gyfer oedolion a oedd yn derbyn y gwasanaethau ar **31 Mawrth**.
2. Mae’n bosibl fod person wedi dechrau **mwy nag un** gwasanaeth ar 31 Mawrth. **Dylech gynnwys pob un o'r rhain.**

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys gwasanaethau **na ddechreuodd yn y flwyddyn gasglu**, p'un a yw'r gwasanaethau hynny'n parhau yn y flwyddyn gasglu ai peidio.
2. Peidiwch â chynnwys newidiadau i wasanaethau sy'n bodoli eisoes. Dylech ddim ond cyfrif pan fydd **gwasanaeth newydd wedi dechrau.**
3. Peidiwch â chynnwys gwasanaeth pontio oni bai ei fod yn darparu **gwasanaeth tebyg am debyg.**
4. **Peidiwch â chynnwys** pobl sy’n derbyn **gofal seibiant fel cyfres o wyliau byr wedi’u cynllunio.**
5. Peidiwch â chyfrif gofalwyr sy’n cael cymorth. Mae’r mesur hwn yn berthnasol i **oedolion sydd â chynllun gofal a chymorth yn unig.**
6. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: AD/031

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion â chynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth y codwyd tâl arnynt am ofal a chymorth gan:

1) Mathau o Ofal a Chymorth:
   a. Gofal Cartref
   b. Gofal Dydd
   c. Gofal seibiant
   d. Gwyliau byr
   e. Lleoliadau oedolion
   f. Llety â chymorth / byw â chymorth
   g. Taliadau uniongyrchol
   h. Cartrefi gofal oedolion (heb nyrsio)
   i. Cartrefi gofal oedolion gyda nyrsio
   j. Teleofal
2) Ac Oedran:
   a) 18-24
   b) 25-34
   c) 35-44
   d) 45-54
   e) 55-64
   f) 65-74
   g) 75-84
   h) 85 oed a hŷn

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 5 (Codi ffioedd ac Asesiadau Ariannol), paragraff 3.4 yn nodi: *"Bwriedir i'r fframwaith codi ffioedd ac asesiadau ariannol a gyflwynir gan y Ddeddf, y rheoliadau a'r cod hwn sicrhau bod ffioedd, pan gânt eu codi, yn gyson, yn deg ac yn cael eu deall yn glir. Yr egwyddor gyffredinol yw mai dim ond yr hyn y gallant ei fforddio y mae'n rhaid gofyn i bobl y gofynnir iddynt dalu ffi ei dalu."*

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hwn i gael cipolwg ar bolisi codi ffioedd ledled Cymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 5 (Codi ffioedd ac Asesiadau Ariannol), paragraff 3.3 yn datgan:

“Pan fydd awdurdod lleol yn darparu neu'n trefnu gofal a chymorth i ddiwallu anghenion person, neu gymorth i ddiwallu anghenion gofalwr, o dan adrannau 35 i 45 o'r Ddeddf (Diwallu anghenion) mae ganddo ddisgresiwn i godi ffi am hyn, oni fydd yn ofynnol peidio â chodi ffi ar berson penodol neu beidio â chodi ffi am fath penodol o ofal a chymorth.”

Cyfrwch **nifer yr oedolion** a dalodd ffi, neu gyfraniad neu ad-daliad mewn cysylltiad â thaliadau uniongyrchol, tuag at gost gofal a chymorth, o leiaf unwaith yn ystod y flwyddyn.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch yr **holl** oedolion sy’n talu’r tuag at eu gofal a’u cymorth ar **31 Mawrth. Data sylfaen = AD/030.**
2. Dylech gynnwys cyfraniadau oedolion neu ad-daliad mewn cysylltiad â **thaliadau uniongyrchol.**
3. Dylech gynnwys oedolion yn yr **ystâd ddiogeledd** sydd â chynllun gofal a chymorth.
4. Os talodd yr oedolyn gyfraniad am **fwy nag un gwasanaeth** (ee gofal dydd a gofal cartref) dylech **gyfrif yr oedolyn fwy nag unwaith.** Os talodd yr oedolyn am fwy nag un o'r **un gwasanaeth** (ee gofal cartref ddwywaith yr wythnos) dim ond **unwaith y dylech gyfrif yr oedolyn.**
5. Dylech ddim ond cynnwys gofal a chymorth a **ddarparwyd ac y codir ffi amdanynt yn y flwyddyn gasglu.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chyfrif gofalwyr sy’n cael cymorth. Mae’r mesur hwn yn berthnasol i **oedolion sydd â chynllun gofal a chymorth yn unig.**
2. Peidiwch â chyfrif oedolyn **fwy nag unwaith** waeth faint o wasanaethau y mae’n bosibl yn eu derbyn.
3. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Eiriolaeth Oedolion

Cyfeirnod Mesur: AD/032

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion yn ystod y flwyddyn lle nodwyd yr angen am eiriolwr proffesiynol annibynnol.

Bwriad y Mesur

Mae eiriolaeth yn cefnogi ac yn galluogi pobl sy'n cael anhawster wrth nodi eu buddiannau, arfer eu hawliau, mynegi eu barn, archwilio a gwneud dewisiadau

gwybodus. Mae Eiriolaeth Annibynnol yn cefnogi'r unigolyn beth bynnag fo gofynion a phryderon pobl eraill. Mae'n herio achosion ac effeithiau anghyfiawnder, gormes a cham-drin ac yn cynnal hawliau dynol. Gellir darparu eiriolaeth ar unrhyw adeg wrth ddarparu prosesau asesu, cymorth, gofal a chymorth, adolygu neu ddiogelu.

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol bennu sawl gwaith y mae angen eiriolwr proffesiynol annibynnol yn ystod y flwyddyn a chynorthwyo gyda chynllunio a chomisiynu yn y dyfodol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hyn i fonitro'r galw am eiriolaeth broffesiynol annibynnol yng Nghymru.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 31** yn datgan: *Mae sawl math o eiriolaeth ar gael, ac mae gan bob un amcan cyffredin o gynorthwyo unigolion i ddweud eu dweud, cadarnhau eu hopsiynau a mynegi eu barn, eu dymuniadau a'u teimladau. Mae gan bob math o eiriolaeth ei fanteision ei hun a dylai awdurdodau lleol gydnabod a gwerthfawrogi pob math o eiriolaeth. Mae dulliau eirioli wedi'u cyfarwyddo a dulliau heb eu cyfarwyddo ar gael.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 32** yn datgan:

"Mae gweithwyr gofal cymdeithasol a gweithwyr proffesiynol eraill yn gwneud cyfraniad allweddol at eirioli ar ran unigolion wrth arfer eu gwaith proffesiynol bob dydd. Fodd bynnag, gall y broses o wneud penderfyniadau arwain at wrthdaro buddiannau ar adegau. Bydd angen i weithwyr proffesiynol fod yn effro i sefyllfaoedd lle maent yn credu bod gwrthrychedd neu annibyniaeth y broses o wneud penderfyniadau yn cael ei thanseilio, neu fod perygl i bobl feddwl hynny. O dan amgylchiadau o'r fath, mae'n rhaid ystyried rolau mathau eraill o eiriolaeth. Mae'r rhain yn cynnwys:

Hunaneirioli *– pan fydd unigolion yn cynrychioli ac yn siarad drostynt eu hunain.*

Eiriolaeth anffurfiol *– pan fydd aelodau'r teulu, ffrindiau neu gymdogion yn cynorthwyo unigolyn i fynegi ei ddymuniadau a'i deimladau, sy'n gallu cynnwys siarad ar ei ran o bosibl.*

Eiriolaeth gyfunol *– yn ymwneud â grymuso grwpiau o unigolion sydd â phrofiadau cyffredin i fynegi barn, dylanwadu ar newid a hyrwyddo cyfiawnder cymdeithasol.*

Eiriolaeth cymheiriaid *– unigolyn sy'n rhannu profiad neu gefndir cyffredin yn eirioli ar ran unigolyn arall.*

Eiriolaeth dinesydd *– partneriaeth un i un hirdymor rhwng unigolyn ac eiriolwr dinesydd sydd wedi'i hyfforddi neu sy'n derbyn cymorth.*

Eiriolwr gwirfoddol annibynnol *– eiriolwr annibynnol a gwirfoddol sy’n gweithio am gyfnod byr neu ar bwnc penodol gydag un neu fwy o unigolion.*

Eiriolaeth ffurfiol *– mae’n gallu cyfeirio at rôl eirioli staff ym meysydd iechyd, gofal cymdeithasol a meysydd eraill, lle y bo’n ofynnol i weithwyr proffesiynol ystyried ac ymdrin â dymuniadau a theimladau’r unigolyn yn rhinwedd eu swydd.*

Eiriolaeth broffesiynol annibynnol *– partneriaeth un i un rhwng eiriolwr proffesiynol annibynnol sydd wedi’i hyfforddi i weithio fel eiriolwr proffesiynol am dâl. Gall y gwaith ymwneud ag un pwnc neu bynciau lluosog. Mae’n rhaid i eiriolwyr proffesiynol annibynnol sicrhau bod safbwyntiau unigolion yn cael eu cyfleu yn gywir, waeth beth yw safbwynt yr eiriolwr neu safbwynt eraill ynglŷn â’r hyn sydd o fudd pennaf i’r unigolion. Mae rhagor o wybodaeth am rôl yr eiriolwr annibynnol a rôl yr awdurdod lleol i’w gynorthwyo ar gael yn Atodiad 1.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 47** yn datgan: *Mae’n **rhaid i awdurdodau lleol drefnu eiriolwr proffesiynol annibynnol** ar gyfer person nad yw’n gallu goresgyn y rhwystr(au) i gymryd rhan yn llawn yn y prosesau asesu, cynllunio gofal a chymorth, adolygu a diogelu heb gael cymorth gan unigolyn priodol, ond nad oes unigolyn priodol ar gael.”*

Cyfrwch **bob** achos yn ystod y flwyddyn gasglu, lle barnwyd bod angen **eiriolwr proffesiynol annibynnol** yn unol â gofynion paragraff 47 o god ymarfer rhan 10

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch **bob** achos yn ystod y flwyddyn gasglu, lle barnwyd bod angen **eiriolwr proffesiynol annibynnol** yn unol â gofynion **paragraff 47 o god ymarfer rhan 10.**
2. Dylech gynnwys pob achos yn ystod y flwyddyn pan penderfynodd gweithiwr proffesiynol mai'r unig ffordd i berson oresgyn y rhwystr(au) rhag cymryd rhan yn llawn yn y prosesau asesu, cynllunio gofal a chymorth, adolygu a diogelu yw **gyda chymorth unigolyn priodol, ond nad oes unigolyn priodol ar gael.**
3. Cyfrwch y rhai yn 6.2 uchod, p'un a **ddarparwyd neu a dderbyniwyd** eiriolwr proffesiynol annibynnol ai peidio.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys achosion y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.**
2. Peidiwch â chynnwys achosion yn ystod y flwyddyn lle penderfynodd gweithiwr proffesiynol mai'r unig ffordd i oedolyn oresgyn y rhwystr(au) rhag cymryd rhan yn llawn yn y prosesau asesu, cynllunio gofal a chymorth, adolygu a diogelu yw gyda **chymorth unigolyn priodol nad yw’n eiriolwr proffesiynol annibynnol cyflogedig llawn.**

Cyfeirnod Mesur: AD/033

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr oedolion yn ystod y flwyddyn lle nodwyd yr angen am eiriolwr proffesiynol annibynnol ac y darparwyd eiriolwr proffesiynol annibynnol.

Bwriad y Mesur

Mae eiriolaeth yn cefnogi ac yn galluogi pobl sy'n cael anhawster wrth nodi eu buddiannau, arfer eu hawliau, mynegi eu barn, archwilio a gwneud dewisiadau gwybodus. Mae Eiriolaeth Annibynnol yn cefnogi'r unigolyn beth bynnag fo gofynion a phryderon pobl eraill. Mae'n herio achosion ac effeithiau anghyfiawnder, gormes a cham-drin ac yn cynnal hawliau dynol. Gellir darparu eiriolaeth ar unrhyw adeg wrth ddarparu prosesau asesu, cymorth, gofal a chymorth, adolygu neu ddiogelu.

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol bennu sawl gwaith y mae angen eiriolwr proffesiynol annibynnol yn ystod y flwyddyn a chynorthwyo gyda chynllunio a chomisiynu yn y dyfodol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hyn i fonitro'r galw am eiriolaeth broffesiynol annibynnol yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o AD/032.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 31** yn datgan: *Mae sawl math o eiriolaeth ar gael, ac mae gan bob un amcan cyffredin o gynorthwyo unigolion i ddweud eu dweud, cadarnhau eu hopsiynau a mynegi eu barn, eu dymuniadau a'u teimladau. Mae gan bob math o eiriolaeth ei fanteision ei hun a dylai awdurdodau lleol gydnabod a gwerthfawrogi pob math o eiriolaeth. Mae dulliau eirioli wedi'u cyfarwyddo a dulliau heb eu cyfarwyddo ar gael.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 32** yn datgan:

"Mae gweithwyr gofal cymdeithasol a gweithwyr proffesiynol eraill yn gwneud cyfraniad allweddol at eirioli ar ran unigolion wrth arfer eu gwaith proffesiynol bob dydd. Fodd bynnag, gall y broses o wneud penderfyniadau arwain at wrthdaro buddiannau ar adegau. Bydd angen i weithwyr proffesiynol fod yn effro i sefyllfaoedd lle maent yn credu bod gwrthrychedd neu annibyniaeth y broses o wneud penderfyniadau yn cael ei thanseilio, neu fod perygl i bobl feddwl hynny. O dan amgylchiadau o'r fath, mae'n rhaid ystyried rolau mathau eraill o eiriolaeth. Mae'r rhain yn cynnwys:

Hunaneirioli *– pan fydd unigolion yn cynrychioli ac yn siarad drostynt eu hunain.*

***Eiriolaeth anffurfiol** – pan fydd aelodau'r teulu, ffrindiau neu gymdogion yn cynorthwyo unigolyn i fynegi ei ddymuniadau a'i deimladau, sy'n gallu cynnwys siarad ar ei ran o bosibl.*

***Eiriolaeth gyfunol** – yn ymwneud â grymuso grwpiau o unigolion sydd â phrofiadau cyffredin i fynegi barn, dylanwadu ar newid a hyrwyddo cyfiawnder cymdeithasol.*

***Eiriolaeth cymheiriaid** – unigolyn sy'n rhannu profiad neu gefndir cyffredin yn eirioli ar ran unigolyn arall.*

***Eiriolaeth dinesydd** – partneriaeth un i un hirdymor rhwng unigolyn ac eiriolwr dinesydd sydd wedi'i hyfforddi neu sy'n derbyn cymorth.*

***Eiriolwr gwirfoddol annibynnol** – eiriolwr annibynnol a gwirfoddol sy'n gweithio am gyfnod byr neu ar bwnc penodol gydag un neu fwy o unigolion.*

***Eiriolaeth ffurfiol** – mae'n gallu cyfeirio at rôl eirioli staff ym meysydd iechyd, gofal cymdeithasol a meysydd eraill, lle y bo'n ofynnol i weithwyr proffesiynol ystyried ac ymdrin â dymuniadau a theimladau'r unigolyn yn rhinwedd eu swydd.*

***Eiriolaeth broffesiynol annibynnol** – partneriaeth un i un rhwng eiriolwr proffesiynol annibynnol sydd wedi'i hyfforddi i weithio fel eiriolwr proffesiynol am dâl. Gall y gwaith ymwneud ag un pwnc neu bynciau lluosog. Mae'n rhaid i eiriolwyr proffesiynol annibynnol sicrhau bod safbwyntiau unigolion yn cael eu cyfleu yn gywir, waeth beth yw safbwynt yr eiriolwr neu safbwynt eraill ynglŷn â'r hyn sydd o fudd pennaf i'r unigolion. Mae rhagor o wybodaeth am rôl yr eiriolwr annibynnol a rôl yr awdurdod lleol i'w gynorthwyo ar gael yn Atodiad 1.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 47** yn datgan: *Mae'n **rhaid i awdurdodau lleol drefnu eiriolwr proffesiynol annibynnol** ar gyfer person nad yw'n gallu goresgyn y rhwystr(au) i gymryd rhan yn llawn yn y prosesau asesu, cynllunio gofal a chymorth, adolygu a diogelu heb gael cymorth gan unigolyn priodol, ond nad oes unigolyn priodol ar gael."*

Cyfrwch **bob** achos yn ystod y flwyddyn gasglu, lle barnwyd bod angen **eiriolwr proffesiynol annibynnol** yn unol â gofynion paragraff 47 o god ymarfer rhan 10 a **darparwyd eiriolwr proffesiynol annibynnol**.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch **bob** achos yn ystod y flwyddyn gasglu, lle barnwyd bod angen **eiriolwr proffesiynol annibynnol** yn unol â gofynion **paragraff 47 o God Ymarfer rhan 10** a**darparwyd eiriolwr proffesiynol annibynnol. Data sylfaen = AD/032**
2. Gall gwir ddyddiad dechrau eiriolaeth broffesiynol annibynnol fod **y tu allan i'r flwyddyn gasglu. Cyfrwch y rhain yn y metrig hwn.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys oedolion (yn AD/032) **na chawsant** eiriolwr proffesiynol annibynnol.
2. Peidiwch â chynnwys oedolion (yn AD/032) a **wrthododd** eiriolwr proffesiynol annibynnol.
3. Peidiwch â chynnwys achosion yn ystod y flwyddyn lle penderfynodd gweithiwr proffesiynol mai'r unig ffordd i oedolyn oresgyn y rhwystr(au) rhag cymryd rhan yn llawn yn y prosesau asesu, cynllunio gofal a chymorth, adolygu a diogelu yw gyda **chymorth unigolyn priodol nad yw'n eiriolwr proffesiynol annibynnol cyflogedig llawn.**
4. Peidiwch â chynnwys oedolion **nad ydynt yn ymddangos yn AD/032.**
5. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Metrigau sy'n ymwneud â Phlant a Theuluoedd

Cysylltiadau Plant

Cyfeirnod Mesur: CH/001

Enw’r Mesur: Nifer y cysylltiadau ar gyfer plant a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i weld faint o wybodaeth, cyngor a chymorth sydd ar gael fel y'u diffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, a faint o alw sydd amdanynt. Ceir tystiolaeth sy'n awgrymu bod awdurdodau lleol yn gweithredu eu swyddogaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth (IAA) mewn gwahanol ffyrdd a bwriad y metrig ar hyn o bryd yw archwilio a yw'r gwahanol fodelau hyn o IAA yn cyflwyno data sy'n awgrymu gwahaniaethau yn y gwasanaeth a dderbynnir gan y defnyddiwr terfynol.

Mae faint sydd ar gael, er nad oes ganddo gydberthynas uniongyrchol, yn arwydd o'r galw ar swyddogaeth y gwasanaethau cymdeithasol o fewn awdurdod lleol. Mae archwilio’r nifer o bobl sy'n ceisio gwybodaeth, cyngor a chymorth yn caniatáu awdurdodau lleol i gael mecanwaith syml i fonitro nifer y bobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth a chymharu hynny â metrigau ychwanegol i asesu sut yr ymdriniwyd â'r unigolion hyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro'r cysylltiadau â gwasanaethau IAA yng Nghymru a’i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Cyfrifwch gyfanswm y cysylltiadau a dderbyniwyd ar gyfer plant gan y gwasanaeth IAA yn eich awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn. Dim ond mewn cysylltiadau “newydd” â'r gwasanaeth y mae gennym ddiddordeb, nid y rhai sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth, neu gymorth.

Gall plant gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y flwyddyn gasglu. Cyfrwch y rhain i gyd.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 2 a Rhan 3** yn cyfeirio at unigolion yn ‘**cysylltu**’ â'r gwasanaeth. Weithiau mae paragraffau eraill o fewn y codau ymarfer yn defnyddio termau gwahanol fel ‘**atgyfeirio**’ neu ‘**geisio’ neu ‘gyrchu**’ gwybodaeth, cyngor a chymorth. At ddibenion y metrig hwn, dylid ystyried bod y rhain yr un peth.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** cyswllt â'ch gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu **ar gyfer unrhyw blentyn nad oedd yn derbyn gofal a chymorth ar adeg y cyswllt.**
2. Mae cyswllt yn cynnwys unrhyw berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth (gan gynnwys y plentyn yn uniongyrchol), neu weithiwr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ei ran.
3. Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o blant, dylid cyfrif bob plentyn y cyfeirir atynt fel petaent wedi cael cyswllt.**
4. Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.
5. Gall plentyn gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd.
6. **Dylid cyfrif materion diogelu fel cyswllt** oni bai eu bod yn derbyn gofal a chymorth ar adeg y cyswllt.
7. Dylai gofalwr ifanc , sydd eisoes yn cael cymorth gan yr awdurdod lleol sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol ar gyfer **IAA nad yw'n gysylltiedig â'i anghenion fel gofalwr**, gael ei gynnwys yn y cyfrif.
8. Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. **Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt** sy'n bodloni'r meini prawf uchod, **waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a oedd yn **derbyn gofal a chymorth** ar adeg y cyswllt.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer **gofalwr ifanc** sydd wedi gofyn am gymorth gyda'i anghenion gofalu ac nad oes angen ei asesu er mwyn bod yn gymwys i dderbyn gofal a chymorth.
3. Peidiwch â chynnwys **ymweliadau â gwefan eich gwasanaeth IAA** fel cysylltiadau. Er bod darparu gwybodaeth ar wefan yn arfer da, nid dyna rydym yn ceisio'i gyfrif.
4. Peidiwch â chynnwys **cysylltiadau sy'n atgyfeiriadau uniongyrchol i wasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal** (EIP), lle nad oes asesiad yn digwydd. Dywed Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Rhan 2 o'r Cod Ymarfer, para. 294 mai swyddogaeth y gwasanaeth IAA yw: *[darparu] gwybodaeth a chyngor ar ofal a chymorth, a chymorth o ran cael mynediad at ofal a chymorth.* Dylid cynnwys cysylltiadau lle mae asesiad yn dod i'r casgliad mai gwasanaeth ymyrraeth gynnar ac atal yw'r ffordd fwyaf priodol o weithredu.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.**
6. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd **wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad** (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).

7. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i **fewngofnodi gwybodaeth** am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu)

Cyfeirnod Mesur: CH/002

Enw'r Mesur: Nifer y cysylltiadau ar gyfer plant a dderbyniodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan y gwasanaeth IAA lle darparwyd cyngor a/neu gynhorthwy yn unol â'r diffiniad a geir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Cod Ymarfer, para. 300 (t63).

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut mae gwasanaethau IAA yng Nghymru yn ymdrin â chysylltiadau, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae Cod Ymarfer Rhan 2, para. 300 (t64-65) yn diffinio Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth

Cyfrwch yr holl gysylltiadau yn CH/001 sy'n cyfateb i'r diffiniad ar gyfer darparu cyngor a/neu gynhorthwy. Os rhoddir cyngor neu gynhorthwy, bydd angen cynnal asesiad o anghenion person

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau pan mai **dim ond** gwybodaeth a ddarparwyd.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn gofyn am gwblhau asesiad cyfrannol (Cod Ymarfer Rhan 3, para. 20). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad cyfrannol yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r ddogfen Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, **cyfrol 5** (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), **para. 74** yn datgan:

"Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 yn gymwys pan fo amheuaeth bod plentyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin, ei esgeuluso neu ei niweidio. Dylai'r asesiad ddechrau o'r adeg pan atgyfeirir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn plentyn. Gall yr

asesiad fod yn barhaus gydol y broses dan adran 47 Deddf Plant 1989 a rhaid ei gwblhau o fewn 42 diwrnod gwaith."

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Mae'r metrig hwn yn is-set o CH/001. Defnyddiwch ddata sy'n cydymffurfio â'r diffiniad o CH/001 fel y data sylfaen ar gyfer y metrig hwn.
2. Dylech gynnwys yr **holl** gysylltiadau ar gyfer plant lle mai canlyniad y cyswllt oedd **darparu cyngor a/neu gynhorthwy** fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
3. Dylech gynnwys pob achos lle darparwyd cyngor neu gynhorthwy **waeth beth fo canlyniad yr asesiad.**
4. Dylid cynnwys **ymholiadau diogelu** plant

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer plant lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn **darparu gwybodaeth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu **na chynhaliwyd sgwrs "beth sy'n bwysig".**
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata y **tu allan** i'r hyn a gasglwyd ar gyfer AD/001.
4. Peidiwch â chynnwys **oedolion** (unigolion dan 18 mlwydd oed) yn y metrig hwn.
5. Peidiwch â chynnwys unigolion lle'r oedd y cyswllt ond wedi gofyn am gymorth gyda'u hanghenion fel gofalwr ac nid oedd wedi ystyried asesu eu cymhwysedd i dderbyn gofal a chymorth.

Cyfeirnod Mesur: CH/003

Enw'r Mesur: Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan wasanaethau cymdeithasol statudol i blant yn ystod y flwyddyn lle gwnaed penderfyniad erbyn diwedd y diwrnod gwaith nesaf

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i gasglu gwybodaeth am amseroldeb gwneud penderfyniadau ar gysylltiadau â'r gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth (IAA) ar gyfer plant a phobl ifanc.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 2 (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 335 yn datgan*: “**Rhaid** i’r gwasanaeth (IAA) ddarparu mynediad at wybodaeth, cyngor a chymorth perthnasol, cywir, amserol ac o ansawdd uchel.”*

Yr amserlen safonol dderbyniol ar gyfer plant yw y gwneir penderfyniad o fewn 24 awr i dderbyn y cyswllt.

Nid yw pob awdurdod lleol yn gallu pennu’r union amser y cafwyd y cyswllt. Mae angen symleiddio’r metrig i’r cysylltiadau hynny lle gwnaed penderfyniad erbyn diwedd y diwrnod gwaith nesaf.

Gall awdurdodau lleol ddefnyddio’r wybodaeth hon i asesu cydymffurfiaeth yn erbyn safon a ddiffiniwyd.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prydlondeb gwneud penderfyniadau ar ran plant a phobl ifanc yng ngwasanaethau IAA yng Nghymru ac yn defnyddio’r wybodaeth hon ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Defnyddio data a gasglwyd yn CH/001 fel y data sylfaenol ar gyfer y metrig hwn. Cyfrif nifer y rhai lle gwnaed penderfyniad erbyn diwedd y diwrnod gwaith nesaf o ddyddiad derbyn yr atgyfeiriad gan y gwasanaeth IAA.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** cyswllt ar gyfer plant a phobl ifanc a ddaeth i law eich gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu **ar gyfer unrhyw berson nad oedd yn derbyn gofal a chymorth, neu gymorth (fel gofalwr), ar adeg y cyswllt.** (Data sylfaen = CH/001)
2. Mae penderfyniad yn golygu penderfyniad ymarfer a wneir gan weithiwr gofal cymdeithasol proffesiynol cymwysedig. Er y gallai’r penderfyniad fod i gasglu mwy o wybodaeth, neu roi ar restr aros, rhaid i reolwr practis y gwasanaeth IAA, neu ymarferydd gofal cymdeithasol cymwysedig arall sy’n gweithredu ar eu rhan, fod wedi gwneud hynny. Mae penderfyniadau eraill yn cynnwys: darparu cyngor neu gymorth (gan gynnwys cyfeirio ymlaen at wasanaethau allanol); symud ymlaen at asesiad manwl; dechrau gweithdrefnau diogelu; cau – dim camau pellach.
3. Cyfrifir y cyfnod diwrnod gwaith nesaf o’r dyddiad y derbyniodd y gwasanaeth IAA y cyswllt i’r dyddiad y gwnaed y penderfyniad. Rhaid i ddyddiad y penderfyniad fod ar neu cyn y diwrnod gwaith nesaf i’w ystyried i’w gynnwys yn y metrig hwn. Os cafwyd y cyswllt ar ddiwrnod heb fod yn ddiwrnod gwaith, neu os gwnaed penderfyniad (ee gan wasanaeth argyfwng y tu allan i oriau),

yna bydd y rhain yn cael eu hystyried yn ddiwrnodau gwaith at ddibenion yr enghreifftiau hynny.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Mae’r metrig hwn yn is-set o CH/001. Ni ddylid cynnwys unrhyw gysylltiadau sydd y tu allan i ddiffiniad y metrig hwnnw yn y metrig hwn. Ni ddylai fod yn bosibl i gyfrif y metrig hwn fod yn fwy na CH/001.
2. Peidiwch â chynnwys diwrnodau heb fod yn ddiwrnodau gwaith yng nghyfrif amseroldeb. Mae hyn yn cynnwys penwythnosau a gwyliau banc. Bydd cyswllt a dderbynnir ar ddydd Gwener lle na chofnodwyd y penderfyniad tan y dydd Mawrth yn dilyn dydd Llun gŵyl banc yn dal i gael ei ystyried yn “brydlon”.
3. Nid yw gweithredoedd system awtomatig, na phenderfyniadau gweinyddol, yn cael eu hystyried yn benderfyniadau y dylid eu cynnwys yn y metrig hwn. Rhaid i’r rhai a gynhwysir fodloni’r amodau ym mhwynt 6.2 uchod.
4. Does dim modd i ddyddiad y penderfyniad fod cyn y dyddiad derbyn.

Cyfeirnod Mesur: CH/004

Enw’r Mesur: Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan wasanaethau statudol i blant yn ystod y flwyddyn oddi wrth:

a. Y person ei hun
b. Perthynas
c. Ffrind neu gymydog
d. Gwasanaeth Atal / Ymyrryd yn fuan (Camu i fyny)
e. Iechyd
f. Addysg
g. Tai
h. Yr Heddlu
i. Y Gwasanaeth Prawf
j. Sefydliad trydydd sector
k. Awdurdod Lleol
l. Ysbyty Annibynnol
m. Gwasanaeth Ambiwlans
n. Rheoleiddiwr Gofal
o. Darparwr
p. Eiriolwr
q. Arall
r. Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall)

Bwriad y Mesur

Bwriad y metrig hwn yw casglu data ar ffynonellau cyswllt. Mae gwybod pwy a sut y deuir i gysylltiad â'r gwasanaeth IAA yn helpu sefydliadau i nodi sut mae pobl yn defnyddio'r gwasanaeth IAA. Mae gweithio gydag asiantaethau partner i nodi'n well y galw a'r llwybrau i mewn i wasanaethau IAA gofal cymdeithasol yn caniatáu cynllunio ac adnoddau rhyng-sefydliadol gwell i sicrhau bod y bobl gywir yn cael y gwasanaeth cywir ar yr adeg gywir.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut mae pobl yn cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn ***deillio o CH/001.***

Cyfrwch yr holl gysylltiadau a dderbyniwyd gan wasanaethau cymdeithasol statudol i blant yn ystod y flwyddyn a defnyddio ffynhonnell y cyswllt a gofnodwyd ar eich system wedi'i fapio i'r is-gategorïau a restrir yn y metrig hwn.

Dylai'r aelod o staff sy'n derbyn yr wybodaeth gofnodi ffynhonnell yr atgyfeiriad. Gwerthfawrogir bod gan lawer o awdurdodau lleol ddull llawer mwy manwl o gofnodi pwy gysylltodd â'r adran. Dylid mapio'r rhain i'r categori mwyaf priodol. Er enghraifft.

Yr unigolyn ei hun neu aelod o'r teulu; dylai gynnwys achosion o hunangyfeirio, neu os yw'r person sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yn briod, partner, plentyn, brawd neu chwaer neu berthynas arall i'r person sy'n destun y cyswllt.

Cyfaill neu gymydog; dylai gynnwys ffrindiau neu gymdogion y person sy'n destun y cyswllt.

Iechyd; dylai gynnwys cydweithwyr iechyd sylfaenol, eilaidd, trydyddol a chymunedol, ee Meddygon Teulu, Ysbytai, Ymgynghorwyr, Clinigau, Bydwragedd, Nyrsys Cymunedol ac Ymwelwyr Iechyd ac ati.

Addysg; dylai gynnwys unrhyw atgyfeiriwr sy'n darparu gwasanaethau addysg neu ddysgu. Ysgolion, Athrawon, AALlau, Unedau Cyfeirio Disgyblion, Colegau a Phrifysgolion, darpariaeth addysg arbenigol, gwasanaethau seicoleg addysg ac ati.

Yr Heddlu; dylai gynnwys unrhyw swyddog awdurdod heddlu, heddlu trafnidiaeth neu asiantaeth troseddau genedlaethol.

Y Gwasanaeth Prawf; dylai gynnwys unrhyw aelod o staff y gwasanaeth prawf sy'n gweithredu'n broffesiynol.

Tai; dylai gynnwys adran dai awdurdodau lleol ac asiantaethau tai eraill.

Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar / Atal (Camu i fyny); dylai gynnwys unrhyw wasanaeth a gynlluniwyd i ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal boed yn fewnol neu wedi'u comisiynu gan yr awdurdod lleol, lle mae'r person sy'n destun y cyswllt yn derbyn gwasanaeth gan yr asiantaethau hyn – y cyfeirir ato weithiau fel 'camu i fyny'.

Sefydliad Trydydd Sector; dylai gynnwys unrhyw drydydd sector, budd cymunedol, menter gymdeithasol neu sefydliad elusennol.

Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall); dylai gynnwys cysylltiadau a gynhyrchir yn fewnol (hy drwy ddarganfod unigolyn arall sydd ag anghenion gofal a chymorth posibl yn ystod gwaith o ddydd i ddydd).

Arall; unrhyw ffynhonnell gyswllt arall nad yw'n cyd-fynd â'r categorïau uchod, ee dienw, cyfreithiwr, awdurdod lleol arall, aelod o'r cyhoedd ac ati.

Rydym yn cydnabod y gall rhai cysylltiadau ddisgyn i fwy nag un categori. Er enghraifft, gall cymydog hefyd fod yn aelod o'r teulu. Gall sefydliad trydydd sector hefyd ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnal ac atal. Mater i'r sawl sy'n derbyn yr wybodaeth yw llunio barn ar y categori mwyaf priodol i'r ffynhonnell gyswllt.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** cyswllt â'ch gwasanaethau cymdeithasol statudol i blant rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu **ar gyfer unrhyw berson nad oedd yn derbyn gofal a chymorth ar adeg y cyswllt.** Data sylfaen = CH/001
2. Mae cyswllt yn cynnwys unrhyw berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth, neu weithiwr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ran plentyn.
3. Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o unigolion, dylid cyfrif bob plentyn fel petai ei fod wedi cael cyswllt.**
4. Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.
5. Gall plentyn gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd.
6. Dylid cyfrif materion diogelu fel cyswllt oni bai eu bod yn derbyn gofal a chymorth ar adeg y cyswllt.
7. Dylai gofalwr ifanc , sydd eisoes yn cael cymorth gan yr awdurdod lleol sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol ar gyfer **IAA nad yw'n gysylltiedig â'i anghenion fel gofalwr** ifanc, gael ei gynnwys yn y cyfrif.
8. Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. **Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt** sy'n bodloni'r meini prawf uchod, **waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a oedd yn **derbyn gofal a chymorth** ar adeg y cyswllt.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau mewn perthynas ag plant sydd angen cymorth fel gofalwyr.
3. Peidiwch â chynnwys ymweliadau â gwefan eich gwasanaeth IAA fel cysylltiadau. Er bod darparu gwybodaeth ar wefan yn arfer da, nid dyna rydym yn ceisio'i gyfrif.
4. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).
6. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i fewngofnodi gwybodaeth am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu)

Cyfeirnod Mesur: CH/005

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y cysylltiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn un o sawl ffactor.
b. Cosb gorfforol gan riant neu ofalwr oedd yr unig ffactor.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i gasglu gwybodaeth am effaith y newid polisi arfaethedig yn y Bil/Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru). Mae dileu'r amddiffyniad cosb resymol yn rhan o strategaeth genedlaethol Ffyniant i Bawb. Nod y ddeddfwriaeth yw helpu i ddiogelu hawliau plant drwy wahardd rhieni a'r rhai sy'n gweithredu in loco parentis (yn gweithredu fel rhiant) yng Nghymru, gan gynnwys ymwelwyr â Chymru, rhag cosbi plant yn gorfforol. Drwy wneud hynny, bydd gan blant yng Nghymru yr un amddiffyniad cyfreithiol rhag cosb gorfforol ag oedolion.

Mae angen asesu effaith unrhyw newid mewn polisi. Mae'r bwriad i ddileu'r amddiffyniad cosb resymol yn arbennig o berthnasol i wasanaethau cymdeithasol plant lle gallai'r newid effeithio ar eu hadnoddau.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i gasglu data sylfaenol ar gyfer cysylltiadau sydd â chosb gorfforol yn erbyn plentyn gan riant neu ofalwr, ac i fonitro unrhyw newidiadau sy'n digwydd o ganlyniad i gyflwyno'r Bil.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/001.

Cyfrif pob cyswllt a dderbynnir gan wasanaethau statudol i blant yn ystod y flwyddyn (CH/001) lle mae cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn un o sawl ffactor (rhan a), neu lle mai cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yw'r unig ffactor (rhan b). Felly, bydd yr **holl** gysylltiadau sy'n cael eu cyfrif yn rhan b hefyd yn cael eu cyfrif yn rhan a.

Mae cosb gorfforol yn y cyd-destun hwn yn golygu unrhyw achos o guro plentyn a gyflawnir fel cosb.

Dan y gyfraith bresennol, mae'r amddiffyniad cosb resymol ar gael i rieni neu oedolion sy'n gweithredu in loco parentis sydd wedi cosbi eu plentyn yn gorfforol, fel amddiffyniad yn erbyn cyhuddiad o ymosod cyffredin a churo. Mae argaeledd yr amddiffyniad eisoes wedi'i gyfyngu fel na ellir ei ddefnyddio ar gyfer troseddau o niwed corfforol gwirioneddol, clwyfo, achosi niwed corfforol difrifol neu greulondeb tuag at bobl dan 16 oed (o dan **Adran 58 o [Ddeddf Plant 2004]**)

Bydd yr amddiffyniad cosb resymol yn cael ei ddiddymu yng Nghymru o fis Mawrth 2022 ymlaen fel na fydd neb yn gallu dibynnu arno mwyach, hyd yn oed ar gyfer troseddau ymosodiad cyffredin a churo. Mae'n bosibl y bydd hyn yn cynyddu'r adroddiadau am gosbi plant yn gorfforol i wasanaethau plant gan rieni (neu in loco parentis), a'r bwriad yw casglu data sylfaenol cyn i'r gyfraith ddod i rym, a pharhau i gasglu data wedyn.

Mae'n bwysig gwahaniaethu rhwng cosb gorfforol ac ymyriad corfforol sy'n angenrheidiol i gadw plentyn yn ddiogel rhag niwed, neu i wneud gweithgareddau o ddydd i ddydd. Gallai ymyriadau o'r fath gynnwys atal plentyn yn gorfforol rhag rhedeg i mewn i ffordd brysur, yn hytrach na chosbi'r plentyn yn gorfforol ar ôl rhedeg i mewn i ffordd. O dan y newid yn y gyfraith, bydd ymyriadau corfforol sy'n angenrheidiol i gadw plentyn yn ddiogel yn parhau i gael eu caniatáu, hyd yn oed yng nghyd-destun dau oedolyn, ni fyddai'r ymyriadau hyn o reidrwydd yn cael eu caniatáu.

Gall enghreifftiau eraill gynnwys defnyddio grym rhesymol i wisgo plentyn, golchi plentyn neu frwsio dannedd plentyn. Bydd ymyriadau eraill a all fod yn angenrheidiol yn dod o dan awdurdod rhieni, lle, er enghraifft, efallai y bydd angen cario neu arwain plentyn i ardal amser allan fel mecanwaith i hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol heb orfod cosbi'n gorfforol.

Bydd angen i'r gweithiwr proffesiynol sy'n cael y cyswllt ynghylch plentyn benderfynu a yw unrhyw ymyriad corfforol a adroddir i'r gwasanaeth IAA yn **gosb**, neu ymyriad naill ai wedi'i ysgogi fel **gweithred i gadw'r plentyn yn ddiogel rhag niwed** neu ymyriad a ysgogir fel cam angenrheidiol i hyrwyddo ymddygiad da **heb ddefnyddio cosb gorfforol.** Os nad cosb yw ymyriad corfforol, rhaid iddo barhau i fod yn rhesymol a chymedrol.

Os yw'r ymyriad yn cael ei ddosbarthu fel cam a fwriadwyd i gosbi'r plentyn, neu os nad yw ymyriad corfforol yn gymesur ag arfer awdurdod rhieni, neu os nad oes tystiolaeth nad oedd gan yr ymyriad unrhyw rinweddau o ran cadw plentyn yn ddiogel rhag niwed, dylid ei gofnodi yn y metrig hwn.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch yr holl gysylltiadau a gafwyd yn y flwyddyn gasglu lle’r oedd cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn ffactor, neu lle mai cosb gorfforol gan riant neu ofalwr oedd yr unig ffactor (yn dibynnu ar yr is-gategori yr ydych yn cyfrif ar ei gyfer). **Data sylfaen = CH/001**
2. Dylech gynnwys **pob** cyswllt â'ch gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu **ar gyfer unrhyw blentyn nad oedd yn derbyn gofal a chymorth ar adeg y cyswllt.**
3. Mae cyswllt yn cynnwys unrhyw berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth (gan gynnwys y plentyn yn uniongyrchol), neu weithiwr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ei ran.
4. Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o blant, dylid cyfrif bob plentyn y cyfeirir atynt fel petaent wedi cael cyswllt.**
5. Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.
6. Gall plentyn gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd.
7. **Dylid cyfrif materion diogelu fel cyswllt** oni bai eu bod yn derbyn gofal a chymorth ar adeg y cyswllt.
8. Dylai gofalwr ifanc , sydd eisoes yn cael cymorth gan yr awdurdod lleol sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol ar gyfer **IAA nad yw'n gysylltiedig â'i anghenion fel gofalwr**, gael ei gynnwys yn y cyfrif.
9. Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt sy'n bodloni'r meini prawf uchod, waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a oedd yn **derbyn gofal a chymorth** ar adeg y cyswllt.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau lle n**ad oes honiad na thystiolaeth** o gosb gorfforol wedi digwydd.
3. Peidiwch â chyfrif cysylltiadau lle’r oedd **angen ymyriad corfforol i gadw’r plentyn yn ddiogel rhag niwed.**
4. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd **y tu allan** i’r data a gesglir yn CH/001.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.**
6. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd wedi'u **cofnodi drwy gamgymeriad** (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).
7. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i **fewngofnodi gwybodaeth** am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu)

Asesiadau Plant

Cyfeirnod Mesur: CH/006

Enw’r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau **newydd** a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o blant sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth. Bwriad y metrig yw nodi’r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth “[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol”.

Dylai hyn **gynnwys** unrhyw asesiadau sy'n ymgorffori asesiadau manwl neu **gynhwysfawr** yn y broses asesu, yn ogystal â'r rhai sy'n ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhaliwyd gan hefyd ystyried deddfwriaeth ategol (Deddf Iechyd Meddwl (Cymru) 2010, Deddf Galluedd Meddyliol 2005 ac ati).

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi’i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para.** 20). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y ‘broses’ asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i CH/002 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd y cyswllt.** Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Mae’r ddogfen Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, **cyfrol 5** (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy’n wynebu risg), **para. 74** yn datgan:

*“Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 yn gymwys pan fo amheuaeth bod plentyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin, ei esgeuluso neu ei niweidio. Dylai’r asesiad ddechrau o’r adeg pan atgyfeirir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn plentyn. Gall yr asesiad fod yn barhaus gydol y broses dan adran 47 Deddf Plant 1989 a rhaid ei gwblhau **o fewn 42 diwrnod gwaith**.”*

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Os cynhelir asesiad a’i gofnodi ar sail teulu, **rhaid i bob plentyn a ystyrir yn yr asesiad hwnnw gael ei gyfrif fel un sydd wedi cael asesiad.**
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
6. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.4 isod).

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer plant lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn ddarpariaethau gwybodaeth fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs “**beth sy'n bwysig**”.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o plant **sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth** ar adeg yr asesiad.

5. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
6. Peidiwch â chynnwys **Oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
7. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
8. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/007

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn lle:

a. Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am ganlyniadau'r asesiadau a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o blant sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth *"[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol."*

Dylai hyn **gynnwys** unrhyw asesiadau, **yn cynnwys** y rhai sy'n ymgorffori asesiadau manwl neu **gynhwysfawr** yn y broses asesu, yn ogystal â'r rhai sy'n ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhaliwyd gan hefyd ystyried deddfwriaeth ategol (Deddf Iechyd Meddwl (Cymru) 2010, Deddf Galluedd Meddyliol 2005 ac ati).

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 20**). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad cyfrannol yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i CH/002 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd y cyswllt.** Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Mae'r ddogfen Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, **cyfrol 5** (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), **para. 74** yn datgan: *"Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 yn gymwys pan fo amheuaeth bod plentyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin, ei esgeuluso neu ei niweidio. Dylai'r asesiad ddechrau o'r adeg pan atgyfeirir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn plentyn. Gall yr asesiad fod yn barhaus gydol y broses dan adran 47 Deddf Plant 1989 a rhaid ei gwblhau **o fewn 42 diwrnod gwaith***

At ddibenion y metrig hwn, dylid mapio'r wyth canlyniad asesu a gynhwysir yn yr offeryn asesu a chymhwysedd cenedlaethol i'r is-gategori priodol fel a ganlyn:

Canlyniadau'r Gofyniad Asesu Cyffredin

1. Nid oes angen diwallu unrhyw anghenion gofal a chymorth.
   (a) Nid oedd unrhyw anghenion cymwys i fodloni

2. Mae angen asesiad mwy cynhwysfawr, a all gynnwys asesiadau mwy arbenigol.

   Amherthnasol – Dylid cyfrif y broses asesu yn ei chyfanrwydd. Os oes angen asesiad mwy cynhwysfawr, mae hyn yn rhan o'r broses asesu gyffredinol lle gellir cynnwys asesiadau arbenigol.

3. Gellir diwallu anghenion drwy ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth.

(b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

4. Gellir diwallu anghenion, drwy ddarparu gwasanaethau ataliol.

(b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

5. Gall anghenion gael eu diwallu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan yr unigolion eu hunain (gyda chymorth pobl eraill neu hebddynt).

(b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

6. Gall materion eraill gyfrannu at gyflawni'r canlyniadau personol, neu fel arall ddiwallu'r anghenion.

(b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

7. Gall anghenion ond gael eu diwallu drwy gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth (**mae anghenion yn gymwys**).

(c) Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.

8. Mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen diwallu'r anghenion er mwyn amddiffyn y person rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso, neu yn achos plentyn, rhag niwed arall neu rhag y risg o niwed.

   *Dylai'r asesiad ddechrau ar adeg yr atgyfeiriad a phara drwy gydol y broses ddiogelu (**cod ymarfer Rhan 7, paragraff 74**). Dewiswch yr opsiwn priodol ar ôl i'r asesiad hwn ddod i ben.*

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = CH/006**
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Os cynhelir asesiad a’i gofnodi ar sail teulu, **rhaid i bob plentyn a ystyrir yn yr asesiad hwnnw gael ei gyfrif fel un sydd wedi cael asesiad.**
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
6. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.4 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer plant lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn ddarpariaethau gwybodaeth fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs “**beth sy'n bwysig**”.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o plant s**ydd eisoes â chynllun gofal a chymorth** ar adeg yr asesiad.
5. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
6. Peidiwch â chynnwys **oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
7. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
8. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/008

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer yr:

a. Asesiadau ar gyfer plant a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn ar gyfer plant a gafodd eu geni ar yr adeg y daeth yr asesiad i ben.
b. O’r rheini, lle ceir tystiolaeth bod y plentyn wedi cael ei weld.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau **newydd** a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn pan fo’r plentyn wedi cael ei weld. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o blant sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 3 (Asesu anghenion unigolion) para. 74 yn datgan: *Yr hyn sy’n hanfodol i sefydlu anghenion gofal a chymorth plentyn a sut y dylid diwallu’r anghenion hynny yw bod yn rhaid i’r dull fod yn canolbwyntio ar y plentyn. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i’r plentyn gael ei weld, a bod ei les ef/hi yn ganolbwynt drwy gydol yr asesiad.*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio’r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiad adrannau gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru â’r gofynion a nodir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/006

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para.** 16 yn datgan: *Mae gan unrhyw unigolyn neu deulu sydd ag angen gofal a chymorth hawl i asesiad sy'n seiliedig ar yr angen hwnnw a dylai'r asesiad a wneir fod yn **gymesur â'r cais a/neu'r angen a gyflwynir.***

Mae **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu Anghenion Unigolion) para. 26 yn datgan: *Gallai asesiad ddod i'r casgliad, ar ôl diwallu anghenion ar unwaith, **bod angen asesiad mwy cynhwysfawr**, a gall un ymarferwr wneud yr asesiad pellach gyda rhagor o wybodaeth o ffynonellau eraill.*

Mae **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu Anghenion Unigolion) para. 16 yn datgan:

*Os yw'r asesiad yn ymwneud ag anghenion gofal a chymorth plentyn, **rhaid i'r plentyn gael ei weld.***

Dehongliad cyffredinol y gofyniad hwn yw bod **yr angen i weld y plentyn yn gysylltiedig â chymesuredd yr asesiad** ym mharagraff 16. Er y gall barn broffesiynol ddod i'r casgliad nad yw bob amser yn angenrheidiol gweld plentyn lle mae cyngor neu gymorth sylfaenol ar gael

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch **yr holl asesiadau a gwblhawyd ar gyfer plant a aned ar adeg cwblhau'r asesiad** yn ystod y flwyddyn gasglu (rhan a).
2. O'r rheini, dylid cyfrif yr holl blant a **welwyd gan unigolyn sydd â'r sgiliau, yr hyfforddiant a'r cymwysterau priodol** (yn unol â'r gofynion a nodir yn Rhan 3 o'r Cod Ymarfer (Asesu anghenion Unigolion) para. 43 (rhan b).
3. Os yw'r asesiad yn cael ei gynnal a'i gofnodi ar sail teulu, rhaid i **bob plentyn sy'n cael ei ystyried yn yr asesiad hwnnw gael ei gyfrif fel un sydd wedi cael asesiad a rhaid i bob plentyn sy'n cael ei ystyried yn yr asesiad hwnnw gael ei asesu i'w gynnwys yn rhan b.**
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad mwy cynhwysfawr **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
6. Dylech gynnwys asesiadau mwy cynhwysfawr a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf adran 7 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys asesiadau ar gyfer plant **na chawsant eu geni** ar yr adeg y daeth yr asesiad i ben.
2. Peidiwch â chynnwys plant yn rhan b lle nad oedd y person a welodd y plentyn yn **unigolyn sydd â'r sgiliau, yr hyfforddiant a'r cymwysterau**

priodol (yn unol â'r gofynion a nodir yn Rhan 3 o'r Cod Ymarfer (Asesu anghenion Unigolion) para. 43.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o plant s**ydd eisoes â chynllun gofal a chymorth** ar adeg yr asesiad.
5. Peidiwch â chynnwys **oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
6. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.4 uchod).
7. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/009

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau ar gyfer plant a gwblhawyd (CH/006) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r fframwaith strategol 'Mwy na Geiriau' ar gyfer gwasanaethau Cymraeg mewn iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para. 52** yn datgan:

*"**Rhaid** i'r broses asesu gydnabod y cysyniad o'r angen am iaith a dylai ymarferwyr **sicrhau bod yr egwyddor cynnig rhagweithiol yn cael ei hymgorffori'n ymarferol.***

*Mae hyn yn golygu y dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a **dylid gofyn i'r unigolyn pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses.** Bydd hyn yn sicrhau ei fod yn gallu derbyn gwasanaethau yn ei iaith ei hun drwy gydol y broses o nodi a diwallu anghenion gofal a chymorth. Mae iaith yn elfen annatod o'r gofal y mae pobl yn ei dderbyn a chyfrifoldeb yr awdurdod lleol yw darparu gwasanaethau priodol sy'n cynnwys diwallu anghenion ieithyddol defnyddwyr. Dim ond drwy wneud hyn y gallant ddarparu gofal sy'n ddiogel ac yn effeithiol."*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o ddata a gasglwyd yn (CH/006)

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para. 52**. yn nodi: *…dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a* ***dylid gofyn i'r unigolyn [neu deulu] pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses (rhan a).***

Dylai awdurdodau lleol hefyd gofnodi a oedd yr unigolyn neu'r teulu sy'n cael eu hasesu (rhan b) wedi manteisio ar Gynnig Rhagweithiol y Gymraeg, (**rhan b**).

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), para. 59 yn diffinio'r Set Ddata Graidd sy'n cynnwys 'Iaith sy'n cael ei Ffafrio'. Gall hyn gynnwys ieithoedd **heblaw Cymraeg neu Saesneg (rhan c).**

Cyfrwch **Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg a dewisiadau iaith eraill ar gyfer pob asesiad a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn gasglu.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. ***Mae'r metrig hwn yn deillio o ddata a gasglwyd yn (CH/006)***
2. Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para. 52**. yn nodi: *…dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a* ***dylid gofyn i'r unigolyn [neu deulu] pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses (rhan a).***
3. Dylai awdurdodau lleol hefyd gofnodi a oedd yr unigolyn neu'r teulu sy'n cael eu hasesu (rhan b) wedi manteisio ar Gynnig Rhagweithiol y Gymraeg, (**rhan b**).
4. Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 59** yn diffinio'r Set Ddata Graidd sy'n cynnwys 'Iaith sy'n cael ei Ffafrio'. Gall hyn gynnwys ieithoedd heblaw Cymraeg neu Saesneg **(rhan c)**.
5. Cyfrwch **Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg a dewisiadau iaith eraill ar gyfer pob asesiad a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn gasglu.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau lle'r oeddech wedi darparu **gwybodaeth yn unig.**

2. Peidiwch â chynnwys asesiadau ar gyfer **gofalwyr ifanc sy'n ofalwyr lle na nodir unrhyw anghenion gofal a chymorth ychwanegol** ar gyfer y sawl sy'n darparu gofal.
3. Peidiwch â chynnwys asesiadau sy'n **anghyflawn** (gweler pwynt 6.3 uchod).
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau ar gyfer pob is-gategori **nad ydynt yn bodloni'r meini prawf** a amlinellir yn 6.2 uchod.
5. Peidiwch â chynnwys asesiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/010

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn a gynhaliwyd yn yr ystâd ddiogeledd.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer plant mewn ystâd ddiogeledd yn ystod y flwyddyn.

Mae **Adran 186** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn ymdrin â phlant yn yr ystâd ddiogeledd: Rhaid i awdurdod lleol cartref Cymru fodloni'r dyletswyddau gofal a chymorth ar gyfer plant yn yr ystâd ddiogeledd pa un a ydynt yn cael eu cadw yng Nghymru neu Loegr, fel y byddent pe baent yn byw yn y gymuned.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o blant sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/006

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 11** (Amrywiol a Chyffredinol) P16 yn datgan: *"Mae gan y rhai mewn sefydliadau diogel sydd ag anghenion gofal a chymorth hawl i gael asesiad gyda'r nod o gyflawni eu canlyniadau lles personol. Rhaid i awdurdodau lleol asesu'r rhai mewn sefydliadau diogel yn yr un modd ag y byddent yn asesu unrhyw un sy'n byw yn eu hardal, ond efallai y bydd angen iddynt newid y dull o ddarparu'r trefniadau asesu fel ei fod yn cydymffurfio â chyfyngiadau system y sefydliad diogel."*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth "[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol."

Dylai hyn **gynnwys** unrhyw asesiadau sy'n ymgorffori asesiadau mwy **cynhwysfawr** yn y broses asesu, yn ogystal â'r rhai sy'n ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhaliwyd gan hefyd ystyried deddfwriaeth ategol (Deddf Iechyd Meddwl (Cymru) 2010, Deddf Galluedd Meddyliol 2005 ac ati).

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para.** 20). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i CH/002 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd y cyswllt.** Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Mae'r ddogfen Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, **cyfrol 5** (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy'n wynebu risg), **para. 74** yn datgan: *"Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 yn gymwys pan fo amheuaeth bod plentyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin, ei esgeuluso neu ei niweidio. Dylai'r asesiad ddechrau o'r adeg pan atgyfeirir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn plentyn. Gall yr asesiad fod yn barhaus gydol y broses dan adran 47 Deddf Plant 1989 a rhaid ei gwblhau* ***o fewn 42 diwrnod gwaith***

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd mewn sefydliadau diogel** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = CH/006**

2. **Diffinnir sefydliadau diogel** yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 **Cod Ymarfer Rhan 11** (Amrywiol a Chyffredinol).
3. Gall asesiad **gynnwys asesiadau mwy cynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
6. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.5 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys asesiadau **na chynhaliwyd mewn sefydliadau diogel.**
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau **nad ydynt wedi'u cynnwys yn CH/006**.
5. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o plant s**ydd eisoes â chynllun gofal a chymorth** ar adeg yr asesiad.
6. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
7. Peidiwch â chynnwys **Oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
8. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
9. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/011

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn un o sawl ffactor.
b. Cosb gorfforol gan riant neu ofalwr oedd yr unig ffactor.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i gasglu gwybodaeth am effaith y newid polisi arfaethedig yn y Bil/Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru).

Mae dileu'r amddiffyniad cosb resymol yn rhan o strategaeth genedlaethol Ffyniant i Bawb. Nod y ddeddfwriaeth yw helpu i ddiogelu hawliau plant drwy wahardd rhieni a'r rhai sy'n gweithredu in loco parentis (yn gweithredu fel rhiant) yng Nghymru, gan gynnwys ymwelwyr â Chymru, rhag cosbi plant yn gorfforol. Drwy wneud hynny, bydd gan blant yng Nghymru yr un amddiffyniad cyfreithiol rhag cosb gorfforol ag oedolion.

Mae angen asesu effaith unrhyw newid mewn polisi. Mae'r bwriad i ddileu'r amddiffyniad cosb resymol yn arbennig o berthnasol i wasanaethau cymdeithasol plant lle gallai'r newid effeithio ar eu hadnoddau.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i gasglu data sylfaenol ar gyfer cysylltiadau sydd â chosb gorfforol yn erbyn plentyn gan riant neu ofalwr, ac i fonitro unrhyw newidiadau sy'n digwydd o ganlyniad i gyflwyno'r Bil.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/006

Cyfrif **pob** asesiad a **gwblhawyd** gan wasanaethau statudol i blant yn ystod y flwyddyn (CH/006) lle mae cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn un o sawl ffactor (rhan a), neu lle mai cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yw'r unig ffactor (rhan b). Felly, bydd yr **holl** gysylltiadau sy'n cael eu cyfrif yn rhan b hefyd yn cael eu cyfrif yn rhan a.

Mae cosb gorfforol yn y cyd-destun hwn yn golygu unrhyw achos o guro plentyn a gyflawnir fel cosb.

Dan y gyfraith bresennol, mae'r amddiffyniad cosb resymol ar gael i rieni neu oedolion sy'n gweithredu in loco parentis sydd wedi cosbi eu plentyn yn gorfforol, fel amddiffyniad yn erbyn cyhuddiad o ymosod cyffredin a churo. Mae argaeledd yr amddiffyniad eisoes wedi'i gyfyngu fel na ellir ei ddefnyddio ar gyfer troseddau o niwed corfforol gwirioneddol, clwyfo, achosi niwed corfforol difrifol neu greulondeb tuag at bobl dan 16 oed (o dan **Adran 58 o [Ddeddf Plant 2004](#)**)

Bydd yr amddiffyniad cosb resymol yn cael ei ddiddymu yng Nghymru o fis Mawrth 2022 ymlaen fel na fydd neb yn gallu dibynnu arno mwyach, hyd yn oed ar gyfer troseddau ymosodiad cyffredin a churo. Mae'n bosibl y bydd hyn yn cynyddu'r adroddiadau am gosbi plant yn gorfforol i wasanaethau plant gan rieni (neu in loco parentis), a'r bwriad yw casglu data sylfaenol cyn i'r gyfraith ddod i rym, a pharhau i gasglu data ar ôl i'r ddeddf ddod i rym.

Mae'n bwysig gwahaniaethu rhwng cosb gorfforol ac ymyriad corfforol sy'n angenrheidiol i gadw plentyn yn ddiogel rhag niwed, neu i wneud gweithgareddau o ddydd i ddydd. Gallai ymyriadau o'r fath gynnwys atal plentyn yn gorfforol rhag rhedeg i mewn i ffordd brysur, yn hytrach na chosbi'r plentyn yn gorfforol ar ôl rhedeg i mewn i ffordd. O dan y newid yn y gyfraith, bydd ymyriadau corfforol sy'n angenrheidiol i gadw plentyn yn ddiogel yn parhau i gael eu caniatáu, hyd yn oed

yng nghyd-destun dau oedolyn, ni fyddai'r ymyriadau hyn o reidrwydd yn cael eu caniatáu.

Gall enghreifftiau eraill gynnwys defnyddio grym rhesymol i wisgo plentyn, golchi plentyn neu frwsio dannedd plentyn. Bydd ymyriadau eraill a all fod yn angenrheidiol yn dod o dan awdurdod rhieni, lle, er enghraifft, efallai y bydd angen cario neu arwain plentyn i ardal amser allan fel mecanwaith i hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol heb orfod cosbi'n gorfforol.

Bydd angen i'r gweithiwr proffesiynol sy'n asesu plentyn benderfynu a yw unrhyw ymyriad corfforol a ddarganfyddir (neu a adroddir) yn ystod y broses asesu yn ***gosb***, neu'n ymyriad naill ai wedi'i ysgogi fel **gweithred i gadw'r plentyn yn ddiogel rhag niwed** neu'n ymyriad wedi'i ysgogi fel cam angenrheidiol i hyrwyddo ymddygiad da ***heb*** **ddefnyddio cosb gorfforol.** Os nad cosb yw ymyriad corfforol, rhaid iddo barhau i fod yn rhesymol a chymedrol.

Os yw'r ymyriad yn cael ei ddosbarthu fel cam a fwriadwyd i gosbi'r plentyn, neu os nad yw ymyriad corfforol yn gymesur ag arfer awdurdod rhieni, neu os nad oes tystiolaeth nad oedd gan yr ymyriad unrhyw rinweddau o ran cadw plentyn yn ddiogel rhag niwed, dylid ei gofnodi yn y metrig hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd** yn y flwyddyn gasglu lle'r oedd cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn ffactor, neu lle mai cosb gorfforol gan riant neu ofalwr oedd yr unig ffactor (yn dibynnu ar yr is-gategori yr ydych yn cyfrif ar ei gyfer). **Data sylfaen = CH/006**
2. Cyfrwch **bob** asesiad a gwblhawyd rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu **ar gyfer unrhyw blentyn nad oedd yn derbyn gofal a chymorth ar adeg yr asesiad.**
3. Os yw'r asesiad yn ystyried **nifer o blant, dylid cyfrif bob plentyn a ystyrir fel petaent wedi cael asesiad.**
4. Dylech gynnwys **pob** asesiad ar gyfer plant yn y cyfrif hwn (CH/006).
5. Gall plentyn gael **mwy nag un** asesiad yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a oedd yn **derbyn gofal a chymorth** ar adeg yr asesiad.
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau lle n**ad oes honiad na thystiolaeth** o gosb gorfforol wedi digwydd.
3. Peidiwch â chyfrif asesiadau lle'r oedd **angen ymyriad corfforol i gadw'r plentyn yn ddiogel rhag niwed.**
4. Peidiwch â chynnwys asesiadau sydd **y tu allan** i'r data a gesglir yn CH/006.
5. Peidiwch â chynnwys asesiadau sydd wedi'u **cofnodi drwy gamgymeriad** (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).

Cyfeirnod Mesur: CH/012

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau **newydd** a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn yr amserlenni statudol.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. Dylai awdurdodau lleol ddefnyddio'r metrig hwn i asesu eu gallu i ymateb yn briodol i gysylltiadau.

Nid yw'n cynnwys ailasesiadau o blant sydd eisoes â chynllun gofal a chymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth â'r gofynion a nodir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/006

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 3** (Asesu Anghenion Unigolion), **para. 78** yn datgan:

"Mae'r ymateb gan awdurdod lleol i gyswllt cychwynnol neu atgyfeiriad sy'n gofyn am gymorth yn hollbwysig. Mae'n bwysig hefyd bod gan bob awdurdod lleol strwythurau a systemau ar waith i sicrhau ymateb effeithiol, hygyrch a chyflym i blant a theuluoedd. Mae ymateb yn amserol i anghenion plentyn yn golygu bod y broses o asesu barhau heb gael ei gwirio dros gyfnod hir heb wneud dadansoddiad o'r hyn sy'n digwydd a pha gamau sydd eu hangen, pa mor anodd neu gymhleth bynnag yw amgylchiadau'r plentyn. ***Yr amserlen ar gyfer cwblhau'r asesiad yw uchafswm o 42 diwrnod gwaith o'r pwynt atgyfeirio."***

Rhaid i asesiad fod yn gymesur â'r anghenion a'r amgylchiadau ond dylai gynnwys y canlynol o leiaf:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.

- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi’i chynnal.

Dylai’r metrig hwn **gynnwys yr holl asesiadau** a gwblhawyd ar blentyn yn ystod y flwyddyn gasglu.

Ar gyfer adroddiadau diogelu, mae’r ddogfen Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl, **cyfrol 5** (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn oedolion sy’n wynebu risg), **para. 74** yn datgan:

*“Bydd y broses asesu a nodir dan Ran 3 yn gymwys pan fo amheuaeth bod plentyn yn wynebu risg o gael ei gam-drin, ei esgeuluso neu ei niweidio. Dylai’r asesiad ddechrau o’r adeg pan atgyfeirir yr awdurdod lleol er mwyn adnabod yr holl anghenion am ofal a chymorth gan gynnwys y rhai i amddiffyn plentyn. Gall yr asesiad fod yn barhaus gydol y broses dan adran 47 Deddf Plant 1989 a rhaid ei gwblhau **o fewn 42 diwrnod gwaith**.”*

Os bydd plentyn yn cael asesiad drwy’r gwasanaeth gwybodaeth, cyngor a chymorth, a bod angen asesiad mwy cynhwysfawr, dylid ystyried hyn yn un asesiad.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd o fewn 42 diwrnod gwaith** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = CH/006**
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau mwy cynhwysfawr** a all gynnwys asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i’r ymarferydd arweiniol os rhoddwyd cyngor neu gymorth a bod asesiad mwy cynhwysfawr wedi’i gwblhau wedi hynny, **cyfrifwch hyn unwaith yn unig.**
3. Os cynhelir asesiad a’i gofnodi ar sail teulu, **rhaid i bob plentyn a ystyrir yn yr asesiad hwnnw gael ei gyfrif fel un sydd wedi cael asesiad.**
4. Gall dyddiad dechrau’r asesiad fod yn y **flwyddyn gasglu flaenorol.** Dylech gynnwys y rhain lle cafodd eu cwblhau yn y flwyddyn gasglu **bresennol.**
5. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
6. Cyfrifwch ddyddiad dechrau’r asesiad fel **diwrnod sero**. Dylech gynnwys **dyddiad cwblhau** eich asesiad **fel diwrnod** wrth gyfrifo’r amser a gymerir i gwblhau’r asesiad.
7. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
8. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.3 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau **nad ydynt yn CH/006.**
2. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.

3. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o plant s**ydd eisoes â chynllun gofal a chymorth** ar adeg yr asesiad.
4. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd **unwaith yn unig**.
5. Peidiwch â chynnwys **oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
6. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
7. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/013

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd y gofynnodd yr plentyn neu'r teulu amdanynt yn ystod y flwyddyn lle'r oedd asesiad blaenorol wedi'i gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i lunio i gasglu gwybodaeth am nifer y plant sy'n dychwelyd i'r gwasanaethau cymdeithasol ac yn gofyn i'w hanghenion gael eu hasesu eto (ar gais ganddyn nhw eu hunain, neu gan aelod o'u teulu).

Gall awdurdodau lleol ddefnyddio gwybodaeth am blant a theuluoedd sy'n gofyn am ailasesiad o'u hanghenion i bennu'r prif ffactorau ar gyfer ailgyflwyno. Bydd yr wybodaeth hon yn caniatáu i awdurdodau lleol gynllunio'r gwaith o ddatblygu, gwella a/neu gomisiynu gwasanaethau a allai wella'r cymorth ymyrraeth gynnar ac atal sydd ar gael i unigolion fel y gellir diwallu anghenion heb yr angen am ofal a chymorth.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer yr asesiadau a ailgynhelir yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/006.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 3** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 98** yn datgan: *"Mae gan yr unigolyn yr hawl i ofyn am ail-asesiad o'i anghenion ar unrhyw adeg.*

Rhaid i broses ffurfiol ar gyfer gwneud y cais hwn gael ei datblygu, ei chyhoeddi a'i chyfleu'n glir gan yr awdurdod lleol."

Mae'r metrig hwn yn ceisio casglu gwybodaeth i blant sydd heb gynllun gofal a chymorth ar adeg yr asesiad diweddaraf, ond sydd wedi'u hasesu'n flaenorol yn ystod y 12 mis diwethaf ac wedi gofyn i'w hanghenion gael eu hailasesu.

Er mwyn helpu i ddeall hyn, datblygwyd y disgrifiadau canlynol:

Asesiad newydd –asesiad a gynhelir ar berson sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol (neu gynllun cymorth os yw'r cais am gymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.

Ailasesiad – byddai hyn yn digwydd pan fo newid sylweddol mewn amgylchiadau i berson sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth (neu gymorth fel gofalwr) sy'n gorfodi'r ALl i adolygu'r asesiad (Cod Ymarfer Rhan 3 para. 92-100). Nid yw adolygu asesiad yr un fath ag adolygu cynllun gofal a chymorth.

Asesiad a ailgynhelir – mae hwn yn digwydd pan fydd person sydd wedi'i asesu ac nad oes ganddo anghenion cymwys yn arfer ei hawliau i ofyn am ail asesiad o'i anghenion. Fe'i diffinnir fel ailasesiad yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, ond at ddibenion casglu, mae wedi'i enwi'n wahanol i'w gwahaniaethu oddi wrth ailasesiadau o unigolion sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth. Gellir ystyried ailadrodd asesiad fel apêl, lle bo'r unigolyn yn anghytuno â chanlyniad yr asesiad gwreiddiol. Yn yr achos hwn, nid yw eu hamgylchiadau wedi newid. Byddai newid mewn amgylchiadau yn galw am asesiad newydd, yn hytrach nag ailasesiad neu asesiad a ailgynhelir.

Mae'r metrig hwn yn cyfrif asesiadau a ailgynhaliwyd ar gyfer plant (plant sy'n cael eu hasesu yn ystod y flwyddyn lle bodlonir y meini prawf canlynol):

- **Nid oes** gan y plentyn gynllun gofal a chymorth (na chynllun cymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.
- Mae asesiad cyfrannol blaenorol wedi'i gynnal gan y gwasanaethau cymdeithasol yn y 12 mis cyn **dechrau'r** asesiad diweddaraf.
- **Gofynnodd y plentyn neu aelod o'r teulu** am yr asesiad.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif pob **asesiad eildro** (y gofynnir amdano gan y plentyn, y person ifanc neu aelod o'i deulu) ar gyfer plant a gynhelir yn y flwyddyn gasglu lle mae **asesiad blaenorol** wedi'i gynnal yn ystod y **12 mis blaenorol ar ôl dechrau'r asesiad diweddaraf. Data sylfaen = CH/006.**
2. Dylech gynnwys **pob** asesiad a ailgynhelir waeth beth fo'r rheswm pam fo'r unigolyn wedi cyflwyno'n wreiddiol.
3. Dim ond cynnwys asesiadau y bernir eu bod yn **asesiadau eildro**.
4. Dim ond asesiadau **y gofynnwyd amdanynt gan y plentyn neu aelod o'i deulu** y dylid eu cynnwys.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys asesiadau lle mae amgylchiadau'r unigolion **wedi newid.**
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau **nad ydynt yn CH/006.**
3. Peidiwch â chynnwys asesiadau y **gofynnwyd amdanynt gan rywun heblaw'r** plentyn neu aelod o'i deulu.
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau **lle'r oedd gan y plentyn gynllun gofal a chymorth (neu gynllun cymorth os yw'n ofalwr**) ar adeg yr asesiad.
5. Peidiwch â chynnwys asesiadau lle cafodd yr asesiad blaenorol ei gynnal **>12 mis** cyn dechrau'r asesiad diweddaraf.
6. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau lle'r oedd y plentyn yn derbyn gofal a chymorth o fewn y 12 mis cyn yr asesiad diweddaraf, **ond roedd yr asesiad blaenorol wedi'i gynnal 12 mis yn gynharach na dyddiad yr asesiad diwethaf** (gweler pwynt 7.4 uchod).

Cyfeirnod Mesur: CH/014

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau newydd y gofynnodd yr plentyn neu'r teulu amdanynt yn ystod y flwyddyn a lle'r oedd asesiad blaenorol wedi'i gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol, pan mai:

a. Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i lunio i gasglu gwybodaeth am ganlyniadau'r plant sy'n dychwelyd i'r gwasanaethau cymdeithasol ac yn gofyn i'w hanghenion gael eu hasesu eto (ar gais ganddyn nhw eu hunain, neu gan aelod o'u teulu).

Gall awdurdodau lleol ddefnyddio gwybodaeth am blant a theuluoedd sy'n gofyn am ailasesiad o'u hanghenion i bennu'r prif ffactorau ar gyfer ailgyflwyno. Bydd yr wybodaeth hon yn caniatáu i awdurdodau lleol gynllunio'r gwaith o ddatblygu, gwella a/neu gomisiynu gwasanaethau a allai wella'r cymorth ymyrraeth gynnar ac atal sydd ar gael i unigolion fel y gellir diwallu anghenion heb yr angen am ofal a chymorth.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer yr asesiadau a ailgynhelir yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/013.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 3** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 98** yn datgan:

"Mae gan yr unigolyn yr hawl i ofyn am ail-asesiad o'i anghenion ar unrhyw adeg.

Rhaid i broses ffurfiol ar gyfer gwneud y cais hwn gael ei datblygu, ei chyhoeddi a'i chyfleu'n glir gan yr awdurdod lleol."

Mae'r metrig hwn yn ceisio casglu gwybodaeth i blant sydd heb gynllun gofal a chymorth ar adeg yr asesiad diweddaraf, ond sydd wedi'u hasesu'n flaenorol yn ystod y 12 mis diwethaf ac wedi gofyn i'w hanghenion gael eu hailasesu.

Er mwyn helpu i ddeall hyn, datblygwyd y disgrifiadau canlynol:

Asesiad newydd –asesiad a gynhelir ar berson sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol (neu gynllun cymorth os yw'r cais am gymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.

Ailasesiad – byddai hyn yn digwydd pan fo newid sylweddol mewn amgylchiadau i berson sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth (neu gymorth fel gofalwr) sy'n gorfodi'r ALl i adolygu'r asesiad (Cod Ymarfer Rhan 3 para. 92-100). Nid yw adolygu asesiad yr un fath ag adolygu cynllun gofal a chymorth.

Asesiad a ailgynhelir – mae hwn yn digwydd pan fydd person sydd wedi'i asesu ac nad oes ganddo anghenion cymwys yn arfer ei hawliau i ofyn am ail asesiad o'i anghenion. Fe'i diffinnir fel ailasesiad yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, ond at ddibenion casglu, mae wedi'i enwi'n wahanol i'w gwahaniaethu oddi wrth ailasesiadau o unigolion sydd eisoes yn derbyn gofal a chymorth. Gellir ystyried ailadrodd asesiad fel apêl, lle bo'r unigolyn yn anghytuno â chanlyniad yr asesiad gwreiddiol. Yn yr achos hwn, nid yw eu hamgylchiadau wedi newid. Byddai newid mewn amgylchiadau yn galw am asesiad newydd, yn hytrach nag ailasesiad neu asesiad a ailgynhelir.

Mae'r metrig hwn yn cyfrif deilliannau ar gyfer asesiadau a ailgynhaliwyd ar gyfer plant (plant sy'n cael eu hasesu yn ystod y flwyddyn lle bodlonir y meini prawf canlynol):

- **Nid oes** gan y plentyn gynllun gofal a chymorth (na chynllun cymorth fel gofalwr) ar adeg yr asesiad.
- Mae asesiad blaenorol wedi'i gynnal gan y gwasanaethau cymdeithasol yn y 12 mis cyn **dechrau'r** asesiad diweddaraf.
- **Gofynnodd y plentyn neu aelod o'r teulu** am yr asesiad.

At ddibenion y metrig hwn, dylid mapio'r wyth canlyniad asesu a gynhwysir yn yr offeryn asesu a chymhwysedd cenedlaethol i'r is-gategori priodol fel a ganlyn:

Canlyniadau'r Gofyniad Asesu Cyffredin

1. Nid oes angen diwallu unrhyw anghenion gofal a chymorth.

   (c) Nid oedd unrhyw anghenion cymwys i fodloni

2. Mae angen asesiad mwy cynhwysfawr, a all gynnwys asesiadau mwy arbenigol.

   Amherthnasol – Dylid cyfrif y broses asesu yn ei chyfanrwydd. Os oes angen asesiad mwy cynhwysfawr, mae hyn yn rhan o'r broses asesu gyffredinol lle gellir cynnwys asesiadau arbenigol.

3. Gellir diwallu anghenion drwy ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth.

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

4. Gellir diwallu anghenion, drwy ddarparu gwasanaethau ataliol.

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

5. Gall anghenion gael eu diwallu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan yr unigolion eu hunain (gyda chymorth pobl eraill neu hebddynt).

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

6. Gall materion eraill gyfrannu at gyflawni'r canlyniadau personol, neu fel arall ddiwallu'r anghenion.

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

7. Gall anghenion ond gael eu diwallu drwy gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth (**mae anghenion yn gymwys**).

   (a) Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.

8. Mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen diwallu'r anghenion er mwyn amddiffyn y person rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso, neu yn achos plentyn, rhag niwed arall neu rhag y risg o niwed.

   *Dylai'r asesiad ddechrau ar adeg yr atgyfeiriad a phara drwy gydol y broses ddiogelu (**cod ymarfer Rhan 7, paragraff 74**). Dewiswch yr opsiwn priodol ar ôl i'r asesiad hwn ddod i ben.*

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu y **gofynnwyd amdanynt gan y plentyn, y person ifanc neu aelod o’u teulu. Data Sylfaen = CH/013.**
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori asesiadau arbenigol a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.

3. Os cynhelir asesiad a’i gofnodi ar sail teulu, **rhaid i bob plentyn a ystyrir yn yr asesiad hwnnw gael ei gyfrif fel un sydd wedi cael asesiad.**
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.
6. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.4 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau **nad ydynt wedi'u cynnwys yn CH/013**.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs “**beth sy'n bwysig**”.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o plant s**ydd eisoes â chynllun gofal a chymorth** ar adeg yr asesiad.
5. Peidiwch â chynnwys asesiadau **y gofynnwyd amdanynt ond na chawsant eu cynnal.**
6. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
7. Peidiwch â chynnwys **Oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
8. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
9. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cynlluniau Gofal a Chymorth i Blant

Cyfeirnod Mesur: CH/015

Enw’r Mesur:

Nifer y plant gyda:

a. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth.
b. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth a chynllun cymorth i ofalwyr hefyd, lle mae gan y plentyn ei anghenion gofal a chymorth ei hun a chyfrifoldebau fel gofalwr

Bwriad y Mesur

Mae deall nifer y plant sydd angen gofal a chymorth yn agwedd bwysig ar gynllunio gofal yn llwyddiannus, rheoli achosion a chynllunio'r gweithlu ar gyfer awdurdodau lleol.

Mae nifer y plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol yn rhoi trosolwg lefel uchel o'r galw. Dylai awdurdodau lleol gasglu gwybodaeth fanylach am ofal a chymorth er mwyn deall yn well rai o'r gofynion a osodir ar eu dyletswyddau a'u swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i gasglu gwybodaeth am yr angen am ofal a chymorth i blant yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â data arall i bennu beth yw lles cyffredinol y genedl.

Diffiniad

Mae **Adran 54** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn darparu bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae'n ofynnol iddo ddiwallu ei anghenion.

Mae Rhan 4 o’r Cod Ymarfer (Diwallu Anghenion), **para 84**, t16 yn nodi bod yn rhaid i’r cynllun gofal a chymorth gynnwys y canlynol o leiaf:

- *“Y canlyniadau sydd wedi’u nodi mewn perthynas â’r person y mae’r cynllun yn berthnasol iddo*
- *Y camau i’w cymryd gan yr awdurdod lleol a phobl eraill i helpu’r person i gyflawni’r canlyniadau hynny*
- *Yr anghenion a ddiwellir trwy ddarparu gofal a chymorth*
- *Sut y bydd cynnydd tuag at gyflawni’r canlyniadau hynny yn cael eu monitor a’u mesur*
- *Dyddiad yr adolygiad nesaf o’r cynllun gofal.”*

Yn ogystal â gofynion rhan 4, mae **para. 61** o God Ymarfer **Rhan 6** (Plant sy’n derbyn gofal a phlant sy’n cael eu lletya) yn amlinellu gofynion penodol ar gyfer plant a phobl ifanc sydd â phrofiad o ofal:

“Dylai cynllun gofal a chymorth Rhan 6 adeiladu ar ofynion y cynllun gofal a chymorth o dan Ran 4 y Ddeddf, a:

- *disgrifio anghenion datblygu a nodwyd y plentyn a’r gwasanaethau sydd eu hangen i ddiwallu’r anghenion hynny, gan gynnwys gwasanaethau sydd i’w darparu i aelodau’r teulu*
- *disgrifio pam y dewiswyd math penodol o leoliad*
- *cynnwys canlyniadau penodol, cyraeddadwy sy’n canolbwyntio ar y plentyn gyda’r bwriad o ddiogelu a hyrwyddo lles y plentyn a nodi sut y mesurir cynnydd*
- *cynnwys strategaethau realistig a chamau gweithredu penodol i sicrhau’r newidiadau sydd eu hangen i gyflawni’r canlyniadau a gynlluniwyd*

- *nodi'n glir reolau a chyfrifoldebau aelodau'r teulu, gofalwyr ac ymarferwyr y plentyn (gan gynnwys, er enghraifft, meddyg teulu, nyrs a pherson dynodedig mewn ysgolion), ac amlder cyswllt yr ymarferwyr hynny gyda'r plentyn, y gofalwyr a/neu aelodau'r teulu*
- *disgrifio'r trefniadau adolygu os nad yw'r cynllun gofal a chymorth arfaethedig ar gyfer y plentyn yn gyraeddadwy, er mwyn lleihau oedi"*

Yn ogystal, mae'r Rheoliadau cynllunio gofal lleoliadau ac adolygu achosion yn nodi bod yn rhaid i gynllun gofal a chymorth Rhan 6 nodi:

- *Yr wybodaeth am y cynllun hirdymor ar gyfer y plentyn, gan gynnwys amserlenni (yr opsiwn sefydlogrwydd 2, 3)*
- *Y trefniadau i ddiwallu anghenion lles ac anghenion datblygu'r plentyn;*
- *Trefniadau ar gyfer cyswllt gyda brawd neu chwaer neu lysfrawd neu lyschwaer sydd hefyd yn derbyn gofal ond heb ei leoli gyda'r plentyn*
- *Manylion unrhyw orchmynion llys a wnaed dan adran 8 neu adran 34 Deddf Plant 1989*
- *Trefniadau ar gyfer hyrwyddo a chynnal cyswllt gyda rhiant ac unrhyw un arall sydd â chyfrifoldeb rhiant*
- *Manylion y lleoliad a pham y dewiswyd y lleoliad, oni bai fod y plentyn mewn gofal a heb lety gan yr awdurdod lleol*
- *Enw Swyddog Adolygu Annibynnol y plentyn*
- *Manylion y cynllun iechyd a'r cynllun addysg personol (PEP)*
- *Dymuniadau a theimladau pobl berthnasol am y trefniadau ar gyfer y plentyn*
- *Dymuniadau a theimladau'r bobl hyn am unrhyw newidiadau arfaethedig i'r cynllun gofal a chymorth*

Mae **paragraff 82** o **Ran 4** y Cod Ymarfer (Diwallu Anghenion hefyd yn nodi: "**Rhaid** i awdurdodau lleol sicrhau bod ganddynt systemau technoleg gwybodaeth i gefnogi'r broses cynllunio gofal i sicrhau bod y cynllun gofal yn cael ei gofnodi'n electronig."

Dylech gyfrif yr **holl gynlluniau gofala chymorth gweithredol** ar gyfer **plant ar 31 Mawrth** y flwyddyn gasglu **(rhan a)**. Mewn amgylchiadau achlysurol, mae gan berson sydd â chynllun gofal a chymorth anghenion fel gofalwr hefyd; efallai y bydd yn gofalu am riant, neu frawd neu chwaer anabl er enghraifft (**rhan b)**. hy byddai'r plant hynny yn rhan b yn gymwys i gael cynllun cymorth gofalwr os nad oedd ganddynt eu hanghenion gofal a chymorth eu hunain.

Efallai y bydd gan rai awdurdodau lleol un cynllun integredig lle mae anghenion gofal unigolyn ei hun, a'u hanghenion cymorth fel gofalwr, yn cael eu cynnwys mewn un cynllun. Yn y sefyllfaoedd hyn, dylech gynnwys yr unigolyn dan **ran b.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl gynlluniau gofal a chymorth gweithredol ar gyfer pobl ifanc** ar **31 Mawrth** y flwyddyn gasglu.
2. Rhaid i gynllun gofal a chymorth fod wedi'i awdurdodi neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol'. Felly, peidiwch â chynnwys cynlluniau TAF (Tîm o Amgylch y Teulu), SGO (Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig) ac OT (Therapi Galwedigaethol) yn unig.
3. Dylech gynnwys cynlluniau sy'n cael eu llunio mewn perthynas â **Rhan 4** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn ogystal â chynlluniau sy'n cael eu llunio mewn perthynas â **Rhan 6** o'r Ddeddf.
4. Dylech gynnwys **cynlluniau amddiffyn plant** lle penderfynwyd bod plentyn wedi dioddef neu mewn perygl o ddioddef camdriniaeth, esgeulustod neu niwed mewn cynhadledd amddiffyn plant.
5. Dylech gynnwys **cynlluniau llwybr ar gyfer plant a phobl ifanc sydd wedi gadael gofal awdurdod lleol** lle mae gan yr awdurdod lleol gyfrifoldeb o hyd i ddarparu cefnogaeth.
6. Dylech gynnwys cynlluniau lle ceir cynlluniau sy'n gorgyffwrdd sydd wedi'u rhagnodi'n gyfreithiol neu'n genedlaethol a all hefyd ddiwallu'r angen am ofal a chymorth drwy un cynllun integredig. Er enghraifft, gellir ystyried **cynllun adran 31a** a baratowyd o dan Ddeddf Plant 1989 fel y ffordd i'r awdurdod lleol gyflawni ei ddyletswyddau i baratoi a darparu cynllun gofal a chymorth dan ran 6 y Ddeddf.
7. Dylech gynnwys cynlluniau lle mae'r cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdanynt wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr** ifanc lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.
2. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau arbenigol nad ydynt yn diwallu anghenion gofal a chymorth yr unigolyn** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn).
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
4. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
5. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA ac nad oes gan yr awdurdod lleol unrhyw gyfrifoldebau diffiniedig i gydgysylltu nac adolygu gofal.
6. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/016

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant â chynllun gofal a chymorth lle y bodlonir anghenion drwy Daliad Uniongyrchol ar 31 Mawrth

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer y plant ar ddiwedd y flwyddyn gasglu gyda chynllun gofal a chymorth sy'n cael ei gefnogi gan ddefnyddio taliad uniongyrchol.

Mae casglu data ar yr unigolion hynny'n bwysig ar gyfer cynllunio ariannol yn ogystal â deall sut y caiff unigolion eu grymuso i ddarparu'r mecanweithiau i ddiwallu eu hanghenion gofal a chymorth eu hunain.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut y defnyddir taliadau uniongyrchol i ddiwallu anghenion gofal a chymorth plant ledled Cymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/015.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014,Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu Anghenion Unigolion), **para. 35** yn datgan: *Mae'r cyfeiriad yn y meini prawf cymhwysedd at yr awdurdod lleol yn paratoi cynllun gofal a chymorth, a sicrhau ei fod yn cael ei ddarparu, yn cynnwys cynllun gofal a chymorth* ***y gellir ei hunanreoli drwy ddefnyddio taliadau uniongyrchol.***

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 128-129** yn nodi: *Symiau ariannol yw taliadau uniongyrchol sydd ar gael gan awdurdodau lleol i unigolion, neu eu cynrychiolydd, i'w galluogi i ddiwallu eu hanghenion gofal a chymorth; yn achos cyfleuster a ddarperir ar-lein. Mae taliadau uniongyrchol yn fecanwaith pwysig i bobl allu arfer dewis, llais a rheolaeth i benderfynu sut i ddiwallu eu hanghenion am ofal a chymorth a chyflawni eu canlyniadau personol. O'r herwydd, mae taliadau uniongyrchol yn rhan annatod o ddiwallu anghenion pobl drwy gynllunio gofal a chymorth, ac ni ddylid eu hystyried yn ystyriaeth eilaidd ar wahân.*

Mae taliadau uniongyrchol yn disodli gofal a chymorth a ddarperir yn uniongyrchol, neu a gomisiynir gan awdurdod lleol. ***Gallant fod am y cyfan, neu ran, o anghenion gofal a chymorth unigolyn****, yn yr achos olaf, mae gweddill eu hanghenion gofal a chymorth yn cael eu diwallu mewn modd amgen.*

Mae **Adran 187(2)** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn nodi: *na all person (plentyn/oedolyn) gael taliadau uniongyrchol tuag at dalu cost ei anghenion gofal a chymorth os yw wedi'i gael yn euog o drosedd a'i fod yn y carchar, neu mewn llety cadw ieuenctid, neu'n byw mewn mangre a gymeradwywyd.*

Cyfrwch yr **holl gynlluniau gofal a chymorth gweithredol ar gyfer** plant ar ddiwedd y flwyddyn gasglu (31 Mawrth) **lle gwneir taliad uniongyrchol i ddiwallu eu hanghenion.** Gall y taliad uniongyrchol gwmpasu'r **cyfan neu ran** o'u hanghenion.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** gynlluniau gofal a chymorth ar gyfer plant a oedd yn weithredol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu (31 Mawrth) **lle defnyddir taliad uniongyrchol i ddiwallu eu hanghenion gofal a chymorth cyfan neu ran ohonynt. Data sylfaen = CH/015**
2. Rhaid i gynllun gofal a chymorth fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn '**weithredol**'.
3. Dylech gynnwys yr holl gynlluniau gofal a chymorth gweithredol lle gwneir taliad uniongyrchol, **waeth beth fo'r anghenion** y mae'r taliad uniongyrchol yn eu cefnogi i'w diwallu.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth **nad ydynt yn cael eu cefnogi gan daliad uniongyrchol.**
2. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth **nad ydynt yn weithredol** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw gynlluniau gofal a chymorth nas cynhwyswyd yn y data a gasglwyd yn **CH/015.**
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth a gofnodwyd mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/017

Enw'r Mesur: Nifer yr adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth a darpariaethau cymorth ariannol a oedd i'w hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu a oedd yn:

a. adolygiadau amddiffyn plant
b. adolygiadau plant sy'n derbyn gofal (gan gynnwys adolygiadau cynllun llwybr ac adolygiadau cyn mabwysiadu)

c. adolygiadau o blant y mae angen gofal a chymorth arnynt (gan gynnwys plant a gefnogir gan daliad uniongyrchol)
d. adolygiadau o gefnogaeth i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig
e. adolygiadau o gymorth ariannol i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

*“Mae adran 54 o’r Ddeddf yn nodi bod **rhaid** i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. **Rhaid i’r cynlluniau gael eu hadolygu’n rheolaidd.** Os yw’r awdurdod lleol o’r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy’n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o’r fath a diwygio’r cynllun yng ngoleuni’r asesiadau hynny. **Ni ddylai** cynllun gael ei gau heb adolygiad.”*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88** yn datgan:

Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda’r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu’r cynllun, fodd bynnag: [...] yn achos oedolyn, rhaid i’r dyddiad adolygu fod o fewn 12 mis.”

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

“Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a’r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i’r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu’r cynllun fod wedi’i amlinellu yn y cynllun.”

Mae Para. 121 yn datgan:

*“ Yn achos plentyn, **rhaid i’r dyddiad adolygu fod o fewn 6 mis [...]**.”*

Dylai'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun gael eu cynnwys yn y metrig hwn.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 142** yn datgan:

"Rhaid i awdurdod lleol adolygu'r trefniadau ar gyfer gwneud taliadau uniongyrchol a sut y maent yn cael eu defnyddio ar adegau a bennir gan yr awdurdod lleol yn unol â'r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond yn sicr o fewn 6 mis i'r dyddiad y gwnaed y taliad cyntaf ac o fewn 12 mis i'r adolygiad cyntaf."

Ar gyfer plant y mae eu henwau ar y gofrestr amddiffyn plant:

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 7** (Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Plant) **para. 174** yn datgan:

*"[...] Dylid cynnal y gynhadledd adolygu amddiffyn plant gyntaf **o fewn tri mis i'r gynhadledd gychwynnol a dylid cynnal adolygiadau pellach yn rheolaidd (o leiaf bob chwe mis)** i adlewyrchu natur yr achos tra bo'r plentyn yn aros ar y Gofrestr Amddiffyn Plant ac yn destun cynllun amddiffyn gofal a chymorth."*

Ar gyfer plant sy'n derbyn gofal:

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 374-375** yn nodi:

*"Mae'n ofynnol i'r awdurdod lleol **gynnal adolygiad cyntaf o achos plentyn o fewn 20 diwrnod gwaith i'r dyddiad y daw'r plentyn yn blentyn sy'n derbyn gofal** (rheoliad 39 o Reoliadau CPPCR).*

***Rhaid** cynnal yr ail adolygiad dim mwy na thri mis o'r cyntaf. **Rhaid** cynnal adolygiadau dilynol ddim hwyrach na chwe mis ar ôl yr adolygiad blaenorol."*

Ar gyfer pobl ifanc sy'n gadael gofal:

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 462-463** yn nodi:

*"Lle bo person sy'n gadael gofal categori 2 dan 18 oed yn symud i lety heb ei reoleiddio (hy llety nad yw'n cael ei reoleiddio dan Ddeddf Safonau Gofal 2000 ac nad yw'n cael ei arolygu gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru), yna rhaid i'r adolygiad cyntaf o'r cynllun llwybr ddigwydd **cyn gynted ag sy'n ymarferol ar ôl 28 diwrnod**."*

Pan fydd pobl ifanc yn symud mewn ffordd gynlluniedig, bydd angen i'r adolygiad cyntaf benderfynu a fydd angen adolygu'r cynllun llwybr ymhen **tri mis** arall, neu a yw adolygiad ar ôl **chwe mis** yn fwy priodol. Bydd y penderfyniad i adolygu'n gynt yn

dibynnu ar asesiad y Cynorthwy-ydd Personol o fregusrwydd y plentyn neu'r person ifanc dan sylw.

Ar gyfer plant sydd â Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig:

Mae'r Cod Ymarfer ar arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol mewn perthynas â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig, **para. 10.9 a 10.11-10.12** yn nodi:

"Wrth baratoi'r cynllun gwasanaethau cymorth, rhaid i'r awdurdod lleol drafod â'r derbynnydd (a / neu'r gwarcheidwad arbennig neu oedolyn priodol) y trefniadau ar gyfer adolygu'r ddarpariaeth o wasanaethau cymorth, os yw'n ystyried bod hynny'n briodol. ***Rhaid*** *i'r trefniadau adolygu gael eu cynnwys yn y cynllun."*

"Lle bynnag y bo'n bosibl ***rhaid cynnal adolygiad o fewn pedair wythnos*** *i'r adeg y daw'n amlwg i'r awdurdod lleol bod* ***amgylchiadau wedi newid****.*

Pan ddarperir cymorth ariannol parhaus, rhaid i awdurdod lleol adolygu'r cymorth ariannol a ddarperir os daw i'w sylw bod newid perthnasol wedi bod yn amgylchiadau'r person sy'n cael cymorth. Rhaid i awdurdodau lleol adolygu'r cymorth ariannol a ddarperir ***o leiaf unwaith y flwyddyn.****"*

Dylid cyfrif **adolygiadau ar gyfer plant** pan fydd **dyddiad yr adolygiad yn y flwyddyn gasglu** (AD/016). At ddibenion y metrig hwn, mae gennym ddiddordeb mewn cyfrif a gafodd yr adolygiad ei gynnal o fewn **y paramedrau uchod**.

Cyfrif pob adolygiad o gynlluniau gofal a chymorth, adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol, ac adolygiadau o Orchmynion Gwarchodaeth Arbennig, **sy'n ddyledus yn y flwyddyn gasglu** yn seiliedig ar y gofynion uchod. Dangosir enghreifftiau ar ddiwedd y diffiniad hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cynnwys adolygiadau a oedd i fod i gael eu cynnal yn ystod y flwyddyn gasglu ar gyfer **yr holl gynlluniau gofal a chymorth gweithredol** ar gyfer plant.
2. Er mwyn penderfynu a oes adolygiad i fod i gael ei wneud:

   Ar gyfer plant y mae angen gofal a chymorth arnynt (ac eithrio Plant sy'n Derbyn Gofal a phlant sydd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant), mae adolygiad i'w gynnal:

   a. 6 mis o'r dyddiad yr **awdurdodwyd y cynllun gofal cyntaf**
   b. 6 mis o ddyddiad yr **adolygiad olaf, neu**
   c. pan fo unigolyn yn defnyddio **taliadau uniongyrchol** i reoli ei ofal ei hun, **6 mis o ddyddiad dyddiad y taliad cyntaf, yna bob 6 mis wedi hynny.**

Ar gyfer plant sydd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant, mae adolygiad i'w gynnal:

d. 3 mis o ddyddiad y dyddiad **cofrestru am y tro cyntaf**
e. 6 mis o ddyddiad y **gynhadledd adolygu amddiffyn plant ddiwethaf hyd nes y bydd y plentyn wedi'i ddatgofrestru.**

Ar gyfer plant sy'n derbyn gofal, disgwylir adolygiad:

f. O fewn **20 diwrnod** i **dderbyn gofal am y tro cyntaf**
g. 3 mis o ddyddiad yr **adolygiad cyntaf**
h. ar ôl hynny, bob **6 mis o ddyddiad yr adolygiad blaenorol hyd nes y bydd y plentyn yn peidio â derbyn gofal.**

Ar gyfer plant sy'n gadael gofal, mae adolygiad i fod i gael ei gynnal:

i. O fewn **28 diwrnod i symud i lety heb ei reoleiddio (categori 2 yn unig)**
j. 3 mis o ddyddiad yr **adolygiad blaenorol, neu**
k. bob **6 mis o ddyddiad yr adolygiad blaenorol gan ddibynnu ar ba mor agored i niwed yw'r person ifanc.**

Ar gyfer plant sydd â Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig

l. O fewn **28 diwrnod** i **newid mewn amgylchiadau, neu**
m. **O leiaf unwaith bob 12 mis.**

3. Rhaid i gynllun/adolygiad gofal a chymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol'.
4. Efallai y bydd angen **mwy nag un adolygiad** yn ystod y flwyddyn ar gynllun plentyn (gweler pwynt 2 uchod). Cyfrwch **bob adolygiad sy'n ddyledus** yn y flwyddyn gasglu.
5. Dylech gynnwys cynlluniau cyfun lle mae'r cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdanynt wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**
6. Dylech gynnwys yr holl adolygiadau a oedd yn ddyledus, **ni waeth a gynhaliwyd yr adolygiad ai peidio.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys adolygiadau **nad ydynt yn ddyledus yn y flwyddyn gasglu gyfredol.** Er enghraifft, achosion lle cadarnhaodd yr adolygiad diwethaf gau achosion, neu lle nad yw dyddiad disgwyliedig yr adolygiad yn disgyn yn y flwyddyn gasglu.
2. Peidiwch â chynnwys adolygiadau ar gyfer **cynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr** ifanc lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr

unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.

3. Peidiwch â chynnwys **adolygiadau o gynlluniau arbenigol nad ydynt yn bodloni gofal a chymorth yr unigolyn** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn). Felly, peidiwch â chynnwys cynlluniau TAF (Tîm o Amgylch y Teulu) ac OT (Therapi Galwedigaethol) yn unig.
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
5. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
6. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA ac nad oes gan yr awdurdod lleol unrhyw gyfrifoldebau diffiniedig i gydgysylltu nac adolygu gofal.
7. Peidiwch unrhyw adolygiadau lle mae’r cynllun gofal a chymorth wedi'i gofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/018

Enw’r Mesur: Nifer yr adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth a darpariaethau o gymorth ariannol a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd eu cwblhau o fewn amserlenni statudol, a oedd yn:

a. adolygiadau amddiffyn plant
b. adolygiadau plant sy’n derbyn gofal (gan gynnwys adolygiadau cynllun llwybr ac adolygiadau cyn mabwysiadu)
c. adolygiadau o blant y mae angen gofal a chymorth arnynt (gan gynnwys plant a gefnogir gan daliad uniongyrchol)
d. adolygiadau o gefnogaeth i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig
e. adolygiadau o gymorth ariannol i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae wedi’i lunio i helpu awdurdodau lleol i sicrhau bod plant yn derbyn o leiaf y nifer sylfaenol o adolygiadau sy’n ofynnol yn y flwyddyn gasglu.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

“Mae adran 54 o’r Ddeddf yn nodi bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. ***Rhaid i’r cynlluniau gael eu hadolygu’n rheolaidd.*** *Os yw’r awdurdod lleol o’r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy’n effeithio ar y cynllun,* ***rhaid*** *iddo gynnal asesiadau o’r fath a diwygio’r cynllun yng ngoleuni’r asesiadau hynny.* ***Ni ddylai*** *cynllun gael ei gau heb adolygiad.”*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88**. yn nodi:

Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda’r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu’r cynllun, fodd bynnag: [...] yn achos oedolyn, ***rhaid*** *i’r dyddiad adolygu fod o fewn 12 mis.”*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

*“**Rhaid** i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a’r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i’r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu’r cynllun fod wedi’i amlinellu yn y cynllun.”*

Dylai'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun gael eu cynnwys yn y metrig hwn.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 142** yn datgan:

“Rhaid i awdurdod lleol adolygu’r trefniadau ar gyfer gwneud taliadau uniongyrchol a sut y maent yn cael eu defnyddio ar adegau a bennir gan yr awdurdod lleol yn unol â’r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond yn sicr ***o fewn 6 mis i’r dyddiad y gwnaed y taliad cyntaf ac o fewn 12 mis i’r adolygiad cyntaf.”***

Ar gyfer plant y mae eu henwau ar y gofrestr amddiffyn plant:

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 7** (Gweithio gyda’n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Plant) **para. 174** yn datgan:

“[...] Dylid cynnal y gynhadledd adolygu amddiffyn plant gyntaf ***o fewn tri mis i’r gynhadledd gychwynnol a dylid cynnal adolygiadau pellach yn rheolaidd (o leiaf bob chwe mis)*** *i adlewyrchu natur yr achos tra bo’r plentyn yn aros ar y Gofrestr Amddiffyn Plant ac yn destun cynllun amddiffyn gofal a chymorth.”*

<u>Ar gyfer plant sy'n derbyn gofal:</u>

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 374-375** yn nodi:

*"Mae'n ofynnol i'r awdurdod lleol **gynnal adolygiad cyntaf o achos plentyn o fewn 20 diwrnod gwaith i'r dyddiad y daw'r plentyn yn blentyn sy'n derbyn gofal** (rheoliad 39 o Reoliadau CPPCR).*

***Rhaid** cynnal yr ail adolygiad dim mwy na thri mis o'r cyntaf. **Rhaid** cynnal adolygiadau dilynol ddim hwyrach na chwe mis ar ôl yr adolygiad blaenorol."*

<u>Ar gyfer pobl ifanc sy'n gadael gofal:</u>

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 462-463** yn nodi:

*"Lle bo person sy'n gadael gofal categori 2 dan 18 oed yn symud i lety heb ei reoleiddio (hy llety nad yw'n cael ei reoleiddio dan Ddeddf Safonau Gofal 2000 ac nad yw'n cael ei arolygu gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru), yna rhaid i'r adolygiad cyntaf o'r cynllun llwybr ddigwydd **cyn gynted ag sy'n ymarferol ar ôl 28 diwrnod**.*

*Pan fydd pobl ifanc yn symud mewn ffordd gynlluniedig, bydd angen i'r adolygiad cyntaf benderfynu a fydd angen adolygu'r cynllun llwybr ymhen **tri mis** arall, neu a yw adolygiad ar ôl **chwe mis** yn fwy priodol. Bydd y penderfyniad i adolygu'n gynt yn dibynnu ar asesiad y Cynorthwy-ydd Personol o fregusrwydd y plentyn neu'r person ifanc dan sylw."*

<u>Ar gyfer plant sydd â Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig:</u>

Mae'r Cod Ymarfer ar arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol mewn perthynas â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig, **para. 10.9 a pharagraff 10.11-10.12** yn nodi:

"Wrth baratoi'r cynllun gwasanaethau cymorth, rhaid i'r awdurdod lleol drafod â'r derbynnydd (a / neu'r gwarcheidwad arbennig neu oedolyn priodol) y trefniadau ar gyfer adolygu'r ddarpariaeth o wasanaethau cymorth, os yw'n ystyried bod hynny'n briodol. *Rhaid i'r trefniadau adolygu gael eu cynnwys yn y cynllun."*

*"Lle bynnag y bo'n bosibl **rhaid** cynnal adolygiad o fewn pedair wythnos i'r adeg y daw'n amlwg i'r awdurdod lleol bod amgylchiadau wedi newid.*

*Pan ddarperir cymorth ariannol parhaus, rhaid i awdurdod lleol adolygu'r cymorth ariannol a ddarperir os daw i'w sylw bod newid perthnasol wedi bod yn amgylchiadau'r person sy'n cael cymorth. Rhaid i awdurdodau lleol adolygu'r cymorth ariannol a ddarperir **o leiaf unwaith y flwyddyn.**"*

Dylid cyfrif **adolygiadau ar gyfer plant** pan fydd **dyddiad yr adolygiad yn y flwyddyn gasglu**. At ddibenion y metrig hwn, mae gennym ddiddordeb mewn cyfrif a gafodd yr adolygiad ei gwblhau.

Cyfrif yr holl gynlluniau gofal a chymorth, cynlluniau gofal a chymorth sy’n cynnwys taliad uniongyrchol, ac adolygiadau o Orchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig, a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn gasglu.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys adolygiadau ar gyfer yr h**oll gynlluniau gofal a chymorth gweithredol ar gyfer plant** a oedd i fod i gael eu cynnal yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol.
2. Rhaid i gynllun/adolygiad gofal a chymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol’.
3. Efallai y bydd angen **mwy nag un adolygiad** yn ystod y flwyddyn ar gynllun plentyn. Cyfrwch **bob un** o’r rhain a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn gasglu **ac** a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol.
4. Pan fydd newid mewn amgylchiadau’n ei gwneud yn ofynnol i blentyn gael ailasesiad yn hytrach nag adolygiad wedi’i gynllunio, nid oes angen yr adolygiad hwnnw mwyach, ac ni ddylid ei gyfrif. Yn hytrach, cyfrwch yr holl adolygiadau sy’n **berthnasol i’w gynllun gofal a chymorth newydd** a berfformiwyd o fewn amserlenni statudol.
5. Dylech gynnwys adolygiadau ar gyfer cynlluniau lle mae'r cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdano wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys adolygiadau **na chawsant eu cwblhau o fewn amserlenni statudol yn y flwyddyn gasglu gyfredol.**
2. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o **gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr** ifanc lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.
3. Peidiwch â chynnwys **adolygiadau o gynlluniau arbenigol nad ydynt yn bodloni gofal a chymorth yr unigolyn** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn). Felly, peidiwch â chynnwys cynlluniau TAF (Tîm o Amgylch y Teulu) ac OT (Therapi Galwedigaethol) yn unig.
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
5. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
6. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi

cyfeirio'r unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA ac nad oes gan yr awdurdod lleol unrhyw gyfrifoldebau diffiniedig i gydgysylltu nac adolygu gofal.
7. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o unrhyw gynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/019

Enw’r Mesur:

Nifer yr adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth a darpariaethau cymorth ariannol a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gwblhawyd, ni waeth a oeddent o fewn amserlenni statudol ai peidio, a oedd yn:

a. adolygiadau amddiffyn plant
b. adolygiadau plant sy’n derbyn gofal (gan gynnwys adolygiadau cynllun llwybr ac adolygiadau cyn mabwysiadu)
c. adolygiadau o blant y mae angen gofal a chymorth arnynt (gan gynnwys plant a gefnogir gan daliad uniongyrchol)
d. adolygiadau o gefnogaeth i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig
e. adolygiadau o gymorth ariannol i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae wedi’i lunio i helpu awdurdodau lleol i sicrhau bod plant yn derbyn o leiaf y nifer sylfaenol o adolygiadau sy’n ofynnol yn y flwyddyn gasglu.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

*“Mae adran 54 o’r Ddeddf yn nodi bod **rhaid** i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. **Rhaid i’r cynlluniau gael eu hadolygu’n rheolaidd.** Os yw’r awdurdod lleol o’r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy’n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o’r fath a diwygio’r cynllun yng ngoleuni’r asesiadau hynny. **Ni ddylai** cynllun gael ei gau heb adolygiad.”*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88** yn datgan:

Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda'r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu'r cynllun, fodd bynnag: [...] yn achos oedolyn, rhaid i'r dyddiad adolygu fod o fewn 12 mis."

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

"Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a'r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i'r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu'r cynllun fod wedi'i amlinellu yn y cynllun."

Cyfrif pob adolygiad o gynlluniau gofal a chymorth, adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol, ac adolygiadau o Orchmynion Gwarchodaeth Arbennig, **sy'n ddyledus yn y flwyddyn gasglu** yn seiliedig ar y gofynion uchod.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys pob adolygiad o gynlluniau gofal a chymorth gweithredol ar gyfer plant a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn, **ni waeth a gawsant eu cwblhau o fewn amserlenni statudol ai peidio.**
2. **Rhaid** i gynllun/adolygiad gofal a chymorth fod wedi'i awdurdodi neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol'.
3. Efallai y bydd angen mwy nag un adolygiad yn ystod y flwyddyn gasglu ar gynllun plentyn. **Cyfrwch bob adolygiad** a oedd yn ddyledus ac a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn gasglu **ar wahân**, ni waeth a gawsant eu cwblhau o fewn amserlenni statudol ai peidio.
4. Pan fydd newid mewn amgylchiadau'n ei gwneud yn ofynnol i blentyn gael ailasesiad yn hytrach nag adolygiad wedi'i gynllunio, nid oes angen yr adolygiad hwnnw mwyach, ac ni ddylid ei gyfrif. Yn hytrach, cyfrwch yr holl adolygiadau sy'n **berthnasol i'w gynllun gofal a chymorth newydd** o fewn y flwyddyn gasglu, ni waeth a oeddent o fewn amserlenni statudol ai peidio.
5. Dylech gynnwys cynlluniau cyfun lle mae'r cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdanynt wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidio â chynnwys adolygiadau a oedd yn ddyledus ond **na chwblhawyd**.
2. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o **gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion** lle nad oes anghenion gofal a chymorth ychwanegol ar gyfer yr unigolyn sy'n darparu gofal, neu os nad yw ei gynllun yn cael ei uno â chynllun gofal a chymorth ar gyfer person sydd angen gofal a chymorth.

3. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o **gynlluniau arbenigol nad ydynt yn bodloni gofal a chymorth yr unigolyn** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn). Felly, peidiwch â chynnwys cynlluniau TAF (Tîm o Amgylch y Teulu) ac OT (Therapi Galwedigaethol) yn unig.
4. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
5. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
6. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA ac nad oes gan yr awdurdod lleol unrhyw gyfrifoldebau diffiniedig i gydgysylltu nac adolygu gofal.
7. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Diogelu Plant

Cyfeirnod Mesur: CH/020

Enw'r Mesur: Nifer y Cyfarfodydd Strategaeth Cychwynnol ar gyfer plant a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Drwy gasglu'r data hwn, gall awdurdodau lleol fesur achosion o amheuaeth o gam-drin, esgeulustod neu niwed, os oes gan yr awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod y plentyn mewn perygl. Mae cyfuno'r metrig hwn â metrigau eraill sy'n casglu data am y broses amddiffyn plant yn galluogi awdurdodau lleol i fonitro niferoedd, canlyniadau prosesau a llif yn eu system ddiogelu.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Cyfrif **pob Cyfarfod Strategaeth *Cychwynnol*** a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn. (Gellir hefyd alw cyfarfod strategaeth yn drafodaeth strategol, ond dylid cymryd bod iddynt yr un ystyr).

Gall awdurdod lleol gynnal nifer o gyfarfodydd strategaeth yn y broses o ddiogelu. Cyfrifwch yr un cyntaf o'r rhain mewn un achos o'r broses amddiffyn plant.

Er enghraifft, mae'r diagram isod yn dangos enghraifft o broses amddiffyn plant:

Cyfrifwch y cyfarfod strategaeth cyntaf yn y broses yn unig (gydag arlliw) ac nid yr ail gyfarfod strategaeth (heb arlliw).

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 7 (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn plant sy'n wynebu risg), **para**. **131** yn datgan: *"Os daw'r gwiriadau cychwynnol yn dilyn adroddiad i'r casgliad bod gan awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod plentyn mewn perygl, dylent **drefnu cyfarfod strategaeth** i benderfynu a ddylid cychwyn ymholiadau adran 47, yn ogystal â'r ffordd orau o'u cynnal."*

Mae cyfarfod strategaeth wedi'i ddiffinio yn y ddogfen: Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl: Cyfrol 5 (Delio ag achosion unigol i amddiffyn plant sy'n wynebu risg), T30-32.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cynnwys **pob Cyfarfod Strategaeth Cychwynnol** a gynhaliwyd rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu.
2. Dylech gynnwys cyfarfodydd strategaeth ar gyfer plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol ar yr adeg y cynhaliwyd y cyfarfod (**achosion agored**) yn ogystal â'r rheini nad oes ganddynt gynllun gofal a chymorth gweithredol (**achosion newydd**).
3. Dylech ddim ond yn cynnwys cyfarfodydd strategaeth sydd wedi'u **cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu** (lle mae'r penderfyniad wedi'i awdurdodi gan reolwr practis neu berson sy'n gweithredu ar ei ran).
4. Dylech gynnwys ymholiadau cyfarfodydd strategaeth sy'n cael eu cynnal o dan y protocolau ar gyfer Plant Coll, Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant, Ymddygiad Risg a Chaethwasiaeth Fodern.
5. Dylech gynnwys cyfarfodydd strategaeth a gynhelir ar blant heb eu geni.
6. Gall plentyn gael **mwy nag un** cyfarfod strategaeth cychwynnol yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrifwch bob un sy'n bodloni'r meini prawf uchod.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio unrhyw gyfarfodydd strategaeth **na chawsant eu cwblhau** yn ystod y flwyddyn gasglu, ni waeth a gawsant eu dechrau yn y flwyddyn honno ai peidio.
2. Peidiwch â chyfrif **cyfarfodydd strategaeth lluosog a gynhaliwyd mewn un broses amddiffyn plant.** Cyfrifwch y cyntaf yn unig.

3. Peidiwch â chynnwys cyfarfodydd strategaeth **na chawsant eu cwblhau** yn ystod y flwyddyn (gweler pwynt 6.3 uchod)
4. Peidiwch â chynnwys cyfarfodydd strategaeth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/021

Enw'r Mesur: Nifer y Cyfarfodydd Strategaeth a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a aeth ymlaen i ymholiadau Adran 47.

Bwriad y Mesur

Lle bo gwybodaeth a gesglir yn ystod asesiad yn creu amheuaeth bod y plentyn mewn perygl, mae gan awdurdodau lleol, gyda chymorth sefydliadau partner, ddyletswydd i wneud ymholiadau o dan adran 47 Deddf Plant 1989.

Drwy gasglu'r data hwn, gall awdurdodau lleol fesur achosion o amheuaeth o gam-drin, esgeulustod neu niwed, os oes gan yr awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod y plentyn mewn perygl. Mae cyfuno'r metrig hwn â metrigau eraill sy'n casglu data am y broses amddiffyn plant yn galluogi awdurdodau lleol i fonitro niferoedd, canlyniadau prosesau a llif yn eu system ddiogelu.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Cyfrifwch **bob Cyfarfod Strategaeth** a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn lle'r oedd y penderfyniad i **symud ymlaen i ymholiadau Adran 47.**

Mae cyfarfod strategaeth wedi'i ddiffinio yn y ddogfen: Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl: Cyfrol 5 (Delio ag achosion unigol i amddiffyn plant sy'n wynebu risg), T30-32.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob Cyfarfod Strategaeth** a gynhaliwyd rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu lle penderfynwyd symud ymlaen i ymholiadau adran 47. **Efallai nad hwn fydd y cyfarfod strategaeth cyntaf yn y broses lle gwneir penderfyniad i fwrw ymlaen.**
2. Dylech gynnwys cyfarfodydd strategaeth ar gyfer plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol ar yr adeg y cynhaliwyd y cyfarfod (**achosion agored**)

yn ogystal â’r rheini nad oes ganddynt gynllun gofal a chymorth gweithredol (**achosion newydd**).

3. Dylech gynnwys ymholiadau cyfarfodydd strategaeth sy’n cael eu cynnal o dan y protocolau ar gyfer Plant Coll, Camfanteisio’n Rhywiol ar Blant, Ymddygiad Risg a Chaethwasiaeth Fodern.
4. Dylech gynnwys cyfarfodydd strategaeth a gynhelir ar blant heb eu geni.
5. Gall plentyn gael **mwy nag un** cyfarfod strategaeth yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrifwch bob un sy’n bodloni’r meini prawf uchod.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio unrhyw gyfarfodydd strategaeth na chawsant eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu, ni waeth a gawsant eu dechrau yn y flwyddyn honno ai peidio.
2. Dim ond yn cyfrif cyfarfodydd strategaeth lle penderfynwyd symud ymlaen i ymholiadau adran 47. Peidiwch â chyfrif pob cyfarfod strategaeth a allai fod wedi digwydd yn ystod y broses ymchwilio.
3. Gan nad y cyfarfod strategaeth cychwynnol efallai sy’n penderfynu cychwyn ymholiadau Adran 47, **nid** yw’r metrig hwn yn is-set o CH/020
4. Peidiwch â chynnwys cyfarfodydd strategaeth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/022

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer yr ymholiadau Adran 47 a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn a aeth ymlaen i’r Gynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol.

Bwriad y Mesur

Yn dilyn yr Ymholiad Adran 47, lle mae ymarferwyr yn barnu y gall plentyn barhau i fod mewn perygl o ddioddef niwed sylweddol, dylai’r awdurdod lleol drefnu cynhadledd amddiffyn plant o fewn 15 diwrnod gwaith i’r cyfarfod strategaeth.

Drwy gasglu’r data hwn, gall awdurdodau lleol fesur achosion o amheuaeth o gam-drin, esgeulustod neu niwed, os oes gan yr awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod y plentyn mewn perygl. Mae cyfuno’r metrig hwn â metrigau eraill sy’n casglu data am y broses amddiffyn plant yn galluogi awdurdodau lleol i fonitro niferoedd, canlyniadau prosesau a llif yn eu system ddiogelu.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a’i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/021

Cyfrif **pob ymholiad Adran 47** a ddaeth i ben pan benderfynwyd **symud ymlaen i'r Gynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol.**

Mae canlyniadau ymchwiliadau adran 47 wedi'u diffinio yn y ddogfen: Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl: Cyfrol 5 (Delio ag achosion unigol i amddiffyn plant sy'n wynebu risg), T33-35.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob ymholiad Adran 47** lle gwnaed penderfyniad i symud ymlaen i ymholiadau adran 47. Data sylfaen = CH/021
2. Dylech gynnwys ymholiadau adran 47 ar gyfer plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol ar yr adeg y cynhaliwyd yr ymchwiliad (**achosion agored**) yn ogystal â'r rheini nad oes ganddynt gynllun gofal a chymorth gweithredol (**achosion newydd**).
3. Dylech gynnwys ymholiadau adran 47 a wnaed ar **blant heb eu geni**.
4. Dylech gynnwys ymholiadau adran 47 sy'n cael eu cynnal o dan y protocolau ar gyfer Plant Coll, Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant, Ymddygiad Risg a Chaethwasiaeth Fodern.
5. Gall yr ymholiad adran 47 ddechrau **y tu allan i'r cyfnod casglu** ar sail y data a gasglwyd yn CH/021. Dylech gynnwys y rhain yn eich cyfrif os ydynt yn bodloni'r meini prawf uchod.
6. Gall plentyn gael mwy nag un ymholiad dan adran 47 yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrifwch bob un sy'n bodloni'r meini prawf uchod.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dim ond os mai'r casgliad oedd mynd ymlaen i'r gynhadledd amddiffyn plant gychwynnol y dylid cyfrif ymholiadau Adran 47.
2. Peidiwch â chynnwys ymholiadau adran 47 sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/023 (a-i)

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y Cynadleddau Amddiffyn Plant Cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at y penderfyniad i roi plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant dan gategori:

a. Esgeulustod
b. Cam-drin corfforol
c. Cam-drin rhywiol
d. Cam-drin emosiynol
e. Cam-drin ariannol
f. Esgeulustod a cham-drin corfforol
g. Cam-drin corfforol a rhywiol
h. Esgeulustod a cham-drin rhywiol
i. Esgeulustod, cam-drin corfforol a rhywiol

Bwriad y Mesur

Dylai'r gynhadledd benderfynu – ar sail y dystiolaeth sydd ar gael – a yw'r plentyn mewn perygl parhaus o niwed sy'n gofyn am ymyriad aml-asiantaeth drwy gynllun amddiffyn gofal a chymorth ffurfiol a chofrestru ar y gofrestr amddiffyn plant.

Drwy gasglu'r data hwn, gall awdurdodau lleol fesur achosion o amheuaeth o gam-drin, esgeulustod neu niwed, os oes gan yr awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod y plentyn mewn perygl. Mae cyfuno'r metrig hwn â metrigau eraill sy'n casglu data am y broses amddiffyn plant yn galluogi awdurdodau lleol i fonitro niferoedd, canlyniadau prosesau a llif yn eu system ddiogelu.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Cynadleddau cyfrif a gynhaliwyd ar gyfer **pob plentyn a roddwyd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant yn y flwyddyn gasglu.** Er mwyn mesur yr athreuliad yn llawn drwy'r broses amddiffyn plant, mae'r metrig hwn yn edrych ar y plant hynny lle'r oedd y penderfyniad i gynnull cynhadledd yn y flwyddyn gasglu, nid penderfyniad y gynhadledd o reidrwydd.

Mae penderfyniadau'r gynhadledd wedi'u diffinio yn y ddogfen: Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl: Cyfrol 5 (Delio ag achosion unigol i amddiffyn plant sy'n wynebu risg), T35-36.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys cynadleddau a gynhaliwyd ar gyfer **pob plentyn a roddwyd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant yn y flwyddyn gasglu.** Gellir cofrestru plentyn fwy nag unwaith yn ystod y cyfnod. **Cyfrifwch bob plentyn unwaith yn unig.**
2. Dim ond y cynadleddau hynny a gynhaliwyd lle gwnaed penderfyniadau i ychwanegu plant at y Gofrestr Amddiffyn Plant **yn ystod y flwyddyn** y dylech eu cynnwys.

3. Dylech gynnwys Cynadleddau Amddiffyn Plant Cychwynnol ar gyfer plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol ar yr adeg y cynhaliwyd y gynhadledd (**achosion agored**) yn ogystal â'r rheini nad oes ganddynt gynllun gofal a chymorth gweithredol (**achosion newydd**).
4. Dylech gynnwys penderfyniadau i gofrestru **plant heb eu geni** adeg eu geni.
5. Dylech gynnwys penderfyniadau i gofrestru ar gyfer plant sydd o dan y protocolau ar gyfer Plant Coll, Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant, Ymddygiad Risg a Chaethwasiaeth Fodern.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/023 (j-k)

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y Cynadleddau Amddiffyn Plant cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at y penderfyniad i **beidio** â rhoi plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant:

g. Nifer y plant yn ystod y flwyddyn na chredir eu bod mewn perygl o niwed sylweddol mewn cynhadledd amddiffyn plant ond sydd angen Gofal a Chymorth o hyd

k. Nifer y plant yn ystod y flwyddyn na thybiwyd eu bod mewn perygl o niwed sylweddol mewn cynhadledd amddiffyn plant ac ni nodwyd unrhyw anghenion cymwys ychwanegol

Bwriad y Mesur

Dylai'r gynhadledd benderfynu – ar sail y dystiolaeth sydd ar gael – a yw'r plentyn mewn perygl parhaus o niwed sy'n gofyn am ymyriad aml-asiantaeth drwy gynllun amddiffyn gofal a chymorth ffurfiol a chofrestru ar y gofrestr amddiffyn plant.

Drwy gasglu'r data hwn, gall awdurdodau lleol fesur achosion o amheuaeth o gam-drin, esgeulustod neu niwed, os oes gan yr awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod y plentyn mewn perygl. Mae cyfuno'r metrig hwn â metrigau eraill sy'n casglu data am y broses amddiffyn plant yn galluogi awdurdodau lleol i fonitro niferoedd, canlyniadau prosesau a llif yn eu system ddiogelu.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Ar gyfer rhan j:

Cyfrif **pob Cynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol** a ddaeth i ben lle’r oedd y penderfyniad i **beidio â rhoi’r plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant ond efallai y bydd angen gofal a chymorth arnynt o hyd.** Er mwyn mesur yr athreuliad yn llawn drwy’r broses amddiffyn plant, mae’r metrig hwn yn edrych ar y plant hynny lle’r oedd y penderfyniad i gynnull cynhadledd yn y flwyddyn gasglu, nid penderfyniad y gynhadledd o reidrwydd.

Mae penderfyniadau’r gynhadledd wedi’u diffinio yn y ddogfen: Gweithio Gyda’n Gilydd i Ddiogelu Pobl: Cyfrol 5 (Delio ag achosion unigol i amddiffyn plant sy’n wynebu risg), T35-36.

Ar gyfer rhan k:

Mae’r metrig hwn yn cael ei gyfrifo’n awtomatig:

= CH/022 – (CH/023a-i + CH/023j)

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cynnwys **pob Cynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol** lle’r oedd y penderfyniad i **beidio â rhoi’r plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant ond efallai y bydd angen gofal a chymorth arnynt o hyd.**
2. Dylech gynnwys Cynadleddau Amddiffyn Plant Cychwynnol ar gyfer plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol ar yr adeg y cynhaliwyd y Gynhadledd (**achosion agored**) yn ogystal â’r rheini nad oes ganddynt gynllun gofal a chymorth gweithredol (**achosion newydd**).
3. Dylech gynnwys penderfyniadau i **beidio** â chofrestru ar gyfer plant sydd o dan y protocolau ar gyfer Plant Coll, Camfanteisio’n Rhywiol ar Blant, Ymddygiad Risg a Chaethwasiaeth Fodern.
4. Gall y Gynhadledd Amddiffyn Plant Cychwynnol ddod i ben **y tu allan i’r cyfnod casglu** ar sail y data a gasglwyd yn CH/022. **Dylech gynnwys y rhain yn eich cyfrif** os ydynt yn bodloni’r meini prawf uchod.
5. Gall plentyn gael mwy nag un Cynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrifwch bob un sy’n bodloni’r meini prawf uchod.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys unrhyw blentyn a gofrestrwyd yn y gynhadledd.
2. Dylech eithrio cynadleddau Trosglwyddo i Mewn.
3. Dylech eithrio unrhyw blentyn nad oedd wedi’i gofrestru ac nad oedd ganddo anghenion ychwanegol am ofal a chymorth.
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/024

Enw'r Mesur: O'r plant hynny a ychwanegwyd at y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn gasglu, y nifer a gofrestrwyd yn flaenorol o dan unrhyw gategori, ar unrhyw adeg yn ystod y 12 mis blaenorol.

Bwriad y Mesur

Gall ailgofrestru plentyn awgrymu bod plentyn wedi cael ei dynnu oddi ar y Gofrestr Amddiffyn Plant cyn pryd. Dylai awdurdodau lleol fonitro'r data hwn i sicrhau bod y cynlluniau gofal a chymorth a ddarperir yn effeithiol ac yn gynaliadwy.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r data hwn yn deillio o CH/023a-i.

Cyfrwch **pob plentyn a ychwanegwyd at y gofrestr yn y flwyddyn gasglu (CH/023a-i)** a roddwyd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant **yn y 12 mis blaenorol.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl blant a ychwanegwyd at y gofrestr** yn y flwyddyn gasglu **data sylfaen = (CH/023a-i) ac** a oedd wedi cael eu cofrestru yn ystod y **12 mis** blaenorol.
2. Dylech gynnwys pob plentyn yr oedd ei enw ar y gofrestr amddiffyn plant **ar unrhyw adeg yn ystod y 12 mis cyn eu cofrestru yn y flwyddyn gasglu hon.**
3. Dydy'r categori cofrestru ddim yn cael ei ystyried yn y metrig hwn. **Cyfrifwch yr ailgofrestriad p'un a yw'r rheswm cofrestru'n wahanol ai peidio.**
4. Gellir cofrestru plentyn fwy nag unwaith yn ystod y cyfnod. **Cyfrifwch bob plentyn unwaith yn unig.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys **cofrestriadau dros dro.**
2. Dylech gynnwys pob cofrestriad sy'n **newid o gofrestru dros dro i gofrestru parhaol.**
3. Dylech eithrio cynadleddau **trosglwyddo i mewn**
4. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/025

Enw'r Mesur: Nifer y cynadleddau amddiffyn plant cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn gasglu a gynhaliwyd o fewn amserlenni statudol.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn monitro cydymffurfiad awdurdodau â safonau yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu ar gyfer plant yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/023.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 7 (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Plant sy'n Wynebu Risg), **para. 159** yn datgan: *"Lle mae ymarferwyr yn barnu y gall plentyn barhau i fod mewn perygl o ddioddef niwed sylweddol, dylai'r awdurdod lleol drefnu cynhadledd amddiffyn plant o fewn 15 diwrnod gwaith i'r cyfarfod strategaeth."*

Mae **Adran 3(1) Gweithdrefnau Diogelu Cymru**, Ymateb i adroddiad am blentyn mewn perygl o niwed, camdriniaeth a/neu esgeulustod yn datgan: *Os cadarnheir y pryderon a bernir bod y plentyn mewn perygl parhaus o niwed sylweddol, dylai'r gwasanaethau cymdeithasol gynnal cynhadledd amddiffyn plant o fewn 1**5 diwrnod gwaith i'r cyfarfod strategaeth a benderfynodd bod angen Ymholiadau Adran 47.***

Cyfrif **pob** plentyn yn (CH/023a-k) lle cynhaliwyd y gynhadledd amddiffyn plant o fewn 15 diwrnod gwaith i'r cyfarfod strategaeth a benderfynodd fod angen ymholiadau A47.

Dylid cynnwys plant heb eu geni yn y metrig hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob cynhadledd sy'n digwydd** ar gyfer plant yn y flwyddyn gasglu. Mae'r metrig hwn yn hafal i **CH/023a-k.**
2. Gellir **cofrestru plentyn fwy nag unwaith** yn ystod y flwyddyn. Cyfrwch y rhain i gyd.

3. Cyfrif pob cynhadledd a gynhaliwyd hyd at a chan gynnwys **15 diwrnod gwaith o ddyddiad y cyfarfod strategaeth a gychwynnodd ymholiadau A47.**
4. At ddibenion cyfrifo, diwrnod y cyfarfod strategaeth (uchod) yw **diwrnod sero**.
5. Dylech gynnwys **plant heb eu geni** yn eich cyfrif metrig.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chyfrif plant y cynhaliwyd eu cynhadledd amddiffyn plant gyntaf **>15 diwrnod** o'r cyfarfod strategaeth a oedd yn penderfynu bod angen ymholiadau A47.
2. Peidiwch â chynnwys cynadleddau amddiffyn plant a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/026

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant:

a. ar 31 Mawrth;
b. yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Mae deall nifer y plant sydd ar y gofrestr amddiffyn plant yn galluogi awdurdodau lleol i ddeall cyfran y plant y maent yn darparu gofal a chymorth iddynt y mae angen cynllun amddiffyn gofal a chymorth arnynt. Gall hyn helpu i gynllunio'r gweithlu a datblygu'r gwasanaeth.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Cyfrif **pob plentyn*** a roddwyd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant ar **31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu**, b) unrhyw bryd yn ystod y flwyddyn gasglu.

Peidiwch â chynnwys plant heb eu geni yn y cyfrif hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Ar gyfer a) dylech gynnwys **pob plentyn dros sero oed (plant sydd wedi cael eu geni) yr oedd eu henwau ar y Gofrestr Amddiffyn Plant** ar 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu.
2. Ar gyfer b) dylech gynnwys **pob plentyn dros sero oed (plant sydd wedi cael eu geni)** yr oedd eu henwau ar y Gofrestr Amddiffyn Plant **ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn gasglu**.
3. Ar gyfer a) a b), dylech gynnwys plant a gofrestrwyd o **dan unrhyw gategori** ac am **unrhyw gyfnod cofrestru.**

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys **cofrestriadau dros dro** o ran a) a rhan b).
2. Peidiwch â chynnwys **plant heb eu geni** yn y cyfrif hwn.
3. Ar gyfer rhan a) a rhan b) peidiwch â chyfrif unrhyw berson **a oedd yn 18 oed** neu'n hŷn ar 31 Mawrth y flwyddyn gasglu.
4. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/027

Enw'r Mesur: Nifer y cyfarfodydd grŵp craidd cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn monitro cydymffurfiad awdurdodau â safonau yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu ar gyfer plant yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/023.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 7 (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Plant sy'n Wynebu Risg), para. 172 yn datgan: *Mae gan y Grŵp Craidd gyfrifoldeb i herio a rhoi gwybod am bryderon lle maent yn credu nad yw'r cynllun yn amddiffyn y plentyn rhag y risg o gael ei gam-drin, ei esgeuluso, neu fathau eraill o niwed. Bydd y grŵp yn cyfarfod o fewn 10 diwrnod gwaith i'r gynhadledd gychwynnol i ddatblygu'n fanylach y cynllun amddiffyn gofal a chymorth; penderfynu pa gamau pellach sydd eu hangen, gan bwy*

Cyfrif **pob** plentyn a gofrestrwyd yn dilyn cynadleddau amddiffyn plant a gynhaliwyd yn y flwyddyn gasglu (CH/023a-i).

Dylid cynnwys plant heb eu geni yn y metrig hwn. Dylai sylfaen y grŵp craidd a'i gyfarfod cyntaf ddilyn yr un broses ag ar gyfer pob plentyn arall.

Efallai y bydd cyfarfod y grŵp craidd y tu allan i'r flwyddyn gasglu (yn seiliedig ar ddefnyddio data sylfaenol o (CH/023). Dylech gynnwys y rhain yn y metrig.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob cofrestriad sy'n digwydd** ar gyfer plant yn y flwyddyn gasglu. Mae'r metrig hwn yn hafal i **CH/023a-i.**
2. Gellir **cofrestru plentyn fwy nag unwaith** yn ystod y flwyddyn. Cyfrwch y rhain i gyd.
3. Dylech gynnwys **plant heb eu geni** yn eich cyfrif metrig.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant sydd **heb eu cofrestru** yn y flwyddyn gasglu **(CH/023j-k).**
2. Peidiwch â chynnwys cynadleddau amddiffyn plant a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/028

Enw'r Mesur: Nifer y cyfarfodydd grŵp craidd cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn ac a gynhaliwyd o fewn amserlenni statudol.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn monitro cydymffurfiad awdurdodau â safonau yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu ar gyfer plant yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/023.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 7 (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag Achosion Unigol i Amddiffyn Plant sy'n Wynebu Risg), para. 172 yn datgan:

"Mae gan y Grŵp Craidd gyfrifoldeb i herio a rhoi gwybod am bryderon lle maent yn credu nad yw'r cynllun yn amddiffyn y plentyn rhag y risg o gael ei gam-drin, ei esgeuluso, neu fathau eraill o niwed. Bydd y grŵp yn cyfarfod o fewn 10 diwrnod gwaith i'r gynhadledd gychwynnol i ddatblygu'n fanylach y cynllun amddiffyn gofal a chymorth; penderfynu pa gamau pellach sydd eu hangen, gan bwy."

Dylech gyfrif yr **holl** blant a gofrestrwyd yn dilyn cynadleddau amddiffyn plant a gynhaliwyd yn y flwyddyn gasglu **(CH/023a-i)** lle cynhelir eu cyfarfod grŵp craidd cychwynnol o fewn 10 diwrnod gwaith i'r gynhadledd.

Dylid cynnwys plant heb eu geni yn y metrig hwn. Dylai sylfaen y grŵp craidd a'i gyfarfod cyntaf ddilyn yr un broses ag ar gyfer pob plentyn arall.

Efallai y bydd cyfarfod y grŵp craidd yn cael ei gynnal y tu allan i'r flwyddyn gasglu (yn seiliedig ar ddefnyddio data sylfaenol o (CH/023). Dylech gynnwys y rhain yn y metrig.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob cyfarfod grŵp craidd cychwynnol a gynhelir o fewn 10 diwrnod gwaith i'r diwrnod cofrestru. Data sylfaen – CH/023a-i.**
2. Gall plentyn gael **mwy nag un cyfarfod grŵp craidd cychwynnol** yn ystod y flwyddyn. Cyfrwch y rhain i gyd.
3. Dylech gynnwys **plant heb eu geni** yn eich cyfrif metrig.
4. Mae'r **diwrnod cofrestru yn cael ei ddosbarthu fel diwrnod sero.** Cyfrifwch 10 diwrnod gwaith o'r dyddiad hwn.
5. Cyfrifwch o'r **dyddiad y cynhaliwyd y gynhadledd amddiffyn plant**, ni waeth pryd y llofnodwyd neu yr awdurdodwyd unrhyw ffurflen ar y system.
6. Mae cyfarfod grŵp craidd a **gynhaliwyd ar ddiwrnod 10 yn cael ei ddosbarthu fel 'prydlon'** a dylid ei gynnwys yn y cyfrif ar gyfer y metrig hwn.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant sydd **heb eu cofrestru** yn y flwyddyn gasglu **(CH/023j-k).**
2. Peidiwch â chynnwys plant sydd â chyfarfod grŵp craidd cychwynnol wedi'i gynnal **11 diwrnod gwaith neu fwy** ar ôl y dyddiad cofrestru.
3. Peidiwch â chynnwys diwrnodau **heb fod yn ddiwrnodau gwaith** (penwythnosau, gwyliau banc) yn eich cyfrifiad amser.
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw gysylltiadau a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/029

Enw'r Mesur: Cyfanswm yr ymweliadau â phlant ar y gofrestr amddiffyn plant a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn monitro cydymffurfiad awdurdodau â safonau yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae hefyd yn caniatáu i awdurdodau lleol sicrhau nad oedd nifer yr ymweliadau a oedd i fod i gael eu cynnal â'r plentyn sydd ar y gofrestr amddiffyn plant yn llai na'r gofynion sylfaenol a nodwyd yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn seiliedig ar gynllun gofal a chymorth pob plentyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu ar gyfer plant yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/026b

Mae Diogelu Cymru - Cyfrifoldebau'r gweithiwr cymdeithasol (cydgysylltydd y cynllun amddiffyn gofal a chymorth) yn datgan y dylai'r gweithiwr cymdeithasol:

- *"Ymgysylltu'n weithredol â'r plentyn gan gynnwys:*
- *Gweld y plentyn ar ei ben ei hun o leiaf bob 10 diwrnod gwaith a sicrhau bod y plentyn yn cael ei weld gartref bob 4 wythnos o leiaf.*
    - *Gall plentyn gael ei 'weld' drwy alwad fideo neu rith-gynhadledd os yw'r dull hwnnw wedi cael ei argymell gan ddefnyddio asesiad risg.*
    - *Yn absenoldeb y gweithiwr cymdeithasol a nodwyd, rhaid i'r rheolwr tîm/rheolwr llinell sicrhau bod yr ymweliadau hyn yn digwydd.*
- *Gan fod yn ymwybodol bod 'gweld' y plentyn yn golygu, (yn dibynnu ar oedran, cam datblygu ac anabledd) canfod newidiadau i'w profiad go iawn o ganlyniad i weithredu'r cynllun gofal a chymorth yn ogystal â'u dymuniadau a'u teimladau; sicrhau bod ystafell wely'r plentyn yn cael ei gweld o leiaf unwaith rhwng cynadleddau adolygu."*

Cyfrif **pob ymweliad a oedd i fod i gael eu cynnal** yn ystod y flwyddyn gasglu ar gyfer plant ar y gofrestr amddiffyn plant.

Ni ddylid cynnwys plant heb eu geni yn y metrig hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch **gyfanswm yr ymweliadau a oedd i fod i gael eu cynnal** yn ystod y flwyddyn gasglu ar gyfer plant ar y gofrestr amddiffyn plant, **ni waeth pryd y cawsant eu hychwanegu at y gofrestr.**
2. Gellir **cofrestru plentyn fwy nag unwaith** yn ystod y flwyddyn gasglu. Rhaid cynnwys ymweliadau yn ystod y cyfnodau hyn **i gyd** yn y cyfrif, ond dylech ond gyfri nifer yr ymweliadau a oedd i fod i gael eu cynnal yn ystod y cyfnod y **cofrestrwyd y plentyn**.
   Mae'r **diwrnod cofrestru** (neu ddechrau'r flwyddyn gasglu) **yn cael ei ddosbarthu fel diwrnod sero.**
3. Dylech gynnwys plant sydd ar y gofrestr amddiffyn plant **ac** sy'n derbyn gofal yn eich cyfrif.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant sydd **nad ydynt ar y gofrestr** yn y flwyddyn gasglu.
2. Ni ddylech gynnwys **plant heb eu geni** yn eich cyfrif metrig.
3. Peidiwch â chynnwys ymweliadau ar y **dyddiad dadgofrestru** yn eich cyfrif.
4. Peidiwch â chynnwys cyfnodau yn ystod y flwyddyn pan na chafodd y plentyn ei gofrestru.
5. Peidiwch â chynnwys diwrnodau **heb fod yn ddiwrnodau gwaith** (penwythnosau, gwyliau banc) yn eich cyfrifiad amser.
6. Peidiwch â chynnwys data a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/030

Enw'r Mesur: Cyfanswm yr ymweliadau â phlant ar y gofrestr amddiffyn plant a oedd wedi cael:

a. wedi cwblhau
b. cwblhau o fewn amserlenni statudol.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn monitro cydymffurfiad awdurdodau â safonau yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae hefyd yn caniatáu i awdurdodau lleol sicrhau nad oedd nifer yr ymweliadau a gwblhawyd â phlant ar y gofrestr amddiffyn plant yn llai na'r gofynion sylfaenol a nodwyd yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn seiliedig ar gynllun gofal a chymorth pob plentyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu ar gyfer plant yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/029

Mae Diogelu Cymru - Cyfrifoldebau'r gweithiwr cymdeithasol (cydgysylltydd y cynllun amddiffyn gofal a chymorth) yn datgan

"Dylai'r gweithiwr cymdeithasol:

- *Ymgysylltu'n weithredol â'r plentyn gan gynnwys:*
- *Gweld y plentyn ar ei ben ei hun o leiaf bob **10 diwrnod gwaith** a sicrhau bod y plentyn yn cael ei weld gartref bob 4 wythnos o leiaf*. Yn absenoldeb y gweithiwr cymdeithasol a nodwyd, rhaid i'r rheolwr tîm/rheolwr llinell sicrhau bod yr ymweliadau hyn yn digwydd;*
- *Gan fod yn ymwybodol bod 'gweld' y plentyn yn golygu, (yn dibynnu ar oedran, cam datblygu ac anabledd) canfod newidiadau i'w profiad go iawn o ganlyniad i weithredu'r cynllun gofal a chymorth yn ogystal â'u dymuniadau a'u teimladau; sicrhau bod ystafell wely'r plentyn yn cael ei gweld o leiaf unwaith rhwng cynadleddau adolygu."*

*Gall plentyn gael ei 'weld' drwy alwad fideo neu rith-gynhadledd os yw'r dull hwnnw wedi cael ei argymell gan ddefnyddio asesiad risg.

Cyfrwch yr **holl** blant a oedd ar y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn gasglu yr **ymwelwyd â nhw**:

   a. **ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn**, a;
   b. **b. dim ond y rheini yr ymwelwyd â nhw o fewn amserlenni statudol.**

Ni ddylid cynnwys plant heb eu geni yn y metrig hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch **gyfanswm** nifer y plant ar y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn yr
   a. **ymwelwyd â nhw yn ystod y flwyddyn, ac;**
   b. **yr ymwelwyd â nhw o fewn amserlenni statudol.**
   Mae hyn yn cynnwys unrhyw blentyn a oedd ar y gofrestr yn ystod y flwyddyn, ni waeth pryd roedd wedi ymuno â'r gofrestr.
2. Os gwnaed sawl ymweliad yn ystod y flwyddyn,
   a. Ar gyfer rhan a, rhowch **bob ymweliad a gwblhawyd**.
   b. Ar gyfer rhan b, rhowch **ddim ond ymweliadau o fewn amserlenni statudol**.
3. Dylech ond gyfri ymweliadau a gwblhawyd tra'r oedd y **plentyn wedi'i gofrestru.**
4. Mae dyddiad pob ymweliad **llwyddiannus** yn ailosod cloc yr amserlen statudol ar gyfer pob cyfnod.

5. Dylech gynnwys plant sydd ar y gofrestr amddiffyn plant **ac** sy'n derbyn gofal yn eich cyfrif.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant **nad ydynt ar y gofrestr amddiffyn plant** yn y flwyddyn gasglu **(CH/023j-k).** Peidiwch â chynnwys cyfnodau yn ystod y flwyddyn pan na chafodd y plentyn ei gofrestru.
2. Ni ddylech gynnwys **plant heb eu geni** yn eich cyfrif metrig.
3. Peidiwch â chynnwys ymweliadau nad oeddent yn llwyddiannus (dim ateb, plentyn heb ei weld ac ati).
    a. Ar gyfer rhan b, peidiwch â chynnwys ymweliadau na chawsant eu cwblhau o fewn amserlenni statudol.
4. Peidiwch â chynnwys diwrnodau **heb fod yn ddiwrnodau gwaith** (penwythnosau, gwyliau banc) yn eich cyfrifiad amser.
5. Peidiwch â chynnwys data a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/031

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr adroddiadau am blant sy'n mynd ar goll yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae **Gweithdrefnau Diogelu Cymru, Rhan 6** (Canllawiau ymarfer, [Diogelu plant sy'n mynd ar goll o'u cartref neu ofal]) yn nodi:

"Pan fydd plentyn yn mynd ar goll, gwyddom y gallent wynebu amrywiaeth o risgiau emosiynol, corfforol a rhywiol; gallant gymryd rhan mewn ymddygiad troseddol er mwyn goroesi neu oherwydd eu bod yn cael eu hecsbloetio gan oedolion. Rydyn ni'n gwybod bod plant sydd â mwy nag un cyfnod ar goll a'r rheini sy'n mynd ar goll am gyfnodau hir mewn perygl mawr o ddioddef camfanteisio'n rhywiol ar blant a/neu gamfanteisio troseddol ac y gallent gael eu masnachu pan fyddant ar goll."

Mae camfanteisio ar blant yn fater diogelu sy'n gallu ac sy'n achosi niwed sylweddol i blant. Mae casglu a monitro data ar ecsploetio yn galluogi awdurdodau lleol i ddatblygu a mireinio eu strategaethau ymhellach er mwyn atal y math hwn o gam-drin.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae **Gweithdrefnau Diogelu Cymru, Rhan 6** (Canllawiau ymarfer, Diogelu plant sy'n mynd ar goll o'u cartref neu ofal) yn nodi: "Mae person sydd ar goll yn golygu unrhyw un nad yw'n hysbys ble mae, a bydd yn cael ei ystyried ar goll hyd nes y bydd ei leoliad a'i les wedi ei gadarnhau."

Pan fydd plentyn yn mynd ar goll, dylid rhoi gwybod i'r awdurdod lleol lle mae'r plentyn yn byw **a'r awdurdod cyfrifol lle mae'r plentyn fel arfer yn byw.** Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru hefyd yn nodi:

"Mae pawb yn gyfrifol am ddiogelu: er mwyn i wasanaethau fod yn effeithiol, rhaid i bob ymarferydd a sefydliad chwarae eu rhan lawn yn unigol ac mewn cydweithrediad;"

Mae'n hanfodol felly bod gan yr heddlu, gofalwyr, sefydliadau preswyl plant a'r awdurdod lleol yr wybodaeth angenrheidiol ar gyfer plant sy'n mynd ar goll o ofal neu sydd mewn perygl o fynd ar goll o ofal.

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch **gyfanswm yr adroddiadau** am blant sy'n mynd ar goll **os mai eich awdurdod lleol sy'n gyfrifol am y plentyn.** Os yw plentyn yn derbyn gofal ac yn cael ei roi mewn awdurdod lleol gwahanol, **rhaid i chi sicrhau eich bod yn cael gwybod bod y plentyn ar goll, hyd yn oed os ceir hyd i'r plentyn.** Mae rhagor o ganllawiau ymarfer ar gael ar wefan Gweithdrefnau Diogelu Cymru.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch yr **holl adroddiadau** am blant sy'n mynd ar goll yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Dim ond y plant y mae eich awdurdod lleol yn **gyfrifol amdanynt** y dylech eu cyfrif.
3. Gall plentyn fynd ar goll **sawl gwaith** yn ystod y flwyddyn. **Casglwch bob un o'r rhain.**
4. Cyfrifwch bob adroddiad **waeth faint o weithiau mae'r plentyn ar goll.**
5. Dylech gynnwys **pob adroddiad** am blentyn y mae eich awdurdod lleol yn gyfrifol amdano, ni waeth a gychwynnwyd y broses amddiffyn plant ffurfiol ai peidio.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio pob plentyn sy'n cael ei **leoli yn eich ardal gan awdurdod lleol arall.**
2. Peidiwch â chasglu unrhyw ddigwyddiadau coll y **tu allan i'r flwyddyn gasglu,** hyd yn oed os ydynt yn dal ar goll pan fydd yn dechrau.
3. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/032

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant sy'n mynd ar goll yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae **Gweithdrefnau Diogelu Cymru, Rhan 6** (Canllawiau ymarfer, Diogelu plant sy'n mynd ar goll o'u cartref neu ofal) yn nodi:

"Pan fydd plentyn yn mynd ar goll, gwyddom y gallent wynebu amrywiaeth o risgiau emosiynol, corfforol a rhywiol; gallant gymryd rhan mewn ymddygiad troseddol er mwyn goroesi neu oherwydd eu bod yn cael eu hecsbloetio gan oedolion. Rydyn ni'n gwybod bod plant sydd â mwy nag un cyfnod ar goll a'r rheini sy'n mynd ar goll am gyfnodau hir mewn perygl mawr o ddioddef camfanteisio'n rhywiol ar blant a/neu gamfanteisio troseddol ac y gallent gael eu masnachu pan fyddant ar goll."

Mae camfanteisio ar blant yn fater diogelu sy'n gallu ac sy'n achosi niwed sylweddol i blant. Mae casglu a monitro data ar ecsploetio yn galluogi awdurdodau lleol i ddatblygu a mireinio eu strategaethau ymhellach er mwyn atal y math hwn o gam-drin.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/031

Mae **Gweithdrefnau Diogelu Cymru, Rhan 6** (Canllawiau ymarfer, Diogelu plant sy'n mynd ar goll o'u cartref neu ofal) yn nodi: "Mae person sydd ar goll yn golygu unrhyw un nad yw'n hysbys ble mae, a bydd yn cael ei ystyried ar goll hyd nes y bydd ei leoliad a'i les wedi ei gadarnhau."

Pan fydd plentyn yn mynd ar goll, dylid rhoi gwybod i'r awdurdod lleol lle mae'r plentyn yn byw **a'r awdurdod cyfrifol lle mae'r plentyn fel arfer yn byw.** Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru hefyd yn nodi:

"Mae pawb yn gyfrifol am ddiogelu: er mwyn i wasanaethau fod yn effeithiol, rhaid i bob ymarferydd a sefydliad chwarae eu rhan lawn yn unigol ac mewn cydweithrediad"

Mae'n hanfodol felly bod gan yr heddlu, gofalwyr, sefydliadau preswyl plant a'r awdurdod lleol yr wybodaeth angenrheidiol ar gyfer plant sy'n mynd ar goll o ofal neu sydd mewn perygl o fynd ar goll o ofal.

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch **gyfanswm y plant** sy'n mynd ar goll **os mai eich awdurdod lleol sy'n gyfrifol am y plentyn.** Os yw plentyn yn derbyn gofal ac yn cael ei roi mewn awdurdod lleol gwahanol, **rhaid i chi sicrhau eich bod yn cael gwybod bod y plentyn ar goll, hyd yn oed os ceir hyd i'r plentyn.** Mae rhagor o ganllawiau ymarfer ar gael ar wefan Gweithdrefnau Diogelu Cymru.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch **gyfanswm nifer y plant** sy'n mynd ar goll yn ystod y flwyddyn. **Data sylfaen = CH/031**
2. Dim ond y plant y mae eich awdurdod lleol yn **gyfrifol amdanynt** y dylech eu cyfrif.
3. Gall plentyn fynd ar goll **sawl gwaith** yn ystod y flwyddyn. **Cyfrifwch bob plentyn unwaith yn unig.**
4. Dylech gynnwys pob plentyn **waeth faint o weithiau mae'r plentyn ar goll.**
5. Dylech gynnwys **pob plentyn** y mae eich awdurdod lleol yn gyfrifol amdano, ni waeth a gychwynnwyd y broses amddiffyn plant ffurfiol ai peidio.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio pob plentyn sy'n cael ei **leoli yn eich ardal gan awdurdod lleol arall.**
2. Peidiwch â chasglu unrhyw ddigwyddiadau coll y **tu allan i'r flwyddyn gasglu,** hyd yn oed os ydynt yn dal ar goll pan fydd yn dechrau.
3. Peidiwch â chynnwys data sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/033

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant a gofnodwyd yn ystod y flwyddyn lle'r oedd camfanteisio ar blant yn ffactor.

Bwriad y Mesur

Drwy gasglu'r data hwn, gall awdurdodau lleol fesur achosion o amheuaeth o gam-drin neu niwed, os oes gan yr awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod y plentyn mewn perygl ynghylch pryderon diogelu penodol.

Mae camfanteisio ar blant yn fater diogelu sy'n gallu ac sy'n achosi niwed sylweddol i blant. Mae casglu a monitro data ar ecsploetio yn galluogi awdurdodau lleol i ddatblygu a mireinio eu strategaethau ymhellach er mwyn atal y math hwn o gam-drin.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/020.

Mae camfanteisio ar blant yn digwydd pan fydd rhywun yn ceisio rheoli ymddygiad a gweithredoedd plentyn yn ei ffordd ei hun drwy ei orfodi a'i gam-drin. Mae hyn yn aml yn cael ei ragfwriadu a'i gynllunio ond gall hefyd fod yn fanteisgar ac fe'i cyflawnir gyda diffyg empathi llwyr tuag at y dioddefwyr.

Mae sawl math o gamfanteisio ar blant yn bodoli. Gall pob un gael effaith hirdymor ddifrifol ar bob agwedd ar fywyd plentyn. At ddibenion y metrig hwn, mae camfanteisio'n rhywiol ar blant, camfanteisio'n droseddol ar blant a masnachu pobl yn cael eu cyfrif. Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru yn diffinio'r rhain fel a ganlyn:

"Camfanteisio'n rhywiol ar blant (CSE)

Mae camfanteisio'n rhywiol ar blant yn fath o gam-drin rhywiol sy'n gallu cynnwys rhyw neu unrhyw fath o weithgarwch rhywiol gyda phlentyn; cynhyrchu delweddau anweddus a/neu unrhyw ddeunydd anweddus arall sy'n ymwneud â phlant.

Mae'n ymwneud â phlentyn, mae'n digwydd i rai hyd at 18 oed ac mae'n cynnwys rhyw fath o gyfnewid. Gall y cyfnewid gynnwys rhoi neu dynnu rhywbeth yn ôl, megis atal trais neu fygythiadau i gam-drin unigolyn arall. Efallai y bydd hwylusydd sy'n derbyn rhywbeth yn ogystal â'r plentyn y camfanteisir arno, neu yn ei le. Efallai na fydd plant yn cydnabod natur gamfanteisiol y berthynas neu'r cyfnewid. Efallai y bydd plant yn teimlo fel eu bod wedi rhoi eu caniatâd.

Camfanteisio'n Droseddol ar Blant (CCE)

Mae Camfanteisio'n Droseddol ar Blant yn fath o gam-drin plant sy'n cynnwys camfanteisio troseddol ac mae angen ymateb diogelu. Mae plant yn cymryd rhan mewn gweithgareddau troseddol gan gynnwys symud cyffuriau neu arian sy'n arwain at fudd personol i unigolyn, grŵp neu gang troseddol cyfundrefnol. Mae'n digwydd i'r rhai hyd at 18 oed.

Mae'n golygu hudo a/neu orfodi ac mae'n cynnwys elfen o gyfnewid a gall dal fod yn ecsbloetio hyd yn oed os yw'r gweithgaredd yn ymddangos yn gydsyniol. Gall gynnwys defnyddio grym a/neu ddulliau cydymffurfio sy'n seiliedig ar anogaeth ac yn aml mae trais neu fygythiadau o drais yn cyd-fynd ag ef. Mae'n cael ei nodweddu gan ryw fath o anghydbwysedd grym o blaid y rhai sy'n cyflawni'r cam-fanteisio.

Masnachu mewn Plant

Mae Masnachu mewn Plant yn cynnwys 3 elfen

Recriwtio, cludo, trosglwyddo, llochesu neu dderbyn plentyn sy'n cynnwys elfen o symud o un lle i'r llall

Camfanteisio Mae tystiolaeth neu achos rhesymol dros gredu bod plentyn yn cael ei gam-drin drwy gamfanteisio rhywiol, camfanteisio troseddol, llafur gorfodol neu gaethwasanaeth domestig, caethwasiaeth, ecsbloetio ariannol, mabwysiadu anghyfreithlon, symud organau'r plentyn (gweler yr atodiadau)

Ac mae'n cynnwys plentyn Mae'n digwydd i'r rhai hyd at 18 oed."

Mae camfanteisio'n fater diogelu, ac o'r herwydd mae gan awdurdodau lleol gyfrifoldebau o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 7 (Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl).

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch **gyfanswm y plant** a gafodd gyfarfodydd strategaeth sydd wedi dod i ben yn ystod y flwyddyn lle mae achos rhesymol dros amau bod plentyn mewn perygl o gael ei ecsbloetio o dan y categorïau camfanteisio'n rhywiol ar blant, camfanteisio'n droseddol ar blant, masnachu mewn plant. Mae rhagor o ganllawiau ymarfer ar gael ar wefan Gweithdrefnau Diogelu Cymru.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **cyfanswm y plant** a gafodd gyfarfodydd strategaeth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu lle mae achos rhesymol dros amau bod plentyn mewn perygl o gael ei ecsbloetio dan y categorïau o **gamfanteisio'n rhywiol ar blant, camfanteisio'n droseddol ar blant, neu fasnachu mewn plant. Data sylfaen = CH/020.**
2. Dylech gynnwys cyfarfodydd strategaeth ar gyfer plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol ar yr adeg y cynhaliwyd y cyfarfod (**achosion agored**) yn ogystal â'r rheini nad oes ganddynt gynllun gofal a chymorth gweithredol (**achosion newydd**).
3. Dylech ddim ond yn cynnwys cyfarfodydd strategaeth sydd wedi'u **cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu** (lle mae'r penderfyniad wedi'i awdurdodi gan reolwr practis neu berson sy'n gweithredu ar ei ran).
4. **Cyfrifwch bob plentyn unwaith yn unig.**

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio unrhyw gyfarfodydd strategaeth **na chawsant eu cwblhau** yn ystod y flwyddyn gasglu, ni waeth a gawsant eu dechrau yn y flwyddyn honno ai peidio.
2. Peidiwch â chyfrif plentyn fwy nag **unwaith p'un a oeddent yn cael eu cofnodi ar gyfer nifer o ffactorau camfanteisio ai peidio.**

3. Peidiwch â chynnwys cyfarfodydd strategaeth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/034

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer yr adroddiadau am gamfanteisio'n rhywiol ar blant a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn lle mai'r prif ffactor oedd:

a. Camfanteisio'n rhywiol ar blant
b. Camfanteisio'n Droseddol ar Blant
c. Masnachu mewn Plant

Bwriad y Mesur

Drwy gasglu'r data hwn, gall awdurdodau lleol fesur achosion o amheuaeth o gam-drin neu niwed, os oes gan yr awdurdod lleol achos rhesymol dros amau bod y plentyn mewn perygl ynghylch pryderon diogelu penodol.

Mae camfanteisio ar blant yn fater diogelu sy'n gallu ac sy'n achosi niwed sylweddol i blant. Mae casglu a monitro data ar ecsploetio yn galluogi awdurdodau lleol i ddatblygu a mireinio eu strategaethau ymhellach er mwyn atal y math hwn o gam-drin.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/020

Mae camfanteisio ar blant yn digwydd pan fydd rhywun yn ceisio rheoli ymddygiad a gweithredoedd plentyn yn ei ffordd ei hun drwy ei orfodi a'i gam-drin. Mae hyn yn aml yn cael ei ragfwriadu a'i gynllunio ond gall hefyd fod yn fanteisgar ac fe'i cyflawnir gyda diffyg empathi llwyr tuag at y dioddefwyr.

Mae sawl math o gamfanteisio ar blant yn bodoli. Gall pob un gael effaith hirdymor ddifrifol ar bob agwedd ar fywyd plentyn. At ddibenion y metrig hwn, mae camfanteisio'n rhywiol ar blant, camfanteisio'n droseddol ar blant a masnachu pobl yn cael eu cyfrif. Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru yn diffinio'r rhain fel a ganlyn:

Camfanteisio'n rhywiol ar blant (CSE)

Mae camfanteisio'n rhywiol ar blant yn fath o gam-drin rhywiol sy'n gallu cynnwys rhyw neu unrhyw fath o weithgarwch rhywiol gyda phlentyn; cynhyrchu delweddau anweddus a/neu unrhyw ddeunydd anweddus arall sy'n ymwneud â phlant.

Mae'n ymwneud â phlentyn Mae'n digwydd i rai hyd at 18 oed ac mae'n cynnwys rhyw fath o gyfnewid. Gall y cyfnewid gynnwys rhoi neu dynnu rhywbeth yn ôl; fel rhoi'r gorau i drais neu fygwth cam-drin person arall. Efallai y bydd hwylusydd sy'n derbyn rhywbeth yn ogystal â'r plentyn y camfanteisir arno, neu yn ei le. Efallai na fydd plant yn cydnabod natur gamfanteisiol y berthynas neu'r cyfnewid. Efallai y bydd plant yn teimlo fel eu bod wedi rhoi eu caniatâd.

Camfanteisio'n Droseddol ar Blant (CCE)

Mae Camfanteisio'n Droseddol ar Blant yn fath o gam-drin plant sy'n cynnwys camfanteisio troseddol ac mae angen ymateb diogelu. Mae plant yn cymryd rhan mewn gweithgareddau troseddol gan gynnwys symud cyffuriau neu arian sy'n arwain at fudd personol i unigolyn, grŵp neu gang troseddol cyfundrefnol. Mae'n digwydd i'r rhai hyd at 18 oed.

Mae'n golygu hudo a/neu orfodi ac mae'n cynnwys elfen o gyfnewid a gall dal fod yn ecsbloetio hyd yn oed os yw'r gweithgaredd yn ymddangos yn gydsyniol. Gall gynnwys defnyddio grym a/neu ddulliau cydymffurfio sy'n seiliedig ar anogaeth ac yn aml mae trais neu fygythiadau o drais yn cyd-fynd ag ef. Mae'n cael ei nodweddu gan ryw fath o anghydbwysedd grym o blaid y rhai sy'n cyflawni'r cam-fanteisio.

Masnachu mewn Plant

Mae Masnachu mewn Plant yn cynnwys 3 elfen

Recriwtio, cludo, trosglwyddo, llochesu neu dderbyn plentyn sy'n cynnwys elfen o symud o un lle i'r llall

Camfanteisio Mae tystiolaeth neu achos rhesymol dros gredu bod plentyn yn cael ei gam-drin drwy gamfanteisio rhywiol, camfanteisio troseddol, llafur gorfodol neu gaethwasanaeth domestig, caethwasiaeth, ecsbloetio ariannol, mabwysiadu anghyfreithlon, symud organau'r plentyn (gweler yr atodiadau)

Ac mae'n cynnwys plentyn Mae'n digwydd i'r rhai hyd at 18 oed."

Mae camfanteisio'n fater diogelu, ac o'r herwydd mae gan awdurdodau lleol gyfrifoldebau o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 7 (Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl).

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch **yr holl** gyfarfodydd strategaeth sydd wedi dod i ben yn ystod y flwyddyn lle mae achos rhesymol dros amau bod plentyn mewn perygl o gael ei ecsbloetio o dan y categorïau camfanteisio'n rhywiol ar blant, camfanteisio'n droseddol ar blant, masnachu mewn plant. Mae rhagor o ganllawiau ymarfer ar gael ar wefan Gweithdrefnau Diogelu Cymru.

Mae'n bosibl y bydd nifer o risgiau o gamfanteisio yn codi o gyfarfod strategaeth. Dim ond unwaith y dylid cyfrif pob adroddiad, ni waeth faint o fathau o gamfanteisio y mae plentyn mewn perygl o'u wynebu. At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch **brif**

ffactor camfanteisio plant sydd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad, hyd yn oed os canfyddir mwy nag un math o gamfanteisio.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl gyfarfodydd strategaeth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu lle mae achos rhesymol dros amau bod plentyn mewn perygl o gael ei ecsbloetio dan y categorïau o **gamfanteisio'n rhywiol ar blant (a), camfanteisio'n droseddol ar blant (b), neu fasnachu mewn plant (c). Data sylfaen = CH/020.**
2. Dylech gynnwys cyfarfodydd strategaeth ar gyfer plant sydd â chynllun gofal a chymorth gweithredol ar yr adeg y cynhaliwyd y cyfarfod (**achosion agored**) yn ogystal â'r rheini nad oes ganddynt gynllun gofal a chymorth gweithredol (**achosion newydd**).
3. Dylech ddim ond yn cynnwys cyfarfodydd strategaeth sydd wedi'u **cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu** (lle mae'r penderfyniad wedi'i awdurdodi gan reolwr practis neu berson sy'n gweithredu ar ei ran).
4. Gellir adrodd am blentyn am **nifer o ffactorau camfanteisio**. **Cyfrwch bob un o'r rhain ar wahân.**
5. Gall plentyn gael **mwy nag un** cyfarfod strategaeth yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrifwch bob un o'r rhain sy'n bodloni'r meini prawf uchod.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio unrhyw gyfarfod strategaeth lle nad oes achos **rhesymol** dros amau bod plentyn mewn perygl o gael ei ecsbloetio dan y categorïau o **gamfanteisio'n rhywiol ar blant, camfanteisio'n droseddol ar blant, neu fasnachu mewn plant.**
2. Dylech eithrio unrhyw gyfarfodydd strategaeth **na chawsant eu cwblhau** yn ystod y flwyddyn gasglu, ni waeth a gawsant eu dechrau yn y flwyddyn honno ai peidio.
3. Peidiwch â chynnwys cyfarfodydd strategaeth **na chawsant eu cwblhau** yn ystod y flwyddyn (gweler pwynt 6.3 uchod)
4. Peidiwch â chynnwys cyfarfodydd strategaeth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/035

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y diwrnodau ar y gofrestr amddiffyn plant ar gyfer plant a dynnwyd oddi ar y gofrestr yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro cyfartaledd yr amser y mae plant yn aros ar y gofrestr amddiffyn plant pan gânt eu cyfuno â CH/036. Mae monitro'r metrig hwn yn galluogi awdurdodau lleol i ddeall iechyd gweithredol eu prosesau amddiffyn plant.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu ar gyfer plant yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn cysylltu â CH/036.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 7** (Gweithio gyda'n gilydd i ddiogelu pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn plant sy'n wynebu risg), **para. 176** yn datgan:

"Ni ddylai plentyn fod yn destun cynllun amddiffyn gofal a chymorth mwyach os:

- *Bernir nad yw'r plentyn bellach mewn perygl parhaus o niwed sylweddol y mae angen ei amddiffyn drwy gyfrwng cynllun amddiffyn gofal a chymorth. Dan yr amgylchiadau hyn, dim ond cynhadledd adolygu amddiffyn plant all benderfynu nad oes angen cynllun amddiffyn gofal a chymorth mwyach;*
- *Mae'r plentyn a'r teulu wedi symud yn barhaol i ardal awdurdod lleol arall. Mewn achosion o'r fath, dylai'r awdurdod lleol sy'n derbyn gynnull cynhadledd amddiffyn plant o fewn 15 diwrnod gwaith i gael gwybod am y symud, dim ond ar ôl cynnal cynhadledd trosglwyddo amddiffyn plant os bydd yr awdurdod lleol gwreiddiol yn terfynu cynllun gofal a chymorth y plentyn ac yn gorffen ymwneud â'r plentyn/person ifanc a'i deulu; neu*
- *Mae'r plentyn wedi cyrraedd 18 oed, wedi marw neu wedi gadael y DU yn barhaol."*

Ar gyfer plant a ddatgofrestrwyd yn dilyn cynadleddau amddiffyn plant a gynhaliwyd yn y flwyddyn gasglu **(CH/036)**, cyfrifwch **gyfanswm y diwrnodau** y rhoddwyd y plant hynny ar y gofrestr amddiffyn plant.

Dylech gynnwys am faint o amser y cafodd **pob plentyn** ei gofrestru ar y gofrestr amddiffyn plant, ni waeth pa bryd y cafodd ei gofrestru. Dylid cymryd yr amser dechrau **o'r dyddiad y cafodd plentyn ei roi ar y gofrestr am y tro cyntaf.** Y dyddiad gorffen fydd y **dyddiad y caiff y plentyn ei dynnu oddi ar y gofrestr** yn ystod y flwyddyn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch **gyfanswm y diwrnodau a gofrestrwyd** ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn gasglu. Dylai'r metrig hwn gyfrif nifer y diwrnodau a gofrestrwyd ar gyfer y plant hynny yn **CH/036.**
2. **Cyfrifwch o'r dyddiad y cafodd y plentyn ei roi ar y gofrestr** i'r **dyddiad y caiff y plentyn ei dynnu** oddi ar y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn gasglu.
3. Gellir **dad-gofrestru plentyn fwy nag unwaith** yn ystod y cyfnod. Cyfrwch y rhain i gyd.
4. Dylech gynnwys dad-gofrestriadau sydd **i fod ar gyfer cynadleddau trosglwyddo allan.**
5. Dylech gyfrif y diwrnod cofrestru fel **diwrnod sero. Dylid cyfrif** dyddiad dadgofrestru fel diwrnod yn y cyfrif.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant o awdurdod lleol arall sydd wedi'u **cofrestru dros dro.**
2. Peidiwch â chynnwys cynadleddau amddiffyn plant a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CH/036

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant a gafodd eu tynnu (dad-gofrestru) oddi ar y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn galluogi awdurdodau lleol i ddeall iechyd gweithredol eu prosesau amddiffyn plant.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro prosesau diogelu ar gyfer plant yng Nghymru.

Diffiniad

Daw'r metrig hwn o'r ffurflen Diogelu Plant.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 7** (Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Pobl), Cyfrol 5 (Ymdrin ag achosion unigol i amddiffyn plant sy'n wynebu risg), **para. 176** yn datgan:

"Ni ddylai plentyn fod yn destun cynllun amddiffyn gofal a chymorth mwyach os:

- *Bernir nad yw'r plentyn bellach mewn perygl parhaus o niwed sylweddol y mae angen ei amddiffyn drwy gyfrwng cynllun amddiffyn gofal a chymorth. Dan yr amgylchiadau hyn, dim ond cynhadledd adolygu amddiffyn plant all benderfynu nad oes angen cynllun amddiffyn gofal a chymorth mwyach;*
- *Mae'r plentyn a'r teulu wedi symud yn barhaol i ardal awdurdod lleol arall. Mewn achosion o'r fath, dylai'r awdurdod lleol sy'n derbyn gynnull cynhadledd amddiffyn plant o fewn 15 diwrnod gwaith i gael gwybod am y symud, dim ond ar ôl cynnal cynhadledd trosglwyddo amddiffyn plant os bydd yr awdurdod lleol gwreiddiol yn terfynu cynllun gofal a chymorth y plentyn ac yn gorffen ymwneud â'r plentyn/person ifanc a'i deulu; neu*
- *Mae'r plentyn wedi cyrraedd 18 oed, wedi marw neu wedi gadael y DU yn barhaol."*

Cyfrif **pob plentyn a ddatgofrestrwyd** yn dilyn cynadleddau amddiffyn plant a gynhaliwyd yn y flwyddyn gasglu.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob** plentyn y cafodd ei **enw ei dynnu (dadgofrestru) oddi ar** y gofrestr amddiffyn plant yn y flwyddyn gasglu. **Data sylfaenol = Ffurflen Diogelu Plant.**
2. Gellir **dad-gofrestru plentyn fwy nag unwaith** yn ystod y cyfnod. **Dylid cyfrif y plentyn unwaith yn unig yn y metrig hwn.**
3. Dylech gynnwys dad-gofrestriadau sydd yn **ddyledus i gynadleddau trosglwyddo allan neu pan fydd plentyn yn troi'n 18 oed.**
4. Dyddiad dadgofrestru yw'r **dyddiad y cynhaliwyd y gynhadledd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant o awdurdod lleol arall sydd wedi'u **cofrestru dros dro.**
2. Peidiwch â chynnwys plant a dynnwyd oddi ar y gofrestr amddiffyn plant y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.**
3. Peidiwch â chynnwys cynadleddau amddiffyn plant a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Plant sy'n Derbyn Gofal

Cyfeirnod Mesur: CH/037a

Enw'r Mesur: Nifer y plant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Yn aml iawn, plant nad ydynt yn gallu byw gyda'u teuluoedd biolegol yw'r plant mwyaf agored i niwed y mae awdurdodau lleol yn gweithio gyda nhw. Mae deall y boblogaeth sy'n derbyn gofal, gan gynnwys y niferoedd sy'n derbyn gofal, yn agwedd bwysig ar ddarparu'r gofal a'r cymorth effeithiol y gall fod eu hangen arnynt.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau, galw a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal.

Cyfrif pob plentyn sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn oni nodir eu bod yn cael cyfres o egwyliau byr o dan Adran 76 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob plentyn** sy'n cael lleoliad math 'S' rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu oni bai ei fod wedi'i eithrio gan un o'r meini prawf isod.
2. **Cyfrifwch bob plentyn unwaith**, waeth faint o leoliadau 'S' y gallant eu dechrau yn ystod y flwyddyn.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant y cofnodwyd eu bod yn cael egwyliau byr (Statws cyfreithiol V1).
2. Peidiwch â chynnwys mathau o leoliadau 'P', 'L' na 'B' yn y cyfrif hwn.
3. Peidiwch â chynnwys lleoliadau sy'n para llai na 24 awr.
4. Peidiwch â chynnwys plant sy'n cael eu maethu'n breifat.
5. Peidiwch â chynnwys plant sydd wedi ymddangos yn y llys ac sydd wedi cael eu 'mechnïo i fyw lle mae awdurdod lleol yn cyfarwyddo', ond nad ydynt yn cael eu lletya gan yr awdurdod lleol ei hun.
6. Peidiwch â chynnwys plant sydd i gael eu mabwysiadu, ond nad ydynt yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.
7. Peidiwch â chynnwys plant sy'n cael eu cadw dan Adrannau 90 i 92 Deddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000, hyd yn oed os cânt eu rhoi mewn llety awdurdod lleol, **oni bai** y ceir gorchymyn gofal cydamserol ategol.
8. Peidiwch â chynnwys plant sy'n destun gorchmynion goruchwylio dan Ddeddf Plant 1989.
9. Peidiwch â chynnwys plant sy'n destun Gorchmynion Preswylio dan Ddeddf Plant 1989.

10. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael cyfres o egwyliau tymor byr o dan gynllun gofal a chymorth a ddarperir o dan Ran 4 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Cyfeirnod Mesur: CH/037b

Enw’r Mesur: Nifer yr achosion newydd o blant yn derbyn gofal yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Yn aml iawn, plant nad ydynt yn gallu byw gyda’u teuluoedd biolegol yw’r plant mwyaf agored i niwed y mae awdurdodau lleol yn gweithio gyda nhw. Mae deall y boblogaeth sy’n derbyn gofal, gan gynnwys y niferoedd sy’n derbyn gofal, yn agwedd bwysig ar ddarparu’r gofal a’r cymorth effeithiol y gall fod eu hangen arnynt.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro plant sy’n derbyn gofal yng Nghymru a’i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau, galw a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae’r metrig hwn yn deillio o’r Cyfrifiad Plant sy’n Derbyn Gofal.

Cyfrif pob plentyn sy’n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn oni nodir eu bod yn cael cyfres o egwyliau byr o dan Adran 76 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob lleoliad math ‘S**’ rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu oni bai ei fod wedi’i eithrio gan un o’r meini prawf isod.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant y cofnodwyd eu bod yn cael egwyliau byr (Statws cyfreithiol V1).
2. Peidiwch â chynnwys mathau o leoliadau ‘P’, ‘L’ na ‘B’ yn y cyfrif hwn.
3. Peidiwch â chynnwys lleoliadau sy’n para llai na 24 awr.
4. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu maethu’n breifat.
5. Peidiwch â chynnwys plant sydd wedi ymddangos yn y llys ac sydd wedi cael eu ‘mechnïo i fyw lle mae awdurdod lleol yn cyfarwyddo’, ond nad ydynt yn cael eu lletya gan yr awdurdod lleol ei hun.

6. Peidiwch â chynnwys plant sydd i gael eu mabwysiadu, ond nad ydynt yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.
7. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu cadw dan Adrannau 90 i 92 Deddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000, hyd yn oed os cânt eu rhoi mewn llety awdurdod lleol, **oni bai** y ceir gorchymyn gofal cydamserol ategol.
8. Peidiwch â chynnwys plant sy’n destun gorchmynion goruchwylio dan Ddeddf Plant 1989.
9. Peidiwch â chynnwys plant sy’n destun Gorchmynion Preswylio dan Ddeddf Plant 1989.
10. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael cyfres o egwyliau tymor byr o dan gynllun gofal a chymorth a ddarperir o dan Ran 4 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Cyfeirnod Mesur: CH/037c

Enw’r Mesur: Nifer yr achosion newydd o blant yn derbyn gofal yn ystod y flwyddyn lle’r oedd y cyfnod cyntaf mewn gofal yn para 10 diwrnod gwaith neu fwy.

Bwriad y Mesur

Yn aml iawn, plant nad ydynt yn gallu byw gyda’u teuluoedd biolegol yw’r plant mwyaf agored i niwed y mae awdurdodau lleol yn gweithio gyda nhw. Mae deall y boblogaeth sy’n derbyn gofal, gan gynnwys y niferoedd sy’n derbyn gofal, yn agwedd bwysig ar ddarparu’r gofal a’r cymorth effeithiol y gall fod eu hangen arnynt.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro plant sy’n derbyn gofal yng Nghymru a’i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau, galw a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae’r metrig hwn yn deillio o’r Cyfrifiad Plant sy’n Derbyn Gofal.

Cyfrif pob plentyn sy’n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn oni nodir eu bod yn cael cyfres o egwyliau byr o dan Adran 76 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Mae’r data hwn yn is-set o CH/037b. Defnyddiwch hwn fel eich data sylfaenol.

2. Cyfrifwch yr holl leoliadau ‘S’ rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu oni bai eu bod wedi’u heithrio gan un o’r meini prawf isod lle’r oedd y plentyn yn derbyn gofal am 10 diwrnod gwaith neu fwy.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant y cofnodwyd eu bod yn cael egwyliau byr (Statws cyfreithiol V1).
2. Peidiwch â chynnwys cyfnodau o dderbyn gofal a oedd yn para llai na 10 diwrnod gwaith hyd yn oed os yw plentyn yn derbyn gofal am gyfanswm o 10 diwrnod gwaith neu fwy yn ystod y flwyddyn gasglu.
3. Peidiwch â chynnwys mathau o leoliadau ‘P’, ‘L’ na ‘B’ yn y cyfrif hwn.
4. Peidiwch â chynnwys lleoliadau sy’n para llai na 24 awr.
5. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu maethu’n breifat.
6. Peidiwch â chynnwys plant sydd wedi ymddangos yn y llys ac sydd wedi cael eu ‘mechnïo i fyw lle mae awdurdod lleol yn cyfarwyddo’, ond nad ydynt yn cael eu lletya gan yr awdurdod lleol ei hun.
7. Peidiwch â chynnwys plant sydd i gael eu mabwysiadu, ond nad ydynt yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.
8. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu cadw dan Adrannau 90 i 92 Deddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000, hyd yn oed os cânt eu rhoi mewn llety awdurdod lleol, **oni bai** y ceir gorchymyn gofal cydamserol ategol.
9. Peidiwch â chynnwys plant sy’n destun gorchmynion goruchwylio dan Ddeddf Plant 1989.
10. Peidiwch â chynnwys plant sy’n destun Gorchmynion Preswylio dan Ddeddf Plant 1989.
11. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael cyfres o egwyliau tymor byr o dan gynllun gofal a chymorth a ddarperir o dan Ran 4 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Cyfeirnod Mesur: CH/038

Enw'r Mesur: Nifer y cynlluniau gofal a chymorth rhan 6 a gwblhawyd o fewn 10 diwrnod gwaith i ddechrau derbyn gofal.

Bwriad y Mesur

Yn aml iawn, plant nad ydynt yn gallu byw gyda'u teuluoedd biolegol yw'r plant mwyaf agored i niwed y mae awdurdodau lleol yn gweithio gyda nhw. Mae deall y boblogaeth sy'n derbyn gofal, gan gynnwys y niferoedd sy'n derbyn gofal, yn agwedd bwysig ar ddarparu'r gofal a'r cymorth effeithiol y gall fod eu hangen arnynt.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 6 (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) para. 66 yn datgan:

"Mae'r rhan fwyaf o blant sy'n dechrau derbyn gofal wedi bod yn hysbys i'r gwasanaethau cymdeithasol ers cryn amser. Os yw plentyn i gael ei letya, dylai felly fod yn bosibl dechrau'r broses o gynllunio gofal a chymorth cyn y cyfnod gofal. Lle nad yw hyn yn bosibl, rhaid paratoi cynllun gofal a chymorth Rhan 6 o fewn deg diwrnod gwaith i ddechrau'r lleoliad cyntaf."

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cydymffurfiaeth yn erbyn safonau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru).

Diffiniad

Cyfrif yr holl gynlluniau gofal a chymorth sy'n cydymffurfio â'r safonau a ddisgrifir yng Nghod Ymarfer Rhan 6 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, ar ôl dechrau cyfnod o dderbyn gofal, yn ystod y flwyddyn ariannol.

Oherwydd yr amserlenni ar gyfer cwblhau, efallai y bydd cwblhau cynllun gofal a chymorth rhan 6 yn dod o fewn y flwyddyn ariannol nesaf. Mae'n dderbyniol cynnwys hyn yn y metrig hwn os yw'n bodloni'r meini prawf a ddisgrifir isod.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Mae'r data sylfaenol ar gyfer y metrig hwn yn deillio o CH/037b. Cyfrwch dim ond y rheini sy'n **cwblhau cynlluniau gofal a chymorth rhan 6 sy'n ymwneud â chyfnodau gofal newydd sy'n dechrau yn y flwyddyn gasglu.**
2. Rhaid i gynllun gofal a chymorth rhan 6 **gael ei awdurdodi** gan reolwr neu berson sy'n gweithredu ar ei ran i gael ei gynnwys yn y cyfrif.
3. Dim ond cynlluniau gofal a chymorth **rhan 6 a gwblhawyd o fewn y 10 diwrnod gwaith ar ôl i blentyn ddechrau derbyn gofal** – yr amserlenni a

ragnodwyd ym mharagraff 66 o Ran 6 o’r Cod Ymarfer ar gyfer Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

4. Rhaid i gynllun gofal a chymorth Rhan 6 gydymffurfio â’r safonau a ddisgrifir yn y Cod Ymarfer Rhan 6 sydd i’w cynnwys yn y metrig hwn.
5. Ystyrir bod cynllun gofal a chymorth rhan 6 yn brydlon os cafodd ei awdurdodi **hyd at a chan gynnwys 10 diwrnod gwaith** o’r dyddiad y dechreuodd y cyfnod newydd. Mae’r dyddiad y mae’r cyfnod yn dechrau yn cael ei ystyried fel diwrnod sero.
6. Gellir cwblhau ac awdurdodi cynlluniau gofal a chymorth Rhan 6 **cyn dechrau’r lleoliad.** Dylech gynnwys y rhain yn eich cyfrif (gan dybio bod y cynllun hwn yn ymwneud â’r cyfnod gofal diweddaraf).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant y cofnodwyd eu bod yn cael egwyliau byr (Statws cyfreithiol V1).
2. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth nad ydynt wedi cael eu hawdurdodi gan reolwr neu berson sy’n gweithredu ar eu rhan.
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth nad ydynt yn cydymffurfio â’r gofynion ar gyfer cynllun gofal a chymorth rhan 6 fel y’i diffinnir gan God Ymarfer Rhan 6.
4. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu maethu’n breifat.
5. Peidiwch â chynnwys plant sydd wedi ymddangos yn y llys ac sydd wedi cael eu ‘mechnïo i fyw lle mae awdurdod lleol yn cyfarwyddo’, ond nad ydynt yn cael eu lletya gan yr awdurdod lleol ei hun.
6. Peidiwch â chynnwys plant sydd i gael eu mabwysiadu, ond nad ydynt yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.
7. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu cadw dan Adrannau 90 i 92 Deddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000, hyd yn oed os cânt eu rhoi mewn llety awdurdod lleol, **oni bai** y ceir gorchymyn gofal cydamserol ategol.
8. Peidiwch â chynnwys plant sy’n destun gorchmynion goruchwylio dan Ddeddf Plant 1989.
9. Peidiwch â chynnwys plant sy’n destun Gorchmynion Preswylio dan Ddeddf Plant 1989.
10. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael cyfres o egwyliau tymor byr o dan gynllun gofal a chymorth a ddarperir o dan Ran 4 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Cyfeirnod Mesur: CH/039

Enw’r Mesur: Nifer y plant sy’n derbyn gofal ar 31 Mawrth.

Bwriad y Mesur

Yn aml iawn, plant nad ydynt yn gallu byw gyda'u teuluoedd biolegol yw'r plant mwyaf agored i niwed y mae awdurdodau lleol yn gweithio gyda nhw. Mae deall y boblogaeth sy'n derbyn gofal, gan gynnwys y niferoedd sy'n derbyn gofal, yn agwedd bwysig ar ddarparu'r gofal a'r cymorth effeithiol y gall fod eu hangen arnynt.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau, galw a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal.

Cyfrif pob plentyn sy'n derbyn gofal ar yr adeg casglu (31 Mawrth), oni nodir eu bod yn cael cyfres o egwyliau byr o dan Adran 76 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch yr **holl blant** sydd â chyfnod derbyn gofal agored ar 31 Mawrth ac eithrio'r gwaharddiadau hynny isod.
2. Mae pennod derbyn gofal agored yn cynnwys unrhyw leoliad S, L, P neu B heb ddyddiad gorffen, neu ddyddiad gorffen sydd ar ôl 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant y cofnodwyd eu bod yn cael egwyliau byr (Statws cyfreithiol V1).
2. Peidiwch â chynnwys plant sy'n cael eu maethu'n breifat.
3. Peidiwch â chynnwys plant sydd wedi ymddangos yn y llys ac sydd wedi cael eu 'mechnïo i fyw lle mae awdurdod lleol yn cyfarwyddo', ond nad ydynt yn cael eu lletya gan yr awdurdod lleol ei hun.
4. Peidiwch â chynnwys plant sydd i gael eu mabwysiadu, ond nad ydynt yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.
5. Peidiwch â chynnwys plant sy'n cael eu cadw dan Adrannau 90 i 92 Deddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000, hyd yn oed os cânt eu rhoi mewn llety awdurdod lleol, **oni bai** y ceir gorchymyn gofal cydamserol ategol.
6. Peidiwch â chynnwys plant sy'n destun gorchmynion goruchwylio dan Ddeddf Plant 1989.
7. Peidiwch â chynnwys plant sy'n destun Gorchmynion Preswylio dan Ddeddf Plant 1989.

Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael cyfres o egwyliau tymor byr o dan gynllun gofal a chymorth a ddarperir o dan Ran 4 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Cyfeirnod Mesur: CH/040

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer y plant sy’n cael egwyliau tymor byr (S76) ar 31 Mawrth.

Bwriad y Mesur

Mae’r metrig wedi’i ddylunio i ddarparu gwybodaeth sylfaenol am nifer y plant sy’n cael egwyliau tymor byr o dan ran 6 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Gwybodaeth reolaidd am boblogaethau plant sy’n derbyn gofal yw’r sail ar gyfer blaengynllunio da.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer y plant sy’n derbyn gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae’r metrig hwn yn deillio o’r Cyfrifiad Plant sy’n Derbyn Gofal ac yn cael ei lenwi gan Lywodraeth Cymru.

Mae’r Cyfrifiad Plant sy’n Derbyn Gofal (CLA) yn diffinio’r mecanwaith ar gyfer cofnodi lleoliadau, newid lleoliad ac unrhyw newid yn y sail gyfreithiol y mae’r plentyn yn cael ei letya oddi tani.

At ddibenion y metrig hwn, mae pob plentyn sydd â chyfnod agored (dim dyddiad gorffen neu reswm gorffen) wedi’i gynnwys yn y metrig hwn lle mae’r **plant sy’n derbyn gofal o dan gyfres o egwyliau tymor byr y cytunwyd arnynt o dan ran 6 o’r Ddeddf (S76, V1).**

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob** plentyn sydd â **statws cyfreithiol V1** ar y Cyfrifiad Plant sy’n Derbyn Gofal ar gyfer y flwyddyn gasglu sydd â **lleoliad agored** ar 31 Mawrth.
2. Dylech gynnwys unrhyw leoliad a **nodwyd cyn 31 Mawrth** yn y flwyddyn gasglu ar yr amod ei fod yn bodloni meini prawf 6.1.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio pob plentyn sydd wedi'i leoli o dan **statws cyfreithiol nad yw'n V1.**
2. Peidiwch â chynnwys lleoliadau '**seibiant**' dros dro dan unrhyw statws cyfreithiol arall.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw blentyn sy'n derbyn cyfres o egwyliau byr dan **adran 4 (Adran 34 y Ddeddf).**
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw blentyn **18 oed neu hŷn** ar 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu.
5. Peidiwch â chynnwys plant sy'n derbyn gofal a leolwyd yn eich ardal gan **awdurdodau lleol eraill.**

Cyfeirnod Mesur: CH/041

Enw'r Mesur: Nifer yr ymweliadau statudol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn monitro cydymffurfiad awdurdodau lleol â'r gofynion ar gyfer ymweld â phlant sy'n derbyn gofal yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 rhan 6. Mae hefyd yn caniatáu i awdurdodau lleol sicrhau nad oedd nifer yr ymweliadau â phlant sy'n derbyn gofal yn llai na'r gofynion sylfaenol a nodwyd yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn seiliedig ar gynllun gofal a chymorth pob plentyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, **Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) yn nodi'r gofynion ar gyfer ymweld â phlant sy'n derbyn gofal. Sef:

Gwyliau byr

Para 301

Mae'r trefniadau i gynrychiolydd yr awdurdod lleol ymweld â phlentyn hefyd yn cael eu haddasu mewn perthynas â lleoliadau o'r fath (gweler rheoliad 62(3)(c) o Rheoliadau CPPCR). Rhaid i'r awdurdod lleol, yn yr achosion hyn, sicrhau bod

cynrychiolydd yr awdurdod lleol yn ymweld â'r plentyn yn ystod y cyfnodau y mae'r plentyn ar wyliau byr, yn rheolaidd i'w gytuno â'r swyddog adolygu annibynnol (IRO) a rhieni'r plentyn. Rhaid cofnodi pa mor aml y cynhelir yr ymweliadau hyn yng nghynllun gofal y plentyn cyn dechrau'r egwyl fer gyntaf. Pa un bynnag, ***rhaid i'r ymweliad cyntaf ddigwydd o fewn saith diwrnod cyntaf y lleoliad ar ôl dechrau'r lleoliad cyntaf, neu cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl hynny, a rhaid i ymweliadau dilynol ddigwydd yn ysbeidiol, ddim mwy na chwe mis ar wahân,*** *cyhyd ag y bo'r egwyliau byr yn parhau.*

Plant sy'n Derbyn Gofal

Para 312

Rhaid i amlder a hyd ymweliadau bob amser gael eu pennu gan amgylchiadau'r achos ac anghenion y plentyn. Mae Rheoliadau CPPCR yn nodi'r gofynion sylfaenol ar gyfer ymweld â gwahanol fathau o leoliadau, gweler isod, ond efallai y bydd angen ymweliadau amlach neu ychwanegol i sicrhau bod y canlyniadau a nodir uchod yn cael eu cyflawni.

Para 316 – Gofynion ymweld cyffredinol

Rhaid ymweld â'r plentyn ***o fewn wythnos i ddechrau unrhyw leoliad. Wedi hynny, rhaid ymweld â'r plentyn yn ysbeidiol, ddim mwy na chwe wythnos ar wahân yn ystod blwyddyn gyntaf unrhyw leoliad sy'n dechrau. Rhaid i ymweliadau yn ystod y blynyddoedd dilynol hefyd ddigwydd yn ysbeidiol, ddim mwy na chwe wythnos ar wahân, oni bai fod y lleoliad wedi'i gytuno'n ffurfiol fel lleoliad parhaol y bwriedir iddo barhau hyd nes y bo'r plentyn yn 18 oed. Mewn lleoliadau parhaol, rhaid i'r cyfnodau rhwng ymweliadau yn yr ail flwyddyn a'r blynyddoedd dilynol o leoliad beidio â bod yn hwy na thri mis.***

Para 317 – Lleoliadau gyda rhieni dan Orchymyn Gofal

Pan fo gorchymyn gofal wedi'i wneud mewn perthynas â phlentyn o dan adran 31 [Deddf Plant]() 1989 a bod y plentyn yn cael ei roi yn ôl gartref gyda rhiant, rhaid ***ymweld â'r plentyn o fewn wythnos i wneud y gorchymyn gofal ac yna bob chwe wythnos o leiaf.*** *Rhaid i blentyn sy'n cael ei leoli yn ôl gartref gyda rhiant cyn i'r asesiad gael ei gwblhau gael ymweliad* ***o leiaf unwaith yr wythnos tan amser yr adolygiad cyntaf, ac wedyn bob chwe wythnos o leiaf*** *neu hyd nes y cwblheir yr asesiad.*

Para 318 – Lleoliadau gyda gofalwyr maeth sydd wedi'u cymeradwyo dros dro neu blant sy'n byw gyda rhieni dan Orchymyn Gofal Dros Dro

Pan fo plentyn wedi'i leoli gyda gofalwr maeth a gymeradwywyd dros dro (perthynas, ffrind neu berson cyswllt arall fel arfer), neu pan fo gorchymyn gofal interim wedi'i wneud mewn perthynas â'r plentyn hwnnw (o dan adran 38 Deddf Plant 1989) a bod y plentyn yn dal i fyw gyda'r rhiant, rhaid ymweld â'r plentyn ***o leiaf unwaith yr wythnos hyd at adeg yr adolygiad cyntaf.*** *Yn dilyn hynny, rhaid cynnal ymweliadau* ***bob pedair wythnos o leiaf hyd nes y bydd naill ai'r gofalwr wedi'i gymeradwyo fel gofalwr maeth awdurdod lleol, neu nes y bydd y gwrandawiad terfynol wedi'i gwblhau yn yr achos gofal.*** *Mae'r amleddau hyn yn adlewyrchu'r*

posibilrwydd y byddai plentyn sydd wedi cael ei leoli gyda gofalwr yn fwy agored i niwed cyn i'r asesiad o addasrwydd y person hwnnw i ofalu am y plentyn gael ei gwblhau, neu pan fydd y plentyn yn parhau i fyw gyda rhiant mewn amgylchiadau lle mae gan yr awdurdod lleol bryderon am risg barhaus bosibl i'r plentyn ddioddef niwed sylweddol. Bydd yr ymweliadau hyn yn galluogi'r gweithiwr cymdeithasol i asesu sut mae'r berthynas rhwng y plentyn a'r rhiant neu'r gofalwr yn datblygu ac i nodi'n gynnar lle gallai fod pryderon am les plentyn.

Para 319 – Lleoliadau mewn llety na ddarperir gan yr awdurdod lleol

Pan fo'r plentyn yng ngofal yr awdurdod lleol, ond bod person neu asiantaeth arall yn gyfrifol am y trefniadau y mae'r plentyn yn byw o danynt am y tro (megis plentyn sydd wedi'i ddedfrydu ac sy'n cael ei letya mewn cartref diogel i blant neu garchar i bobl ifanc), ***rhaid ymweld â'r plentyn o fewn wythnos*** *i ddechrau'r trefniadau byw ac* ***o fewn wythnos i unrhyw newid i'r trefniadau byw hynny. Yn dilyn hynny, rhaid cynnal ymweliadau bob chwe wythnos am y flwyddyn gyntaf ac ar gyfnodau o ddim mwy na thri mis ar wahân mewn unrhyw flwyddyn ddilynol.***

Para 320 – Gofynion ymweld ychwanegol

Yn ogystal, rhaid ymweld hefyd ***o fewn wythnos*** *i dderbyn hysbysiad o dan Adran 30A Deddf Safonau Gofal 2000 pan gyfeirir at y cartref plant y lleolir y plentyn ynddo ar hyn o bryd yn yr hysbysiad hwnnw. Mae'r rhain yn hysbysu awdurdodau lleol am weithgarwch gorfodi ac maent yn ymwneud â phryderon ynghylch rheoli cartref plant.*

Para 362 – Plant ar Remand

Yn gyffredinol, mae'r ddyletswydd i gadw mewn cysylltiad â phlentyn sy'n derbyn gofal ac ymweld ag ef yr un mor berthnasol i blant sy'n derbyn gofal ac sy'n cael eu remandio i lety awdurdod lleol neu lety cadw ieuenctid, neu sy'n cael eu cadw'n gaeth ar ôl cael eu dyfarnu'n euog o drosedd. Yn ychwanegol at y gofynion hyn, rhaid i gynrychiolydd yr awdurdod lleol ymweld â'r plentyn pryd bynnag y gofynnir yn rhesymol iddo wneud hynny gan gyfarwyddwr, llywodraethwr neu reolwr cofrestredig y carchar, y llety cadw ieuenctid neu'r sefydliad lle y mae'n ofynnol i'r plentyn breswylio."

Dylech gyfrif **pob ymweliad a oedd i fod i gael ei wneud** ar gyfer plant a oedd yn derbyn gofal yn ystod y flwyddyn gasglu.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch **gyfanswm yr ymweliadau a oedd i fod i gael eu gwneud** ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Dim ond cyfrif ymweliadau a oedd i fod i gael eu gwneud yn ystod y cyfnod yr **oedd y plentyn yn derbyn gofal.**
3. Dylech gynnwys plant sy'n derbyn gofal **ac** sydd ar y gofrestr amddiffyn plant yn eich cyfrif.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant **nad oedd yn derbyn gofal** yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Peidiwch â chynnwys cyfnodau yn ystod y flwyddyn **pan nad oedd y plentyn yn derbyn gofal** (ac eithrio pan oedd plant yn cael egwyliau byr).
3. Peidiwch â chynnwys cyfnodau o ofal lle mae’r plentyn yn derbyn gofal am **lai na 7 diwrnod.**
4. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/042

Enw’r Mesur: Nifer yr ymweliadau statudol ar gyfer plant sy’n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn a gafodd eu:

a. wedi cwblhau
b. cwblhau o fewn amserlenni statudol.

Bwriad y Mesur

Mae’r metrig hwn yn monitro cydymffurfiad awdurdodau lleol â’r gofynion ar gyfer ymweld â phlant sy’n derbyn gofal yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 rhan 6. Mae hefyd yn caniatáu i awdurdodau lleol sicrhau nad oedd nifer yr ymweliadau â phlant sy’n derbyn gofal yn llai na’r gofynion sylfaenol a nodwyd yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn seiliedig ar gynllun gofal a chymorth pob plentyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro plant sy’n derbyn gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/039

Mae’r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, **Rhan 6** (Plant sy’n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) yn nodi’r gofynion ar gyfer ymweld â phlant sy’n derbyn gofal. Sef:

Egwyliau Byr – Para 301

Mae'r trefniadau i gynrychiolydd yr awdurdod lleol ymweld â phlentyn hefyd yn cael eu haddasu mewn perthynas â lleoliadau o'r fath (gweler rheoliad 62(3)(c) o Rheoliadau CPPCR). Rhaid i'r awdurdod lleol, yn yr achosion hyn, sicrhau bod cynrychiolydd yr awdurdod lleol yn ymweld â'r plentyn yn ystod y cyfnodau y mae'r plentyn ar wyliau byr, yn rheolaidd i'w gytuno â'r swyddog adolygu annibynnol (IRO)

a rhieni'r plentyn. Rhaid cofnodi pa mor aml y cynhelir yr ymweliadau hyn yng nghynllun gofal y plentyn cyn dechrau'r egwyl fer gyntaf. Pa un bynnag, ***rhaid i'r ymweliad cyntaf ddigwydd o fewn saith diwrnod cyntaf y lleoliad ar ôl dechrau'r lleoliad cyntaf, neu cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl hynny, a rhaid i ymweliadau dilynol ddigwydd yn ysbeidiol, ddim mwy na chwe mis ar wahân,*** *cyhyd ag y bo'r egwyliau byr yn parhau.*

Plant sy'n derbyn gofal - Para 312

Rhaid i amlder a hyd ymweliadau bob amser gael eu pennu gan amgylchiadau'r achos ac anghenion y plentyn. Mae Rheoliadau CPPCR yn nodi'r gofynion sylfaenol ar gyfer ymweld â gwahanol fathau o leoliadau, gweler isod, ond efallai y bydd angen ymweliadau amlach neu ychwanegol i sicrhau bod y canlyniadau a nodir uchod yn cael eu cyflawni.

Gofynion ymweld cyffredinol – Para 316

Rhaid ymweld â'r plentyn ***o fewn wythnos i ddechrau unrhyw leoliad. Wedi hynny, rhaid ymweld â'r plentyn yn ysbeidiol, ddim mwy na chwe wythnos ar wahân yn ystod blwyddyn gyntaf unrhyw leoliad sy'n dechrau. Rhaid i ymweliadau yn ystod y blynyddoedd dilynol hefyd ddigwydd yn ysbeidiol, ddim mwy na chwe wythnos ar wahân, oni bai fod y lleoliad wedi'i gytuno'n ffurfiol fel lleoliad parhaol y bwriedir iddo barhau hyd nes y bo'r plentyn yn 18 oed. Mewn lleoliadau parhaol, rhaid i'r cyfnodau rhwng ymweliadau yn yr ail flwyddyn a'r blynyddoedd dilynol o leoliad beidio â bod yn hwy na thri mis.***

Lleoliadau gyda rhieni dan Orchymyn Gofal – Para 317

Pan fo gorchymyn gofal wedi'i wneud mewn perthynas â phlentyn o dan Adran 31 Deddf Plant 1989 a bod y plentyn yn cael ei roi yn ôl gartref gyda rhiant, rhaid ***ymweld â'r plentyn o fewn wythnos i wneud y gorchymyn gofal ac yna bob chwe wythnos o leiaf.*** *Rhaid i blentyn sy'n cael ei leoli yn ôl gartref gyda rhiant cyn i'r asesiad gael ei gwblhau gael ymweliad* ***o leiaf unwaith yr wythnos tan amser yr adolygiad cyntaf, ac wedyn bob chwe wythnos o leiaf*** *neu hyd nes y cwblheir yr asesiad.*

Lleoliadau gyda gofalwyr maeth sydd wedi'u cymeradwyo dros dro neu blant sy'n byw gyda rhieni dan Orchymyn Gofal Dros Dro - Para 318

Pan fo plentyn wedi'i leoli gyda gofalwr maeth a gymeradwywyd dros dro (perthynas, ffrind neu berson cyswllt arall fel arfer), neu pan fo gorchymyn gofal interim wedi'i wneud mewn perthynas â'r plentyn hwnnw (o dan adran 38 Deddf Plant 1989) a bod y plentyn yn dal i fyw gyda'r rhiant, rhaid ymweld â'r plentyn **o leiaf unwaith yr wythnos hyd at adeg yr adolygiad cyntaf.** Yn dilyn hynny, rhaid cynnal ymweliadau **bob pedair wythnos o leiaf hyd nes y bydd naill ai'r gofalwr wedi'i gymeradwyo fel gofalwr maeth awdurdod lleol, neu nes y bydd y gwrandawiad terfynol wedi'i gwblhau yn yr achos gofal.** Mae'r amleddau hyn yn adlewyrchu'r posibilrwydd y byddai plentyn sydd wedi cael ei leoli gyda gofalwr yn fwy agored i niwed cyn i'r asesiad o addasrwydd y person hwnnw i ofalu am y plentyn gael ei gwblhau, neu pan fydd y plentyn yn parhau i fyw gyda rhiant mewn amgylchiadau lle

mae gan yr awdurdod lleol bryderon am risg barhaus bosibl i'r plentyn ddioddef niwed sylweddol. Bydd yr ymweliadau hyn yn galluogi'r gweithiwr cymdeithasol i asesu sut mae'r berthynas rhwng y plentyn a'r rhiant neu'r gofalwr yn datblygu ac i nodi'n gynnar lle gallai fod pryderon am les plentyn.

Lleoliadau mewn llety na ddarperir gan yr awdurdod lleol - Para 319

Pan fo'r plentyn yng ngofal yr awdurdod lleol, ond bod person neu asiantaeth arall yn gyfrifol am y trefniadau y mae'r plentyn yn byw o danynt am y tro (megis plentyn sydd wedi'i ddedfrydu ac sy'n cael ei letya mewn cartref diogel i blant neu garchar i bobl ifanc), ***rhaid ymweld â'r plentyn o fewn wythnos*** *i ddechrau'r trefniadau byw ac* ***o fewn wythnos i unrhyw newid i'r trefniadau byw hynny. Yn dilyn hynny, rhaid cynnal ymweliadau bob chwe wythnos am y flwyddyn gyntaf ac ar gyfnodau o ddim mwy na thri mis ar wahân mewn unrhyw flwyddyn ddilynol.***

Gofynion ymweld ychwanegol – Para 320

Yn ogystal, rhaid ymweld hefyd ***o fewn wythnos*** *i dderbyn hysbysiad o dan adran 30A [Deddf Safonau Gofal] 2000 pan gyfeirir at y cartref plant y lleolir y plentyn ynddo ar hyn o bryd yn yr hysbysiad hwnnw. Mae'r rhain yn hysbysu awdurdodau lleol am weithgarwch gorfodi ac maent yn ymwneud â phryderon ynghylch rheoli cartref plant.*

Plant ar Remand – Para 363

Yn gyffredinol, mae'r ddyletswydd i gadw mewn cysylltiad â phlentyn sy'n derbyn gofal ac ymweld ag ef yr un mor berthnasol i blant sy'n derbyn gofal ac sy'n cael eu remandio i lety awdurdod lleol neu lety cadw ieuenctid, neu sy'n cael eu cadw'n gaeth ar ôl cael eu dyfarnu'n euog o drosedd. Yn ychwanegol at y gofynion hyn, rhaid i gynrychiolydd yr awdurdod lleol ymweld â'r plentyn pryd bynnag y gofynnir yn rhesymol iddo wneud hynny gan gyfarwyddwr, llywodraethwr neu reolwr cofrestredig y carchar, y llety cadw ieuenctid neu'r sefydliad lle y mae'n ofynnol i'r plentyn breswylio.

Dylech gyfrif yr **holl blant a oedd yn derbyn gofal** ar 31 Mawrth yr ymwelwyd â hwy o fewn amserlenni statudol.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrif **pob ymweliad â phlant sy'n derbyn gofal:**
    a. A wnaed
    b. A wnaed o fewn amserlenni statudol yn ystod y flwyddyn.
2. Os gwnaed sawl ymweliad yn ystod y flwyddyn,
    a. Ar gyfer rhan a, cyfrifwch bob ymweliad yn ystod y flwyddyn.
    b. Ar gyfer rhan b, **dim ond ymweliadau o fewn amserlenni statudol** y gellir eu cynnwys.
3. Dim ond cyfrif ymweliadau yn ystod yr amser yr **oedd y plentyn yn derbyn gofal.**
4. Mae cyfrifo'r amserlenni statudol yn dibynnu ar y math o leoliad, am faint o amser y mae'r lleoliad wedi bod yn weithredol ac a yw'r lleoliad yn cael ei

ystyried yn barhaol ai peidio. Mae’r **diwrnod lleoli** (neu ddechrau’r flwyddyn gasglu) **yn cael ei ddosbarthu fel diwrnod sero.**

5. Gall plant gael **mwy nag un** cyfnod o ofal yn ystod y flwyddyn gasglu. **Rhaid cynnwys** ymweliadau yn ystod y cyfnodau hyn i gyd yn y cyfrif.
6. Dylech gynnwys ymweliadau â phlant sy’n derbyn gofal **ac** sydd ar y gofrestr amddiffyn plant yn eich cyfrif.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant **nad oedd yn derbyn gofal** yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Peidiwch â chynnwys cyfnodau yn ystod y flwyddyn **pan nad oedd y plentyn yn derbyn gofal** (ac eithrio pan oedd plant yn cael egwyliau byr).
3. Peidiwch â chynnwys cyfnodau o ofal lle mae’r plentyn yn derbyn gofal am **lai na 7 diwrnod.**
4. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/043

Enw’r Mesur: Cyfanswm y plant sy’n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd wedi cael tri lleoliad neu fwy yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae’r metrig wedi’i ddylunio i ddarparu gwybodaeth am sefydlogrwydd lleoliadau i blant sy’n derbyn gofal.

Mae cael amrywiaeth o opsiynau ar gyfer lleoli plentyn yn briodol yn allweddol i sefydlogrwydd a pharhauster. Mae plant sy’n derbyn gofal yn dioddef o deimladau o wahanu a cholled, hyd yn oed os ydynt wedi cael eu cam-drin ac mae’r teimladau hyn yn gwaethygu mewn plant sy’n mynd ymlaen i gael nifer o leoliadau, gan ei gwneud yn anoddach iddynt sefydlu perthynas ystyrlon gyda’u gofalwyr. Nid yw pob symudiad yn y system yn negyddol. Mae rhai symudiadau’n angenrheidiol i ddiwallu anghenion y plentyn a hefyd wrth ystyried eu dymuniadau a’u teimladau eu hunain. Fodd bynnag, mae ymchwil yn awgrymu bod plant a phobl ifanc sydd â nifer uchel o symud lleoliadau yn llai tebygol o gyflawni’n academaidd ac yn waeth o ran eu canlyniadau seicolegol, cymdeithasol ac iechyd. Felly, mae’r gallu i awdurdodau lleol fonitro nifer y symudiadau a wneir gan blant o fewn y system derbyn gofal yn hollbwysig i wella canlyniadau.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sefydlogrwydd lleoliadau i blant sy’n derbyn gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal ac yn cael ei lenwi gan Lywodraeth Cymru.

Mae'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal (CLA) yn diffinio'r mecanwaith ar gyfer cofnodi lleoliadau, newid lleoliad ac unrhyw newid yn y sail gyfreithiol y mae'r plentyn yn cael ei letya oddi tani.

Mae lleoliadau plant yn cael eu cofnodi ar y CLA fel a ganlyn:

- Lleoliad newydd (S)
- Newid lleoliad (P)
- Newid mewn statws cyfreithiol (L)
- Newid lleoliad a statws cyfreithiol (B)

At ddibenion y metrig hwn, mae lleoliadau 'L' yn cael eu heithrio. Ar gyfer y metrig hwn, mae tri lleoliad neu fwy yn gyfystyr â dau symudiad o leoliad yn ystod y flwyddyn. Mae rhestr lawn o'r eithriadau a'r rhai sydd wedi'u cynnwys wedi'u rhestru isod.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gyfrif **pob** plentyn ar y Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal ar gyfer y flwyddyn gasglu sydd â thri lleoliad neu fwy yn ystod y flwyddyn.
2. Cyfrifwch yr holl resymau '**S', 'P' a 'B'** dros ddechrau'r lleoliad.
3. Dylech gynnwys newid **'math' o leoliad** lle mae'r cyfeiriad neu'r lleoliad yn aros yr un fath.
4. Dylech gynnwys lleoliadau a ddechreuodd **cyn dechrau'r** flwyddyn gasglu.
5. Dylech gynnwys lleoliadau a **ddaeth i ben** yn y flwyddyn gasglu neu a oedd **heb ddod i ben** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.
6. Dylech gynnwys lleoliadau **nad oeddent yn rhan o gyfnod gofal cydamserol.** Mae hynny'n gyfnodau o ofal a oedd wedi'u gwahanu gan gyfnodau o beidio â derbyn gofal.
7. Dylech gynnwys 'symudiadau dros dro' sy'n para mwy na **21 diwrnod.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio pob plentyn a leolir dan gyfres o **egwyliau tymor byr y cytunwyd arnynt (V1, S76).**
2. Dylech eithrio pob **rheswm cychwyn math 'L'.** Newidiadau statws cyfreithiol yn unig yw'r rhain ac nid ydynt yn golygu symud na newid lleoliad.
3. Peidiwch â chynnwys **newid cyfeiriad gofalwr** os yw'r plentyn yn aros gyda'r un gofalwr.
4. Dylech eithrio **'symudiadau dros dro'** i blant, pan mai'r cynllun yw i'r plentyn symud yn ôl i'w leoliad parhaol. Mae hyn yn cynnwys:

    a. Symud i ofalwr arall dros dro pan fydd ei **ofalwr parhaol ar wyliau, neu yn yr ysbyty oni bai ei fod yn hwy na 21 diwrnod.**
    b. Symud dros dro tra bo'r **plentyn ar wyliau neu yn yr ysbyty oni bai ei fod yn hwy na 21 diwrnod.**
    c. Plant sydd wedi **mynd ar goll neu wedi dianc** o'r lleoliad.
    d. Unrhyw symudiadau dros dro eraill sy'n para am gyfnod o **saith diwrnod yn olynol neu lai.**
5. Dylech eithrio unrhyw symud i **leoliad cyn mabwysiadu**, hyd yn oed os yw hyn gyda theulu gwahanol.

Cyfeirnod Mesur: CH/044

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd wedi profi un neu fwy o newidiadau o ran ysgol yn ystod y flwyddyn (ac eithrio trefniadau pontio, symudiadau sy'n gysylltiedig â mabwysiadu neu symud tŷ).

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i ddarparu gwybodaeth am sefydlogrwydd addysg i blant sy'n derbyn gofal.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 100** yn datgan:

"Wrth benderfynu ble i leoli plentyn sy'n derbyn gofal, dylai awdurdod lleol wneud popeth posibl i darfu cyn lleied â phosibl ar addysg y plentyn. Mae hyn yn golygu gwneud y gorau o'r ymdrechion i drefnu lleoliad gofal sy'n golygu bod modd cynnal y ddarpariaeth addysgol bresennol, os yw hynny er lles gorau'r plentyn. Mae'n bwysig ceisio, ac ystyried, barn y plentyn am ei addysg (yn amodol ar oedran a lefel ei ddealltwriaeth) wrth benderfynu ar y ffordd orau o leoli'r plentyn. Lle bo plentyn yng Nghyfnod Allweddol 4 (blynyddoedd 10 ac 11) dylid gwneud popeth posibl i'w cynnal yn eu hysgol bresennol, a dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y dylid symud. Mae rhagor o arweiniad ar hyn ar gael ym Mhennod 2 o'r cod hwn."

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sefydlogrwydd addysg i blant sy'n derbyn gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/039

Dylech gynnwys pob plentyn o oedran ysgol gorfodol sy'n derbyn gofal.

Mae plentyn o oedran ysgol gorfodol o **ddechrau'r tymor ar ôl ei ben-blwydd yn bump oed tan y dydd Gwener olaf ym mis Mehefin yn y flwyddyn ysgol pan fydd y plentyn yn 16 oed.**

Mae cyfnod o dderbyn gofal yn gyfnod parhaus pan fo plentyn yn derbyn gofal gan yr awdurdod. Efallai y bydd mwy nag un cyfnod o dderbyn gofal ar gyfer plentyn yn ystod y flwyddyn os ydynt yn peidio â derbyn gofal am unrhyw reswm yn ystod y flwyddyn ac wedyn yn dychwelyd i dderbyn gofal yn yr un flwyddyn.

Mae'r trefniadau pontio yn cyfeirio at newid o ysgol fabanod i ysgol gynradd, ysgol gynradd i ysgol ieuenctid, ysgol ieuenctid i ysgol uwchradd ac ysgol uwchradd i goleg chweched dosbarth.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys pob plentyn oed ysgol gorfodol **hyd yn oed os ydynt yn dechrau eu haddysg orfodol yn ystod y flwyddyn.**
2. Dylech gynnwys plant sy'n **symud i ddarpariaeth addysg y tu allan i'r sir.**
3. Dylech gynnwys newid ysgol pan fydd y plentyn **yn dechrau derbyn gofal.**

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant **nad ydynt mewn oedran ysgol gorfodol** yn ystod y flwyddyn.
2. Peidiwch â chynnwys plant **nad ydynt yn CH/039.**
3. Dylech eithrio pob plentyn a leolir dan gyfres o **egwyliau tymor byr y cytunwyd arnynt (V1, S76).**
4. Peidiwch â chynnwys newidiadau os yw **ysgol bresennol y plentyn wedi cau.**
5. Peidiwch â chynnwys newidiadau i **fodloni datganiad anghenion addysgol arbennig.**
6. Peidiwch â chynnwys newidiadau **i neu o diwtora gartref** cyn belled bod y plentyn yn parhau i fod wedi'i gofrestru yn yr un ysgol.
7. Peidiwch â chynnwys newidiadau sy'n codi o ganlyniad i'r ffaith bod **y gofal a ddarparwyd i'r plentyn wedi dod i ben**.
8. Peidiwch â chynnwys newidiadau sy'n codi o ganlyniad i **leoli'r plentyn i'w fabwysiadu'n barhaol.**
9. Peidiwch â chynnwys newid ysgol o ganlyniad i **baratoi'r plentyn i ddychwelyd adref.**

Cyfeirnod Mesur: CH/045

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant sy'n derbyn gofal a ddychwelodd adref yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer Rhan 6 (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 38** yn nodi y gellir sicrhau sefydlogrwydd i rai plant drwy ddychwelyd yn llwyddiannus i'r teulu naturiol.

Mae mesur hyn yn rhoi syniad o allu awdurdod lleol i sicrhau canlyniadau sydd, lle bynnag y bo modd, yn cadw teuluoedd gyda'i gilydd.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro deilliannau i blant sy'n derbyn gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal.

At ddibenion y mesur hwn, mae'r cyfnod y mae plentyn yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol yn cael ei rannu'n "gyfnodau" gofal. Mae pob pennod yn cynrychioli cyfnod o dderbyn gofal o dan yr un statws cyfreithiol ac yn yr un lleoliad. Pan fydd statws cyfreithiol neu leoliad y plentyn yn newid, bydd y plentyn hwnnw'n dechrau pennod newydd a chofnodir y rheswm pam y daeth y cyfnod i ben.

Dyma'r categorïau perthnasol ar gyfer nodi lle mae plentyn sy'n derbyn gofal wedi dychwelyd adref ar ôl cyfnod o dderbyn gofal:

- (E4) Wedi dychwelyd adref i fyw gyda rhieni, perthnasau neu berson arall â chyfrifoldeb rhiant.

Wedi dychwelyd adref i fyw gyda rhieni, perthnasau neu berson arall â chyfrifoldeb rhiant, wedi ei ategu gan:

- (E43) Gorchymyn gwarcheidiaeth arbennig wedi ei wneud i gyn-ofalwyr maeth
- (E44) Gorchymyn gwarcheidiaeth arbennig wedi ei wneud i ofalwyr heb fod yn gyn-ofalwyr maeth

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** cyfnod o ofal **sy'n dod i ben** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = Cyfrifiad CLA.**
2. Dylech gynnwys plant sy'n cael eu lleoli dan **Adran 76**, **Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant**, neu **Adran 31** **Deddf Plant 1989.** Bydd y rhain yn cynnwys plant a ddaeth i ben o dan y codau statws cyfreithiol canlynol:

i. V2
ii. C2

3. Dylech ond gynnwys y **codau rhesymau terfynu** canlynol fel dychwelyd adref:

   i. E4
   ii. E43
   iii. E44

4. Gall plentyn ddychwelyd adref **fwy nag unwaith** yn ystod y flwyddyn. **Cyfrifwch y diweddaraf o'r rhain yn unig.**
5. Gall plentyn ddod â'i gyfnod gofal i ben fwy nag unwaith gyda **gwahanol resymau terfynu.** Os bydd **unrhyw** un o'r rhesymau hyn yn bodloni'r meini prawf uchod, dylech gynnwys y person unwaith yn y cyfrif.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant pan **ddaeth y cyfnod gofal i ben o dan y codau statws cyfreithiol canlynol:**

   i. V1
   ii. C1
   iii. E1
   iv. L1
   v. L2
   vi. L3
   vii. J1
   viii. J2

2. Peidiwch â chynnwys cyfnodau o ofal **a ddaeth i ben y tu allan i'r flwyddyn gasglu.**
3. Peidiwch â chyfrif unrhyw blentyn sydd wedi dychwelyd adref yn y flwyddyn gasglu **fwy nag unwaith.**
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw blant **nad ydynt yn ymddangos yng Nghyfrifiad CLA.**

Cyfeirnod Mesur: CH/046

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y plant sy'n derbyn gofal nad ydynt yn cael eu lleoli gyda rhieni, teulu na ffrindiau ar 31 Mawrth.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 20** yn datgan:

"Rhaid i unrhyw berson sy'n arfer swyddogaethau o dan unrhyw ran o'r Ddeddf mewn perthynas â phlentyn sydd ag anghenion gofal a chymorth, neu a allai fod ag anghenion gofal a chymorth, neu y mae swyddogaethau yn arferadwy mewn perthynas â hwy o dan Ran 6, hefyd:

- *roi sylw i bwysigrwydd hyrwyddo magwraeth y plentyn gan deulu'r plentyn, i'r graddau y mae gwneud hynny yn gyson â hyrwyddo llesiant y plentyn,*
- *pan fo'r plentyn o dan 16 oed, canfod barn, dymuniadau a theimladau'r rheini sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn a rhoi sylw i'r farn honno, y dymuniadau hynny a'r teimladau hynny i'r graddau y mae gwneud hynny yn gyson â llesiant y plentyn, ac yn rhesymol ymarferol - adran 6(4)."*

Mae mesur hyn yn rhoi syniad o allu awdurdod lleol i sicrhau canlyniadau sydd, lle bynnag y bo modd, yn cadw teuluoedd gyda'i gilydd.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro'r plant hynny sy'n derbyn gofal sy'n cael eu lleoli y tu allan i deulu a ffrindiau yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 120** yn datgan:

"Os yw'n bosibl – hy mae'n gyson â lles y plentyn, ac mae'n rhesymol ymarferol – dylai'r awdurdod lleol wneud trefniadau i blentyn sy'n derbyn gofal fyw gyda rhiant, person â chyfrifoldeb rhiant, neu (pan fo'r plentyn yng ngofal yr awdurdod lleol a bod gorchymyn trefniant plentyn mewn grym yn union cyn i'r gorchymyn gofal gael ei wneud) person y gwnaed gorchymyn preswylio / trefniant plentyn o'i blaid. Mae hyn yn unol â'r ddyletswydd gyffredinol, a nodir yn Rhan 2 o'r Ddeddf, bod rhaid i berson sy'n arfer swyddogaethau o dan Ran 6 roi sylw i bwysigrwydd hyrwyddo magwraeth y plentyn gan deulu'r plentyn, i'r graddau y mae hyn yn gyson â llesiant y plentyn."

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch yr holl leoliadau gweithredol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu sydd â'r codau lleoliad sydd wedi'u rhestru isod.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob lleoliad gweithredol** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu gyda'r mathau canlynol o leoliadau: **Data sylfaen = Cyfrifiad CLA.**

    i. F2, F3, F5, F6
    ii. P2, P3

   iii. H1, H3, H4, H5, H21, H22
   iv. R1, R2, R3, R5
   v. S1
   vi. Z1

2. Dylech gynnwys plant sy’n bodloni’r meini prawf uchod, **beth bynnag fo’u statws cyfreithiol.**
3. Mae **lleoliad gweithredol yn un heb ddyddiad gorffen** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio **pob lleoliad gweithredol** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu gyda’r mathau canlynol o leoliadau: **Data sylfaen = Cyfrifiad CLA.**

   i. A3, A4, A5 A6, A8
   ii. F1, F4
   iii. M1, M2, M3
   iv. P1

2. Peidiwch â chynnwys lleoliadau sydd wedi **dod i ben.**
3. Peidiwch â chyfrif unrhyw blentyn sydd â math o leoliad **nad yw yn 6.1 uchod.**
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw blant **nad ydynt yn ymddangos yng Nghyfrifiad CLA.**

Cyfeirnod Mesur: CH/047

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer y plant sy’n derbyn gofal a leolir yng Nghymru, ond y tu allan i’r awdurdod lleol cyfrifol ar 31 Mawrth.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 183** yn datgan:

“Mae’n bwysig bod plant sy’n derbyn gofal yn ***aros yn eu hardal eu hunain lle bynnag y bo hynny’n bosibl ac yn briodol.*** *Mae lleoliad yn ardal cartref y plentyn yn caniatáu parhad mewn gofal iechyd ac addysg, ac yn ei gwneud yn haws i’r plentyn gadw cysylltiad â rhieni naturiol a phobl arwyddocaol eraill yn eu bywydau.*

Canfuwyd bod cynnal cyswllt â’r teulu yn cyfrannu at sefydlogrwydd lleoliadau, ac mae’n ffactor pwysig o ran sicrhau ailuno llwyddiannus gyda theulu naturiol y plentyn

ar sail gynlluniedig neu wrth adael gofal. Fodd bynnag, mae adegau pan fydd lleoliad y tu allan i ardal yr awdurdod er lles gorau'r plentyn."

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro'r plant hynny sy'n derbyn gofal sy'n cael eu lleoli y tu allan i'r sir yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal.

Mae'r data ar gyfer y dangosydd hwn yn deillio o faes **Cod Post Lleoliad** y Cyfrifiad CLA sy'n cael ei gyfateb i ddata'r Rhestr Gyfeiriadau Cenedlaethol i ganfod y lleoliadau hynny y tu allan i'r awdurdod lleol cyfrifol, ond o fewn Cymru. Bydd dilysu o fewn y cyfrifiad CLA yn sicrhau bod yr holl ddata cod post priodol yn cael ei ddarparu cyn cyflwyno.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys pob lleoliad gweithredol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu pan fo'r plentyn yn cael ei leoli yng Nghymru, ond y tu allan i'r awdurdod lleol cyfrifol. **Data sylfaen = Cyfrifiad CLA.**
2. Mae **lleoliad gweithredol yn un heb ddyddiad gorffen** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant sy'n cael eu lleoli dan gyfres o **egwyliau tymor byr (cod statws cyfreithiol V1).**
2. Peidiwch â chynnwys lleoliadau sydd wedi **dod i ben.**
3. Peidiwch â chynnwys plant sy'n cael eu rhoi mewn lleoliadau cyn mabwysiadu ar ddiwedd y flwyddyn gasglu. Mae'r rhain yn cynnwys:
   i. A3
   ii. A4
   iii. A5
   iv. A6
   v. A8

4. Peidiwch â chynnwys unrhyw blant **nad ydynt yn ymddangos yng Nghyfrifiad CLA.**

Cyfeirnod Mesur: CH/048

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer y plant sy'n derbyn gofal sy'n cael eu lleoli y tu allan i Gymru ar 31 Mawrth.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 183** yn datgan:

“Mae’n bwysig bod plant sy’n derbyn gofal yn ***aros yn eu hardal eu hunain lle bynnag y bo hynny’n bosibl ac yn briodol.*** *Mae lleoliad yn ardal cartref y plentyn yn caniatáu parhad mewn gofal iechyd ac addysg, ac yn ei gwneud yn haws i’r plentyn gadw cysylltiad â rhieni naturiol a phobl arwyddocaol eraill yn eu bywydau.*

Canfuwyd bod cynnal cyswllt â’r teulu yn cyfrannu at sefydlogrwydd lleoliadau, ac mae’n ffactor pwysig o ran sicrhau ailuno llwyddiannus gyda theulu naturiol y plentyn ar sail gynlluniedig neu wrth adael gofal. Fodd bynnag, mae adegau pan fydd lleoliad y tu allan i ardal yr awdurdod er lles gorau’r plentyn.”

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio’r wybodaeth hon i fonitro’r plant hynny sy’n derbyn gofal sy’n cael eu lleoli y tu allan i Gymru.

Diffiniad

Mae’r metrig hwn yn deillio o’r Cyfrifiad Plant sy’n Derbyn Gofal.

Mae’r data ar gyfer y dangosydd hwn yn deillio o faes **Cod Post Lleoliad** y Cyfrifiad CLA sy’n cael ei gyfateb i ddata’r Rhestr Gyfeiriadau Cenedlaethol i ganfod y lleoliadau hynny y tu allan i’r 22 awdurdod lleol yng Nghymru. Bydd dilysu o fewn y cyfrifiad CLA yn sicrhau bod yr holl ddata cod post priodol yn cael ei ddarparu cyn cyflwyno.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob lleoliad gweithredol** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu pan fo’r plentyn yn cael ei leoli y tu allan i Gymru. **Data sylfaen = Cyfrifiad CLA.**
2. Mae **lleoliad gweithredol yn un heb ddyddiad gorffen** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu lleoli dan gyfres o **egwyliau tymor byr (cod statws cyfreithiol V1).**
2. Peidiwch â chynnwys lleoliadau sydd wedi **dod i ben.**
3. Peidiwch â chynnwys plant sy’n cael eu rhoi mewn lleoliadau cyn mabwysiadu ar ddiwedd y flwyddyn gasglu. Mae’r rhain yn cynnwys:
    i. A3

ii. A4
iii. A5
iv. A6
v. A8

4. Peidiwch â chynnwys unrhyw blant **nad ydynt yn ymddangos yng Nghyfrifiad CLA.**

Pobl sy'n gadael gofal

Cyfeirnod Mesur: CH/049

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y Cynlluniau Llwybr cychwynnol i'w cwblhau yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i ddarparu gwybodaeth am blant sy'n paratoi ar gyfer gadael gofal.

Mae casglu'r wybodaeth hon yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro pobl sy'n gadael gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 107** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i gynllun llwybr gael ei baratoi ar gyfer pob person ifanc **categori 1** sy'n derbyn gofal sy'n 16 neu 17 oed, pobl sy'n gadael gofal **categori 2** o dan 18 oed neu **gategori 3** sy'n gadael gofal sy'n 18 oed a hŷn, a phobl ifanc sy'n gadael gofal **categori 4** sydd wedi ailgysylltu â gofal at ddibenion addysg neu hyfforddiant.

Dylai pobl ifanc categori 2 a phobl ifanc categori 3 fod â **chynllun llwybr eisoes** sy'n cael ei adolygu'n rheolaidd.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 421** yn datgan: *Pan fydd plentyn sy'n derbyn gofal ar fin troi'n 16 oed, rhaid i'r awdurdod lleol baratoi cynllun llwybr i gynorthwyo'r person ifanc hwnnw i bontio i fod yn oedolyn a gadael gofal. Bydd y cynllun llwybr yn adeiladu ar gynllun gofal a chymorth Rhan 6 presennol y plentyn, a fydd yn cael ei gynnwys yn y cynllun llwybr.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 399** yn datgan:

Rhaid i'r awdurdod lleol sy'n gyfrifol am berson ifanc categori 4 roi cymorth i'r person ifanc hwnnw, i'r graddau y bo'n ofynnol i'w anghenion addysgol, drwy baratoi cynllun llwybr.

Mae Rheoliadau Cynllunio Gofal, Lleoliadau ac Adolygu Achosion (Cymru) 2015, **para. 48** yn datgan:

"Rhaid i'r awdurdod cyfrifol gwblhau'r asesiad o anghenion C yn unol ag adran 107(1) Deddf 2014 ***heb fod yn fwy na 3 mis ar ôl y dyddiad y mae C yn cyrraedd 16 oed neu'n dod yn berson ifanc categori 1 ar ôl yr oedran hwnnw. (para. 51) Rhaid paratoi'r cynllun llwybr cyn gynted â phosibl ar ôl asesu anghenion C."***

Mae Rheoliadau Ymadawyr Gofal (Cymru) 2015, **para. 5** yn datgan:

"Yn achos person ifanc categori 4, ***dim mwy na 3 mis ar ôl y dyddiad y mae'r awdurdod lleol cyfrifol yn cael gwybod bod y person ifanc categori 4 yn dilyn, neu'n dymuno dilyn, rhaglen addysg neu hyfforddiant. (Para 6) Rhaid paratoi cynllun llwybr a baratowyd yn unol ag adran 107(3) neu (4) o'r Ddeddf cyn gynted â phosibl ar ôl asesu anghenion."***

Mae person ifanc categori 1 yn:

Cael ei ddiffinio yn **Adran 104 (2)** y Ddeddf fel plentyn:

a) sy'n 16 neu'n 17 oed
b) sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol, ac
c) wedi bod yn derbyn gofal gan awdurdod lleol am gyfnod o 13 wythnos, neu gyfnodau sy'n gyfanswm o 13 wythnos, a ddechreuodd ar ôl iddo gyrraedd 14 oed ac a ddaeth i ben ar ôl iddo gyrraedd 16 oed.

(Hysbys drwy gydol y cod hwn ei fod yn berson ifanc sy'n derbyn gofal sy'n 16 neu 17 oed.)

Mae person ifanc categori 4 yn:

golygu person sydd:

a) yn berson ifanc categori 3 y mae'r dyletswyddau dan **Adrannau 105**, 107(3) a **(10)** a **110** y Ddeddf wedi peidio â bod yn berthnasol iddo (gweler **Adran 111** o'r Ddeddf)
b) sydd wedi hysbysu'r awdurdod lleol ei fod yn dilyn, neu ei fod yn dymuno dilyn, rhaglen addysg neu hyfforddiant, ac
c) sydd heb gyrraedd 25 oed neu unrhyw oedran is a bennir.

(Yn cael ei adnabod drwy'r cod fel person ifanc sy'n ailgysylltu â gofal at ddibenion addysg neu hyfforddiant.)

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch yr holl bobl ifanc sy'n dod yn gategori 1 a chategori 4 rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl **bobl ifanc sy'n derbyn gofal ac sy'n troi'n 16 oed neu'n 17 oed rhwng 1 Ionawr cyn y flwyddyn gasglu a 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn gasglu ac sydd wedi bodloni'r meini prawf ar gyfer eu cynnwys yng nghategori 1.**
2. Dylech gynnwys yr holl bobl ifanc sy'n **ailgysylltu o 1 Ionawr cyn y flwyddyn gasglu hyd at 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn gasglu â gwasanaethau gadael gofal er mwyn mynd ar drywydd addysg neu hyfforddiant (categori 4)**
3. **Rhaid i bobl ifanc barhau i dderbyn gofal ar ddechrau'r flwyddyn gasglu** (1 Ebrill) i'w cynnwys yn y cyfrif ar gyfer categori 1.
4. **Rhaid i bobl ifanc barhau i ymwneud yn weithredol â gwasanaethau gadael gofal ar ddechrau'r flwyddyn gasglu** (1 Ebrill) i'w cynnwys yn y cyfrif ar gyfer categori 4.
5. Dylech gynnwys yr holl bobl ifanc yn 6.1 a 6.2 uchod, ni waeth a yw cynllun llwybr wedi'i gwblhau ar eu cyfer.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys y **bobl ifanc hynny sydd wedi'u dosbarthu fel:**
   i. categori 2,
   ii. categori 3,
   iii. categori 5 a,
   iv. categori 6
2. Peidiwch â chynnwys pobl ifanc a ddaeth yn gategori 1 neu gategori 4 y **tu allan i'r paramedrau dyddiadau uchod.**

Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/050

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y Cynlluniau Llwybr cychwynnol a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn amserlenni.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i ddarparu gwybodaeth am blant sy'n paratoi ar gyfer gadael gofal.

Mae casglu'r wybodaeth hon yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro pobl sy'n gadael gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/049.

Mae **Adran 107** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i gynllun llwybr gael ei baratoi ar gyfer pob person ifanc **categori 1** sy'n derbyn gofal sy'n 16 neu 17 oed, pobl sy'n gadael gofal **categori 2** o dan 18 oed neu **gategori 3** sy'n gadael gofal sy'n 18 oed a hŷn, a phobl ifanc sy'n gadael gofal **categori 4** sydd wedi ailgysylltu â gofal at ddibenion addysg neu hyfforddiant.

Dylai pobl ifanc categori 2 a phobl ifanc categori 3 fod â **chynllun llwybr eisoes** sy'n cael ei adolygu'n rheolaidd.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 421** yn datgan: *Pan fydd plentyn sy'n derbyn gofal ar fin troi'n 16 oed, rhaid i'r awdurdod lleol baratoi cynllun llwybr i gynorthwyo'r person ifanc hwnnw i bontio i fod yn oedolyn a gadael gofal. Bydd y cynllun llwybr yn adeiladu ar gynllun gofal a chymorth Rhan 6 presennol y plentyn, a fydd yn cael ei gynnwys yn y cynllun llwybr.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 399** yn datgan: *Rhaid i'r awdurdod lleol sy'n gyfrifol am berson ifanc categori 4 roi cymorth i'r person ifanc hwnnw, i'r graddau y bo'n ofynnol i'w anghenion addysgol, drwy baratoi cynllun llwybr.*

Mae Rheoliadau Cynllunio Gofal, Lleoliadau ac Adolygu Achosion (Cymru) 2015, **para. 48** yn datgan: *Rhaid i'r awdurdod cyfrifol gwblhau'r asesiad o anghenion C yn unol ag adran 107(1) Deddf 2014* ***heb fod yn fwy na 3 mis ar ôl y dyddiad y mae C yn cyrraedd 16 oed neu'n dod yn berson ifanc categori 1 ar ôl yr oedran hwnnw. (para. 51) Rhaid paratoi'r cynllun llwybr cyn gynted â phosibl ar ôl asesu anghenion C.***

Mae Rheoliadau Ymadawyr Gofal (Cymru) 2015, **para.** 5 yn datgan: *yn achos person ifanc categori 4,* ***dim mwy na 3 mis ar ôl y dyddiad y mae'r awdurdod lleol cyfrifol yn cael gwybod bod y person ifanc categori 4 yn dilyn, neu'n dymuno dilyn, rhaglen addysg neu hyfforddiant. (Para 6) Rhaid paratoi cynllun llwybr a baratowyd yn unol ag adran 107(3) neu (4) o'r Ddeddf cyn gynted â phosibl ar ôl asesu anghenion.***

Mae person ifanc categori 1 yn:

Cael ei ddiffinio yn **Adran 104 (2)** y Ddeddf fel plentyn:

a) sy'n 16 neu'n 17 oed
b) sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol, ac

c) wedi bod yn derbyn gofal gan awdurdod lleol am gyfnod o 13 wythnos, neu gyfnodau sy'n gyfanswm o 13 wythnos, a ddechreuodd ar ôl iddo gyrraedd 14 oed ac a ddaeth i ben ar ôl iddo gyrraedd 16 oed.

(Hysbys drwy gydol y cod hwn ei fod yn berson ifanc sy'n derbyn gofal sy'n 16 neu 17 oed.)

Mae person ifanc categori 4 yn:

golygu person sydd:

a) yn berson ifanc categori 3 y mae'r dyletswyddau dan **Adrannau 105, 106, 107(3)** a **(10)** a **110** y Ddeddf wedi peidio â bod yn berthnasol iddo (gweler **Adran 111** o'r Ddeddf)
b) sydd wedi hysbysu'r awdurdod lleol ei fod yn dilyn, neu ei fod yn dymuno dilyn, rhaglen addysg neu hyfforddiant, ac
c) sydd heb gyrraedd 25 oed neu unrhyw oedran is a bennir.

(Yn cael ei adnabod drwy'r cod fel person ifanc sy'n ailgysylltu â gofal at ddibenion addysg neu hyfforddiant.)

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6**, **para. 423** yn datgan:

"Rhaid i'r cynllun llwybr roi sylw i'r canlynol:

Iechyd a datblygiad y person ifanc

Bydd hyn yn adeiladu ar yr wybodaeth yng nghynllun iechyd y person ifanc, a oedd yn rhan o'i gynllun gofal a chymorth Rhan 6 pan oedd yn derbyn gofal. Dylai gynnwys iechyd corfforol, emosiynol a meddyliol.

Addysg, hyfforddiant a chyflogaeth

Dylid parhau i gynnal y cynllun addysg personol tra bo'r person ifanc yn parhau i dderbyn addysg amser llawn neu ran-amser. Bydd gwybodaeth yn y cynllun yn bwydo'n uniongyrchol i'r cynllun llwybr. Rhaid i gynlluniau llwybr ganolbwyntio'n benodol ar gynllunio gyrfa, gan ystyried dyheadau, sgiliau a photensial addysgol y person ifanc.

Cyswllt â rhieni'r person ifanc, teulu ehangach a ffrindiau

Mae hyn yn cynnwys gallu'r rhwydwaith hwn i annog y person ifanc a'i alluogi i bontio'n gadarnhaol i fod yn oedolyn.

Galluoedd ariannol a rheoli arian

Bydd hyn yn canolbwyntio ar allu'r person ifanc i reoli ei arian ei hun, ac yn amlinellu strategaethau i ddatblygu sgiliau'r person ifanc yn y maes hwn."

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch yr holl bobl ifanc sy'n dod yn gategori 1 a chategori 4 rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr (CH/049) lle mae cynllun llwybr wedi'i gwblhau o fewn 3 mis i'r dyddiad y cawsant eu dosbarthu fel categori 1 neu gategori 4.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl **bobl ifanc sy'n derbyn gofal sy'n troi'n 16 oed o 1 Ionawr cyn y flwyddyn gasglu hyd at 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn gasglu ac sydd wedi bodloni'r meini prawf ar gyfer eu cynnwys yng nghategori 1, a chael cynllun llwybr o fewn 3 mis o'r dyddiad hwn.**
2. Dylech gynnwys yr holl bobl ifanc sy'n **ailgysylltu o 1 Ionawr cyn y flwyddyn gasglu hyd at 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn gasglu â gwasanaethau gadael gofal er mwyn mynd ar drywydd addysg neu hyfforddiant (categori 4), a chael cynllun llwybr o fewn 3 mis o'r dyddiad hwn.**
3. **Rhaid i bobl ifanc barhau i dderbyn gofal ar ddechrau'r flwyddyn gasglu** (1 Ebrill) i'w cynnwys yn y cyfrif ar gyfer categori 1.
4. **Rhaid i bobl ifanc barhau i ymwneud yn weithredol â gwasanaethau gadael gofal ar ddechrau'r flwyddyn gasglu** (1 Ebrill) i'w cynnwys yn y cyfrif ar gyfer categori 4.
5. Rhaid i gynllun llwybr gael ei **gymeradwyo gan reolwr** neu berson arall sy'n gweithredu ar ei ran i'w ystyried yn gyflawn.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys pobl ifanc **nad ydynt yn CH/049.**
2. Peidiwch â chynnwys pobl ifanc a ddaeth yn gategori 1 neu'n gategori 4 y **tu allan i'r cyfnod rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr.**
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau **nad ydynt yn bodloni'r gofynion** a nodir ar gyfer cynlluniau llwybr yng Nghod Ymarfer rhan 6 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau llwybr **anghyflawn.**
5. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/051

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y bobl ifanc yn ystod y flwyddyn lle dyrannwyd ymgynghorydd personol yn ôl yr angen.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i ddarparu gwybodaeth am blant sy'n paratoi ar gyfer gadael gofal.

Mae casglu'r wybodaeth hon yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro pobl sy'n gadael gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CH/049.

Mae **Adran 106** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod lleol cyfrifol drefnu bod cynghorydd personol yn cael ei ddyrannu i'r unigolion canlynol:

- Person ifanc categori 1
- Person ifanc categori 2
- Person ifanc categori 3
- Person ifanc categori 4

Dylai pobl ifanc categori 2 a phobl ifanc categori 3 **fod wedi derbyn cynghorydd personol yn barod** pan fyddant yn trosglwyddo i'r categorïau hyn. Gall yr unigolyn sy'n cael ei ddyrannu fel ymgynghorydd personol newid i gynghorydd personol sydd â sgiliau penodol mewn gweithio gydag oedolion ifanc, ond byddai hyn yn cael ei ystyried yn barhad o'r dyraniad yn hytrach na dyraniad newydd.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 440** yn datgan: *Dylai unrhyw un a benodir yn Ymgynghorydd Personol:*

- *Darparu cyngor (gan gynnwys cyngor ymarferol) a chefnogaeth*
- *Cymryd rhan yn y gwaith o asesu a pharatoi cynlluniau llwybr*
- *Cymryd rhan yn y gwaith o adolygu cynlluniau llwybr*
- *Cysylltu â'r awdurdod lleol i roi'r cynllun llwybr ar waith*
- *Cydlynu'r gwaith o ddarparu gwasanaethau a chymryd camau rhesymol i sicrhau bod y rhai sy'n gadael gofal yn defnyddio gwasanaethau*
- *Bod yn ymwybodol o gynnydd a lles pobl ifanc sy'n gadael gofal*
- *Cadw cofnodion llawn, cywir a diweddar o gysylltiadau gyda'r sawl sy'n gadael gofal a'r gwasanaethau a ddarperir*

Mae person ifanc categori 1 yn:

Cael ei ddiffinio yn **Adran 104 (2)** y Ddeddf fel plentyn:

a) sy'n 16 neu'n 17 oed
b) sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol, ac
c) wedi bod yn derbyn gofal gan awdurdod lleol am gyfnod o 13 wythnos, neu gyfnodau sy'n gyfanswm o 13 wythnos, a ddechreuodd ar ôl iddo gyrraedd 14 oed ac a ddaeth i ben ar ôl iddo gyrraedd 16 oed.

.

(Hysbys drwy gydol y cod hwn ei fod yn berson ifanc sy'n derbyn gofal sy'n 16 neu 17 oed.)

Mae person ifanc categori 4 yn:

golygu person sydd:

a. yn berson ifanc categori 3 y mae'r dyletswyddau dan **Adrannau 105, 106, 107(3)** a **(10)** a **110** y Ddeddf wedi peidio â bod yn berthnasol iddo (gweler adran **111** o'r Ddeddf)
b. sydd wedi hysbysu'r awdurdod lleol ei fod yn dilyn, neu ei fod yn dymuno dilyn, rhaglen addysg neu hyfforddiant, ac
c. sydd heb gyrraedd 25 oed neu unrhyw oedran is a bennir.

(Yn cael ei adnabod drwy'r cod fel person ifanc sy'n ailgysylltu â gofal at ddibenion addysg neu hyfforddiant.)

Mae Rheoliadau Cynllunio Gofal, Lleoliadau ac Adolygu Achosion (Cymru) 2015, **para. 48** yn datgan:

"Rhaid i'r awdurdod cyfrifol gwblhau'r asesiad o anghenion C yn unol ag adran 107(1) Deddf 2014 ***heb fod yn fwy na 3 mis ar ôl y dyddiad y mae C yn cyrraedd 16 oed neu'n dod yn berson ifanc categori 1 ar ôl yr oedran hwnnw. (para. 51) Rhaid paratoi'r cynllun llwybr cyn gynted â phosibl ar ôl asesu anghenion C."***

Mae Rheoliadau Ymadawyr Gofal (Cymru) 2015, **para. 5** yn datgan:

"Yn achos person ifanc categori 4, ***dim mwy na 3 mis ar ôl y dyddiad y mae'r awdurdod lleol cyfrifol yn cael gwybod bod y person ifanc categori 4 yn dilyn, neu'n dymuno dilyn, rhaglen addysg neu hyfforddiant. (Para 6) Rhaid paratoi cynllun llwybr a baratowyd yn unol ag adran 107(3) neu (4) o'r Ddeddf cyn gynted â phosibl ar ôl asesu anghenion."***

Nid oes amserlenni penodol ar gyfer dyrannu cynghorydd personol (PA), ond gan fod y rheoliadau'n nodi y dylai'r cynghorydd personol fod yn gysylltiedig â datblygu'r cynllun llwybr a bod angen cwblhau'r cynllun llwybr ar gyfer pobl ifanc categori 1 a chategori 4 o fewn 3 mis i fod yn y categori hwnnw, dylid hefyd dyrannu'r PA o fewn yr amserlen honno. Felly, **at ddibenion y metrig hwn, mae pob person ifanc sy'n dod yn gategori 1 a chategori 4 rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr wedi cael ymgynghorydd personol o fewn 3 mis i gael eu dosbarthu fel un o'r categorïau hynny.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl **bobl ifanc sy'n derbyn gofal ac sy'n troi'n 16 oed rhwng 1 Ionawr cyn y flwyddyn gasglu a 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn gasglu ac sydd wedi bodloni'r meini prawf ar gyfer cael eu cynnwys yng**

nghategori 1, lle dyrannwyd cynghorydd personol iddynt o fewn 3 mis o ddod yn gategori 1. Data sylfaen = CH/049.
2. Dylech gynnwys yr holl bobl ifanc sy'n **ailgysylltu â gwasanaethau gadael gofal rhwng 1 Ionawr cyn y flwyddyn gasglu a 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn gasglu er mwyn mynd ar drywydd addysg neu hyfforddiant (categori 4), lle dyrannwyd cynghorydd personol iddynt o fewn 3 mis o ddod yn gategori 4. Data sylfaen = CH/049.**
3. **Rhaid i bobl ifanc barhau i dderbyn gofal ar ddechrau'r flwyddyn gasglu** (1 Ebrill) i'w cynnwys yn y cyfrif ar gyfer categori 1.
4. **Rhaid i bobl ifanc barhau i ymwneud yn weithredol â gwasanaethau gadael gofal ar ddechrau'r flwyddyn gasglu** (1 Ebrill) i'w cynnwys yn y cyfrif ar gyfer categori 4.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys pobl ifanc **nad ydynt yn CH/049.**
2. Peidiwch â chynnwys pobl ifanc a ddaeth yn gategori 1 neu gategori 4 y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.**
3. Peidiwch â chyfrif plant na chafodd ymgynghorydd personol ei ddyrannu iddynt am y tro cyntaf **yn hwyrach na 3 mis** o'r dyddiad y daethant yn gategori 1 neu gategori 4.
4. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/052

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y bobl ifanc sy'n gadael gofal sy'n ddigartref yn ystod y flwyddyn (fel y'i diffinnir gan Ddeddf Tai (Cymru) 2014).

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 440 (f)** yn datgan:

"Er mwyn cael yr wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd a lles pobl sy'n gadael gofal, mae'n rhaid i PA fod mewn cysylltiad wyneb yn wyneb rheolaidd â phob person sy'n gadael gofal y maen nhw'n eu cefnogi... Mae'r Rheoliadau CL yn mynnu, pan fydd person ifanc sy'n gadael gofal yn symud i lety newydd, bod yn rhaid i'r PA eu gweld yn y llety hwnnw o fewn saith diwrnod i'r symud. O ganlyniad, rhaid iddynt weld y sawl sy'n gadael gofal pan adolygir y cynllun llwybr am y tro cyntaf (ar ôl 28 diwrnod), ac yna ymweld â'r rhai sy'n gadael gofal bob dau fis o leiaf. Mae'n bwysig deall mai'r gofynion sylfaenol yw'r rhain. Pan fydd pobl ifanc sy'n gadael gofal yn cael problemau, gallant ddisgwyl cyswllt personol llawer mwy aml gyda'u PA."

Drwy gasglu'r data hwn, gall awdurdodau lleol fonitro lles parhaus y rhai sy'n gadael gofal, gan sicrhau bod eu hanghenion llety'n cael eu diwallu'n briodol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro digartrefedd pobl sy'n gadael gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Dan Adran 55 [Deddf Tai (Cymru)](#) 2014, mae person yn ddigartref os

- nad oes ganddo/ganddi lety yn y DU nac yn unman arall sydd ar gael i'w feddiannu ac y mae gan y person hwnnw hawl gyfreithiol i fyw ynddo
- os oes ganddo/ganddi lety ond nad yw'n gallu sicrhau mynediad iddo
- os oes ganddo/ganddi lety sy'n strwythur symudol (megis carafán neu gwch preswyl) ac nad oes lle i'w osod er mwyn darparu llety

O dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi cod canllawiau i awdurdodau lleol ar Ddyrannu Llety a Digartrefedd sy'n argymell y diffiniad ehangach canlynol o 'ddigartrefedd' at ddibenion cynllunio gwasanaethau:

Lle nad oes gan berson lety neu lle nad yw eu deiliadaeth yn ddiogel'. Bydd enghreifftiau o bobl sy'n dod o dan y diffiniad hwn yn cynnwys pobl sydd yn:

a) cysgu allan
b) byw mewn tai ansicr/dros dro (ac eithrio tenantiaid sicr / tenantiaid daliadaeth byr sicr)
c) byw mewn hosteli tymor byr, llochesi nos, hostelau mynediad uniongyrchol
d) byw mewn gwely a brecwast
e) symud yn aml rhwng perthnasau/ffrindiau
f) sgwatio
g) yn methu aros mewn tai neu ddychwelyd iddynt oherwydd amodau gwael, gorlenwi, problemau fforddiadwyedd, trais yn y cartref, aflonyddu, cam-drin meddyliol, corfforol a/neu rywiol, anaddasrwydd ar gyfer anghenion corfforol ac ati.
h) yn cael eu bygwth â cholli eu cartref a heb lety arall addas am unrhyw reswm, ee cam-drin domestig
i) gadael ysbytai, yr heddlu, carchardai, y lluoedd arfog a sefydliadau eraill neu dai â chymorth heb gartref i fynd iddo
j) yn gorfod gadael gan deulu neu ffrindiau neu oherwydd bod perthynas yn chwalu

Ystyr person sy'n gadael gofal fel y'i diffinnir yn y Ddeddf yw:

1. person ifanc **categori 2** – rhywun sy'n 16 neu'n 17 oed, nad yw'n derbyn gofal gan yr awdurdod lleol ac a oedd yn blentyn categori 1;
2. person ifanc **categori 3** – rhywun a oedd yn blentyn categori 1 neu'n blentyn categori 2 ond sydd bellach yn 18 oed neu'n hŷn hyd at 21 oed; neu
3. person ifanc **categori 4** yr oedd dyletswyddau awdurdod lleol wedi dod i ben o dan gategorïau 2 neu 3 ond sy'n dymuno ailymgysylltu at ddibenion rhaglen

addysg neu hyfforddiant hyd at 24 oed neu fwy os yw’r rhaglen y maent yn ymwneud â hi yn ymestyn y tu hwnt i’w pen-blwydd yn 25 oed.

Dylech gyfrif yr holl bobl ifanc sy’n gadael gofal yn y categorïau uchod **a fu’n ddigartref yn ystod y flwyddyn gasglu (fel y diffinnir gan gategorïau a-j uchod).**

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gyfrif yr holl bobl ifanc sy’n gadael gofal yng **nghategori 2, categori 3 neu gategori 4** yn ystod y flwyddyn gasglu **a fu’n ddigartref yn ystod y flwyddyn**, fel y diffinnir gan Ddeddf Tai (Cymru) 2014.
2. Rhaid i berson ifanc sy’n gadael gofal gael cefnogaeth weithredol gan yr awdurdod lleol ar yr adeg y rhoddwyd gwybod am y digartrefedd.
3. Dylech gynnwys pobl ifanc waeth faint o amser y cawsant eu hystyried yn ddigartref.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Nid yw’n cynnwys pobl ifanc sy’n gadael gofal sydd wedi’u dosbarthu fel **categori 1, categori 5 a chategori 6.**
2. Peidiwch â chynnwys pobl ifanc sy’n gadael gofal **nad oeddent yn cael eu cefnogi gan yr awdurdod lleol** a chynghorydd personol adeg y digartrefedd.
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddiffiniadau eraill o ddigartrefedd **y tu allan i’r rhai** a ddisgrifir yn adran 5a-j uchod.
4. Peidiwch â chynnwys cyfnodau o ddigartrefedd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.**
5. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad**

Cyfeirnod Mesur: CH/053

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer y bobl ifanc sydd â phrofiad o ofal yn y categorïau canlynol ar 31 Mawrth:

a. categori 1
b. categori 2
c. categori 3
d. categori 4
e. categori 5
f. categori 6

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 400** yn datgan: *Un canlyniad allweddol i bob person ifanc sy'n gadael gofal yw eu bod yn cael y gefnogaeth sydd ei hangen arnynt i bontio'n llwyddiannus i fod yn oedolyn a symud tuag at fyw'n fwy annibynnol.*

Mae'r metrig yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro nifer y bobl ifanc sy'n gadael gofal y mae ganddynt gyfrifoldebau statudol drostynt. Bydd defnyddio'r data hwn yn galluogi awdurdodau lleol i ddarparu adnoddau effeithiol ar gyfer y maes gwaith hwn, gan sicrhau bod pobl ifanc sydd â phrofiad o ofal yn cael yr un lefel o ofal a chymorth ag y byddai eraill yn ei ddisgwyl gan riant rhesymol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hwn i fonitro nifer y bobl sy'n gadael gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r diffiniad o berson sy'n gadael gofal wedi'i nodi yn **Adran 104** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Diffinnir person ifanc sy'n gadael gofal fel:

1. person ifanc categori 1 – plentyn sy'n 16 neu'n 17 oed, sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol, ac sydd wedi derbyn gofal gan awdurdod lleol am gyfnod o 13 wythnos, neu gyfnodau sy'n dod i gyfanswm o 13 wythnos, a ddechreuodd ar ôl iddo gyrraedd.
2. person ifanc **categori 2** – rhywun sy'n 16 neu'n 17 oed, nad yw'n derbyn gofal gan yr awdurdod lleol ac a oedd yn blentyn categori 1;
3. person ifanc **categori 3** – rhywun a oedd yn blentyn categori 1 neu'n blentyn categori 2 ond sydd bellach yn 18 oed neu'n hŷn hyd at 21 oed
4. person ifanc **categori 4** yr oedd dyletswyddau awdurdod lleol wedi dod i ben o dan gategorïau 2 neu 3 ond sy'n dymuno ailymgysylltu at ddibenion rhaglen addysg neu hyfforddiant hyd at 24 oed neu fwy os yw'r rhaglen y maent yn ymwneud â hi yn ymestyn y tu hwnt i'w pen-blwydd yn 25 oed.
5. Person ifanc categori 5 – rhywun sydd wedi cyrraedd 16 oed, ond nad yw eto wedi cyrraedd 25 oed sy'n destun Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig (neu a oedd mewn grym pan oedd ef neu hi yn 18 oed) ac a oedd yn derbyn gofal yn union cyn gwneud y gorchymyn hwnnw.
6. Person ifanc categori 6 – rhywun ar wahân i berson ifanc categori 5 a oedd ar unrhyw adeg ar ôl cyrraedd 16 oed a chyn 21 oed nad oedd yn bodloni'r meini prawf cymhwyso a ddisgrifir yng nghategorïau 1-4 uchod.

Cyfrifwch y plant sy'n derbyn gofal neu sy'n gadael gofal sydd yn y categorïau uchod ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch yr **holl** blant a phobl ifanc sydd yng nghategorïau 1-6 fel y **disgrifir yn Adran 104** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.
2. Dylech gynnwys pawb sy'n gadael gofal **lle mae'r achos yn weithredol** gyda'r awdurdod lleol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu a chaiff y person ifanc ei gefnogi gan gynghorydd personol.
3. **Dim ond unwaith** y dylid cyfrif plant a phobl ifanc.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a phobl ifanc **nas disgrifir yn Adran 104** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
2. Peidiwch â chynnwys pawb sy'n gadael gofal **lle mae'r achos yn anweithredol** gyda'r awdurdod lleol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu a chaiff y person ifanc ei gefnogi gan gynghorydd personol.
3. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CH/054

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y rhai sy'n gadael gofal yng nghategorïau 2, 3 a 4 sydd wedi cwblhau o leiaf 3 mis yn olynol o gyflogaeth, addysg neu hyfforddiant yn ystod:

a. y 12 mis ers gadael gofal
b. y 13 - 24 mis ers gadael gofal

a chyfanswm nifer y bobl ifanc sy'n gadael gofal yng nghategorïau 2,3 a 4

c. a adawodd ofal yn y 12 mis cyn y flwyddyn gasglu
d. a adawodd ofal yn y 24 mis cyn y flwyddyn gasglu

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 476** yn datgan: *Rhaid i'r person ifanc hefyd gael mynediad at wybodaeth, cyngor a chymorth o safon uchel, i'w helpu i gynllunio unrhyw symud i addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth barhaus. Dylid cynnwys sut y bydd hyn yn cael ei gyflawni yn y cynllun llwybr. Dylai'r cymorth cynllunio gyrfa hwn helpu pobl ifanc i gydnabod perthnasedd eu hastudiaethau i'w gyrfa a'u cyfleoedd mewn bywyd yn y dyfodol, a dylai eu hannog i fyfyrio'n rheolaidd ar eu sgiliau, eu cryfderau a'u dyheadau.*

Mae'r metrig yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro nifer y bobl ifanc sy'n gadael gofal sydd yn, neu sydd wedi cwblhau o leiaf 3 mis o addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth yn olynol yn y 12 neu'r 24 mis ers gadael gofal.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hwn i fonitro canlyniadau pobl sy'n gadael gofal yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r diffiniad o berson sy'n gadael gofal wedi'i nodi yn **Adran 104** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Diffinnir person ifanc sy'n gadael gofal fel:

1. person ifanc **categori 2** – rhywun sy'n 16 neu'n 17 oed, nad yw'n derbyn gofal gan yr awdurdod lleol ac a oedd yn blentyn categori 1;
2. person ifanc **categori 3** – rhywun a oedd yn blentyn categori 1 neu'n blentyn categori 2 ond sydd bellach yn 18 oed neu'n hŷn hyd at 21 oed; neu
3. person ifanc **categori 4** yr oedd dyletswyddau awdurdod lleol wedi dod i ben o dan gategorïau 2 neu 3 ond sy'n dymuno ailymgysylltu at ddibenion rhaglen addysg neu hyfforddiant hyd at 24 oed neu fwy os yw'r rhaglen y maent yn ymwneud â hi yn ymestyn y tu hwnt i'w pen-blwydd yn 25 oed.

Dim ond categorïau 2, 3 a 4 sydd wedi'u cynnwys yn y metrig hwn.

Diffinnir "addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth" fel pobl ifanc yr oedd eu prif weithgarwch yn:

- F1 – Person ifanc mewn addysg uwch yn llawn amser
- F2 – Person ifanc mewn addysg heblaw addysg uwch yn llawn amser
- F3 – Person ifanc mewn hyfforddiant neu gyflogaeth yn llawn amser
- F4 - Person ifanc mewn addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth yn rhan amser

F1 - Mae hyn yn golygu pob astudiaeth ar lefel academaidd uwch na Safon Uwch. Mae hyn yn cynnwys graddau, diplomâu mewn addysg uwch, cymwysterau addysgu a nyrsio, HND, ONDs, a BTEC. At ddibenion OC3 mae hyn yn cynnwys naill ai astudio amser llawn neu ran-amser os yw'n cael ei ystyried yn brif weithgaredd. Does dim rhaid i'r cwrs addysgol fod yn gwrs preswyl.

F2 - Mae hyn yn golygu pob addysg arall nad yw'n dod o dan god F1. Gall hwn fod yn astudiaeth amser llawn neu ran-amser os ystyrir mai dyma yw prif weithgaredd y person ifanc. Does dim rhaid i'r cwrs addysgol fod yn gwrs preswyl.

F3 – Person ifanc mewn hyfforddiant neu gyflogaeth yn llawn amser

Mae 'hyfforddiant' yn cynnwys hyfforddiant a gefnogir gan y llywodraeth, Hyfforddiant Ieuenctid, y Fargen Newydd, Hyfforddiant ar gyfer Gwaith a Hyfforddiaethau Cenedlaethol.

F4 - Person ifanc mewn addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth yn rhan amser. Mae 'cyflogaeth' yn cynnwys gwaith cyflogedig, hunangyflogaeth, a gwaith gwirfoddol di-

dâl. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant a chyflogaeth llawn amser a rhan amser os ystyrir mai dyma'r prif weithgaredd.

Dylech gyfrif y rhai sy'n gadael gofal sydd yn neu sydd wedi cwblhau o leiaf 3 mis yn olynol o addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant yn y 12 mis ers gadael gofal neu'r 24 mis ers gadael gofal.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gyfrif yr holl bobl ifanc a oedd yn gadael gofal a oedd yn categorïau 2-4 a oedd wedi cwblhau tri mis o addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant yn olynol yn ystod y:
    a. 12 mis ers gadael gofal
    b. 13-24 mis ers gadael gofal
2. Mae gadael gofal wedi'i **ddisgrifio yn Adran 104** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
3. Dylech gynnwys pawb sy'n gadael gofal **lle mae'r achos yn weithredol** gyda'r awdurdod lleol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu a chaiff y person ifanc ei gefnogi gan gynghorydd personol.
4. Gellir **cynnwys person ifanc yn rhan a a rhan b** yn dibynnu ar ba mor hir y mae wedi gadael gofal.
5. At ddibenion y metrig hwn, mae addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant wedi'i ddosbarthu yn y diffiniad metrig uchod.
6. Rhaid i addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant **bara 3 mis yn olynol neu fwy** i gael eu cyfrif. Er enghraifft, os bydd person ifanc yn cwblhau 2 fis, 12 diwrnod yn y 12 mis cyntaf, ni ddylid ei gyfrif yn rhan a. Os bydd yn mynd ymlaen i gwblhau cyfle arall sy'n para 3 mis yn olynol yn yr ail flwyddyn (13-24 mis), mae'n cyfrif yn rhan b.
7. **Dylid ystyried y 12 mis a'r 13-24 mis ers gadael gofal yn gyfnodau ar wahân.** Er enghraifft, os bydd person ifanc yn cwblhau tri mis o addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant yn y 12 mis cyntaf, a dim yn y 12 mis nesaf, dim ond rhan a y dylid ei gyfrif.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a phobl ifanc yng nghategorïau 1, 5 a 6 yn y metrig hwn.
2. Peidiwch â chynnwys pawb sy'n gadael gofal **lle mae'r achos yn anweithredol** gyda'r awdurdod lleol ar ddiwedd y flwyddyn gasglu a chaiff y person ifanc ei gefnogi gan gynghorydd personol.
3. Ar gyfer mesur (a), dylid eithrio unrhyw rai sy'n gadael gofal a ddaeth yn ôl i ofal yn ystod y flwyddyn gasglu
4. Ar gyfer mesur (b), dylid eithrio unrhyw rai sy'n gadael gofal a ddaeth yn ôl i ofal yn ystod y flwyddyn gasglu, neu'r flwyddyn flaenorol.

Cyfeirnod Mesur: CH/055

Enw'r Mesur: Nifer y bobl ifanc sy'n gadael gofal sy'n symud i leoliad 'Pan Fydda i'n Barod' yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 646** yn datgan:

*"Mae'r Ddeddf (adran 108(3)) yn defnyddio'r term 'trefniant byw ôl-18' i ddisgrifio sefyllfa lle mae person ifanc sy'n gadael gofal ac sydd wedi cyrraedd 18 oed yn parhau i fyw gyda'i riant/rhieni maeth mewn trefniant sy'n cael ei hwyluso gan yr awdurdod lleol. Mae'n bwysig nodi bod y trefniadau hyn yn wahanol i leoliadau maeth. Ar ôl i berson ifanc droi'n 18 oed ac yn oedolyn, nid yw mwyach 'mewn gofal' neu'n 'derbyn gofal' yn gyfreithiol, nid yw'r trefniadau maethu a'r ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â phlant sy'n cael eu lleoli gyda gofalwyr maeth yn berthnasol mwyach, ac mae'r sail gyfreithiol y mae'r person ifanc yn byw arni yng nghartref y gofalwr maeth yn newid. Nid yw'r awdurdod lleol bellach yn rhoi 'lleoliad' ond yn hwyluso 'trefniant byw ar ôl-18' ar gyfer y person ifanc hwnnw. Yng Nghymru, mae'r rhain yn cael eu galw'n drefniadau '**Pan Fydda i'n Barod**'."*

Mae'r metrig yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro nifer y trefniadau 'Pan Fydda i'n Barod'. Bydd defnyddio'r data hwn yn galluogi awdurdodau lleol i ddarparu adnoddau effeithiol ar gyfer y maes gwaith hwn er mwyn sicrhau bod pobl ifanc yn cynnal y sefydlogrwydd a'r parhad sydd eu hangen i sicrhau cyfleoedd da mewn bywyd.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r data hwn i fonitro nifer y trefniadau 'Pan Fydda i'n Barod' yng Nghymru.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o'r Cyfrifiad Plant sy'n Derbyn Gofal

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 6** (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Cael eu Lletya) **para. 654** yn datgan:

Gellir gwneud trefniant 'Pan Fydda i'n Barod' pan:

- *roedd y person ifanc yn 'blentyn sy'n derbyn gofal' yn union cyn ei ben-blwydd yn 18 oed ac roedd yn byw gyda gofalwyr maeth mewn lleoliad a drefnwyd gan yr awdurdod lleol*
- *roedd y gofalwyr yn gweithredu fel gofalwyr maeth cymeradwy ar gyfer y person ifanc yn union cyn ei ben-blwydd yn 18 oed*

- *mae'r person ifanc a'r gofalwyr maeth yn dymuno ymrwymo i drefniant 'Pan Fydda i'n Barod', ac mae'r trefniant wedi'i nodi yng nghynllun llwybr y person ifanc*
- *mae'r awdurdod lleol wedi'i fodloni nad yw trefniant o'r fath yn anghyson â llesiant y person ifanc*
- *bydd cyfran o'r lwfans a delir i'r gofalwr 'Pan Fydda i'n Barod' yn cael ei dalu gan yr awdurdod lleol."*

Dylech gyfrif y plant hynny sy'n derbyn gofal a orffennodd gyfnod o ofal ar yr amod eu bod yn bodloni'r meini prawf uchod yn ystod y flwyddyn gasglu.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gyfrif yr **holl** bobl ifanc a orffennodd gyfnod o ofal gyda'r cod rheswm terfynu **E10. Data sylfaen - Cyfrifiad CLA.**
2. Dylech gynnwys pob person ifanc sydd wedi symud i leoliad 'Pan Fydda i'n Barod', n**i waeth a yw'r trefniant hwnnw'n dal yn weithredol** ar ddiwedd y flwyddyn gasglu.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a phobl ifanc sy'n cael cyfres o **egwyliau byr** o dan adran 76 (statws cyfreithiol V1).
2. Peidiwch â chynnwys unrhyw berson ifanc nad yw wedi'i gynnwys yng **Nghyfrifiad CLA.**
3. Peidiwch â chynnwys data **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Eiriolaeth Plant

Cyfeirnod Mesur: CH/056

Enw'r Mesur: Cyfanswm y "Cynigion Rhagweithiol" o eiriolaeth i blant, pump oed a throsodd ar ddechrau'r flwyddyn gasglu, yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i ddylunio i gofnodi nifer y plant a gafodd "Gynnig Rhagweithiol" Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol.

Mae'r metrig yn galluogi awdurdodau lleol i asesu'r nifer sy'n defnyddio gwasanaethau eiriolaeth yn eu hawdurdodau lleol, gan alluogi cynllunio a chomisiynu gwell yn y dyfodol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro'r galw am eiriolaeth broffesiynol annibynnol yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 181(2)** y Ddeddf yn diffinio "gwasanaethau eirioli" fel: *gwasanaethau sy'n darparu cymorth (ar ffurf cynrychiolaeth neu fel arall) i bobl at ddibenion sy'n ymwneud â'u gofal a chymorth.* Yn yr un modd, eiriolaeth yw un o'r enghreifftiau a nodir yn adran 34(2)(e) o'r hyn y gellir ei ddarparu neu ei drefnu i ddiwallu anghenion gofal a chymorth unigolion o dan adrannau 35 i 45 o'r Ddeddf.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 32** yn diffinio **Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol** fel: partneriaeth un i un rhwng eiriolwr proffesiynol annibynnol sydd wedi'i hyfforddi i weithio fel eiriolwr proffesiynol am dâl. *Gall y gwaith ymwneud ag un pwnc neu bynciau lluosog. Mae'n rhaid i eiriolwyr proffesiynol annibynnol sicrhau bod safbwyntiau unigolion yn cael eu cyfleu yn gywir, waeth beth yw safbwynt yr eiriolwr neu safbwynt eraill ynglŷn â'r hyn sydd o fudd pennaf i'r unigolion.*

Mae Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth), **para**. **90** yn darparu canllawiau penodol ar gyfrifoldebau awdurdodau lleol o ran darparu eiriolaeth i blant teilwng. Mae'r **Fframwaith Safonau a Chanlyniadau Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc yng Nghymru (Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol**) yn ddogfen sy'n diffinio'r cysyniad "**Cynnig Rhagweithiol**" o ran eiriolaeth:

"Cynnig rhagweithiol' yw rhannu gwybodaeth am hawl statudol plentyn neu berson ifanc mewn rhai amgylchiadau i gael mynediad at wasanaeth eiriolaeth proffesiynol annibynnol. ***Mae gan blant a phobl ifanc hawl i gael cynnig rhagweithiol o eiriolaeth gan Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol (IPA) statudol pan fyddant yn derbyn gofal neu'n dod yn destun ymholiadau amddiffyn plant sy'n arwain at Gynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol."***

Mae'r Dull Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer Eiriolaeth Statudol (NASA) yn brosiect a sefydlwyd gan ADSS Cymru ac mae'n cynnwys aelodau o awdurdodau lleol, CLILC, AGGCC a darparwyr Eiriolaeth. Mae'r grŵp hefyd yn cynnwys plant a phobl ifanc yng nghyfnodau allweddol datblygu'r dull gweithredu cenedlaethol ac mae'n gyfrifol am nodi a datblygu'r elfennau allweddol ar gyfer Dull Cenedlaethol ar gyfer Eiriolaeth y gellir ei gyflwyno drwy gydweithrediadau rhanbarthol.

Mae'r grŵp hefyd wedi datblygu fframwaith rheoli perfformiad a fydd, ar ôl ymgynghori â Phenaethiaid Gwasanaethau Plant Cymru Gyfan (AWHoCS), yn darparu'r data ar gyfer y metrig hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylid cyfrif **pob** "Cynnig Rhagweithiol" o Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol fel y'u diffinnir yn y **Fframwaith Safonau a Chanlyniadau Cenedlaethol ar**

gyfer Plant a Phobl Ifanc yng Nghymru (Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol), Atodiad B, rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth y flwyddyn gasglu.
2. Dylid casglu data yn y fath fodd fel y gall **awdurdod lleol ei ddadgyfuno.**
3. Gall plentyn gael **mwy nag un "Cynnig Rhagweithiol**" yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd.

Dylai awdurdodau lleol **groeswirio** data gan ddarparwyr **cyn eu cyflwyno** i Lywodraeth Cymru i sicrhau eu bod yn **fodlon bod y data a ddarperir yn gywir.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cynigion na gwybodaeth mewn perthynas â **mathau eraill o eiriolaeth**, nad ydynt yn gymesur â'r Cynnig Rhagweithiol o Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol fel y disgrifir ym mharagraff 32 Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth).
2. Peidiwch â chynnwys plant o dan bump oed ar ddechrau'r flwyddyn gasglu.

Cyfeirnod Mesur: CH/057

Enw'r Mesur: Cyfanswm y "Cynigion Rhagweithiol" o eiriolaeth i blant yn ystod y flwyddyn lle darparwyd Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol.

Bwriad y Mesur

Bwriad y metrig yw cofnodi nifer y "Cynigion Rhagweithiol" o Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol yn ystod y flwyddyn, lle darparwyd Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol.

Mae'r metrig yn galluogi awdurdodau lleol i asesu'r nifer sy'n defnyddio gwasanaethau eiriolaeth yn eu hawdurdodau lleol, gan alluogi cynllunio a chomisiynu gwell yn y dyfodol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro'r galw am eiriolaeth broffesiynol annibynnol yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 181(2)** y Ddeddf yn diffinio *"gwasanaethau eirioli" fel a ganlyn: "gwasanaethau sy'n darparu cynhorthwy (ar ffurf cynrychiolaeth neu fel arall) i bersonau at ddibenion sy'n ymwneud â'u gofal a chymorth."* Yn yr un modd, eiriolaeth yw un o'r enghreifftiau a nodir yn adran 34(2)(e) o'r hyn y gellir ei ddarparu neu ei drefnu i ddiwallu anghenion gofal a chymorth unigolion o dan adrannau 35 i 45 o'r Ddeddf.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth) **para. 32** yn diffinio Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol fel:

"Partneriaeth un i un rhwng eiriolwr proffesiynol annibynnol sydd wedi'i hyfforddi i weithio fel eiriolwr proffesiynol am dâl. Gall y gwaith ymwneud ag un pwnc neu bynciau lluosog. Mae'n rhaid i eiriolwyr proffesiynol annibynnol sicrhau bod safbwyntiau unigolion yn cael eu cyfleu yn gywir, waeth beth yw safbwynt yr eiriolwr neu safbwynt eraill ynglŷn â'r hyn sydd o fudd pennaf i'r unigolion."

Mae Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth), **para**. **90** yn darparu canllawiau penodol ar gyfrifoldebau awdurdodau lleol o ran darparu eiriolaeth i blant teilwng. Mae'r **Fframwaith Safonau a Chanlyniadau Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc yng Nghymru (Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol**) yn ddogfen sy'n diffinio'r cysyniad "**Cynnig Rhagweithiol**" o ran eiriolaeth:

"Cynnig rhagweithiol' yw rhannu gwybodaeth am hawl statudol plentyn neu berson ifanc mewn rhai amgylchiadau i gael mynediad at wasanaeth eiriolaeth proffesiynol annibynnol. ***Mae gan blant a phobl ifanc hawl i gael cynnig rhagweithiol o eiriolaeth gan Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol (IPA) statudol pan fyddant yn derbyn gofal neu'n dod yn destun ymholiadau amddiffyn plant sy'n arwain at Gynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol."***

Mae'r Dull Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer Eiriolaeth Statudol (NASA) yn brosiect a sefydlwyd gan ADSS Cymru ac mae'n cynnwys aelodau o awdurdodau lleol, CLlLC, AGGCC a darparwyr Eiriolaeth. Mae'r grŵp hefyd yn cynnwys plant a phobl ifanc yng nghyfnodau allweddol datblygu'r dull gweithredu cenedlaethol ac mae'n gyfrifol am nodi a datblygu'r elfennau allweddol ar gyfer Dull Cenedlaethol ar gyfer Eiriolaeth y gellir ei gyflwyno drwy gydweithrediadau rhanbarthol.

Mae'r grŵp hefyd wedi datblygu fframwaith rheoli perfformiad a fydd, ar ôl ymgynghori â Phenaethiaid Gwasanaethau Plant Cymru Gyfan (AWHoCS), yn darparu'r data ar gyfer y metrig hwn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylid cyfrif **pob** "Cynnig Rhagweithiol" o Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol fel y'u diffinnir yn y **Fframwaith Safonau a Chanlyniadau Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc yng Nghymru (Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol), Atodiad B**, rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth y flwyddyn gasglu **pan ddarparwyd Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol.**
2. Dylid casglu data fel y gellir ei **ddadgyfuno gan awdurdodau lleol.**
3. Dylai'r metrig fod yn **is-set o ddata CH/053.** Gall darparu Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol ar gyfer y plant hynny y cyfeirir atynt yn CH/053 fod y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.** Dylech gynnwys y rhain yn eich cyfrif.
4. Gall plentyn gael **mwy nag un "Cynnig Rhagweithiol**" yn ystod y cyfnod casglu. Dylid cyfrif pob un o'r rhain **a arweiniodd at ddarparu Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol.**

Dylai awdurdodau lleol **groeswirio** data gan ddarparwyr **cyn eu cyflwyno** i Lywodraeth Cymru i sicrhau eu bod yn **fodlon bod y data a ddarperir yn gywir**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys y galw am eiriolaeth mewn perthynas â **mathau eraill o eiriolaeth**, nad ydynt yn gymesur â'r Cynnig Rhagweithiol o Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol fel y disgrifir ym mharagraff 32 Cod Ymarfer **Rhan 10** (Eiriolaeth).
2. Peidiwch â chynnwys plant nas cynhwyswyd yn **CH/053** hyd yn oed os rhoddwyd Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol iddynt yn y flwyddyn gasglu.

Metrigau sy’n ymwneud â Gofalwyr

Cysylltiadau Oedolion sy’n Ofalwyr

Cyfeirnod Mesur: CA/001

Enw’r Mesur: Cyfanswm nifer y cysylltiadau â gwasanaethau cymdeithasol statudol gan oedolion sy’n ofalwyr neu weithwyr proffesiynol sy’n cysylltu â’r gwasanaeth ar eu rhan a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i weld faint o wybodaeth, cyngor a chymorth gan oedolion sy’n ofalwyr fel y'u diffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, a faint o alw sydd amdanynt. Ceir tystiolaeth sy'n awgrymu bod awdurdodau lleol yn gweithredu eu swyddogaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth (IAA) mewn gwahanol ffyrdd a bwriad y metrig ar hyn o bryd yw archwilio a yw'r gwahanol fodelau hyn o IAA yn cyflwyno data sy'n awgrymu gwahaniaethau yn y gwasanaeth a dderbynnir gan y defnyddiwr terfynol.

Mae faint sydd ar gael, er nad oes ganddo gydberthynas uniongyrchol, yn arwydd o'r galw ar swyddogaeth y gwasanaethau cymdeithasol o fewn awdurdod lleol. Mae archwilio’r nifer o ofalwyr sy'n ceisio gwybodaeth, cyngor a chymorth yn caniatáu awdurdodau lleol i gael mecanwaith syml i fonitro nifer y bobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth a chymharu hynny â metrigau ychwanegol i asesu sut yr ymdriniwyd â'r unigolion hyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer y gofalwyr sy’n cysylltu â gwasanaethau IAA yng Nghymru a’i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr ifanc fel a ganlyn:

- *Ystyr “oedolyn” yw unigolyn sy’n 18 oed neu hŷn.*
- *Ystyr “gofalwr” yw unigolyn sy’n darparu neu’n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 15** yn cyflwyno’r cysyniad o ofalwr sy’n oedolyn ifanc fel “gofalwr rhwng 16 a 25 oed.” Gwneir hyn er mwyn sicrhau bod unrhyw asesiad yn ystyried unrhyw “newidiadau presennol neu yn y dyfodol y mae’r gofalwr yn debygol o’u gwneud i addysg bellach neu uwch, cyflogaeth neu hyfforddiant a rhoi sylw dyledus i’r hyn y mae’r gofalwr ifanc yn dymuno cymryd rhan ynddo”. **At ddibenion y metrig**

hwn, cyfrifwch dim ond oedolion fel y'u diffinnir gan Adran 3(2) – unigolion 18 oed neu hŷn.

Cyfrwch gyfanswm nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan **oedolion sy'n ofalwyr** neu berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar eu rhan, a geisiodd wybodaeth, cyngor a chymorth gan y gwasanaeth IAA yn eich awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn. Dim ond mewn **cysylltiadau "newydd"** â'r gwasanaeth y mae gennym ddiddordeb, nid y rhai sydd eisoes yn derbyn cymorth (fel gofalwr).

Gall oedolyn gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Cyfrifwch bob un o'r rhain os yw'r person wedi cysylltu â'r gwasanaeth IAA (neu wedi cael ei gyfeirio ato) yn gofyn am gymorth fel gofalwr.**

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 2 a Rhan 3** yn cyfeirio at unigolion yn '**cysylltu**' â'r gwasanaeth. Weithiau mae paragraffau eraill o fewn y codau ymarfer yn defnyddio termau gwahanol fel '**atgyfeirio**' neu '**geisio' neu 'gyrchu**' gwybodaeth, cyngor a chymorth. At ddibenion y metrig hwn, dylid ystyried bod y rhain yr un peth.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys pob cyswllt â'ch gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu ar gyfer **unrhyw oedolyn sy'n cysylltu â'r gwasanaeth IAA i gael cymorth fel gofalwr.**
2. Mae cyswllt yn cynnwys unrhyw berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth, neu weithiwr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ei ran.
3. Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o unigolion, dylid cyfrif bob person y cyfeirir ato fel un sydd angen cymorth fel ei fod wedi cael cyswllt.**
4. Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.
5. Gall unigolyn gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch bob un o'r rhain **lle mae'n amlwg eu bod yn cysylltu â'r gwasanaeth i gael cymorth fel gofalwr.**

Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. **Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt** sy'n bodloni'r meini prawf uchod, **waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys unigolion a oedd **yn derbyn cymorth (fel gofalwr)** ar adeg y cyswllt.
2. Ni ddylid cynnwys unigolion sydd eisoes yn derbyn cymorth fel gofalwr gan yr awdurdod lleol **sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol i gael asesiad ar gyfer gofal a chymorth yn y metrig.**

3. Peidiwch â chynnwys **ymweliadau â gwefan eich gwasanaeth IAA** fel cysylltiadau. Er bod darparu gwybodaeth ar wefan yn arfer da, nid dyna rydym yn ceisio'i gyfrif.
4. Peidiwch â chynnwys **cysylltiadau sy'n atgyfeiriadau uniongyrchol i wasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal** (EIP), lle nad oes asesiad yn digwydd. Dywed Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Rhan 2 o'r Cod Ymarfer, para. 294 mai swyddogaeth y gwasanaeth IAA yw: *[darparu] gwybodaeth a chyngor ar ofal a chymorth, a chymorth o ran cael mynediad at ofal a chymorth.* Dylid cynnwys cysylltiadau lle mae asesiad yn dod i'r casgliad mai gwasanaeth ymyrraeth gynnar ac atal yw'r ffordd fwyaf priodol o weithredu.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.**
6. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd **wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad** (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).
7. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i **fewngofnodi gwybodaeth** am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu)

Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer plant (dan 18 oed).

Cyfeirnod Mesur: CA/002

Enw'r Mesur: Nifer y cysylltiadau ar gyfer oedolion sy'n ofalwyr a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer y cysylltiadau gan ofalwyr sy'n oedolion a dderbyniwyd gan y gwasanaeth IAA lle darparwyd cyngor a/neu gymorth yn unol â'r diffiniad a geir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Cod Ymarfer **Rhan 2** (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 300** (t63).

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer y gofalwyr sy'n oedolion sy'n cysylltu â gwasanaethau IAA yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CA/001.

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr sy'n oedolyn fel a ganlyn:

- *Ystyr "oedolyn" yw unigolyn sy'n 18 oed neu hŷn.*
- *Ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 15** yn cyflwyno'r cysyniad o ofalwr sy'n oedolyn ifanc fel gofalwr rhwng 16 a 25 oed. Gwneir hyn er mwyn sicrhau bod unrhyw asesiad yn ystyried unrhyw "newidiadau presennol neu yn y dyfodol y mae'r gofalwr yn debygol o'u gwneud i addysg bellach neu uwch, cyflogaeth neu hyfforddiant a rhoi sylw dyledus i'r hyn y mae'r gofalwr ifanc yn dymuno cymryd rhan ynddo". **At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch dim ond oedolion fel y'u diffinnir gan Adran 3(2) – unigolion 18 oed neu hŷn.**

Mae Cod Ymarfer **Rhan 2** (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 300** (t64-65) yn diffinio Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth.

Cyfrwch yr **holl** gysylltiadau yn CA/001 sy'n cyfateb i'r diffiniad ar gyfer darparu **cyngor a/neu gynhorthwy.**

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau pan mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy **yn gofyn am gwblhau asesiad cyfrannol** (Cod Ymarfer Rhan 3, Para. 20). Mae angen i'r broses asesu **ddod i ben** cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad cyfrannol yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. **Darparu cyngor a/neu gymorth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Rhan 2 o'r Cod Ymarfer, paragraff 300. **Data sylfaen = CA/001**
2. Dylech gynnwys yr holl ofalwyr sy'n oedolion sy'n cysylltu â'r gwasanaeth IAA am **gefnogaeth fel gofalwr.**
3. Dylech gynnwys pob achos lle darparwyd cyngor neu gynhorthwy **waeth beth fo canlyniad yr asesiad.**

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys asesiadau ar gyfer cymhwysedd **gofal a chymorth.**
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer oedolion sy'n ofalwyr lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn **darparu gwybodaeth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "beth sy'n bwysig".
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.**
5. Peidiwch â chynnwys data **nad yw yn CA/001.**
6. Peidiwch â chynnwys plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed) yn y metrig hwn.
7. Peidiwch â chynnwys unrhyw gysylltiadau a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CA/003

Enw'r Mesur: Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion gan wasanaethau statudol i oedolion yn ystod y flwyddyn oddi wrth:

a. Yr unigolyn ei hun
b. Perthynas
c. Ffrind neu gymydog
d. Gwasanaeth Atal / Ymyrryd yn fuan (Camu i fyny)
e. Iechyd
f. Addysg
g. Tai
h. Yr Heddlu
i. Y Gwasanaeth Prawf
j. Sefydliad trydydd sector
k. Awdurdod Lleol
l. Ysbyty Annibynnol
m. Gwasanaeth Ambiwlans
n. Rheoleiddiwr Gofal
o. Darparwr
p. Eiriolwr
q. Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall)
r. Arall

Bwriad y Mesur

Bwriad y metrig hwn yw casglu data ar ffynonellau cyswllt. Mae gwybod pwy a sut y deuir i gysylltiad â'r gwasanaeth IAA yn helpu sefydliadau i nodi sut mae gofalwyr yn defnyddio'r gwasanaeth IAA. Mae gweithio gydag asiantaethau partner i nodi'n well

y galw a'r llwybrau i mewn i wasanaethau IAA yn caniatáu cynllunio ac adnoddau rhyng-sefydliadol gwell i sicrhau bod y bobl gywir yn cael y gwasanaeth cywir ar yr adeg gywir.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut mae gofalwyr yn cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CA/001.

Cyfrwch yr holl gysylltiadau a dderbyniwyd gan wasanaethau cymdeithasol statudol i oedolion sy’n ofalwyr yn ystod y flwyddyn a defnyddio ffynhonnell y cyswllt a gofnodwyd ar eich system wedi'i fapio i'r is-gategorïau a restrir yn y metrig hwn.

Dylai'r aelod o staff sy'n derbyn yr wybodaeth gofnodi ffynhonnell yr atgyfeiriad. Gwerthfawrogir bod gan lawer o awdurdodau lleol ddull llawer mwy manwl o gofnodi pwy gysylltodd â'r adran. Dylid mapio'r rhain i'r categori mwyaf priodol. Er enghraifft:

Dylai **hunan** gynnwys enghreifftiau o hunanatgyfeiriad.

Dylai **perthynas** gynnwys achosion pan fo’r person sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yn briod, partner, plentyn, brawd neu chwaer neu berthynas arall i'r person sy'n destun y cyswllt.

Cyfaill neu gymydog; dylai gynnwys ffrindiau neu gymdogion y person sy'n destun y cyswllt.

Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar / Atal (Camu i fyny); dylai gynnwys unrhyw wasanaeth a gynlluniwyd i ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal boed yn fewnol neu wedi'u comisiynu gan yr awdurdod lleol, lle mae'r person sy'n destun y cyswllt yn derbyn gwasanaeth gan yr asiantaethau hyn – y cyfeirir ato weithiau fel 'camu i fyny’.

Iechyd; dylai gynnwys cydweithwyr iechyd sylfaenol, eilaidd, trydyddol a chymunedol. Meddygon Teulu, Ysbytai, Ymgynghorwyr, Clinigau, Bydwragedd ac Ymwelwyr Iechyd ac ati.

Addysg; dylai gynnwys unrhyw atgyfeiriwr sy'n darparu gwasanaethau addysg neu ddysgu. Ysgolion, Athrawon, AALlau, Unedau Cyfeirio Disgyblion, Colegau a Phrifysgolion, darpariaeth addysg arbenigol, gwasanaethau seicoleg addysg ac ati.

Tai; dylai gynnwys adran dai awdurdodau lleol ac asiantaethau tai eraill.

Yr Heddlu; dylai gynnwys unrhyw swyddog awdurdod heddlu, heddlu trafnidiaeth neu asiantaeth troseddau genedlaethol.

Y Gwasanaeth Prawf; dylai gynnwys unrhyw aelod o staff y gwasanaeth prawf sy'n gweithredu'n broffesiynol.

Sefydliad Trydydd Sector; dylai gynnwys unrhyw drydydd sector, budd cymunedol, menter gymdeithasol neu sefydliad elusennol.

Dylai'r **Awdurdod Lleol** gynnwys awdurdodau lleol eraill yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Gellir hefyd gynnwys asiantaethau llywodraeth leol dramor yn yr is-gategori hwn.

Dylai **Ysbyty Annibynnol** gynnwys ysbytai sy'n cael eu rhedeg yn annibynnol ar fyrddau iechyd lleol y GIG. Gall ysbytai annibynnol gael eu hariannu'n llawn neu'n rhannol gan y GIG a gallant ddarparu ystod o wasanaethau. Weithiau, gellir cyfeirio at ysbytai annibynnol fel 'ysbytai preifat'.

Dylai'r **Gwasanaeth Ambiwlans** gynnwys Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru yn ogystal â'r rheini o weddill y DU.

Dylai'r **Rheoleiddiwr Gofal** gynnwys Arolygiaeth Gofal Cymru ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru.

Dylai **darparwr** gynnwys gwasanaethau wedi'u comisiynu, neu wasanaethau sy'n darparu gwasanaethau gofal i awdurdodau lleol. Gall darparwyr fod yn breifat, yn wirfoddol neu'n drydydd sector.

Dylai **eiriolwr** gynnwys pobl sy'n darparu gwasanaethau eiriolaeth ffurfiol i unigolion sy'n cysylltu â gwasanaethau IAA awdurdodau lleol neu sy'n cysylltu â gwasanaethau IAA ar eu rhan.

Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall); dylai gynnwys cysylltiadau a gynhyrchir yn fewnol (hy drwy ddarganfod unigolyn arall sydd ag anghenion gofal a chymorth posibl yn ystod gwaith o ddydd i ddydd).

Dylai **arall** gyfeirio at unrhyw ffynhonnell gyswllt arall nad yw'n cyd-fynd â'r categorïau uchod, ee ffynhonnell ddienw, cyfreithiwr, aelod o'r cyhoedd ac ati.

Rydym yn cydnabod y gall rhai cysylltiadau ddisgyn i fwy nag un categori. Er enghraifft, gall cymydog hefyd fod yn aelod o'r teulu. Gall sefydliad trydydd sector hefyd ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnal ac atal neu fod yn ddarparwr. Mater i'r sawl sy'n derbyn yr wybodaeth yw llunio barn ar y categori mwyaf priodol i'r ffynhonnell gyswllt.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** cyswllt a dderbyniwyd ar gyfer oedolion sy'n ofalwyr gan wasanaethau cymdeithasol statudol i oedolion rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu **ar gyfer unrhyw berson nad oedd yn derbyn cymorth fel gofalwr ar adeg y cyswllt.**
2. Mae cyswllt yn cynnwys **unrhyw oedolyn sy'n ofalwr** sy'n cysylltu â'r gwasanaeth, neu unigolyn sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ei ran.
3. Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o unigolion**, dylid cyfrif bod cyswllt gan bob gofalwr y cyfeirir ato fel un sydd angen cymorth.

4. Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.
5. Gall gofalwr gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd.
6. Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. **Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt** sy'n bodloni'r meini prawf uchod, **waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys gofalwyr a oedd **yn derbyn cymorth ar adeg y cyswllt.**
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau mewn perthynas ag oedolion **sy'n gofyn am asesiad o gymhwyster ar gyfer gofal a chymorth.**
3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **nad ydynt wedi eu cynnwys yn CA/001.**
4. Peidiwch â chynnwys **ymweliadau â gwefan** eich gwasanaeth IAA fel cysylltiadau. Er bod darparu gwybodaeth ar wefan yn arfer da, nid dyna rydym yn ceisio'i gyfrif.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.
6. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).
7. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i fewngofnodi gwybodaeth am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu)

Peidiwch â defnyddio cysylltiadau niwclidau ar gyfer plant (dan 18 oed).

Asesiadau Gofalwyr sy'n Oedolion

Cyfeirnod Mesur: CA/004

Enw'r Mesur: Cyfanswm yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer oedolion a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau **newydd** a gwblhawyd ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data am ofalwyr sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o ofalwyr sy'n oedolion sydd eisoes â chynllun cymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr sy'n oedolyn fel a ganlyn:

- *Ystyr "oedolyn" yw unigolyn sy'n 18 oed neu hŷn.*
- *Ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion Unigolion), **para. 15** yn amlinellu'r ddyletswydd i asesu **unrhyw** ofalwr lle mae'n ymddangos i'r awdurdod hwnnw y gall fod gan y gofalwr anghenion am gymorth.

Mae darparu Gwybodaeth, cyngor a chymorth, a'r ddyletswydd i asesu, yn gyffredin i unigolion a all fod angen gofal a chymorth ac unigolion a all fod angen cymorth fel gofalwr.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 300** yn nodi bod darparu cyngor a chymorth *"[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol."*

Dylai hyn **gynnwys unrhyw asesiadau** gan gynnwys y rhai lle cwblhawyd **asesiadau o anghenion gofalwyr** arbenigol.

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para.** 20). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad **yn fwy cynhwysfawr, neu os oes angen asesiad o ofalwyr arbenigol,** mai **casgliad** y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i CA/002 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau gofalwyr sy'n oedolion a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad o ofalwyr newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd y cyswllt.** Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau o **ofalwyr sy'n oedolion** a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Gall yr asesiad **gynnwys asesiadau gofalwyr arbenigol** sy'n ystyried yr anghenion cymorth ar gyfer y gofalwr.
3. Dylech gynnwys asesiadau ar gyfer gofal a chymorth, lle **naill ai**:
    a. Mae gan yr oedolyn sydd ag anghenion gofal a chymorth anghenion cymorth fel gofalwr hefyd.
    b. Mae gofalwr sy'n oedolyn sy'n darparu cymorth i'r person sydd ag anghenion gofal a chymorth yn dymuno i'w anghenion cymorth fel gofalwr gael eu hystyried yn yr un asesiad.
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer oedolion lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn **darparu gwybodaeth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau o oedolion sydd ag anghenion gofal a chymorth, ond **dim anghenion cymorth fel gofalwr.**
3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau pan **wrthododd** gofalwr y cynnig o asesiad.
6. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o oedolion sydd eisoes â chynllun cymorth.
7. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
8. Peidiwch â chynnwys **plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed)** yn y metrig hwn.

9. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.4 uchod).
10. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CA/005

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau o ofalwyr a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn lle:

a. Gellid diwallu anghenion gyda chynllun cymorth neu gynllun gofal a chymorth gofalwr.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am ganlyniadau'r asesiadau a gwblhawyd ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data am ganlyniadau gofalwyr sy'n oedolion sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw yn y broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o ofalwyr sy'n oedolion sydd eisoes â chynllun cymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CA/004.

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr sy'n oedolyn fel a ganlyn:

- *Ystyr "oedolyn" yw unigolyn sy'n 18 oed neu hŷn.*
- *Ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth "[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol".

Dylai hyn gynnwys unrhyw asesiadau ar **anghenion cefnogi gofalwyr sy'n oedolion, gan gynnwys** y rheini sy'n ymgorffori **asesiadau manwl neu gynhwysfawr** yn y broses asesu, a'r rheini sy'n ymgorffori **asesiadau gofalwyr** arbenigol.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 20**). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

At ddibenion y metrig hwn, dylid mapio'r wyth canlyniad asesu a gynhwysir yn yr offeryn asesu a chymhwysedd cenedlaethol i'r is-gategori priodol fel a ganlyn:

Canlyniadau'r Gofyniad Asesu Cyffredin

1. Nid oes angen diwallu unrhyw anghenion gofal a chymorth.

Mapiau i

(c) Nid oedd unrhyw anghenion cymwys i fodloni

2. Mae angen asesiad mwy cynhwysfawr, a all gynnwys asesiadau mwy arbenigol.

   Amherthnasol – Dylid cyfrif y broses asesu yn ei chyfanrwydd. Os oes angen asesiad mwy cynhwysfawr, mae hyn yn rhan o'r broses asesu gyffredinol lle gellir cynnwys asesiadau arbenigol.

3. Gellir diwallu anghenion gofalwyr drwy ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth.

(b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

4. Gellir diwallu anghenion gofalwyr drwy ddarparu gwasanaethau ataliol.

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

5. Gall anghenion gofalwyr gael eu diwallu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan yr unigolion eu hunain (gyda chymorth pobl eraill neu hebddynt).

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

6. Gall materion eraill gyfrannu at gyflawni'r canlyniadau personol, neu fel arall ddiwallu'r anghenion.

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

7. Gall anghenion ond gael eu diwallu drwy gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth (**mae anghenion yn gymwys**).

   (a) Dim ond gyda chynllun cymorth neu gynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.

8. Mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen diwallu'r anghenion er mwyn amddiffyn y person rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso, neu yn achos plentyn, rhag niwed arall neu rhag y risg o niwed.

   *Dylai'r asesiad ddechrau ar adeg yr atgyfeiriad a phara drwy gydol y broses ddiogelu (**cod ymarfer Rhan 7, paragraff 74**). Dewiswch yr opsiwn priodol ar ôl i'r asesiad hwn ddod i ben.*

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = CA/004**
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori **asesiadau gofalwyr arbenigol** a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
4. Dylech gynnwys pob asesiad ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion (CA/004) **ni waeth beth yw canlyniad yr asesiad.**
5. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.4 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn ddarpariaethau gwybodaeth fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o oedolion sydd **eisoes â chynllun cymorth** ar adeg yr asesiad.

5. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
6. Peidiwch â chynnwys **plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed)** yn y metrig hwn.
7. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
8. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CA/006

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer oedolion a wrthodwyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau a gynigiwyd i ofalwyr sy'n oedolion yn ystod y flwyddyn a gafodd eu gwrthod.

Mae casglu data am y gofalwyr sy'n oedolion sy'n gwrthod asesiad yn agwedd bwysig ar fesur dealltwriaeth o sut y gallwn wella mynediad at gefnogaeth i ofalwyr. **Nid yw'n cynnwys gwrthod ailasesiadau** o ofalwyr sy'n oedolion sydd eisoes â chynllun cymorth. Bwriad y metrig yw cofnodi nifer y bobl sydd heb gynllun cymorth cyfredol nad ydynt yn dymuno cael eu hasesu.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr sy'n oedolyn fel a ganlyn:

- *Ystyr "oedolyn" yw unigolyn sy'n 18 oed neu hŷn.*
- *Ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae gan oedolyn hawl i wrthod asesiad o anghenion y gwasanaethau cymdeithasol. Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 3** (Asesu Anghenion Unigolion), **para. 107** yn datgan: *"Rhaid i'r awdurdod lleol gofnodi unrhyw achos o wrthod cynnig asesiad o angen."*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 115** yn datgan:

"Mae gan ofalwr sy'n gwrthod asesiad hawl i newid ei feddwl a rhaid i'r awdurdod lleol wedyn gynnal asesiad. Hefyd, rhaid i'r awdurdod lleol gynnig cynnal asesiad eto os yw'n fodlon bod amgylchiadau'r gofalwr wedi newid, fyddai'n golygu y byddai asesiad pellach o fudd i'r gofalwr. Unwaith eto, nid yw'n ofynnol i'r awdurdod lleol gynnal yr asesiad os yw'r gofalwr yn gwrthod."

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 300** yn nodi bod darparu cyngor a chymorth "[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol."

At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch yr **holl ofalwyr sy'n oedolion** sy'n cysylltu â gwasanaeth IAA yr awdurdod lleol **(CA/001)** a gafodd gynnig asesiad o'u hanghenion gofalu ac a **wrthododd** gynnig asesiad.

Mae'r metrig hwn hefyd yn cynnwys yr holl ofalwyr sy'n oedolion y cysylltwyd â hwy gan yr awdurdod lleol ac a gafodd gynnig asesiad o'u hanghenion gofalu ac a **wrthododd** y cynnig o asesiad. Mae hyn yn cynnwys y gofalwyr hynny nad ydynt wedi cysylltu â gwasanaeth IAA yr awdurdod lleol.

Byddai asesiad yn cynnwys unrhyw asesiad, lle rhoddwyd cyngor a/neu gymorth gan gynnwys asesiadau mwy cynhwysfawr neu arbenigol o anghenion gofalwyr.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrifwch yr **holl** gysylltiadau ar gyfer **gofalwyr sy'n oedolion** yn ystod y flwyddyn gasglu **lle gwnaed cynnig o asesiad ond gwrthododd y gofalwr.**
2. Gall asesiad **gynnwys darparu cyngor neu gynhorthwy syml,** neu **asesiadau cynhwysfawr** a all ymgorffori **asesiadau o anghenion gofalwr arbenigol** a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Mae gan awdurdodau lleol **wahanol fodelau o IAA.** Nid oes gan bob gwasanaeth IAA un pwynt cyswllt ond mae ganddo nifer o bwyntiau mynediad. Cyfrifwch unrhyw gyswllt newydd â'r gwasanaeth ble bynnag, neu sut bynnag y gwnaed hynny.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer oedolion lle cynhaliwyd **asesiad** o'u hanghenion.
2. Peidiwch â chynnwys gofalwyr sy'n oedolion sydd **eisoes â chynllun cymorth** fel gofalwr ac mae'n gwrthod cynnig **ailasesu.**
3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau lle bu'r **pum elfen asesu** a sgwrs "**beth sy'n bwysig**".

4. Peidiwch â chynnwys unrhyw gysylltiadau a oedd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
5. Peidiwch â chynnwys **plant (unigolion o dan 18 mlwydd oed)** yn y metrig hwn.
6. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CA/007

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer oedolion a gwblhawyd (CA/004) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r fframwaith strategol 'Mwy na Geiriau' ar gyfer gwasanaethau Cymraeg mewn iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para. 52**. yn nodi:

*"**Rhaid** i'r broses asesu gydnabod y cysyniad o'r angen am iaith a dylai ymarferwyr **sicrhau bod yr egwyddor cynnig rhagweithiol yn cael ei hymgorffori'n ymarferol.***

*Mae hyn yn golygu y dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a **dylid gofyn i'r unigolyn pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses.** Bydd hyn yn sicrhau ei fod yn gallu derbyn gwasanaethau yn ei iaith ei hun drwy gydol y broses o nodi a diwallu anghenion gofal a chymorth. Mae iaith yn elfen annatod o'r gofal y mae pobl yn ei dderbyn a chyfrifoldeb yr awdurdod lleol yw darparu gwasanaethau priodol sy'n cynnwys diwallu anghenion ieithyddol defnyddwyr. Dim ond drwy wneud hyn y gallant ddarparu gofal sy'n ddiogel ac yn effeithiol."*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o ddata a gasglwyd yn CA/004.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para. 52**. yn nodi: *…dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a* ***dylid gofyn i'r unigolyn pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses (rhan a).***

Dylai awdurdodau lleol hefyd gofnodi a oedd yr unigolyn neu'r teulu sy'n cael eu hasesu wedi manteisio ar Gynnig Rhagweithiol y Gymraeg, (**rhan b**).

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 59** yn diffinio'r Set Ddata Graidd sy'n cynnwys 'Iaith sy'n cael ei Ffafrio'. Gall hyn gynnwys ieithoedd heblaw Cymraeg neu Saesneg **(rhan c)**.

Cyfrwch **Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg a dewisiadau iaith eraill ar gyfer pob asesiad o anghenion gofalwyr a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn gasglu.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl **asesiadau o anghenion gofalwyr** ar gyfer oedolion a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = CA/004.**
2. Cyfrifwch yn seiliedig ar y meini prawf canlynol:
    a. **Ar gyfer rhan a:** Mae cysyniad y Cynnig Rhagweithiol yn cyfeirio awdurdodau lleol at gynnig gwasanaethau i unigolion yn Gymraeg heb fod angen i'r gofalwr ofyn amdano'n benodol. Mae hyn yn golygu gofyn i bobl sy'n mynd at y gwasanaeth i gael asesiad a fyddai'n well ganddynt gael gohebiaeth yn Gymraeg. Mae'r canllawiau 'Mwy na Geiriau', para. 3.13 yn datgan: *Dylai cofnodion cleientiaid a chleifion ddangos yn glir beth yw dewis iaith dinasyddion (sy'n ymwneud yn benodol â'r Gymraeg neu'r Saesneg).*
    b. **Ar gyfer rhan b:** Pan fo gofalwr yn rhan a yn dewis cael gohebiaeth yn Gymraeg, dylai awdurdodau lleol gofnodi hyn yn yr asesiad (neu faes arall o'r system y gellir cyfeirio ato yn ôl i'r asesiad). Mae'r canllawiau 'Mwy na Geiriau', para. 3.13 yn datgan: ***Rhaid*** *i gofnodion cleientiaid a chleifion gynnwys adrannau i alluogi staff i gofnodi pryd y bydd* ***rhaid*** *gwneud Cynnig Gweithredol.*
    c. **Ar gyfer rhan c:** Pan fo gofalwr yn rhan a yn dewis cael gohebiaeth mewn iaith **heblaw am Gymraeg neu Saesneg**, dylai awdurdodau lleol gofnodi hyn yn yr asesiad. Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 59** yn diffinio'r Set Ddata Graidd sy'n cynnwys 'Iaith sy'n cael ei Ffafrio'.
3. Rhaid i asesiad fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'gyflawn'.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau lle'r oeddech wedi darparu **gwybodaeth yn unig.**
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau ar gyfer **oedolion nad ydynt yn cael eu hasesu fel gofalwyr (ddim yn CA/004).**
3. Peidiwch â chynnwys asesiadau sy'n **anghyflawn** (gweler pwynt 6.3 uchod).
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau ar gyfer pob is-gategori **nad ydynt yn bodloni'r meini prawf** a amlinellir yn 6.2 uchod.
5. Peidiwch â chynnwys plant (dan 18 oed).
6. Peidiwch â chynnwys asesiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cynlluniau Cefnogi Gofalwyr sy'n Oedolion

Cyfeirnod Mesur: CA/008

Enw'r Mesur: Nifer y gofalwyr sy'n oedolion gyda:

a. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth.
b. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth a hefyd cynllun gofal a chymorth, lle mae gan yr oedolyn gyfrifoldebau fel gofalwr a'i anghenion gofal a chymorth ei hun.

Bwriad y Mesur

Mae deall nifer y gofalwyr sy'n oedolion sy'n cael eu cefnogi gan yr awdurdod lleol yn elfen bwysig o ran deall sut mae unigolion sy'n darparu gofal di-dâl yn cael eu cefnogi.

Mae nifer y gofalwyr sy'n oedolion sydd â chynllun cymorth gweithredol yn rhoi trosolwg lefel uchel o'r galw. Dylai awdurdodau lleol gasglu gwybodaeth fanylach am gymorth i ofalwyr er mwyn deall yn well sut maent yn cyflawni eu dyletswyddau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a deall proffil gofal di-dâl yn eu hawdurdodau lleol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i gasglu gwybodaeth am ofal di-dâl yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â data arall i bennu sut caiff gofalwyr di-dâl eu cefnogi yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 54** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn darparu bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae'n ofynnol iddo ddiwallu ei anghenion.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 27** yn amlinellu'r rheoliadau sy'n nodi'r meini prawf cymhwysedd ar gyfer oedolion, plant a gofalwyr. Mae'r meini prawf yr un fath, ni waeth a oes angen gofal a chymorth ar yr unigolyn, neu gefnogaeth fel gofalwr.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 56** yn datgan:

"Yn y Cod Ymarfer hwn, oni nodir fel arall, dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at ddyletswyddau neu bwerau mewn perthynas â chynlluniau gofal a chymorth ***yr un mor berthnasol i gynlluniau cymorth i ofalwyr. Yn yr un modd, dylid darllen unrhyw gyfeiriad at 'ofal a chymorth' fel cyfeiriad at 'gymorth' lle bo hyn yn berthnasol i ofalwyr."***

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 63** yn datgan:

"Mae'n ofynnol i awdurdod lleol baratoi cynllun gofal a chymorth [neu gynllun cymorth fel uchod] ar gyfer pobl y mae eu hanghenion yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd, neu mae'n rhaid diwallu eu hanghenion am reswm arall (fel amddiffyn rhag camdriniaeth), lle mae'r unigolyn hwnnw'n annhebygol o gyflawni ei ganlyniadau personol oni bai fod yr awdurdod lleol yn darparu neu'n trefnu gofal a chymorth [neu gymorth fel gofalwr] i ddiwallu angen a nodwyd."

Mae **paragraff 82** o Ran 4 y Cod Ymarfer (Diwallu Anghenion) hefyd yn nodi: ***"Rhaid*** *i awdurdodau lleol sicrhau bod ganddynt systemau technoleg gwybodaeth i gefnogi'r broses cynllunio gofal i sicrhau bod y cynllun gofal yn cael ei gofnodi'n electronig."*

Mae gan ofalwyr sy'n oedolion yr hawl i wrthod cynllun cymorth a ddarperir gan yr awdurdod lleol. Peidiwch â chyfrif gofalwyr sy'n gwrthod derbyn y gefnogaeth a gynigir. Mae rhagor o ganllawiau ar ofynion gofal a chymorth a chefnogaeth i ofalwyr ar gael yn y Cod Ymarfer Rhan 4 (Diwallu Anghenion).

Dylech gyfrif yr **holl gynlluniau cymorth gweithredol** ar gyfer **gofalwyr sy'n oedolion ar 31 Mawrth** y flwyddyn gasglu **(rhan a)**. Mewn amgylchiadau achlysurol, mae gan berson sydd â chynllun gofal a chymorth hefyd anghenion fel gofalwr - efallai y bydd yn gofalu am briod neu blentyn anabl, er enghraifft **(rhan b).**

Efallai y bydd gan rai awdurdodau lleol un cynllun integredig lle mae anghenion gofal unigolyn ei hun, a'u hanghenion cymorth fel gofalwr, yn cael eu cynnwys mewn un cynllun. Yn y sefyllfaoedd hyn, dylech gynnwys yr unigolyn dan **ran b.**

Peidiwch â chyfrif y gofalwyr hynny nad ydynt yn cael eu cefnogi gan yr awdurdod lleol (hy yn cael eu cefnogi gan wasanaeth ataliol) **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw'n cael ei gomisiynu'n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau tuag at ofalwyr sy'n oedolion o dan y Ddeddf.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. **Dylech gynnwys yr holl gynlluniau cymorth gweithredol (a) a chynlluniau gofal a chymorth lle mae gan yr unigolyn sy'n derbyn gofal a chymorth hefyd anghenion fel gofalwr (b)** ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion ar 31 Mawrth y flwyddyn gasglu.

2. Rhaid i gynllun cymorth (neu gynllun gofal a chymorth) fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn '**weithredol**'.
3. Dylech gynnwys cynlluniau lle mae'r ddarpariaeth yn **cynnwys taliad uniongyrchol** i ddiwallu anghenion cymorth y gofalwr.
4. Dylech gynnwys cynlluniau lle mae'r cynllun cymorth ar gyfer y gofalwr a'r cynllun gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn y maent yn gofalu amdano wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. **Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion** lle nad oes anghenion cymorth i ofalwyr ar gyfer yr unigolyn sy'n derbyn gofal a chymorth, neu lle nad oes gan yr unigolyn sy'n derbyn gofal a chymorth anghenion fel gofalwr.
2. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau arbenigol nad ydynt yn diwallu anghenion cymorth yr unigolyn fel gofalwr** (oni bai eu bod wedi'u hintegreiddio i un cynllun gofal a chymorth sy'n diwallu anghenion yr unigolyn).
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
4. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
5. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw'n cael ei gomisiynu'n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau i ofalwyr sy'n oedolion o dan y Ddeddf**.
6. Peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CA/009

Enw'r Mesur: Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

“Mae adran 54 o’r Ddeddf yn nodi bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. ***Rhaid i’r cynlluniau gael eu hadolygu’n rheolaidd.*** *Os yw’r awdurdod lleol o’r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy’n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o’r fath a diwygio’r cynllun yng ngoleuni’r asesiadau hynny. Ni ddylai cynllun gael ei gau heb adolygiad.”*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

“Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a’r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i’r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu’r cynllun fod wedi’i amlinellu yn y cynllun.”

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 56** yn datgan:

“Yn y Cod Ymarfer hwn, oni nodir fel arall, dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at ddyletswyddau neu bwerau mewn perthynas â chynlluniau gofal a chymorth ***yr un mor berthnasol i gynlluniau cymorth i ofalwyr. Yn yr un modd, dylid darllen unrhyw gyfeiriad at ‘ofal a chymorth’ fel cyfeiriad at ‘gymorth’ lle bo hyn yn berthnasol i ofalwyr.”***

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88** yn datgan:

“Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda’r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu’r cynllun. Fodd bynnag, ***yn achos oedolyn, rhaid i’r dyddiad adolygu fod o fewn 12 mis.”***

Mae'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun ychydig yn wahanol. Dylid cynnwys y rhain yn y metrig hwn.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 142** yn datgan:

“Rhaid i awdurdod lleol adolygu’r trefniadau ar gyfer gwneud taliadau uniongyrchol a sut y maent yn cael eu defnyddio ar adegau a bennir gan yr awdurdod lleol yn unol â’r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond yn sicr ***o fewn 6 mis i’r dyddiad y gwnaed y taliad cyntaf ac o fewn 12 mis i’r adolygiad cyntaf.”***

Cyfrwch **adolygiadau o gynlluniau cymorth i ofalwyr sy'n oedolion y mae eu dyddiad adolygu yn disgyn yn y flwyddyn gasglu.**

Cyfrwch yr holl gynlluniau cymorth hynny, neu gynlluniau cymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol, sy'n ddyledus yn y flwyddyn gasglu.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **yr holl gynlluniau cymorth gweithredol** ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu.
2. Er mwyn penderfynu a oes adolygiad i fod i gael ei wneud yn ystod y flwyddyn:
   a. Mae adolygiad i fod i gael ei gynnal 12 mis o'r dyddiad yr awdurdodwyd y cynllun cymorth neu'r adolygiad diwethaf yn y flwyddyn ariannol flaenorol, neu
   b. Pan fydd unigolyn yn defnyddio taliadau uniongyrchol i reoli ei gymorth fel gofalwr, dylid cynnal adolygiad 6 mis o ddyddiad y taliad cyntaf, ac yna bob 12 mis wedi hynny.
3. Rhaid i gynllun/adolygiad cymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol'.
4. Dylech gynnwys cynlluniau cymorth lle mae'r cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn ac anghenion y sawl sy'n gofalu amdanynt wedi cael eu **hystyried ar y cyd.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio **pob** adolygiad o **gynlluniau gofal a chymorth** – hyd yn oed os yw'r person sydd angen gofal a chymorth hefyd yn cael cymorth fel gofalwr. Cesglir y rhain ar wahân (AD/016).
2. Peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth nad oeddent i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu. Er enghraifft, achosion lle cadarnhaodd yr adolygiad diwethaf gau achosion, neu lle nad yw dyddiad yr adolygiad yn disgyn yn y flwyddyn gasglu.
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
4. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
5. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw'n cael ei gomisiynu'n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau i ofalwyr sy'n oedolion o dan y Ddeddf**.
6. Peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CA/010

Enw'r Mesur: Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy'n oedolion a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd eu cwblhau.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

"Mae adran 54 o'r Ddeddf yn nodi bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. ***Rhaid i'r cynlluniau gael eu hadolygu'n rheolaidd.*** *Os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy'n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o'r fath a diwygio'r cynllun yng ngoleuni'r asesiadau hynny. Ni ddylai cynllun gael ei gau heb adolygiad."*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

"Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a'r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i'r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu'r cynllun fod wedi'i amlinellu yn y cynllun."

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 56** yn datgan:

"Yn y Cod Ymarfer hwn, oni nodir fel arall, dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at ddyletswyddau neu bwerau mewn perthynas â chynlluniau gofal a chymorth ***yr un mor berthnasol i gynlluniau cymorth i ofalwyr. Yn yr un modd, dylid darllen unrhyw gyfeiriad at 'ofal a chymorth' fel cyfeiriad at 'gymorth' lle bo hyn yn berthnasol i ofalwyr."***

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88** yn datgan:

*“Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda’r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu’r cynllun. Fodd bynnag, **yn achos oedolyn, rhaid i’r dyddiad adolygu fod o fewn 12 mis.”***

Mae'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun ychydig yn wahanol. Dylid cynnwys y rhain yn y metrig hwn. Ar gyfer oedolion, mae’r gofynion ar gyfer adolygu taliadau uniongyrchol yn **gyfnodau o ddim mwy na 6 mis ar ôl gwneud y taliad cyntaf a 12 mis ar ôl yr adolygiad cyntaf.**

At ddibenion y metrig hwn, mae gennym ddiddordeb mewn cyfrif p’un a gynhaliwyd yr adolygiad o fewn **12 mis i'r dyddiad yr awdurdodwyd y cynllun cymorth neu ddyddiad yr adolygiad diwethaf (pa un bynnag oedd ddiwethaf), neu lle darparwyd taliad uniongyrchol 6 mis ar ôl i'r taliad cyntaf gael ei wneud a 12 mis yn dilyn yr adolygiad diwethaf.** Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd yr adolygiad o’r cynllun cymorth a’r adolygiad o’r taliad uniongyrchol yn cael eu hystyried yn yr un adolygiad.

Cyfrwch yr holl gynlluniau cymorth hynny, neu gynlluniau cymorth sy’n cynnwys taliad uniongyrchol, a oedd **i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn** ac **a aeth ymlaen i gael eu hadolygu**.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl gynlluniau cymorth** ar gyfer gofalwyr sy’n oedolion a oedd i fod i gael eu hadolygu ac a gafodd eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu, ni waeth a gafodd yr adolygiad ei gwblhau o fewn yr amserlenni statudol ai peidio, **data sylfaen = CA/009**.

3. Rhaid i gynllun/adolygiad cymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn **gyflawn**.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio **pob** adolygiad o **gynlluniau gofal a chymorth** – hyd yn oed os yw’r oedolyn sydd angen gofal a chymorth hefyd yn cael cymorth fel gofalwr. Cesglir y rhain ar wahân (AD/017).
2. Peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu, ond **na chawsant eu hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu**. Yn yr un modd, peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth a adolygwyd yn y flwyddyn gasglu **os nad oedd eu hadolygiad i fod i gael ei gynnal** yn y flwyddyn gasglu.
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** gofalwr at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw’n cael ei gomisiynu’n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau i ofalwyr sy’n oedolion o dan y Ddeddf**.

4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cysylltiadau Gofalwyr Ifanc

Cyfeirnod Mesur: CA/011

Enw'r Mesur: Cyfanswm nifer y cysylltiadau â gwasanaethau cymdeithasol statudol gan ofalwyr ifanc neu weithwyr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar eu rhan a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i weld faint o wybodaeth, cyngor a chymorth gan ofalwyr ifanc fel y'u diffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, a faint o alw sydd amdanynt. Ceir tystiolaeth sy'n awgrymu bod awdurdodau lleol yn gweithredu eu swyddogaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth (IAA) mewn gwahanol ffyrdd a bwriad y metrig ar hyn o bryd yw archwilio a yw'r gwahanol fodelau hyn o IAA yn cyflwyno data sy'n awgrymu gwahaniaethau yn y gwasanaeth a dderbynnir gan y defnyddiwr terfynol.

Mae faint sydd ar gael, er nad oes ganddo gydberthynas uniongyrchol, yn arwydd o'r galw ar swyddogaeth y gwasanaethau cymdeithasol o fewn awdurdod lleol. Mae archwilio'r nifer o ofalwyr sy'n ceisio gwybodaeth, cyngor a chymorth yn caniatáu awdurdodau lleol i gael mecanwaith syml i fonitro nifer y bobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth a chymharu hynny â metrigau ychwanegol i asesu sut yr ymdriniwyd â'r unigolion hyn.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer y gofalwyr sy'n cysylltu â gwasanaethau IAA yng Nghymru a'i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr ifanc fel a ganlyn:

- *Ystyr "plentyn" yw unigolyn dan 18 oed.*
- *Ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 15** yn cyflwyno'r cysyniad o *ofalwr sy'n oedolyn ifanc fel gofalwr rhwng 16 a 25 oed*. Gwneir hyn er mwyn sicrhau bod unrhyw asesiad yn ystyried unrhyw *"newidiadau presennol neu yn y dyfodol y mae'r gofalwr yn debygol o'u gwneud i addysg bellach neu uwch, cyflogaeth neu hyfforddiant a rhoi sylw dyledus i'r hyn y mae'r gofalwr ifanc yn dymuno cymryd rhan ynddo".* **At ddibenion y metrig**

hwn, cyfrifwch dim ond plant fel y'u diffinnir gan Adran 3(3) – unigolion dan 18 oed.

Cyfrwch gyfanswm nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan **ofalwyr ifanc** neu berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar eu rhan, a geisiodd wybodaeth, cyngor a chymorth gan y gwasanaeth IAA yn eich awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn. Dim ond mewn **cysylltiadau newydd** â'r gwasanaeth y mae gennym ddiddordeb, nid y rhai sydd eisoes yn derbyn cymorth (fel gofalwr).

Gall gofalwr ifanc gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Cyfrifwch bob un o'r rhain os yw'r person wedi cysylltu â'r gwasanaeth IAA (neu wedi cael ei gyfeirio ato) yn gofyn am gymorth fel gofalwr ifanc.**

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 2 a Rhan 3** yn cyfeirio at unigolion yn '**cysylltu**' â'r gwasanaeth. Weithiau mae paragraffau eraill o fewn y codau ymarfer yn defnyddio termau gwahanol fel '**atgyfeirio**' neu '**geisio' neu 'gyrchu**' gwybodaeth, cyngor a chymorth. At ddibenion y metrig hwn, dylid ystyried bod y rhain yr un peth.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys pob cyswllt â'ch gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu ar gyfer **unrhyw blentyn sy'n cysylltu â'r gwasanaeth IAA i gael cymorth fel gofalwr.**
2. Mae cyswllt yn cynnwys unrhyw berson sy'n cysylltu â'r gwasanaeth, neu weithiwr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ei ran.
3. Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o blant, dylid cyfrif bob person y cyfeirir ato fel un sydd angen cymorth fel ei fod wedi cael cyswllt.**
4. Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.
5. Gall gofalwr ifanc gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch bob un o'r rhain **lle mae'n amlwg eu bod yn cysylltu â'r gwasanaeth i gael cymorth fel gofalwr.**
6. Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. **Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt** sy'n bodloni'r meini prawf uchod, **waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys plant a oedd **yn derbyn cymorth (fel gofalwr)** ar adeg y cyswllt.
2. Ni ddylid cynnwys plant sydd eisoes yn derbyn cymorth fel gofalwr gan yr awdurdod lleol **sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol i gael asesiad ar gyfer gofal a chymorth yn y metrig.**
3. Peidiwch â chynnwys **ymweliadau â gwefan eich gwasanaeth IAA** fel cysylltiadau. Er bod darparu gwybodaeth ar wefan yn arfer da, nid dyna rydym yn ceisio'i gyfrif.

4. Peidiwch â chynnwys **cysylltiadau sy'n atgyfeiriadau uniongyrchol i wasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal** (EIP), lle nad oes asesiad yn digwydd. Dywed Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Rhan 2 o’r Cod Ymarfer, para. 294 mai swyddogaeth y gwasanaeth IAA yw: *“[darparu] gwybodaeth a chyngor ar ofal a chymorth, a chymorth o ran cael mynediad at ofal a chymorth”.* Dylid cynnwys cysylltiadau lle mae asesiad yn dod i'r casgliad mai gwasanaeth ymyrraeth gynnar ac atal yw'r ffordd fwyaf priodol o weithredu.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.**
6. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd **wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad** (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).
7. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i **fewngofnodi gwybodaeth** am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu)
8. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau mewn perthynas ag oedolion (18 oed neu hŷn).

Cyfeirnod Mesur: CA/012

Enw’r Mesur: Nifer y cysylltiadau ar gyfer gofalwyr ifanc a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer y cysylltiadau gan ofalwyr ifanc a dderbyniwyd gan y gwasanaeth IAA lle darparwyd cyngor a/neu gymorth yn unol â'r diffiniad a geir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Cod Ymarfer **Rhan 2** (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 300** (t63).

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro nifer y gofalwyr ifanc sy’n cysylltu â gwasanaethau IAA yng Nghymru a’i defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CA/011.

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr ifanc fel a ganlyn:

- *Ystyr “plentyn” yw unigolyn dan 18 oed.*

- *Ystyr “gofalwr” yw unigolyn sy’n darparu neu’n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 15** yn cyflwyno’r cysyniad o ofalwr sy’n oedolyn ifanc fel gofalwr rhwng 16 a 25 oed. Gwneir hyn er mwyn sicrhau bod unrhyw asesiad yn ystyried unrhyw *“newidiadau presennol neu yn y dyfodol y mae’r gofalwr yn debygol o’u gwneud i addysg bellach neu uwch, cyflogaeth neu hyfforddiant a rhoi sylw dyledus i’r hyn y mae’r gofalwr ifanc yn dymuno cymryd rhan ynddo”.* **At ddibenion y metrig hwn, cyfrifwch dim ond plant fel y’u diffinnir gan Adran 3(3) – unigolion dan 18 oed.**

Mae Cod Ymarfer **Rhan 2** (Swyddogaethau Cyffredinol), para. **300** (t64-65) yn diffinio Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth.

Cyfrwch yr **holl** gysylltiadau yn CA/011 sy'n cyfateb i'r diffiniad ar gyfer darparu **cyngor a/neu gynhorthwy.**

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi’i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau pan mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy **yn gofyn am gwblhau asesiad** (Cod Ymarfer Rhan 3, Para. 20). Mae angen i'r broses asesu **ddod i ben** cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad cyfrannol yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y ‘broses’ asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr **holl** gysylltiadau ar gyfer **gofalwyr ifanc** lle mai canlyniad y cyswllt oedd **darparu cyngor a/neu gynhorthwy** fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300. **Data sylfaen = CA/011**
2. Dylech gynnwys yr holl ofalwyr ifanc sy’n cysylltu â’r gwasanaeth IAA am **gefnogaeth fel gofalwr.**
3. Dylech gynnwys pob achos lle darparwyd cyngor neu gynhorthwy **waeth beth fo canlyniad yr asesiad.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys asesiadau ar gyfer cymhwysedd **gofal a chymorth.**

2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer gofalwyr ifanc lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn **darparu gwybodaeth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "beth sy'n bwysig".
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw ddata y **tu allan i'r flwyddyn gasglu.**
5. Peidiwch â chynnwys data **nad yw yn CA/011.**
6. Peidiwch â chynnwys oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn) yn y metrig hwn.
7. Peidiwch â chynnwys unrhyw gysylltiadau a gofnodwyd drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CA/013

Enw'r Mesur: Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd ar gyfer gofalwyr ifanc gan wasanaethau statudol i blant yn ystod y flwyddyn oddi wrth:

a. Y person ei hun
b. Perthynas
c. Ffrind neu gymydog
d. Gwasanaeth Atal / Ymyrryd yn fuan (Camu i fyny)
e. Iechyd
f. Addysg
g. Tai
h. Yr Heddlu
i. Y Gwasanaeth Prawf
j. Sefydliad trydydd sector
k. Awdurdod Lleol
l. Ysbyty Annibynnol
m. Gwasanaeth Ambiwlans
n. Rheoleiddiwr Gofal
o. Darparwr
p. Eiriolwr
q. Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall)
r. Arall

Bwriad y Mesur

Bwriad y metrig hwn yw casglu data ar ffynonellau cyswllt. Mae gwybod pwy a sut y deuir i gysylltiad â'r gwasanaeth IAA yn helpu sefydliadau i nodi sut mae gofalwyr yn defnyddio'r gwasanaeth IAA. Mae gweithio gydag asiantaethau partner i nodi'n well y galw a'r llwybrau i mewn i wasanaethau IAA yn caniatáu cynllunio ac adnoddau rhyng-sefydliadol gwell i sicrhau bod y bobl gywir yn cael y gwasanaeth cywir ar yr adeg gywir.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut mae gofalwyr yn cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â metrigau eraill i fonitro cyfansymiau a llif o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CA/011.

Cyfrwch yr holl gysylltiadau a dderbyniwyd gan wasanaethau cymdeithasol statudol i ofalwyr ifanc yn ystod y flwyddyn a defnyddio ffynhonnell y cyswllt a gofnodwyd ar eich system wedi'i fapio i'r is-gategorïau a restrir yn y metrig hwn.

Dylai'r aelod o staff sy'n derbyn yr wybodaeth gofnodi ffynhonnell yr atgyfeiriad. Gwerthfawrogir bod gan lawer o awdurdodau lleol ddull llawer mwy manwl o gofnodi pwy gysylltodd â'r adran. Dylid mapio'r rhain i'r categori mwyaf priodol. Er enghraifft:

Dylai **hunan** gynnwys enghreifftiau o hunanatgyfeiriad.

Dylai **perthynas** gynnwys achosion pan fo’r person sy'n cysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol yn rhiant, brawd neu chwaer neu berthynas arall i'r person sy'n destun y cyswllt.

Cyfaill neu gymydog; dylai gynnwys ffrindiau neu gymdogion y person sy'n destun y cyswllt.

Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar / Atal (Camu i fyny); dylai gynnwys unrhyw wasanaeth a gynlluniwyd i ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal boed yn fewnol neu wedi'u comisiynu gan yr awdurdod lleol, lle mae'r person sy'n destun y cyswllt yn derbyn gwasanaeth gan yr asiantaethau hyn – y cyfeirir ato weithiau fel 'camu i fyny’.

Iechyd; dylai gynnwys cydweithwyr iechyd sylfaenol, eilaidd, trydyddol a chymunedol. Meddygon Teulu, Ysbytai, Ymgynghorwyr, Clinigau, Bydwragedd ac Ymwelwyr Iechyd ac ati.

Addysg; dylai gynnwys unrhyw atgyfeiriwr sy'n darparu gwasanaethau addysg neu ddysgu. Ysgolion, Athrawon, AALlau, Unedau Cyfeirio Disgyblion, Colegau a Phrifysgolion, darpariaeth addysg arbenigol, gwasanaethau seicoleg addysg ac ati.

Tai; dylai gynnwys adran dai awdurdodau lleol ac asiantaethau tai eraill.

Yr Heddlu; dylai gynnwys unrhyw swyddog awdurdod heddlu, heddlu trafnidiaeth neu asiantaeth troseddau genedlaethol.

Y Gwasanaeth Prawf; dylai gynnwys unrhyw aelod o staff y gwasanaeth prawf sy'n gweithredu'n broffesiynol.

Sefydliad Trydydd Sector; dylai gynnwys unrhyw drydydd sector, budd cymunedol, menter gymdeithasol neu sefydliad elusennol.

Dylai'r **Awdurdod Lleol** gynnwys awdurdodau lleol eraill yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Gellir hefyd gynnwys asiantaethau llywodraeth leol dramor yn yr is-gategori hwn.

Dylai **Ysbyty Annibynnol** gynnwys ysbytai sy'n cael eu rhedeg yn annibynnol ar fyrddau iechyd lleol y GIG. Gall ysbytai annibynnol gael eu hariannu'n llawn neu'n rhannol gan y GIG a gallant ddarparu ystod o wasanaethau. Weithiau, gellir cyfeirio at ysbytai annibynnol fel 'ysbytai preifat'.

Dylai'r **Gwasanaeth Ambiwlans** gynnwys Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru yn ogystal â'r rheini o weddill y DU.

Dylai'r **Rheoleiddiwr Gofal** gynnwys Arolygiaeth Gofal Cymru ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru.

Dylai **darparwr** gynnwys gwasanaethau wedi'u comisiynu, neu wasanaethau sy'n darparu gwasanaethau gofal i awdurdodau lleol. I blant, gallai hyn fod yn ofalwr maeth, neu'n gartref i blant. Gall darparwyr fod yn breifat, yn wirfoddol neu'n drydydd sector.

Dylai **eiriolwr** gynnwys pobl sy'n darparu gwasanaethau eiriolaeth ffurfiol i unigolion sy'n cysylltu â gwasanaethau IAA awdurdodau lleol neu sy'n cysylltu â gwasanaethau IAA ar eu rhan.

Mewnol (Gweithiwr Cymdeithasol, tîm arall); dylai gynnwys cysylltiadau a gynhyrchir yn fewnol (hy drwy ddarganfod unigolyn arall sydd ag anghenion gofal a chymorth posibl yn ystod gwaith o ddydd i ddydd).

Arall; unrhyw ffynhonnell gyswllt arall nad yw'n cyd-fynd â'r categorïau uchod, ee dienw, cyfreithiwr, aelod o'r cyhoedd ac ati.

Rydym yn cydnabod y gall rhai cysylltiadau ddisgyn i fwy nag un categori. Er enghraifft, gall cymydog hefyd fod yn aelod o'r teulu. Gall sefydliad trydydd sector hefyd ddarparu gwasanaethau ymyrraeth gynnal ac atal neu fod yn ddarparwr. Mater i'r sawl sy'n derbyn yr wybodaeth yw llunio barn ar y categori mwyaf priodol i'r ffynhonnell gyswllt.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys **pob** cyswllt a dderbyniwyd ar gyfer **gofalwyr ifanc** gan wasanaethau cymdeithasol statudol rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth yn y flwyddyn gasglu **ar gyfer unrhyw blentyn nad oedd yn derbyn cymorth fel gofalwr ar adeg y cyswllt. Data sylfaen = CA/011**
2. Mae cyswllt yn cynnwys **unrhyw ofalwr ifanc** sy'n cysylltu â'r gwasanaeth, neu unigolyn sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar ei ran.
3. Os yw'r cyswllt yn cyfeirio at **nifer o blant**, dylid cyfrif bod cyswllt gan bob gofalwr ifanc y cyfeirir ato fel un sydd angen cymorth.
4. Dylech gynnwys unrhyw gyswllt a dderbynnir p'un a yw hynny'n wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu drwy e-bost neu ffurflen gyswllt ar wefan.

5. Gall gofalwr gael **mwy nag un cyswllt** yn ystod y cyfnod casglu. Cyfrwch y rhain i gyd.
6. Nid yw pob awdurdod lleol yn gweithredu un pwynt mynediad. **Dylai'r cyfrif gynnwys pob cyswllt** sy'n bodloni'r meini prawf uchod, **waeth beth fo'r llwybr i mewn i'r system.**

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys gofalwyr ifanc a oedd **yn derbyn cymorth ar adeg y cyswllt.**
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau mewn perthynas â phlant **sy’n gofyn am asesiad o gymhwyster ar gyfer gofal a chymorth.**
3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **nad ydynt wedi eu cynnwys yn CA/011.**
4. Peidiwch â chynnwys **ymweliadau â gwefan** eich gwasanaeth IAA fel cysylltiadau. Er bod darparu gwybodaeth ar wefan yn arfer da, nid dyna rydym yn ceisio'i gyfrif.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sy'n amlwg yn cael eu cyfeirio at yr adran anghywir.
6. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad (hy dyblygu, y math anghywir o atgyfeiriad a ddefnyddir ar y system).
7. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau a ddefnyddir i fewngofnodi gwybodaeth am gael gafael ar wybodaeth gan asiantaethau eraill (hy AGC, Heddlu)
8. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau mewn perthynas ag oedolion (18 oed neu hŷn).

Asesiadau Gofalwyr Ifanc

Cyfeirnod Mesur: CA/014

Enw’r Mesur: Cyfanswm yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer gofalwyr ifanc a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am nifer yr asesiadau **newydd** a gwblhawyd ar gyfer gofalwyr ifanc yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data am ofalwyr ifanc sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw ar ddechrau'r broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o ofalwyr ifanc sydd eisoes â chynllun cymorth. Bwriad y metrig yw nodi’r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae **[Adran 3]** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr ifanc fel a ganlyn:

- *Ystyr "plentyn" yw unigolyn dan 18 oed.*
- *Ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion Unigolion), **para. 15** yn amlinellu'r ddyletswydd i asesu **unrhyw** ofalwr lle mae'n ymddangos i'r awdurdod hwnnw y gall fod gan y gofalwr anghenion am gymorth.

Mae darparu Gwybodaeth, cyngor a chymorth, a'r ddyletswydd i asesu, yn gyffredin i blant a all fod angen gofal a chymorth a phlant a all fod angen cymorth fel gofalwr.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), **para. 300** yn nodi bod darparu cyngor a chymorth "[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol."

Dylai hyn **gynnwys unrhyw asesiadau** gan gynnwys y rhai lle cwblhawyd **asesiadau o anghenion gofalwyr ifanc** arbenigol.

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para.** 20). Mae angen i'r broses asesu ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad **yn fwy cynhwysfawr, neu os oes angen asesiad o ofalwyr ifanc arbenigol,** mai **casgliad** y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Mae'r metrig hwn yn wahanol i CA/012 yn y data a gesglir. Os ceisiwn gasglu data asesu ar gysylltiadau gofalwyr ifanc a dderbyniwyd yn y flwyddyn honno, oherwydd yr amser sydd ei angen i gynnal asesiadau, yn enwedig pan fydd yr asesiad yn fanwl neu'n gynhwysfawr, bydd cyfran o asesiadau yn disgyn y tu allan i'r flwyddyn gasglu o gyfnod sylweddol o amser. Mae'r metrig hwn yn cyfrif **unrhyw asesiad o ofalwyr ifanc newydd a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu, ni waeth pryd y derbyniwyd**

y cyswllt. Mae hyn yn rhoi darlun gwell o gyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau o **ofalwyr ifanc** a **gwblhawyd** yn ystod y flwyddyn gasglu.
2. Gall yr asesiad **gynnwys asesiadau gofalwyr ifanc arbenigol** sy'n ystyried yr anghenion cymorth ar gyfer y gofalwr.
3. Dylech gynnwys asesiadau ar gyfer gofal a chymorth, lle **naill ai**:
    a. Mae gan y plentyn sydd ag anghenion gofal a chymorth anghenion cymorth fel gofalwr hefyd.
    b. Mae gofalwr ifanc sy'n darparu cymorth i'r person sydd ag anghenion gofal a chymorth yn dymuno i'w anghenion cymorth fel gofalwr gael eu hystyried yn yr un asesiad.
4. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
5. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol **waeth beth fo canlyniad** yr asesiad.

Beth i beidio â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer gofalwyr ifanc lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn **darparu gwybodaeth** fel y'i diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau o blant sydd ag anghenion gofal a chymorth, ond **dim anghenion cymorth fel gofalwr.**
3. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
5. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau pan **wrthododd** gofalwr ifanc (16 neu 17 oed) y cynnig o asesiad. (Nid oes rheidrwydd i gynnal asesiad os yw plentyn yn 16 neu'n 17 oed).
6. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o ofalwyr ifanc sydd eisoes â chynllun cymorth.
7. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
8. Peidiwch â chynnwys **gofalwyr sy'n oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
9. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.4 uchod).
10. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CA/015

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau o ofalwyr a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn lle:

a. Gellid diwallu anghenion gyda chynllun cymorth neu gynllun gofal a chymorth gofalwr ifanc.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig wedi'i gynllunio i gasglu gwybodaeth am ganlyniadau'r asesiadau a gwblhawyd ar gyfer gofalwyr ifanc yn ystod y flwyddyn.

Mae casglu data am ganlyniadau gofalwyr ifanc sy'n cyflwyno i'r gwasanaethau cymdeithasol i'w hasesu yn agwedd bwysig ar fesur cyfanswm, llif a galw yn y broses gofal cymdeithasol statudol. **Nid yw'n cynnwys ailasesiadau** o ofalwyr ifanc sydd eisoes â chynllun cymorth. Bwriad y metrig yw nodi'r llif a'r galw i mewn i'r system.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cyfanswm a llif i wasanaethau cymdeithasol yng Nghymru, ac yn ei defnyddio ar y cyd â metrigau eraill i fonitro'r galw o fewn y system.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o CA/014.

Mae **Adran 3** Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio gofalwr sy'n oedolyn fel a ganlyn:

- *Ystyr "plentyn" yw unigolyn dan 18 oed.*
- *Ystyr "gofalwr" yw unigolyn sy'n darparu neu'n bwriadu darparu gofal i oedolyn neu blentyn anabl.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Rhan 2** Cod Ymarfer (Swyddogaethau Cyffredinol), para. 300 (t64) yn nodi bod darparu cyngor a chymorth "[yn mynnu bod] staff i gynnal asesiad cymesur drwy drafod a dadansoddi pum elfen yr Arf Asesu a Chymhwysedd Cenedlaethol."

Dylai hyn gynnwys unrhyw asesiadau ar **anghenion cefnogi gofalwyr ifanc, gan gynnwys** y rheini sy'n ymgorffori **asesiadau manwl neu gynhwysfawr** yn y broses asesu, a'r rheini sy'n ymgorffori **asesiadau gofalwyr** arbenigol.

Mae darparu cyngor a chynhorthwy yn golygu bod **angen cwblhau asesiad** (Cod Ymarfer **Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 20**). Mae angen i'r broses asesu

ddod i ben cyn i ganlyniad yr asesiad fod yn hysbys. Mae hyn yn golygu, os yw'r asesiad yn fwy cynhwysfawr, mai casgliad y 'broses' asesu fydd yn pennu'r canlyniad, ni waeth sut y mae awdurdodau lleol yn gweithredu eu gwasanaeth IAA.

Er mwyn rhoi cyngor a chynhorthwy, rhaid bodloni'r meini prawf canlynol:

- Rhaid cofnodi Gwybodaeth Bersonol (data craidd) am yr unigolyn (lle bo'n hysbys).
- Rhaid bod y pum elfen asesu wedi'u hystyried.
- Rhaid bod "sgwrs beth sy'n bwysig" wedi'i chynnal.

Ni ddylid cynnwys cysylltiadau lle mai dim ond gwybodaeth a ddarparwyd gan nad yw'r rhain yn bodloni'r trothwy ar gyfer asesu.

At ddibenion y metrig hwn, dylid mapio'r wyth canlyniad asesu a gynhwysir yn yr offeryn asesu a chymhwysedd cenedlaethol i'r is-gategori priodol fel a ganlyn:

Canlyniadau'r Gofyniad Asesu Cyffredin

1. Nid oes angen diwallu unrhyw anghenion gofal a chymorth.

(c) Nid oedd unrhyw anghenion cymwys i fodloni

2. Mae angen asesiad mwy cynhwysfawr, a all gynnwys asesiadau mwy arbenigol.

   Amherthnasol – Dylid cyfrif y broses asesu yn ei chyfanrwydd. Os oes angen asesiad mwy cynhwysfawr, mae hyn yn rhan o'r broses asesu gyffredinol lle gellir cynnwys asesiadau arbenigol.

3. Gellir diwallu anghenion gofalwyr drwy ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth.

(b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

4. Gellir diwallu anghenion gofalwyr drwy ddarparu gwasanaethau ataliol.

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

5. Gall anghenion gofalwyr gael eu diwallu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan yr unigolion eu hunain (gyda chymorth pobl eraill neu hebddynt).

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

6. Gall materion eraill gyfrannu at gyflawni'r canlyniadau personol, neu fel arall ddiwallu'r anghenion.

   (b) Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.

7. Gall anghenion ond gael eu diwallu drwy gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth (**mae anghenion yn gymwys**).

(a) Dim ond gyda chynllun cymorth neu gynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.

8. Mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen diwallu'r anghenion er mwyn amddiffyn y person rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso, neu yn achos plentyn, rhag niwed arall neu rhag y risg o niwed.

   *Dylai'r asesiad ddechrau ar adeg yr atgyfeiriad a phara drwy gydol y broses ddiogelu (**cod ymarfer Rhan 7, paragraff 74**). Dewiswch yr opsiwn priodol ar ôl i'r asesiad hwn ddod i ben.*

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Cyfrwch yr **holl** asesiadau a **gwblhawyd ar gyfer gofalwyr ifanc** yn ystod y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = CA/014**
2. Gall asesiad **gynnwys asesiadau manwl neu gynhwysfawr** a all ymgorffori **asesiadau gofalwyr arbenigol** a gynhelir gan weithwyr proffesiynol ar wahân i'r ymarferydd arweiniol.
3. Ystyrir bod asesiad wedi'i gwblhau, pan fydd wedi'i **awdurdodi gan reolwr practis** neu berson sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw.
4. Dylech gynnwys pob asesiad cyfrannol ar gyfer gofalwyr ifanc (CA/014) **ni waeth beth yw canlyniad yr asesiad.**
5. Dylech gynnwys asesiadau a gwblhawyd **o ganlyniad i bryderon diogelu** (yn amodol ar fodloni meini prawf pwynt 7.4 isod).

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau ar gyfer gofalwyr ifanc lle'r oedd canlyniad y cyswllt yn ddarpariaethau gwybodaeth fel y'u diffinnir gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), Cod Ymarfer Rhan 2 paragraff 300.
2. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau **lle nad ystyriwyd y pum elfen asesu**, neu na chynhaliwyd sgwrs "**beth sy'n bwysig**".
3. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a gwblhawyd y **tu allan i'r flwyddyn gasglu**.
4. Peidiwch â chynnwys **ailasesiadau** o ofalwyr ifanc sydd **eisoes â chynllun cymorth** ar adeg yr asesiad.
5. Mae rhai awdurdodau lleol yn gweithredu **proses asesu aml-gam** sy'n defnyddio mwy nag un ffurflen ar gyfer y broses asesu. Peidiwch â chyfrif y rhain yn unigol. Cyfrwch y broses yn ei chyfanrwydd unwaith yn unig.
6. Peidiwch â chynnwys **Oedolion (unigolion 18 mlwydd oed neu hŷn)** yn y metrig hwn.
7. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau a oedd yn **anghyflawn** (gweler 6.3 uchod).
8. Peidiwch â chynnwys asesiadau **a gofnodwyd drwy gamgymeriad.**

Cyfeirnod Mesur: CA/016

Enw'r Mesur: Nifer yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer gofalwyr ifanc a gwblhawyd (CA/014) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r fframwaith strategol 'Mwy na Geiriau' ar gyfer gwasanaethau Cymraeg mewn iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para. 52** yn datgan: *"**Rhaid** i'r broses asesu gydnabod y cysyniad o'r angen am iaith a dylai ymarferwyr **sicrhau bod yr egwyddor cynnig rhagweithiol yn cael ei hymgorffori'n ymarferol.***

*Mae hyn yn golygu y dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a **dylid gofyn i'r unigolyn pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses.** Bydd hyn yn sicrhau ei fod yn gallu derbyn gwasanaethau yn ei iaith ei hun drwy gydol y broses o nodi a diwallu anghenion gofal a chymorth. Mae iaith yn elfen annatod o'r gofal y mae pobl yn ei dderbyn a chyfrifoldeb yr awdurdod lleol yw darparu gwasanaethau priodol sy'n cynnwys diwallu anghenion ieithyddol defnyddwyr. Dim ond drwy wneud hyn y gallant ddarparu gofal sy'n ddiogel ac yn effeithiol."*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae'r metrig hwn yn deillio o ddata a gasglwyd yn (CA/014)

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion) **para. 52** yn datgan: *…dylai'r awdurdod lleol fod yn rhagweithiol yn ei ddull gweithredu a **dylid gofyn i'r unigolyn pa iaith y byddai'n well ganddo ar ddechrau'r broses (rhan a)."***

Dylai awdurdodau lleol hefyd gofnodi a oedd yr unigolyn neu'r teulu sy'n cael eu hasesu (rhan b) wedi manteisio ar Gynnig Rhagweithiol y Gymraeg, (**rhan b**).

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 59** yn diffinio’r Set Ddata Graidd sy’n cynnwys ‘Iaith sy’n cael ei Ffafrio’. Gall hyn gynnwys ieithoedd heblaw Cymraeg neu Saesneg **(rhan c)**.

Cyfrwch **Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg a dewisiadau iaith eraill ar gyfer pob asesiad o anghenion gofalwyr a gwblhawyd ar gyfer gofalwyr ifanc yn ystod y flwyddyn gasglu.**

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys yr holl **asesiadau o anghenion gofalwyr** ar gyfer **gofalwyr ifanc** a gwblhawyd yn y flwyddyn gasglu. **Data sylfaen = CA/004.**
2. Cyfrifwch yn seiliedig ar y meini prawf canlynol:
    a. **Ar gyfer rhan a:** Mae cysyniad y Cynnig Rhagweithiol yn cyfeirio awdurdodau lleol at gynnig gwasanaethau i unigolion yn Gymraeg heb fod angen i'r gofalwr ifanc ofyn amdano'n benodol. Mae hyn yn golygu gofyn i bobl sy'n mynd at y gwasanaeth i gael asesiad a fyddai'n well ganddynt gael gohebiaeth yn Gymraeg. Mae'r canllawiau ‘Mwy na Geiriau’, para. 3.13 yn datgan: *“Dylai cofnodion cleientiaid a chleifion ddangos yn glir beth yw dewis iaith dinasyddion (sy'n ymwneud yn benodol â'r Gymraeg neu'r Saesneg).”*
    b. Ar gyfer rhan b: Pan fo gofalwr ifanc yn rhan a yn dewis cael gohebiaeth yn Gymraeg, dylai awdurdodau lleol gofnodi hyn yn yr asesiad (neu faes arall o'r system y gellir cyfeirio ato yn ôl i'r asesiad). Mae'r canllawiau ‘Mwy na Geiriau’, para. 3.13 yn datgan: *“**Rhaid** i gofnodion cleientiaid a chleifion gynnwys adrannau i alluogi staff i gofnodi pryd y bydd **rhaid** gwneud Cynnig Gweithredol.”*
    c. Ar gyfer rhan c: Pan fo gofalwr ifanc yn rhan a yn dewis cael gohebiaeth mewn iaith **heblaw am Gymraeg neu Saesneg**, dylai awdurdodau lleol gofnodi hyn yn yr asesiad. Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 3** (Asesu anghenion unigolion), **para. 59** yn diffinio’r Set Ddata Graidd sy’n cynnwys ‘Iaith sy’n cael ei Ffafrio’.
3. Rhaid i asesiad fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'gyflawn’.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys cysylltiadau lle'r oeddech wedi darparu **gwybodaeth yn unig.**
2. Peidiwch â chynnwys asesiadau ar gyfer **plant nad ydynt yn cael eu hasesu fel gofalwyr (ddim yn CA/014).**
3. Peidiwch â chynnwys asesiadau sy'n **anghyflawn** (gweler pwynt 6.3 uchod).

4. Peidiwch â chynnwys unrhyw asesiadau ar gyfer pob is-gategori **nad ydynt yn bodloni'r meini prawf** a amlinellir yn 6.2 uchod.
5. Peidiwch â chynnwys oedolion (18 oed neu hŷn).
6. Peidiwch â chynnwys asesiadau sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cynlluniau Cefnogi Gofalwyr Ifanc

Cyfeirnod Mesur: CA/017

Enw'r Mesur: Nifer y gofalwyr ifanc gyda:

a. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth.
b. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth a hefyd cynllun gofal a chymorth, lle mae gan y person ifanc gyfrifoldebau fel gofalwr a'i anghenion gofal a chymorth ei hun.

Bwriad y Mesur

Mae deall nifer y gofalwyr ifanc sy'n cael eu cefnogi gan yr awdurdod lleol yn elfen bwysig o ran deall sut mae plant sy'n darparu gofal i eraill yn cael eu cefnogi.

Mae nifer y gofalwyr ifanc sydd â chynllun cymorth gweithredol yn rhoi trosolwg lefel uchel o'r galw. Dylai awdurdodau lleol gasglu gwybodaeth fanylach am gymorth i ofalwyr er mwyn deall yn well sut maent yn cyflawni eu dyletswyddau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a deall proffil gofal di-dâl yn eu hawdurdodau lleol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i gasglu gwybodaeth am ofal di-dâl yng Nghymru ac yn defnyddio'r wybodaeth hon ar y cyd â data arall i bennu sut caiff gofalwyr di-dâl eu cefnogi yng Nghymru.

Diffiniad

Mae **Adran 54** o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn darparu bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae'n ofynnol iddo ddiwallu ei anghenion.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 27** yn amlinellu'r rheoliadau sy'n nodi'r meini prawf cymhwysedd ar gyfer oedolion, plant a gofalwyr. Mae'r meini prawf yr un fath, ni waeth a oes angen gofal a chymorth ar yr unigolyn, neu gefnogaeth fel gofalwr.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Cod Ymarfer **Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 56** yn datgan:

*"Yn y Cod Ymarfer hwn, oni nodir fel arall, dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at ddyletswyddau neu bwerau mewn perthynas â chynlluniau gofal a chymorth **yr un***

mor berthnasol i gynlluniau cymorth i ofalwyr. Yn yr un modd, dylid darllen unrhyw gyfeiriad at 'ofal a chymorth' fel cyfeiriad at 'gymorth' lle bo hyn yn berthnasol i ofalwyr."

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 63** yn datgan:

"Mae'n ofynnol i awdurdod lleol baratoi cynllun gofal a chymorth [neu gynllun cymorth fel uchod] ar gyfer pobl y mae eu hanghenion yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd, neu mae'n rhaid diwallu eu hanghenion am reswm arall (fel amddiffyn rhag camdriniaeth), lle mae'r unigolyn hwnnw'n annhebygol o gyflawni ei ganlyniadau personol oni bai fod yr awdurdod lleol yn darparu neu'n trefnu gofal a chymorth [neu gymorth fel gofalwr] i ddiwallu angen a nodwyd".

Mae **paragraff 82** o Ran 4 y Cod Ymarfer (Diwallu Anghenion hefyd yn nodi: "**Rhaid** i awdurdodau lleol sicrhau bod ganddynt systemau technoleg gwybodaeth i gefnogi'r broses cynllunio gofal i sicrhau bod y cynllun gofal yn cael ei gofnodi'n electronig."

Mae gan ofalwyr ifanc sy'n 16 ac 17 oed yr hawl i wrthod cynllun cymorth a ddarperir gan yr awdurdod lleol. Dan yr oedran hwn, mae dyletswydd ar awdurdodau lleol i asesu'r plentyn ac efallai y bydd ganddynt ddyletswydd awtomatig i ddiwallu anghenion yr unigolyn. Peidiwch â chyfrif gofalwyr sy'n gwrthod derbyn y gefnogaeth a gynigir. Mae rhagor o ganllawiau ar ofynion gofal a chymorth a chefnogaeth i ofalwyr ar gael yn y Cod Ymarfer Rhan 4 (Diwallu Anghenion).

Dylech gyfrif yr **holl gynlluniau cymorth gweithredol** ar gyfer **gofalwyr ifanc ar 31 Mawrth** y flwyddyn gasglu **(rhan a)**. Mewn amgylchiadau achlysurol, mae gan blentyn sydd â chynllun gofal a chymorth hefyd anghenion fel gofalwr - efallai y bydd yn gofalu am riant neu frawd neu chwaer, er enghraifft **(rhan b).**

Efallai y bydd gan rai awdurdodau lleol un cynllun integredig lle mae anghenion gofal unigolyn ei hun, a'u hanghenion cymorth fel gofalwr, yn cael eu cynnwys mewn un cynllun. Yn y sefyllfaoedd hyn, dylech gynnwys yr unigolyn dan **ran b.**

Peidiwch â chyfrif y gofalwyr ifanc hynny nad ydynt yn cael eu cefnogi gan yr awdurdod lleol (hy yn cael eu cefnogi gan wasanaeth ataliol) **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw'n cael ei gomisiynu'n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau tuag at ofalwyr ifanc o dan y Ddeddf.**

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. **Dylech gynnwys yr holl gynlluniau cymorth gweithredol (a) a chynlluniau gofal a chymorth lle mae gan y plentyn sy'n derbyn gofal a chymorth hefyd anghenion fel gofalwr (b)** ar gyfer gofalwyr ifanc ar 31 Mawrth y flwyddyn gasglu.
2. Rhaid i gynllun cymorth (neu gynllun gofal a chymorth) fod wedi'i **awdurdodi neu ei gymeradwyo** gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn '**weithredol**'.

3. Dylech gynnwys cynlluniau lle mae’r ddarpariaeth yn **cynnwys taliad uniongyrchol** i ddiwallu anghenion cymorth y gofalwr ifanc.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer plant** lle nad oes anghenion cymorth i ofalwyr ar gyfer y plentyn sy’n derbyn gofal a chymorth.
2. Peidiwch â chynnwys **cynlluniau arbenigol nad ydynt yn diwallu anghenion y plentyn fel gofalwr**
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
4. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
5. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** unigolyn at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw’n cael ei gomisiynu’n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau i ofalwyr sy’n oedolion o dan y Ddeddf**.
6. Peidiwch â chynnwys cynlluniau cymorth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CA/018

Enw’r Mesur: Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

*“Mae adran 54 o’r Ddeddf yn nodi bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. **Rhaid i’r cynlluniau gael eu hadolygu’n rheolaidd.** Os yw’r awdurdod lleol o’r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy’n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o’r fath a diwygio’r cynllun yng ngoleuni’r asesiadau hynny. Ni ddylai cynllun gael ei gau heb adolygiad.”*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan:

“Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a’r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i’r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu’r cynllun fod wedi’i amlinellu yn y cynllun.”

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 56** yn datgan:

“Yn y Cod Ymarfer hwn, oni nodir fel arall, dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at ddyletswyddau neu bwerau mewn perthynas â chynlluniau gofal a chymorth ***yr un mor berthnasol i gynlluniau cymorth i ofalwyr. Yn yr un modd, dylid darllen unrhyw gyfeiriad at ‘ofal a chymorth’ fel cyfeiriad at ‘gymorth’ lle bo hyn yn berthnasol i ofalwyr.”***

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 88**. yn nodi: *Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda’r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu’r cynllun. Fodd bynnag,* ***yn achos plentyn, rhaid i’r dyddiad adolygu fod o fewn 6 mis.***

Mae'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun ychydig yn wahanol. Dylid cynnwys y rhain yn y metrig hwn. Ar gyfer plant, mae’r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu cynlluniau gofal a chymorth, ond sut bynnag ar ôl **cyfnodau o ddim mwy na 6 mis ar ôl gwneud y taliad cyntaf a 6 mis ar ôl yr adolygiad cyntaf.**

Cyfrwch **adolygiadau o gynlluniau cymorth i ofalwyr ifanc y mae eu dyddiad adolygu yn disgyn yn y flwyddyn gasglu.**

Cyfrwch yr holl gynlluniau cymorth hynny, neu gynlluniau cymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol, sydd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu.

Beth i’w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys adolygiadau sydd i fod i gael eu cynnal yn y flwyddyn gynnal ar gyfer **pob cynllun cymorth** i ofalwyr ifanc.
2. Rhaid i gynllun/adolygiad cymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn 'weithredol’.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio **pob** adolygiad o **gynlluniau gofal a chymorth** – hyd yn oed os yw'r plentyn sydd angen gofal a chymorth hefyd yn cael cymorth fel gofalwr. Cesglir y rhain ar wahân yn CH/015.
2. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau cymorth sydd wedi'u **gwrthod.**
3. Peidiwch â chynnwys achosion lle rydych yn darparu **cymorth anffurfiol** (er enghraifft, gwybodaeth, cyngor neu gymorth).
4. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** gofalwr ifanc at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw'n cael ei gomisiynu'n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau i ofalwyr ifanc o dan y Ddeddf**.
5. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau cymorth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CA/019

Enw'r Mesur: Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd eu cwblhau o fewn amserlenni statudol.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 58** yn datgan:

"Mae adran 54 o'r Ddeddf yn nodi bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. ***Rhaid i'r cynlluniau gael eu hadolygu'n rheolaidd.*** *Os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy'n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o'r fath a diwygio'r cynllun yng ngoleuni'r asesiadau hynny. Ni ddylai cynllun gael ei gau heb adolygiad".*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan: *Rhaid i awdurdod lleol adolygu*

cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a'r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i'r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu'r cynllun fod wedi'i amlinellu yn y cynllun.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 56** yn datgan:

"Yn y Cod Ymarfer hwn, oni nodir fel arall, dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at ddyletswyddau neu bwerau mewn perthynas â chynlluniau gofal a chymorth ***yr un mor berthnasol i gynlluniau cymorth i ofalwyr. Yn yr un modd, dylid darllen unrhyw gyfeiriad at 'ofal a chymorth' fel cyfeiriad at 'gymorth' lle bo hyn yn berthnasol i ofalwyr."***

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para 88** yn datgan: *"Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda'r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu'r cynllun. Fodd bynnag,* ***yn achos plentyn, rhaid i'r dyddiad adolygu fod o fewn 6 mis."***

Mae'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun ychydig yn wahanol. Dylid cynnwys y rhain yn y metrig hwn. Ar gyfer plant, mae'r gofynion yn y cod hwn ar gyfer adolygu taliadau uniongyrchol yn **gyfnodau o ddim mwy na 6 mis ar ôl gwneud y taliad cyntaf a bob 6 mis ar ôl yr adolygiad cyntaf.**

At ddibenion y metrig hwn, mae gennym ddiddordeb mewn cyfrif p'un a gynhaliwyd yr adolygiad o fewn **6 mis i'r dyddiad yr awdurdodwyd y cynllun cymorth neu ddyddiad yr adolygiad diwethaf (pa un bynnag oedd ddiwethaf), neu lle darparwyd taliad uniongyrchol 6 mis ar ôl i'r taliad cyntaf gael ei wneud a 6 mis yn dilyn yr adolygiad diwethaf.** Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd yr adolygiad o'r cynllun cymorth a'r adolygiad o'r taliad uniongyrchol yn cael eu hystyried yn yr un adolygiad.

Cyfrifwch yr holl gynlluniau cymorth hynny, neu gynlluniau cymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol, sy'n ddyledus yn y flwyddyn gasglu a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

1. Dylech gynnwys pob adolygiad o **gynlluniau cymorth** ar gyfer gofalwyr ifanc a adolygwyd yn y flwyddyn gasglu ac a **gwblhawyd o fewn amserlenni statudol.**
2. Dyma'r amserlenni statudol:
    a. 6 mis o ddyddiad y **cynllun cymorth neu'r adolygiad diwethaf yn y flwyddyn ariannol flaenorol, neu**

    b. pan fo unigolyn yn defnyddio **taliadau uniongyrchol** i reoli eu cymorth fel gofalwr, **6 mis o ddyddiad dyddiad y taliad cyntaf, yna bob 6 mis wedi hynny.**

3. Rhaid i gynllun/adolygiad cymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn **gyflawn**.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

1. Dylech eithrio **pob** adolygiad o **gynlluniau gofal a chymorth** – hyd yn oed os yw'r plentyn sydd angen gofal a chymorth hefyd yn cael cymorth fel gofalwr. Cesglir y rhain ar wahân yn CH/015.
2. Peidiwch â chyfrif cynlluniau cymorth na chawsant eu **cwblhau mewn pryd.**
3. Peidiwch â chynnwys cynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** gofalwr ifanc at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw'n cael ei gomisiynu'n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau i ofalwyr ifanc o dan y Ddeddf**.
4. Peidiwch â chynnwys cynlluniau gofal a chymorth sydd wedi'u cofnodi mewn camgymeriad.

Cyfeirnod Mesur: CA/020

Enw'r Mesur: Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn ac a gafodd eu cwblhau.

Bwriad y Mesur

Mae'r metrig hwn yn caniatáu i awdurdodau lleol fonitro eu cydymffurfiaeth yn erbyn y safonau a ddiffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (<u>Diwallu Anghenion</u>) **para. 58** yn datgan:

*"Mae adran 54 o'r Ddeddf yn nodi bod rhaid i awdurdod lleol baratoi a chynnal cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth ar gyfer person y mae angen diwallu ei anghenion. **Rhaid i'r cynlluniau gael eu hadolygu'n rheolaidd.** Os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod amgylchiadau person wedi newid mewn ffordd sy'n effeithio ar y cynllun, rhaid iddo gynnal asesiadau o'r fath a diwygio'r cynllun yng ngoleuni'r asesiadau hynny. Ni ddylai cynllun gael ei gau heb adolygiad".*

Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cydymffurfiaeth genedlaethol yn erbyn gofynion y Ddeddf.

Diffiniad

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 113** yn datgan: *Rhaid i awdurdod lleol adolygu cynlluniau gofal a chymorth yn rheolaidd er mwyn deall a yw darpariaeth y gofal a'r cymorth hwnnw yn diwallu anghenion yr unigolyn ac ystyried a yw ei anghenion wedi newid ac a oes angen ailasesiad. Rhaid i'r dyddiad cytunedig ar gyfer adolygu'r cynllun fod wedi'i amlinellu yn y cynllun.*

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para. 56** yn datgan:

"Yn y Cod Ymarfer hwn, oni nodir fel arall, dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at ddyletswyddau neu bwerau mewn perthynas â chynlluniau gofal a chymorth ***yr un mor berthnasol i gynlluniau cymorth i ofalwyr. Yn yr un modd, dylid darllen unrhyw gyfeiriad at 'ofal a chymorth' fel cyfeiriad at 'gymorth' lle bo hyn yn berthnasol i ofalwyr."***

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, **Cod Ymarfer Rhan 4** (Diwallu Anghenion) **para 88** yn datgan: *"Rhaid i Gynlluniau Gofal a Chymorth gynnwys dyddiad clir, a gytunir gyda'r unigolyn a/neu ei deulu, ar gyfer adolygu'r cynllun. Fodd bynnag,* ***yn achos plentyn, rhaid i'r dyddiad adolygu fod o fewn 6 mis."***

Mae'r gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol y mae unigolyn yn ei ddefnyddio i reoli ei ofal a'i gymorth ei hun ychydig yn wahanol. Dylid cynnwys y rhain yn y metrig hwn.

Cyfrifwch yr holl gynlluniau cymorth hynny, neu gynlluniau cymorth sy'n cynnwys taliad uniongyrchol, sy'n ddyledus yn y flwyddyn gasglu ni waeth a gwblhawyd eu hadolygiadau o fewn amserlenni statudol ai peidio.

Beth i'w gynnwys yn y Mesur

4. Dylech gynnwys adolygiadau o **bob cynllun cymorth** ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd yn ddyledus yn y flwyddyn gasglu ac a gwblhawyd, **ni waeth a chawsant eu cwblhau o fewn amserlenni statudol ai peidio**.
5. Rhaid i gynllun/adolygiad cymorth **fod wedi'i awdurdodi** neu ei gymeradwyo gan reolwr neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person hwnnw i gael ei ystyried yn **gyflawn**.

Beth i <u>beidio</u> â'i gynnwys yn y Mesur

5. Dylech eithrio **pob** adolygiad o **gynlluniau gofal a chymorth** – hyd yn oed os yw'r plentyn sydd angen gofal a chymorth hefyd yn cael cymorth fel gofalwr. Cesglir y rhain ar wahân yn CH/015.

6. Peidiwch â chyfrif adolygiadau o gynlluniau cymorth **na chawsant eu cwblhau.**
7. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau a luniwyd gan sefydliad a gomisiynwyd neu sefydliad trydydd parti lle mae'r awdurdod lleol wedi **cyfeirio'r** gofalwr ifanc at y gwasanaethau hynny drwy broses yr IAA **oni bai fod y gwasanaeth hwnnw'n cael ei gomisiynu'n uniongyrchol gan yr awdurdod lleol i gyflawni ei gyfrifoldebau i ofalwyr ifanc o dan y Ddeddf**.
8. Peidiwch â chynnwys adolygiadau o gynlluniau cymorth sydd wedi'u cofnodi drwy gamgymeriad.

Mynegai Mesurau
Metrigau sy'n ymwneud ag Oedolion
Cysylltiadau Oedolion

AD/001 – Nifer y cysylltiadau ar gyfer oedolion a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn.

a. Cyfanswm nifer y cysylltiadau
b. Nifer y cysylltiadau newydd

AD/002 – Nifer y cysylltiadau newydd ar gyfer oedolion a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

AD/003 – Nifer y cysylltiadau newydd a dderbyniwyd gan y gwasanaethau cymdeithasol oedolion statudol yn ystod y flwyddyn, lle darparwyd cyngor neu gymorth, yn ôl math o gyswllt (ee yr hunan, perthynas, ac ati.)

Asesiadau Oedolion

AD/004 – Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn.

AD/005 – Nifer yr asesiadau a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn lle:

a. Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

AD/006 – Nifer yr asesiadau ar gyfer oedolion a gwblhawyd (AD/004) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

AD/007 – Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn a gynhaliwyd yn yr ystâd ddiogeledd.

AD/008 – Nifer yr asesiadau newydd y gofynnodd yr oedolyn neu'r teulu amdanynt yn ystod y flwyddyn lle'r oedd asesiad blaenorol wedi'i gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol.

AD/009 – Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd, pan ofynnwyd am yr asesiad gan yr oedolyn neu'r teulu yn ystod y flwyddyn, roedd asesiad blaenorol wedi'i gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol, nid oes gan yr unigolyn gynllun gofal a chymorth ar hyn o bryd ac os yw canlyniad yr asesiad newydd yw:

a. Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Ailalluogi

AD/010 – Cyfanswm nifer y pecynnau ailalluogi a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

AD/011 – Cyfanswm nifer y pecynnau ailalluogi a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn lle:

a. Cafodd yr angen am gymorth ei leihau
b. Cafodd yr angen am gymorth ei gynnal
c. Cafodd yr angen am gymorth ei liniaru
d. Ni chafodd yr angen am gymorth ei leihau, ei gynnal na'i liniaru

Cynlluniau gofal a chymorth i Oedolion

AD/012 – Nifer yr oedolion gyda:

c. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth.
d. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth a chynllun cymorth i ofalwyr hefyd, lle mae gan yr oedolyn ei anghenion gofal a chymorth ei hun **a**chyfrifoldebau fel gofalwr

AD/013 – Cyfanswm nifer yr oedolion â chynllun gofal a chymorth lle y bodlonir anghenion drwy Daliad Uniongyrchol ar 31 Mawrth.

AD/014 – Ar gyfer gwasanaethau a ddechreuwyd yn ystod y flwyddyn, cyfanswm nifer y diwrnodau y mae'n rhaid i oedolion aros rhwng y **dyddiad dechrau a drefnwyd** a **dyddiad dechrau gwirioneddol** gwasanaeth a nodwyd yn eu cynllun gofal a chymorth, lle mai'r canlynol yw'r gwasanaeth hwnnw:

a. Cartref Gofal i Oedolion
b. Gofal Cartref

AD/015 – Cyfanswm nifer y gwasanaethau i oedolion a ddechreuwyd yn ystod y flwyddyn lle mae'r gwasanaeth hwnnw:

a. Cartref Gofal i Oedolion
b. Gofal Cartref
c. Gofal Seibiant

AD/016 – Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a oedd i'w hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu.

AD/017 – Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a oedd i fod i gael eu hadolygu yn y flwyddyn gasglu ac a adolygwyd o leiaf unwaith yn ystod y flwyddyn gasglu.

AD/018 – Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion yn cael eu cefnogi gyda thaliadau uniongyrchol a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu.

AD/019 – Nifer y cynlluniau gofal a chymorth ar gyfer oedolion a gefnogir gan daliadau uniongyrchol a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd o leiaf un adolygiad yn ystod y flwyddyn gasglu.

Diogelu Oedolion

AS/001 – Cyfanswm nifer yr oedolion yr amheuir eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso a gofnodwyd yn ystod y flwyddyn.

AS/002 – Cyfanswm nifer yr oedolion yr amheuir eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso a gofnodwyd fwy nag unwaith ar gyfer yr un categori o gamdriniaeth neu esgeulustod yn ystod y flwyddyn.

AS/003 – Cyfanswm nifer yr oedolion yr amheuir eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso a gofnodwyd ar gyfer categorïau gwahanol o gamdriniaeth neu esgeulustod yn ystod y flwyddyn.

AD/020 – Cyfanswm yr adroddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn ynghylch oedolion yr amheuir eu bod yn wynebu risg.

AD/021 – Cyfanswm nifer yr adroddiadau am oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl yn ystod y flwyddyn, yn ôl math o gyswllt (ee yr hunan, perthynas, ac ati)

AD/022 – Cyfanswm yr adroddiadau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu lle’r honnwyd bod cam-drin o dan y prif gategori o esgeulustod, cam-drin corfforol, cam-drin rhywiol, cam-drin emosiynol neu seicolegol, cam-drin ariannol, ac yn ôl categori oedran.

AS/004 – Cyfanswm nifer yr adroddiadau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn gasglu lle’r oedd ethnigrwydd yr oedolyn yr amheuir ei fod mewn perygl o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso, yn ôl ethnigrwydd.

AD/023 – Cyfanswm yr adroddiadau a gafwyd ynghylch oedolyn y amheuir ei fod yn wynebu risg lle mae angen gwneud ymholiadau yn ôl categori oedran.

AD/024 – Cyfanswm nifer yr ymholiadau a gwblhawyd o fewn 7 diwrnod gwaith o gael gwybod am yr achos honedig o gam-drin.

AD/025 – O’r ymholiadau hynny, nifer yr ymholiadau yn ôl y math o gyflawnwr honedig (ee priod, plentyn, aelod o’r teulu, ac ati).

AS/005 – O’r ymholiadau hynny, y nifer lle digwyddodd y gamdriniaeth honedig oedd: ei gartref, ei gymuned, ei leoliad cartref gofal, ei leoliad iechyd.

AD/026 – Cyfanswm nifer yr ymholiadau lle penderfynwyd y dylid cymryd camau ychwanegol.

AD/027 – Cyfanswm nifer yr ymholiadau lle gwrthododd yr unigolyn gymryd rhan yn y camau a nodwyd.

AD/028 – Cyfanswm nifer yr:

a. ymholiadau yn y flwyddyn gasglu lle penderfynwyd bod angen cymryd camau ychwanegol gan arwain at gynllun gofal a chymorth gweithredol.
b. cynlluniau amddiffyn gofal a chymorth **gweithredol** ar gyfer oedolion ar 31 Mawrth lle mae'r awdurdod lleol o'r farn bod angen amddiffyn oedolyn rhag cael ei gam-drin neu ei esgeuluso neu rhag y risg o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso.

AS/006 – Cyfanswm nifer yr ymchwiliadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn lle'r oedd yr ymchwiliad yn un:

a. Troseddol
b. Anhroseddol

AD/029 – Nifer yr oedolion sydd â chynllun gofal a chymorth a oedd yn ystod y flwyddyn:

a. wedi talu'r uchafswm tâl wythnosol tuag at gost gofal dibreswyl
b. wedi talu ffi cyfradd safonol tuag at wasanaethau gofal a chymorth
c. canfuwyd eu bod dros y terfyn cyfalaf ar gyfer gofal preswyl

AD/030 – Cyfanswm nifer yr oedolion ar 31 Mawrth gyda gofal a chymorth yn ôl math o wasanaeth a chategori oedran.

AD/031 – Cyfanswm nifer yr oedolion ar 31 Mawrth y codwyd tâl arnynt am ofal a chymorth yn ôl math o wasanaeth a chategori oedran.

AD/032 – Cyfanswm nifer yr oedolion yn ystod y flwyddyn lle nodwyd yr angen am eiriolwr proffesiynol annibynnol.

AD/033 – Cyfanswm nifer yr oedolion yn ystod y flwyddyn lle nodwyd yr angen am eiriolwr proffesiynol annibynnol ac y darparwyd eiriolwr proffesiynol annibynnol.

Metrigau sy'n ymwneud â Phlant a Theuluoedd

Cysylltiadau Plant

CH/001 – Nifer y cysylltiadau ar gyfer plant a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn.

CH/002 – Nifer y cysylltiadau ar gyfer plant a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

CH/003 – Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan wasanaethau cymdeithasol statudol i blant yn ystod y flwyddyn lle gwnaed penderfyniad erbyn diwedd y diwrnod gwaith nesaf

CH/004 – Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd gan wasanaethau plant statudol yn ystod y flwyddyn a dderbyniwyd, yn ôl y math o gyswllt (ee yr hunan, perthynas, ffrind, ac ati.)

CH/005 – Cyfanswm nifer y cysylltiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn un o sawl ffactor.
b. Cosb gorfforol gan riant neu ofalwr oedd yr unig ffactor.

Asesiadau Plant

CH/006 – Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn.

CH/007 – Nifer yr asesiadau a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn lle:

a. Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.

b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

CH/008 – Cyfanswm nifer yr:

a. Asesiadau ar gyfer plant a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn ar gyfer plant a gafodd eu geni ar yr adeg y daeth yr asesiad i ben.
b. O'r rheini, lle ceir tystiolaeth bod y plentyn wedi cael ei weld.

CH/009 – Nifer yr asesiadau ar gyfer plant a gwblhawyd (CH/006) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

CH/010 – Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn a gynhaliwyd yn yr ystâd ddiogeledd.

CH/011 – Cyfanswm nifer yr asesiadau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd cosb gorfforol gan riant neu ofalwr yn un o sawl ffactor.
b. Cosb gorfforol gan riant neu ofalwr oedd yr unig ffactor.

CH/012 – Nifer yr asesiadau newydd a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn amserlenni statudol.

CH/013 – Nifer yr asesiadau newydd y gofynnodd y plentyn neu'r teulu amdanynt yn ystod y flwyddyn lle'r oedd asesiad blaenorol wedi'i gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol.

CH/014 – Nifer yr asesiadau newydd y gofynnodd yr plentyn neu'r teulu amdanynt yn ystod y flwyddyn a lle'r oedd asesiad blaenorol wedi'i gwblhau yn ystod y 12 mis blaenorol, pan mai:

a. Dim ond gyda chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

Cynlluniau Gofal a Chymorth i Blant

CH/015 – Nifer y plant gyda:

a. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth.
b. Cynllun gofal a chymorth ar 31 Mawrth a chynllun cymorth i ofalwyr hefyd, lle mae gan y plentyn ei anghenion gofal a chymorth ei hun a chyfrifoldebau fel gofalwr

CH/016 – Cyfanswm nifer y plant â chynllun gofal a chymorth lle y bodlonir anghenion drwy Daliad Uniongyrchol ar 31 Mawrth.

CH/017 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth a darpariaethau cymorth ariannol a oedd i'w hadolygu yn ystod y flwyddyn gasglu a oedd yn:

a. adolygiadau amddiffyn plant
b. adolygiadau plant sy’n derbyn gofal (gan gynnwys adolygiadau cynllun llwybr ac adolygiadau cyn mabwysiadu)
c. adolygiadau o blant y mae angen gofal a chymorth arnynt (gan gynnwys plant a gefnogir gan daliad uniongyrchol)
d. adolygiadau o gefnogaeth i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig
e. adolygiadau o gymorth ariannol i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig

CH/018 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth a darpariaethau o gymorth ariannol a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd eu cwblhau o fewn amserlenni statudol, a oedd yn:

a. adolygiadau amddiffyn plant
b. adolygiadau plant sy’n derbyn gofal (gan gynnwys adolygiadau cynllun llwybr ac adolygiadau cyn mabwysiadu)
c. adolygiadau o blant y mae angen gofal a chymorth arnynt (gan gynnwys plant a gefnogir gan daliad uniongyrchol)
d. adolygiadau o gefnogaeth i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig
e. adolygiadau o gymorth ariannol i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig

CH/019 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth a darpariaethau cymorth ariannol a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gwblhawyd, ni waeth a oeddent o fewn amserlenni statudol ai peidio, a oedd yn:

a. adolygiadau amddiffyn plant
b. adolygiadau plant sy’n derbyn gofal (gan gynnwys adolygiadau cynllun llwybr ac adolygiadau cyn mabwysiadu)
c. adolygiadau o blant y mae angen gofal a chymorth arnynt (gan gynnwys plant a gefnogir gan daliad uniongyrchol)
d. adolygiadau o gefnogaeth i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig
e. adolygiadau o gymorth ariannol i blant sydd â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig

Diogelu Plant

CH/020 – Nifer y Cyfarfodydd Strategaeth Cychwynnol ar gyfer plant a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn gasglu.

CH/021 – Nifer y Cyfarfodydd Strategaeth a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a aeth ymlaen i ymholiadau Adran 47.

CH/022 – Cyfanswm nifer yr ymholiadau Adran 47 a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn a aeth ymlaen i’r Gynhadledd Amddiffyn Plant Gychwynnol.

CH/023 (a-i) – Cyfanswm nifer y Cynadleddau Amddiffyn Plant Cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at y penderfyniad i roi plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant dan gategori:

a. Esgeulustod
b. Cam-drin corfforol
c. Cam-drin rhywiol
d. Cam-drin emosiynol
e. Cam-drin ariannol
f. Esgeulustod a cham-drin corfforol
g. Cam-drin corfforol a rhywiol
h. Esgeulustod a cham-drin rhywiol
i. Esgeulustod, cam-drin corfforol a rhywiol

CH/023 (j-k) – Cyfanswm nifer y Cynadleddau Amddiffyn Plant cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at y penderfyniad i **beidio** â rhoi plentyn ar y Gofrestr Amddiffyn Plant:

g. Nifer y plant yn ystod y flwyddyn na chredir eu bod mewn perygl o niwed sylweddol mewn cynhadledd amddiffyn plant ond sydd angen Gofal a Chymorth o hyd

k. Nifer y plant yn ystod y flwyddyn na thybiwyd eu bod mewn perygl o niwed sylweddol mewn cynhadledd amddiffyn plant ac ni nodwyd unrhyw anghenion cymwys ychwanegol

CH/024 – O'r plant hynny a ychwanegwyd at y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn gasglu, y nifer a gofrestrwyd yn flaenorol o dan unrhyw gategori, ar unrhyw adeg yn ystod y 12 mis blaenorol.

CH/025 – Nifer y cynadleddau amddiffyn plant cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn gasglu a gynhaliwyd o fewn amserlenni statudol.

CH/026 – Cyfanswm nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant:

a. ar 31 Mawrth;
b. yn ystod y flwyddyn gasglu

CH/027 – Nifer y cyfarfodydd grŵp craidd cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn.

CH/028 – Nifer y cyfarfodydd grŵp craidd cychwynnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn ac a gynhaliwyd o fewn amserlenni statudol.

CH/029 – Cyfanswm yr ymweliadau â phlant ar y gofrestr amddiffyn plant a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn gasglu.

CH/030 – Cyfanswm yr ymweliadau â phlant ar y gofrestr amddiffyn plant a oedd wedi cael:

a. wedi cwblhau
b. cwblhau o fewn amserlenni statudol.

CH/031 – Cyfanswm nifer yr adroddiadau am blant sy’n mynd ar goll yn ystod y flwyddyn.

CH/032 – Cyfanswm nifer y plant sy’n mynd ar goll yn ystod y flwyddyn.

CH/033 – Cyfanswm nifer y plant a gofnodwyd yn ystod y flwyddyn lle’r oedd camfanteisio ar blant yn ffactor.

CH/034 – Cyfanswm nifer yr adroddiadau am gamfanteisio’n rhywiol ar blant a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn lle mai’r prif ffactor oedd:

a. Camfanteisio'n rhywiol ar blant
b. Camfanteisio’n Droseddol ar Blant
c. Masnachu mewn Plant

CH/035 – Cyfanswm nifer y diwrnodau ar y gofrestr amddiffyn plant ar gyfer plant a dynnwyd oddi ar y gofrestr yn ystod y flwyddyn.

CH/036 – Cyfanswm nifer y plant a gafodd eu tynnu (dad-gofrestru) oddi ar y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn.

CH/037a – Nifer y plant sy’n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn.

CH/037b – Nifer yr achosion newydd o blant yn derbyn gofal yn ystod y flwyddyn.

CH/037c – Nifer yr achosion newydd o blant yn derbyn gofal yn ystod y flwyddyn lle’r oedd y cyfnod cyntaf mewn gofal yn para 10 diwrnod gwaith neu fwy.

CH/038 – Nifer y cynlluniau gofal a chymorth rhan 6 a gwblhawyd o fewn 10 diwrnod gwaith i ddechrau derbyn gofal.

CH/039 – Nifer y plant sy’n derbyn gofal ar 31 Mawrth.

CH/040 – Cyfanswm nifer y plant sy’n cael egwyliau tymor byr (S76) ar 31 Mawrth.

CH/041 – Nifer yr ymweliadau statudol ar gyfer plant sy’n derbyn gofal a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn.

CH/042 – Nifer yr ymweliadau statudol ar gyfer plant sy’n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn a gafodd eu:

a. wedi cwblhau
b. cwblhau o fewn amserlenni statudol.

CH/043 – Cyfanswm y plant sy’n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd wedi cael tri lleoliad neu fwy yn ystod y flwyddyn.

CH/044 – Cyfanswm nifer y plant sy’n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd wedi profi un neu fwy o newidiadau o ran ysgol yn ystod y flwyddyn (ac eithrio trefniadau pontio, symudiadau sy’n gysylltiedig â mabwysiadu neu symud tŷ).

CH/045 – Cyfanswm nifer y plant sy’n derbyn gofal a ddychwelodd adref yn ystod y flwyddyn.

CH/046 – Cyfanswm nifer y plant sy’n derbyn gofal nad ydynt yn cael eu lleoli gyda rhieni, teulu na ffrindiau ar 31 Mawrth.

CH/047 – Cyfanswm nifer y plant sy’n derbyn gofal a leolir yng Nghymru, ond y tu allan i’r awdurdod lleol cyfrifol ar 31 Mawrth.

CH/048 – Cyfanswm nifer y plant sy'n derbyn gofal sy'n cael eu lleoli y tu allan i Gymru ar 31 Mawrth.

Pobl sy’n gadael gofal

CH/049 – Cyfanswm nifer y Cynlluniau Llwybr cychwynnol i’w cwblhau yn ystod y flwyddyn.

CH/050 – Cyfanswm nifer y Cynlluniau Llwybr cychwynnol a oedd yn ddyledus yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn amserlenni.

CH/051 – Cyfanswm nifer y bobl ifanc yn ystod y flwyddyn lle dyrannwyd ymgynghorydd personol yn ôl yr angen.

CH/052 – Cyfanswm nifer y bobl ifanc sy’n gadael gofal sy’n ddigartref yn ystod y flwyddyn (fel y’i diffinnir gan Ddeddf Tai (Cymru) 2014).

CH/053 – Cyfanswm nifer y bobl ifanc sydd â phrofiad o ofal yn y categorïau canlynol ar 31 Mawrth:

a. categori 1
b. categori 2
c. categori 3
d. categori 4
e. categori 5
f. categori 6

CH/054 – Cyfanswm nifer y rhai sy’n gadael gofal yng nghategorïau 2, 3 a 4 sydd wedi cwblhau o leiaf 3 mis yn olynol o gyflogaeth, addysg neu hyfforddiant yn ystod:

a. y 12 mis ers gadael gofal
b. y 13 - 24 mis ers gadael gofal

a chyfanswm nifer y bobl ifanc sy’n gadael gofal yng nghategorïau 2,3 a 4:

a. a adawodd ofal yn y 12 mis cyn y flwyddyn gasglu
b. a adawodd ofal yn y 24 mis cyn y flwyddyn gasglu

CH/055 – Nifer y bobl ifanc sy’n gadael gofal sy’n symud i leoliad ‘Pan Fydda i’n Barod’ yn ystod y flwyddyn.

Eiriolaeth Plant

CH/056 – Cyfanswm y “Cynigion Rhagweithiol” o eiriolaeth i blant, pump oed a throsodd ar ddechrau’r flwyddyn gasglu, yn ystod y flwyddyn.

CH/057 – Cyfanswm y “Cynigion Rhagweithiol” o eiriolaeth i blant yn ystod y flwyddyn lle darparwyd Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol.

Metrigau sy’n ymwneud â Gofalwyr

Cysylltiadau Gofalwyr sy’n Oedolion

CA/001 – Cyfanswm nifer y cysylltiadau â gwasanaethau cymdeithasol statudol gan ofalwyr sy’n oedolion neu weithwyr proffesiynol sy’n cysylltu â’r gwasanaeth ar eu rhan a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn.

CA/002 – Nifer y cysylltiadau ar gyfer gofalwyr sy’n oedolion a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

CA/003 – Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd ar gyfer gofalwyr sy’n oedolion gan y gwasanaethau oedolion statudol yn ystod y flwyddyn a dderbyniwyd, yn ôl y math o gyswllt (ee yr hunan, perthynas, ffrind, ac ati.)

Asesiadau Gofalwyr sy'n Oedolion

CA/004 – Cyfanswm yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer oedolion a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn.

CA/005 – Nifer yr asesiadau gofalwyr a gwblhawyd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn lle:

a. Gellid diwallu anghenion gyda chynllun cymorth neu gynllun gofal a chymorth gofalwr.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i’w diwallu.

CA/006 – Nifer yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer oedolion a wrthodwyd yn ystod y flwyddyn.

CA/007 – Nifer yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer oedolion a gwblhawyd (CA/004) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

Cynlluniau Cefnogi Gofalwyr sy’n Oedolion

CA/008 – Nifer y gofalwyr sy’n oedolion gyda:

a. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth.
b. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth a hefyd cynllun gofal a chymorth, lle mae gan yr oedolyn gyfrifoldebau fel gofalwr a’i anghenion gofal a chymorth ei hun.

CA/009 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy’n oedolion a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu.

CA/010 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr sy’n oedolion a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd eu cwblhau.

Cysylltiadau Gofalwyr Ifanc

CA/011 – Cyfanswm nifer y cysylltiadau â gwasanaethau cymdeithasol statudol gan ofalwyr ifanc neu weithwyr proffesiynol sy'n cysylltu â'r gwasanaeth ar eu rhan a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn.

CA/012 – Nifer y cysylltiadau ar gyfer ofalwyr ifanc a gafodd y gwasanaethau cymdeithasol statudol yn ystod y flwyddyn lle darparwyd cyngor a chynhorthwy.

CA/013 – Nifer y cysylltiadau a dderbyniwyd ar gyfer gofalwyr ifanc gan y gwasanaethau plant statudol yn ystod y flwyddyn a dderbyniwyd, yn ôl y math o gyswllt (ee yr hunan, perthynas, ffrind, ac ati.)

Asesiadau Gofalwyr Ifanc

CA/014 – Cyfanswm yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer gofalwyr ifanc a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn.

CA/015 – Nifer yr asesiadau gofalwyr a gwblhawyd ar gyfer plant yn ystod y flwyddyn lle:

a. Gellid diwallu anghenion gyda chynllun cymorth neu gynllun gofal a chymorth gofalwr ifanc.
b. Roedd anghenion yn gallu cael eu diwallu drwy unrhyw ddulliau eraill.
c. Nad oedd unrhyw anghenion cymwys i'w diwallu.

CA/016 – Nifer yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer gofalwyr ifanc a gwblhawyd (CA/014) yn ystod y flwyddyn lle:

a. Roedd tystiolaeth o gynnig rhagweithiol y Gymraeg
b. Derbyniwyd Cynnig Rhagweithiol y Gymraeg
c. Cynhaliwyd yr asesiad gan ddefnyddio'r iaith a ffefrir

Cynlluniau Cefnogi Gofalwyr Ifanc

CA/017 – Nifer y gofalwyr ifanc gyda:

a. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth.
b. Cynllun cymorth i ofalwyr ar 31 Mawrth a hefyd cynllun gofal a chymorth, lle mae gan y person ifanc gyfrifoldebau fel gofalwr a'i anghenion gofal a chymorth ei hun.

CA/018 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu.

CA/019 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn gasglu ac a gafodd eu cwblhau o fewn amserlenni statudol.

CA/020 – Nifer yr adolygiadau o gynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr ifanc a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn ac a gafodd eu cwblhau.